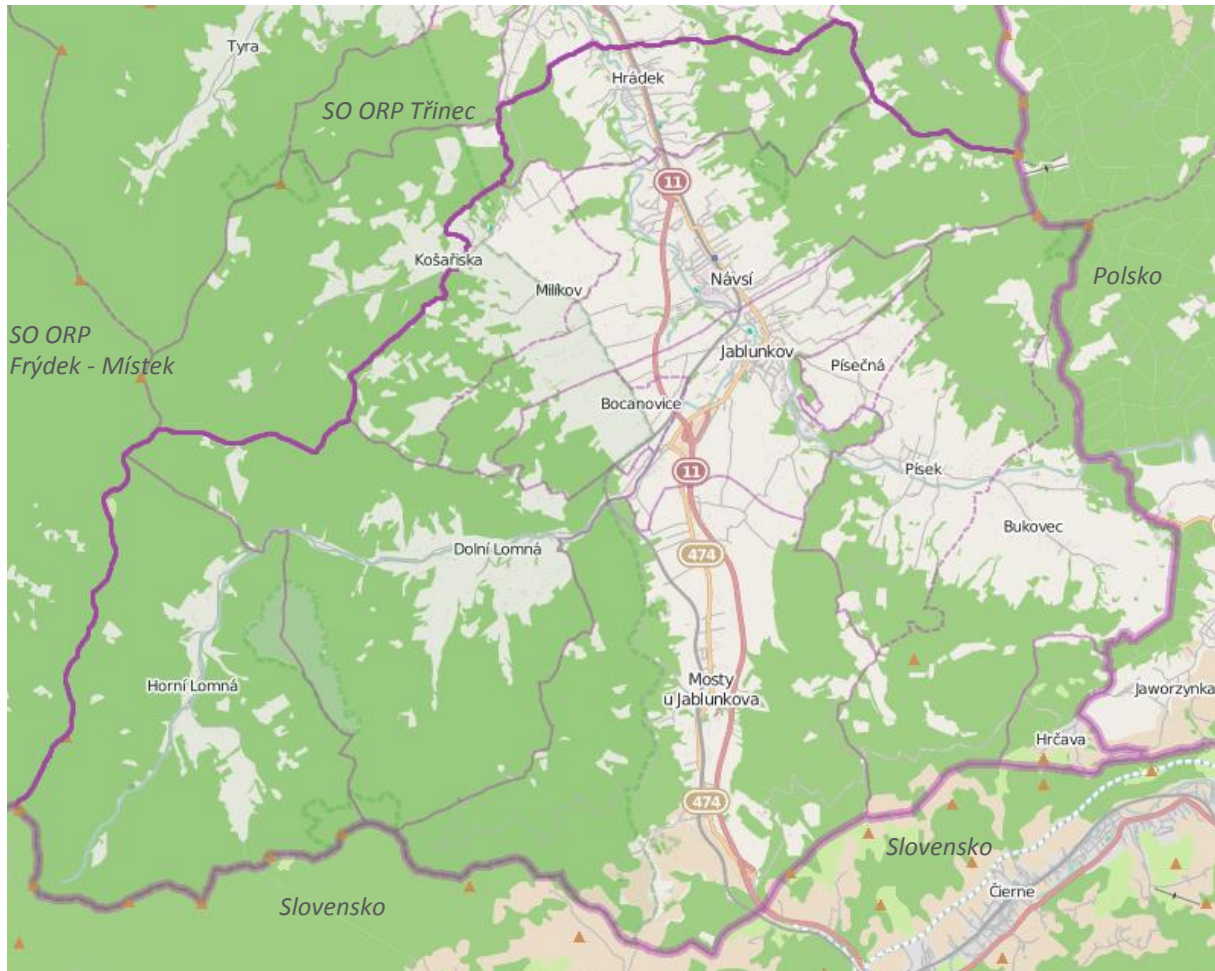

Strategie území správního obvodu ORP
Jablunkov
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství
a zaměstnanosti

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

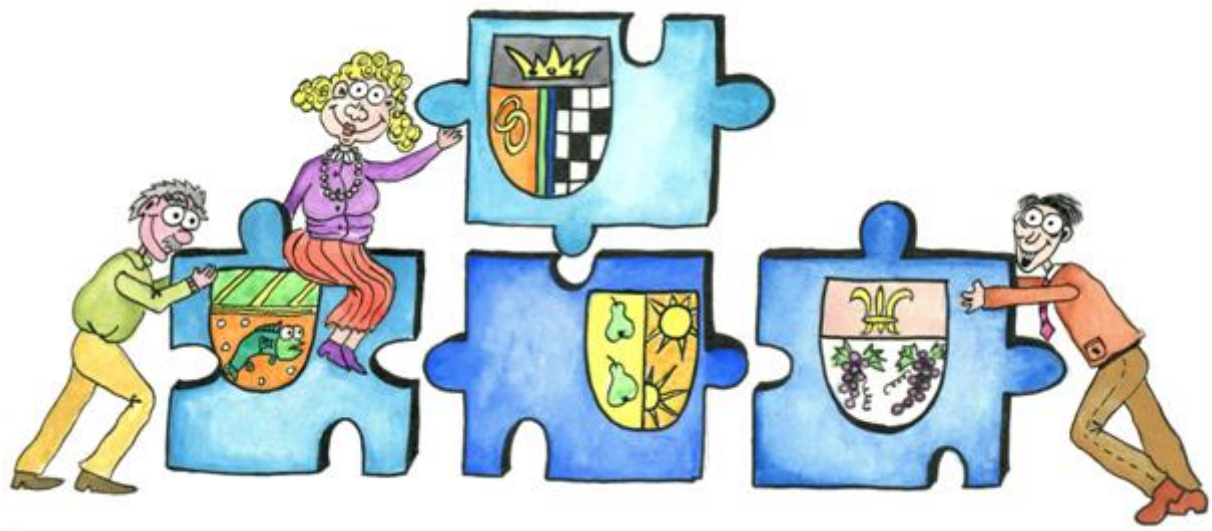
Mapa č. 1. Administrativní členění správního obvodu

Zdroj: www.arcgis.com.

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

Projekt Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001)

1. Úvod	6
1.1. Základní informace o strategii	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	10
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	10
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	10
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	12
2.1. Profil území správního obvodu	12
2.1.1. Identifikace správního obvodu	12
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	13
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	27
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	28
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	30
3. Školství	32
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	32
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	32
3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj	34
A) Obecné informace	34
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	76
3.1.4. SWOT analýza školství	83
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	85
3.2. Návrhová část pro oblast školství	88
3.2.1. Struktura návrhové části	88
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	90
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	94
3.2.4. Indikátory	101
3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	108
3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	108
3.3.2. Systém změn strategie	111
3.3.3. Akční plán	111
3.4. Závěr a postup zpracování	112
3.4.1. Shrnutí	112
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	112
3.5. Přílohy	114

4. Téma 2.: sociální služby	116
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	116
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	116
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	117
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	134
4.1.4. Analýza rizik.....	136
4.1.5. SWOT analýza	139
4.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	141
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb.....	147
4.2.1. Struktura návrhové části	147
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	150
4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	155
4.2.4. Indikátory	161
4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	166
4.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	166
4.3.2. Systém změn strategie	168
4.3.3. Akční plán	168
4.4. Závěr a postup zpracování.....	169
4.4.1. Shrnutí	169
4.4.2. Popis postupu tvorby strategie	169
4.5. Přílohy.....	171
4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části	171
5. Téma 3.: odpadové hospodářství	175
5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	175
5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	175
5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	176
5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy.....	206
5.1.4. SWOT analýza oblasti	210
5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	211
5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	213
5.2.1. Struktura návrhové části	213
5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	217
5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	221
5.2.4. Indikátory	233

5.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	240
5.3.1.	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	240
5.3.2.	System změn strategie	244
5.3.3.	Akční plán	244
5.4.	Závěr a postup zpracování	245
5.4.1.	Shrnutí	245
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	245
5.5.	Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství	247
6.	Téma 4.: Zaměstnanost a podpora podnikání	270
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	270
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	270
6.1.2.	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj Komentář k bodu:	296
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	304
6.1.4.	SWOT analýza oblasti	309
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	312
6.2.	Návrhová část pro oblast volitelného tématu	317
6.2.1.	Struktura návrhové části	317
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	320
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech	324
6.2.4.	Indikátory	336
6.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	342
6.3.1.	System monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie	342
6.3.2.	System změn strategie	344
6.3.3.	Akční plán	344
6.4.	Závěr a postup zpracování	345
6.4.1.	Shrnutí	345
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	346
6.5.	Přílohy	347
7.	Závěr, kontakty	360
8.	Přílohy	362
8.1.	Seznam tabulek	365
8.2.	Seznam grafů	372
8.3.	Seznam mapových podkladů	373

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1.1 Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Jablunkov v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a zaměstnanosti
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a zaměstnanosti)
Řešené území	Správní obvod ORP Jablunkov
	Počet obyvatel správního obvodu: 22 711
	Počet obcí ve správním obvodu: 12
	Rozloha správního obvodu: 17 615
Názvy obcí správního obvodu	Města: Jablunkov
	Obce: Bocanovice, Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hrádek, Hrčava, Milíkov, Mosty u Jablunkova, Návsí, Písečná, Písek
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Hrádek
Koordinátor tvorby strategie	Koordinátor meziobecní spolupráce (člen realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 - 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění starostů SO ORP Jablunkov; Valná hromada Sdružení obcí Jablunkovska (DSO)
Forma a datum projednání / schválení	
Číslo a datum aktualizace	Zatím neproběhla aktualizace
Související legislativa	Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.
Doba realizace strategie	2014-2023
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění starostů SO ORP Jablunkov, sněm starostů DSO Sdružení obcí Jablunkovska
Orientační rozpočet implementace	
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Jablunkov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Jablunkov a se zapojenými obcemi v rámci SO.

Tab. 1.2 Základní informace o strategii

Základní informace o strategii	Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu na základě metodiky, dostupných statistických údajů i šetřením v území SO ORP Jablunkov
Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. předškolní a základní vzdělávání
	2. sociální služby
	3. odpadové hospodářství
	4. volitelné téma: zaměstnanost

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Správní obvod ORP Jablunkov tvoří 12 obcí a patří mezi 22 SO ORP Moravskoslezského kraje – nejhustěji osídleného kraje ČR. Město Jablunkov (obec s rozšířenou působností) je charakteristické hustým urbanizovaným osídlením, v dalších obcích převažují venkovské oblasti a obyvatelé žijí spolkovým životem. Území je typické udržováním tradic a folklóru, což se promítá do řady kulturních akcí. Obce Hrádek, Návsí, Jablunkov a Mosty u Jablunkova jsou charakteristické nejvyšší intenzitou výstavby, především díky strategické poloze podél silnice I/11, železniční tratě č. 320 Bohumín – Čadca a koridoru připravované kapacitní silnice Bohumín-Haviřov-Třanovice-Mosty u Jablunkova. V ORP je dobrá kvalita životního prostředí. Dominantou krajiny je CHKO území Beskyd. Řada menších vrcholů, poseta horskými chatami, je vhodná k nenáročné turistice (nejvyšším bodem je vrch Velký Polom v Horní Lomné – 1067 m. n. m.). Středem mikroregionu proudí řeka Olše, která pramení nedaleko polské vesnice Istebna ve Slezských Beskydech v nadmořské výšce 840 - 880 m.

Tab. 2.1 Obce správního obvodu ORP Jablunkov dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: <i>Bocanovice</i> Počet obyvatel: 442 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: <i>Dolní Lomná</i> Počet obyvatel: 876 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: <i>Bukovec</i> Počet obyvatel: 1 389 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: <i>Horní Lomná</i> Počet obyvatel: 361 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: <i>Hrádek</i> Počet obyvatel: 1 828 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: <i>Jablunkov</i> Počet obyvatel: 5 717 Zapojení do tvorby strategie: ano

Tab. 2.2 Obce správního obvodu ORP Jablunkov dle abecedního pořadí

	<p>Název obce: <i>Hřčava</i> Počet obyvatel: 265 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>		<p>Název obce: <i>Milíkov</i> Počet obyvatel: 1 317 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
	<p>Název obce: <i>Mosty u Jablunkova</i> Počet obyvatel: 3 899 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>		<p>Název obce: <i>Písečná</i> Počet obyvatel: 947 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
	<p>Název obce: <i>Návší</i> Počet obyvatel: 3883 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>		<p>Název obce: <i>Písek</i> Počet obyvatel: 1 787 Zapojení do tvorby strategie: ano</p>

Zdroje: ČSÚ, www stránky jednotlivých obcí

Město Jablunkov nabízí zázemí v oblasti služeb pro širokou spádovou oblast. Je centrem drobného průmyslu. Město, v němž byly tradičními řemesly hrnčířství, plátenictví a soukenictví, se postupně změnilo v obchodní a turistické centrum významné pro celou oblast – je vstupní branou do Beskyd. V minulých letech však došlo k poklesu počtu obyvatel, pravděpodobně jako důsledek omezené nabídky pracovních příležitostí. Hospodářský rozvoj je v mírném útlumu.

Obec Hřčava - malá horská vesnice jen s necelými 300 obyvateli. Obec má výjimečnou lidovou architekturu, místní kroj, folklórní tradice a zvyky. Nabídka sezónních pracovních míst je v posledních letech snížena v důsledku příchodu levných pracovních sil z Polska a ze Slovenska. V minulých letech došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel. V katastru obce se nachází „Trojmezí“ tří států: České republiky, Slovenské republiky a Polska.

Obec Písečná - malá obec na úbočí Slezských Beskyd. Vznikla jako předměstí Jablunkova. Jedná se o obec procházející stavebním boomem. Pracovní příležitosti přímo v obci jsou omezené, avšak poloha obce zajišťuje jejich dobrou dostupnost. V minulých letech došlo k nárůstu počtu obyvatel.

Bukovec, obec s nejvýchodnějším bodem České republiky, patří k nejstarším obcím Těšínského Slezska. Hospodářský rozvoj je na mírném vzestupu. V obci je sportovní areál „Kempaland“ nabízející aktivity pro rekreaci i sportovní vyžití. Je zde málo využitý potenciál pro rozšíření rekreačních aktivit v době letní sezóny. V minulých letech došlo k nárůstu počtu obyvatel.

Písek - obec v údolí řeky Olše, s nejmladším zděným kostelem v regionu. Kostel Božího milosrdenství byl postaven a vysvěcen až v roce 1995. Z Písku vedou lesní asfaltové silnice na dvě rekreační střediska: na Polanku a Bahenec, ležící na protilehlých svazích. Speciální nabídka čeká na nevidomé a slabozraké spoluobčany, pro které je vyznačena speciální cyklotrasa sjízdná na tandemových kolech. Hospodářský rozvoj je na mírném vzestupu. Potenciál hospodářského rozvoje je ve využití zdroje jodobromové vody k rekreačním, případně lázeňským účelům. V minulých letech došlo k nárůstu počtu obyvatel.

Obec Dolní Lomná leží v malebném údolí říčky Lomné, podstatná část území leží v chráněné krajinné oblasti bez negativních dopadů hospodářské činnosti a zástavby okolních obcí. Nachází se zde několik stavení lidové architektury, množství rekreačních chat a chalup i několik horských hotelů. Zástavba je spíše roztroušená, typické jsou i lesní samoty.

Obec je významným rekreačním centrem, na jejím území se mj. nachází ski areál, jehož technické vybavení je však zastaralé a neodpovídá současným požadavkům. Obec má vhodné podmínky pro rozvoj agroturistiky a ekologických farem. V minulých letech došlo k nárůstu počtu obyvatel, průměrný věk je v současnosti přibližně 40 let.

Obec Hrádek – rozlohou středně velká obec regionu, leží v jablunkovské brázdě, v údolí malebné řeky Olzy (Olše), která rozděluje Beskydy na Slezské a Moravskoslezské. Jedná se o obec svým vybavením, dobrou dopravní obslužností a polohou, nabízející podmínky pro bydlení. Na území se nachází nevyužité plochy brownfield. Hospodářský rozvoj je zde na dobré úrovni. V minulých letech sice došlo k mírnému poklesu počtu obyvatel, souběžně však probíhá v obci nová výstavba.

Obec Návší je zajímavá svou zachovalou krajinou s vymezeným územím v režimu evropsky významné lokality, ptačí oblastí NATURA 2000, s pokrytím prvky vzájemně propojeného souboru přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu, a s částí území v režimu chráněné krajinné oblasti. Hospodářský pilíř je zde stagnující. Problémem je nedostatek ploch pro drobný průmysl a skladovací činnosti.

Obec Mosty u Jablunkova je jednou ze zajímavých destinací cestovního ruchu v území, nachází se zde mj. moderní lyžařský areál. Avšak hospodářský pilíř je v posledních letech stagnující. V území také existuje riziko výskytu sesuvných ploch. Velkým potenciálem hospodářského rozvoje je rozvoj cestovního ruchu, spojený zejména se ski areálem a navazujícími službami. V minulých letech došlo k mírnému úbytku obyvatel.

Obec Milíkov je z pohledu životního prostředí, hospodářského rozvoje a podmínek pro soudržnost společenství obyvatel, poměrně vyváženým územím. Hospodářský rozvoj je na mírném vzestupu. V minulých letech došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel.

Obec Bocanovice má hospodářský rozvoj na mírném vzestupu, především díky funkčnímu zázemí pro drobné podniky. Zemědělská činnost, díky velkochovu ovcí, vykazuje nejvyšší hodnoty v rámci ORP. V minulých letech došlo k mírnému nárůstu počtu obyvatel.

Obec Horní Lomná je specifická značnými omezeními plynoucími z existence územních rezerv pro stavbu vodní nádrže. Na velké ploše území dochází k intenzivní těžbě dřeva, na odtěžených plochách zůstává velké množství zbytkového materiálu. Hospodářský rozvoj je však stagnující, bez možnosti dalšího rozvoje. Existuje omezování pozemků pro výstavbu, velká část území se nachází v chráněné krajinné oblasti, je zde i přírodní rezervace. Až 20 % pracovních příležitostí v obci představují sezónní práce v lese, zbývajících 80 % pracujících vyjíždí za prací do jiných obcí. Počty sezónních pracovních příležitostí jsou v posledních letech snižovány příchodem levné pracovní síly ze Slovenska a Polska.

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Jablunkov realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Jablunkov a se zapojenými obcemi, Hrádek je gestorem tvorby strategie. Koordinátorem strategie je koordinátorka meziobecní spolupráce Jana Kadlubcová.

Strategie byla zpracována realizačním týmem projektu ve složení: Jana Kadlubcová, Tomasz Schneider a Martina Byrtusová. Dokument vychází z metodiky, dostupných statistických údajů i šetření v území.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

Bude základem pro zlepšení komunikace mezi obcemi a hledání společného řešení ve vymezených otázkách analyzovaných tematických oblastí.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

Může být podkladem pro návrh společných projektů v řešených oblastech.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3.1 Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
Stát		
1	Politika územního rozvoje ČR 2008	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategi
2	Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2012	http://databaze-strategie.cz/cz/mzp/strategie
3	Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020	http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie
4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2011 - 2015	http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-1?highlightWords=dlouhodob%C3%BD+z%C3%A1m%C4%9Br
Kraj		
1	Zásady územního rozvoje	http://databaze-strategie.cz
2	Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje 2009 - 2016	http://dataplan.info/cz/msk/strategie

Tab. 3.2 Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
3	Vyhodnocení Plánu odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje za rok 2012	http://iszp.kr-moravskoslezsky.cz/assets/temata/koncepce/vyhodnoceni-poh--msk--rok-2012.pdf
4	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2012	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/sk/dz_msk_2012_fin_27_3.pdf
5	Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje, Příloha č. 1 - Socio-demografický a ekonomický rozbor za jednotlivé SO ORP	http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/upl_0110.html
Mikroregiony, města a obce		
1	Strategický plán mikroregionu sdružení obcí Jablunkovska na leta 2007 - 2013	http://www.jablunkovsko.cz/soubory/Strategie_SOJ.pdf
2	Územní plán Jablunkov 2013	http://www.jablunkov.cz/up_jablunkov/up_jablunkov.html
3	Plán sociálních služeb města Jablunkova na období let 2013 - 2017	http://www.jablunkov.cz/informace/kplanovani/Plan-2013-2017.pdf

Další strategické dokumenty

1. (stát) - Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014 - 2020 (<http://databaze-strategie.cz/cz/mmr/strategie>)
2. (kraj) - Marketingová strategie cestovního ruchu Moravskoslezského kraje pro léta 2009 - 2013 (aktualizace s výhledem do roku 2015) (http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/zip/msrcr_strategie.pdf)

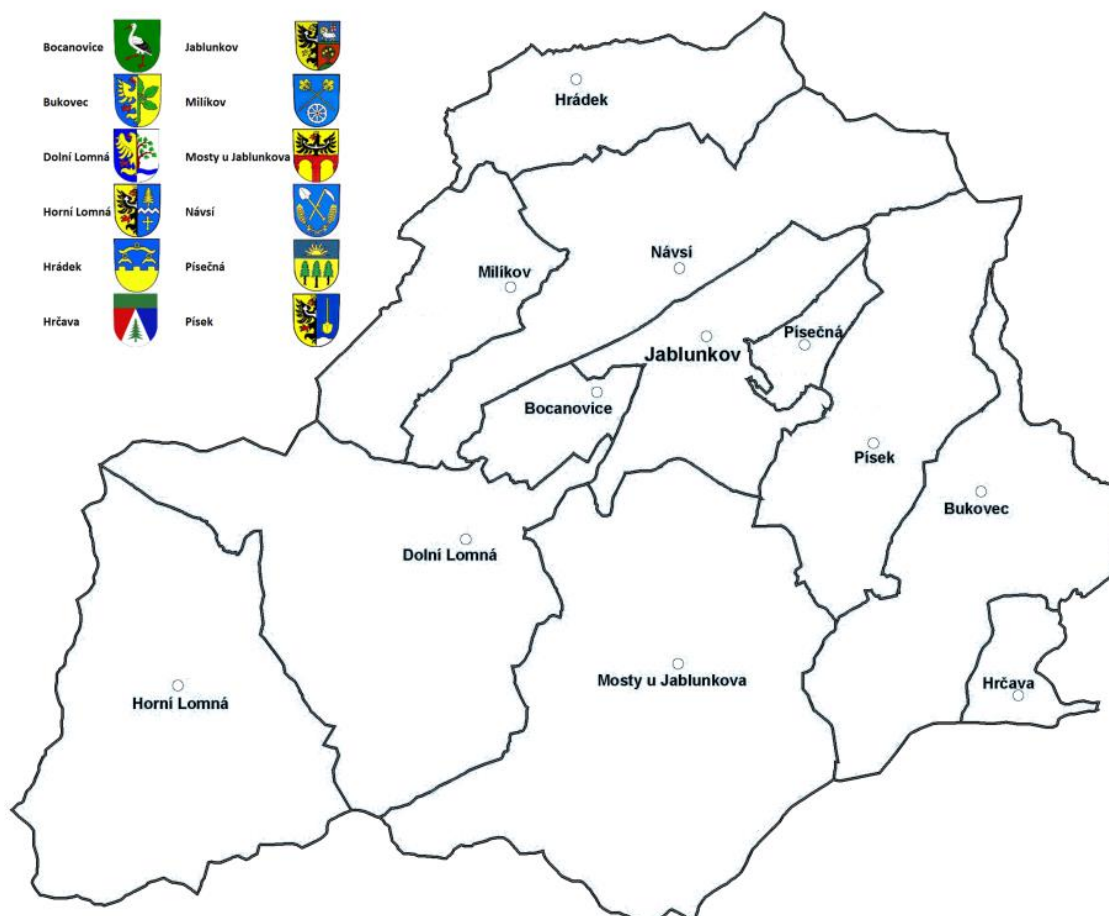
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod ORP Jablunkov je nejvýchodnějším správním obvodem Moravskoslezského kraje. Na severu sousedí s územím ORP Třinec, na západě s územím ORP Frýdek-Místek. Na východě a jihu je SO ORP Jablunkov ohraničen státní hranicí se Slovenskem a Polskem. Převážně venkovský region s tzv. Beskydskou roztroušenou výstavbou se nachází v podhorské a horské oblasti Beskyd, nad údolím řek Olše a Lomné, kde se zvedají vrcholky hor. Východní část oblasti je tvořena Jablunkovským mezihořím a Jablunkovská brázda rozděluje Slezské a Moravskoslezské Beskydy. Většina území správního obvodu je tvořena lesy (59 %). SO ORP Jablunkov zahrnuje 12 obcí, které jsou uvedeny na mapě č. 1. Pověřeným úřadem je Jablunkov. Celková rozloha území je 176,15 km², celkový počet obyvatel ke dni 31. 12. 2012, je 22 711. Podíl na celkové rozloze Moravskoslezského kraje je 3,2 %, podíl počtu obyvatel v rámci Moravskoslezského kraje je 1,8 %.

Mapa č. 2. Administrativní členění správního obvodu

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

SO ORP Jablunkov zahrnuje 12 obcí, pověřeným úřadem je město Jablunkov. Podílem počtu obyvatel 1,8 % v rámci kraje je na 16., rozlohou na 11. místě. V Jablunkově, jediném městě správního obvodu, žije 25,2 % obyvatel. V mikroregionu jsou velmi vhodné podmínky pro ekologické zemědělství – zejména pro pěstování a horský chov. Přetrvává tradice zemědělského obhospodařování pozemků i v méně příznivých podmínkách. Podíl zemědělské půdy je 32,5 %, podíl lesních pozemků je 59,3 %, Zastavěné plochy představují 1,36 % území, hustota osídlení SO ORP Jablunkov se blíží průměru ČR, který v roce 2012 činil 129 osob/km² (dle ČSÚ). S tím, jak každým rokem roste počet obyvatel na území ORP, se také navyšuje hustota zalidnění. Ve sledovaném období (2005-2012) se hustota zalidnění navýšila o 1,2 osob/km² na celkových 129 osob/km².

Tab. 4. Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	12	12	12	12	12	12	12	12
Počet částí obcí	12	12	12	12	12	12	12	12
Počet katastrálních území	12	12	12	12	12	12	12	12
Počet obcí se statutem města	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet obcí se stat. městyse	0	0	0	0	0	0	0	0
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	17 616	17 616	17 616	17 598	17 599	17 603	17 603	17 599
zemědělská půda	5 771	5 746	5 742	5 724	5 722	5 718	5 716	5 714
lesní pozemky	10 410	10 410	10 420	10 428	10 433	10 435	10 435	10 435
zastavěné plochy	244	243	243	243	242	242	241	240
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	127,8	127,5	127,7	127,9	127,9	128,2	128,6	129,0

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz/>)

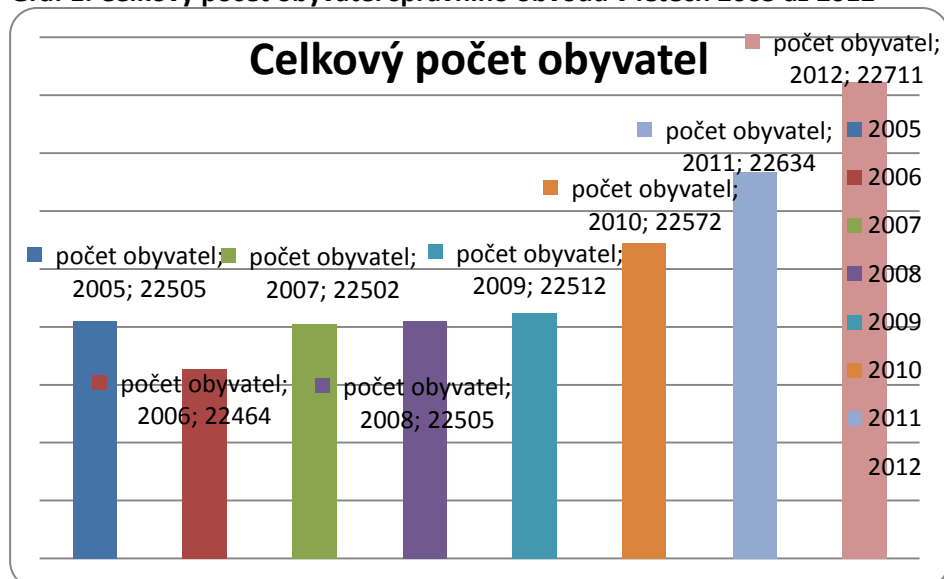
Jak je vidět v tab. č. 5., v období 2006 - 2012 se počet obyvatel SO ORP Jablunkov mírně zvyšuje. K nejvýraznějšímu nárůstu počtu obyvatel došlo v roce 2012 (o 77 osob). V mikroregionu je více žen než mužů, a to o 275 osob (r. 2012). V dlouhodobém trendu je ale viditelná spíše kolísavost v počtu žen, naopak u mužů je viditelný nárůst v každém roce. Počet dětí ve věku 0 - 14 let výrazně klesl v období 2005 - 2009. V následujících letech je evidován nárůst, avšak v roce 2012 je počet dětí této věkové skupiny nižší oproti roku 2005. Průměrný věk obyvatel v roce 2012 byl 39,7 let, což je nižší hodnota ve srovnání s okresem Frýdek – Místek (41 let) i průměrem ČR (41,3 let). Vývoj věkové struktury se dlouhodobě promítá do potřeb školských a sociálně zdravotních zařízení (zejména do oblasti komunitního plánování). V tab. 5. ukazatele indexu stáří zřetelně vystihují stárnutí populace v průběhu řešeného období. V roce 2012 index stáří dosahuje hodnot 89,5 % a je výrazně nižší, než srovnatelný průměr okresu Frýdek – Místek (107,6 %) i průměr ČR (113,3 %). Významným specifikem sledované oblasti je velmi početná polská menšina. Tento stav je podmíněn především historickým vývojem v území. Hranice byly do dnešní podoby upraveny v roce 1945. Občané polské národnosti dnes tvoří okolo 19,3 % místních obyvatel. Z tohoto důvodu se na území SO ORP Jablunkov setkáváme s dvojjazyčnými nápisy a se základními i mateřskými školami s polským jazykem vyučovacím.

Tab. 5. Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem		22 505	22 464	22 502	22 505	22 512	22 572	22 634	22 711	22 773
v tom:	muži	11 002	10 979	11 015	11 026	11 049	11 079	11 175	11 218	11 241
	ženy	11 503	11 485	11 487	11 479	11 463	11 493	11 459	11 493	11 532
Věkové skupiny										
v tom ve věku:	0 - 14	3 805	3 699	3 614	3 535	3 511	3 568	3 598	3 616	3 651
	15 - 64	15 548	15 562	15 656	15 740	15 798	15 865	15 883	15 858	15 751
	65 +	3 152	3 203	3 232	3 230	3 203	3 139	3 153	3 237	3 371
Průměrný věk (celkem)		38,1	38,4	38,7	38,9	39,1	39,3	39,6	39,7	40
Index stáří (65+/0-14 v %)		82,8	86,6	89,4	91,4	91,2	88,0	87,6	89,5	92,3
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	1 976	1 912	1 870	1 838	1 813	1 825	1 857	1 837	1 859
	15 - 64	7 805	7 837	7 921	7 966	8 036	8 083	8 171	8 171	8 115
	65 +	1 221	1 230	1 224	1 222	1 200	1 171	1 147	1 210	1 267
Průměrný věk		36,5	36,9	37,1	37,3	37,5	37,7	37,9	38,1	38,3
Index stáří (65+/0-14 v %)		61,8	64,3	65,5	66,5	66,2	64,2	61,8	65,9	68,2
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	1 829	1 787	1 744	1 697	1 698	1 743	1 741	1 779	1 792
	15 - 64	7 743	7 725	7 735	7 774	7 762	7 782	7 712	7 687	7 636
	65 +	1 931	1 973	2 008	2 008	2 003	1 968	2 006	2 027	2 104
Průměrný věk		39,6	39,9	40,2	40,5	40,7	40,8	41,2	41,3	41,6
Index stáří (65+/0-14 v %)		105,6	110,4	115,1	118,3	118,0	112,9	115,2	113,9	117,4
Migrace (přír. / 1000 ob.)										
celková		-0,3	-1,8	1,7	0,1	0,3	2,7	-0,7	3,4	2,7
přirozená		-0,3	0,2	1,8	0,0	1,4	0,8	-1,7	0,4	1,2
stěhováním (mechanická)		0,0	-2,0	-0,1	0,1	-1,1	1,8	1,1	3,0	1,5

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz/>)

Graf 1. Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Na území SO ORP Jablunkov jsou zřízeny všechny úrovně škol – mateřské, základní a střední. V rámci 12 obcí v SO ORP Jablunkov se na jejím území nachází 22 mateřských škol, 17 základních škol a 1 střední odborná škola. Mateřská škola se nachází ve všech obcích kromě Horní Lomné, základní školu mají všechny obce kromě Horní Lomné a Bocanovic. Díky národnostnímu složení obyvatelstva jsou v území ORP, vedle škol s českým vyučovacím jazykem, také školy, na kterých se vyučuje v polštině. Největší koncentrace školských zařízení je v jediném městě ORP - v Jablunkově. Školy, v závislosti na počtech dětí, vykazují stabilní tendenci, v budoucnu se nepředpokládá jejich rušení ani slučování (v menších obcích je škola nepostradatelným vzdělávacím i kulturním centrem).

Tab. 6.1 Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Počet obcí s MŠ	11	91,67
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	6	50,00
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	33,33
Počet středních škol:	1	8,33
-obory gymnázií	0	0,00
-obory středních odborných škol a praktických škol	2	8,33

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve výčtu základních škol v SO ORP Jablunkov jsou uvedeny všechny základní školy v území (ředitelství i jejich odloučená pracoviště), taktéž je tomu u mateřských škol. V tabulce č. 6.2 je uvedena jedna Základní umělecká škola se sídlem v Jablunkově. Škola má 3 odloučená pracoviště v zájmovém území (obec Bukovec, Mosty u Jablunkova, Písek), do kterých dojíždějí na výuku učitelé ze ZUŠ v Jablunkově.

Tab. 6.2 Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení
Obory středních odborných a odborných učilišť	4	8,33
Počet základních uměleckých škol	1	8,33
Počet konzervatoří	0	0,00
Počet jazykových škol	1	8,33
Počet vyšších odborných škol	0	0,00
Počet vysokých škol	0	0,00

Zdroj: Výkazy MŠMT, ČSÚ (Sčítání lidu, domů a bytů 2011, SLDB)

Na území ORP není zastoupeno vysoké školství. Nejbližší možnost získání vysokoškolského vzdělání je na soukromé škole v Havířově, nejbližší veřejné škole v Karviné, kde se nachází odloučená Obchodně-podnikatelská fakulta Slezské univerzity v Opavě, či na Ostravské univerzitě a VŠB - Technické univerzitě v Ostravě. Na základě údajů ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (dále jen SLDB) jsou v území ORP Jablunkov nejpočetnější skupinou z hlediska vzdělání obyvatel se středním vzděláním vč. vyučených bez maturity (36 %).

Druhou skupinu tvoří obyvatelé s úplným ukončeným středním vzděláním (včetně maturity) a absolventi vyššího odborného vzdělání (29 % obyvatel). Se základním vzděláním (včetně neukončeného) je v ORP 22 % obyvatel. Vysokoškolsky vzdělaní lidé tvoří téměř 9 % obyvatel a do kategorie bez vzdělání se řadí 0,5 % obyvatel. V rámci srovnání obcí Moravskoslezského kraje byl v obci Bukovec zaznamenán nejvyšší podíl obyvatel s ukončeným středoškolským vzděláním s maturitou vč. nástavbového studia a VŠ vzděláním na obyvatelstvu starším 15 let (41,5 %).

Ve srovnání ze SLDB 2001 byl v území zaznamenán téměř desetiprocentní pokles obyvatel se základním a neukončeným vzděláním. Počet obyvatel s úplným středním vzděláním (s maturitou) se zvýšil o 8 % a počet vysokoškoláků je téměř dvojnásobný. Počet obyvatel bez vzdělání zůstává téměř beze změn. Do budoucna lze, při stávajícím legislativním nastavení školství, předpokládat narůstající trend absolventů vysokých škol a obyvatel s dosaženým úplným středoškolským vzděláním. Obce se v souvislosti s trendem vývoje migračního salda potýkají s problémem tzv. „odlivu mozků“ – vysokoškoláci v mikroregionu nenacházejí perspektivu uplatnění na trhu práce a často se stěhují do větších měst. Oblast školství v SO ORP Jablunkov je podrobněji charakterizována v kapitole č. 3. tohoto dokumentu.

Tab. 7. Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	11	91,67	<i>všechny obce mimo Písečnou</i>
Stálá kina	1	8,33	<i>Jablunkov</i>
Divadlo	0	0,00	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	2	16,67	<i>Jablunkov, Bukovec</i>
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	1	8,33	<i>Jablunkov</i>
Kulturní zařízení ostatní	11	75,00	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	2	16,67	<i>Jablunkov, Návsí (Jasení)</i>
Koupaliště a bazény	11	58,33	
-z toho kryté	5	25,00	
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	30	100	
Tělocvičny (včetně školních)	15	83,33	
Stadiony otevřené	3	25,00	<i>Jablunkov, Písek, Milíkov</i>
Stadiony kryté	0	0,00	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0,00	
Ostatní zařízení pro tělo-výchovu (s provozovatelem nebo správcem)	12	75,00	

Zdroje: ČSÚ (<http://www.czso.cz>), RISY (www.risy.cz)

Centrem kultury v ORP je jediné město - Jablunkov, kde se nachází i galerie, kino, muzeum, koupaliště, městský les využívaný ke kulturním událostem a Dům dětí a mládeže s kapacitou i pro děti a mládež ze sousedních obcí. Kulturu v jednotlivých „satelitních“ obcích ORP zpravidla zabezpečuje knihovna (zřizovaná v blízkosti obecního úřadu), škola, kulturní dům a hřiště. Dle statistických údajů jsou v mikroregionu dvě muzea v obcích Bukovec a Jablunkov. Šetřením v terénu bylo navíc zjištěno „vesnické“ muzeum v Hrádku, Dolní Lomné, menší muzejní sbírku má v rámci školy také obec Hřčava. Náměstí v Jablunkově je zařazeno do ochranného pásma jako historické jádro obce, v němž se nachází starý klášter, klášter sester Alžbětinek sloužící jako domov pro seniory, budova radnice, budova a park Sanatoria, kaplička, farní kostel, kašna se sousoším, kamenná křtitelnice, či měšťanské domy, jejichž původ sahá až do 16. století.

V jednotlivých obcích působí řada místních iniciativ a spolků - TJ SOKOL, PZKO (domy kultury), Svazky dobrovolných hasičů, zájmová a kulturní organizace Matice Slezská (mj. vlastní areál dřevostaveb v duchu lidové architektury v Dolní Lomné, sloužící k pořádání folklórních a kulturních akcí), a také kluby seniorů, které svým členům zabezpečují sociálně aktivizační činnost. Kulturní dění na území významně ovlivňuje polská národnostní menšina, která má 19 % zastoupení obyvatelstva. Mezi významné „hybatele“ v oblasti kultury patří církevní instituce převážně Římskokatolické církve a Slezské církve evangelické. Kultura venkovského prostředí Beskyd se na Jablunkovsku může rozvíjet i díky rostoucímu zájmu o agroturistiku; daná oblast podnikání je v mikroregionu teprve v začátcích.

Tab. 8. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	8,33	Jablunkov
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0,00	
Ambulantní zařízení	0	0,00	
Detaš. pracoviště ambulantního zařízení	0	0,00	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	10	41,66	Dolní Lomná, Jablunkov (4), Mosty u Jablunkova (2), Písek
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	5	25,00	Jablunkov (2), Návsí (2), Mosty u Jablunkova
Samostatná ordinace (nebo detaš. pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	13	41,66	Jablunkov (6), Mosty u Jablunkova (3), Hrádek (2), Návsí, Písek
Samostatná ordinace (nebo detaš. pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2	8,33	Jablunkov (2)
Zařízení lékárenské péče	4	16,67	Jablunkov (3), Návsí
Nemocnice	0	0,00	
Odborné léčebné ústavy	1	8,33	Jablunkov
Léčebna pro dlouhodobě nemocné	1	8,33	Jablunkov
Ostatní lůžková zařízení	0	0,00	

Zdroje: ČSÚ (<http://www.czso.cz>), RISY (www.risy.cz)

V oblasti zdravotnictví a sociálních služeb představuje město Jablunkov pro okolní obce centrum služeb vyššího typu s relativním dostatkem sociálních služeb včetně dobré dopravní dostupnosti z ostatních obcí. Některé sociální a zdravotnické služby však na území ORP zastoupeny nejsou (domov se zvláštním režimem, azylové domy, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, odborné poradny, nemocnice, psychiatrická péče aj.). Město Jablunkov se v souvislosti se sociální oblastí věnuje od roku 2009 komunitnímu plánování, avšak pouze v rámci svého území.

Roztříštěná sídelní struktura odlehlejších obcí (Horní Lomná, Dolní Lomná, Hřčava, Mosty u Jablunkova) ztěžuje obyvatelům dostupnost sociálních a zdravotnických zařízení, či služeb. Je zde možnost působení především terénních pracovníků, avšak mj. z důvodu nedostatečné informovanosti a nedůvěry jsou tyto služby využívány zřídka. V mikroregionu převládá bydlení rodinného typu, kdy jeden rodinný dům obývá více generací. Dle odboru sociálních věcí a zdravotnictví v Jablunkově zde rodinní příslušníci mnohdy „zastupují“ pomoc sociální služby, proto služba není tak poptávanou. Jediným sdruženým ambulantním zařízením je Poliklinika Jablunkov, s.r.o., kde se nachází ordinace jednotlivých lékařů. Je zde i Sanatorium Jablunkov, a.s., s oddělením následné péče pro dlouhodobě nemocné a oddělením pro léčbu tuberkulózy. V jednotlivých obcích v území ordinuje zpravidla dva dny v týdnu praktický lékař, dětský lékař, či stomatolog. Nejbližší nemocnice se nachází v Třinci – jediném městě sousedního SO ORP, kde občané najdou služby, které v Jablunkově nejsou. V obci Písek se nachází termální zdroje minerální vody, které doposud nebyly využity. Již v minulosti se uvažovalo o vybudování lázní, či o alternativním využití léčivých pramenů.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

V zájmovém území ORP Jablunkov mírně převažují ekonomicky neaktivní obyvatelé nad ekonomicky aktivními. V ČR ekonomicky aktivní stále převažovali, nejedná se tedy o celorepublikový trend. Jak ukazuje tabulka č. 9, ve skupině ekonomicky neaktivních tvoří nejpočetnější část nepracující důchodci. Míra nezaměstnanosti jako podíl nezaměstnaných k celkovému počtu ekonomicky aktivních obyvatel je 7 %. Mikroregion zaznamenal, dle srovnání SDBL 2001 a 2011, nejvýraznější pokles nezaměstnanosti v rámci Moravskoslezského kraje (-5,10 %). Přestože věková struktura obyvatel ORP je jednou z nejpříznivějších v kraji, statistika hovoří o stárnutí obyvatelstva, jakožto problému celorepublikového charakteru a migraci pracovních sil mimo území – dle údajů SDBL 2011 byl migrační přírůstek (-59). Správní obvod ORP Jablunkov vykazuje jednu z nejnižších měr podnikatelské aktivity v kraji (zdroj je uveden v příloze č. 2, kapitole 8.).

Tab. 9.1 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		10 421	5 798	4 623	
v tom:	zaměstnaní	9 559	5 393	4 166	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	8 056	4 452	3 604
		zaměstnavatelé	322	234	88
		pracující na vlastní účet	741	513	228
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	164	88	76
		ženy na mateřské dovolené	183	0	183
nezaměstnaní		862	405	457	

Tab. 9.2 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP

		Celkem	muži	ženy
Ekonomicky neaktivní celkem		11 032	4 722	6 310
z toho	nepracující důchodci	5 047	1 967	3 080
	žáci, studenti, uční	3 732	1 890	1 842
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		761	480	281

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz>)

Z celkového počtu 22 634 obyvatel SO ORP Jablunkov vyjíždí do zaměstnání či do škol 7 425 obyvatel, tj. téměř 33 % obyvatel. Podíl vyjíždějících na celkovém počtu obyvatel převyšuje celorepublikový průměr (27,3 %). Hlavními spádovými městy pro středoškolské studenty jsou Třinec a Český Těšín. Dopravní dostupnost do obou měst je dobrá, mikroregion nepocítuje nedostatek středních škol. Přibývá počet vyjíždějících na vysoké školy, nejbližší do Karviné, Havířova, Ostravy. Jak ukazuje tabulka č. 10., do škol vyjíždí 2 187 žáků, studentů, učňů, tj. 58,60 %. Do zaměstnání vyjíždí větší polovina obyvatel, a to 55,1 % zaměstnaných. Příhraniční poloha území se paradoxně nepromítá do podílu vyjíždějících za zaměstnáním do zahraničí a dosahuje přibližně celorepublikového průměru 1,8 %.

Tab. 10. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			7 425
v tom:	vyjíždějící do zaměstnání		5 238
	v tom	v rámci obce	689
		do jiné obce okresu	3 828
		do jiného okresu kraje	477
		do jiného kraje	147
		do zahraničí	97
	vyjíždějící do škol		2 187
	v tom	v rámci obce	483
mimo obec		1 704	

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz>)

V ORP převládají domácnosti rodinného typu (74 %). Tento jev doprovází většinu venkovských území.

Výrazně převažují úplné domácnosti tvořené jednou rodinou. Domácností jednotlivců je v území 23 % a vícečlenných nerodinných domácností je zde 3 %. Na otázku, jak vypadá hospodaření těchto domácností, odpovídá mj. Sociodemografická analýza Moravskoslezského kraje z roku 2012 (s. 36), která uvádí, že 46 % domácností v Moravskoslezském kraji má čistý měsíční příjem do Kč 10 000,--, 39 % domácností pak v rozmezí Kč 10 001 - 15 000,--. Je zde (po Ústeckém kraji) největší podíl domácností s příjmem nižším než Kč 4 000,-- na osobu (4,2 %). Tímto tématem se podrobněji zabývá kapitola 5.

Tab. 11. Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti podle typu				Hospodařící domácnosti
Hospodařící domácnosti celkem				7 811
v tom:	tvořené 1 rodinou			5 486
	v tom	úplné	bez závislých dětí	2 385
			se závislými dětmi	2 115
		neúplné	bez závislých dětí	552
			se závislými dětmi	434
	tvořené 2 a více rodinami			298
	domácnosti jednotlivců			1 789
vícečlenné nerodinné domácnosti			238	

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz>)

Moravskoslezský kraj je charakteristický dominantním zastoupením průmyslových odvětví závislých na zahraniční poptávce. Dle analýz v socioekonomickém atlasu Moravskoslezského kraje z roku 2012 zasáhla tato odvětví ekonomická recese v roce 1999 a 2008. Podniky částečně propouštěly zaměstnance a ekonomika se vzpamatovává postupně. V současnosti se firmy zaměřují především na úsporná opatření, mj. v oblasti mezd.

Jak ukazuje tabulka č. 12, míra nezaměstnanosti v území ORP Jablunkov byla ve sledovaném období nejvyšší v roce 2004, poté klesala až do roku 2008, kdy byl v roce 2009 zaznamenán její mírný nárůst na 8,73 %. V posledních letech je spíše trend mírného poklesu, v roce 2011 byla její výše 7,21 %. Od roku 2009 však roste počet nezaměstnaných osob s délkou evidence nad 12 měsíců i počet uchazečů na jedno volné pracovní místo. Od roku 2007 je také v území klesající tendence počtu volných pracovních míst a uchazeči jsou nuceni hledat zaměstnání mimo daný region, případně pak dojíždět.

Tab. 12. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

NEZAMĚŠTNANOST	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidování uchazeči o zaměstnání	1678	1765	1412	1314	981	703	931	889	1327
z toho (%):	12,81	13,77	16,86	18,49	23,85	22,90	15,36	15,07	11,38
občané se zdravotním postižením	215	243	238	243	234	161	143	134	151
z toho (%):	12,51	11,50	10,55	9,51	6,73	9,25	9,99	10,46	6,10
absolventi	210	203	149	125	66	65	93	93	81
z toho (%):	44,40	42,61	43,84	36,76	33,74	23,90	16,00	20,36	15,52
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	745	752	619	483	331	168	149	181	206
Volná pracovní místa	19	17	13	24	53	43	36	25	15
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo	88,3	103,8	108,6	54,8	18,5	16,3	25,9	35,6	55,9
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	16,13	16,96	12,76	12,06	8,88	6,37	8,73	7,82	7,21

Zdroje: ČSÚ (<http://www.czso.cz>)

Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje. 2011 (<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>)

Správní obvod ORP Jablunkov je charakteristický spíše venkovským prostředím, jediné město – Jablunkov, poskytuje nejvíce pracovních míst v území. Sídli zde šest z deseti největších zaměstnavatelů v mikroregionu, dvě firmy sídlí v obci Návsí, jedna v obci Hrádek a jedna v Mostech u Jablunkova. Šest největších zaměstnavatelů patří do kategorie se 100 – 199 zaměstnanci, čtyři další do kategorie s 50 - 99 zaměstnanci. Většina obyvatel území ORP Jablunkov však dojíždí do zaměstnání mimo region, především do Třince, Českého Těšína i do Ostravy. Klíčovým zaměstnavatelem pro celý region jsou Třinecké železárny, a.s., nacházející se v sousedním ORP - pokračovatel dlouhodobé tradice hutní výroby v Těšínském Slezsku. Tento podnik je tradičním a poměrně stabilním zaměstnavatelem v regionu. V ORP se nacházejí velké podniky zaměstnávající 250 a více zaměstnanců, jsou zde především mikropodniky zaměstnávající 1-9 obyvatel, či malé podniky zaměstnávající 10 - 49 zaměstnanců. V letech 2003 - 2008 vykazoval počet ekonomických subjektů vzrůstající tendence (nejvíce v období 2004 – 2005, kdy přibýlo 115 ekonomických subjektů). V roce 2009 se v ORP silně projevovaly důsledky hospodářské krize, mj. poklesem o 424 ekonomických subjektů, od roku 2010 lze sledovat opět vzrůstající trend, dosahující hodnot před rokem 2009.

Počet podnikajících fyzických osob narůstal do roku 2008 v souladu s nárůstem celkového počtu ekonomických subjektů. V roce 2009 nastal prudký pokles, v dalších letech počet podnikajících fyzických osob stoupá. Nejvýznamnější složku fyzických osob tvoří soukromí podnikatelé podle živnostenského zákona. Největší pokles vykazovali zemědělní pracovníci, jejichž podíl na počtu fyzických osob byl v roce 2012 pouhé 2,25 % oproti roku 2003 s podílem 24,3 %. Řada právnických osob vykazuje ve sledovaném období stabilní přírůstek, v tom mj. i počet obchodních společností. Dle dat ČSÚ z roku 2012 pracuje téměř třetina (32,1 %) ekonomicky aktivních obyvatel na území ORP v odvětví obchodu, ubytování, stravování a pohostinství, což souvisí s množstvím vybudovaných atraktivit cestovního ruchu, především turistických chat, či wellness hotelů, které se ovšem potýkají s nedostatečnou poptávkou v důsledku nízké konkurenceschopnosti. Ve stavebnictví pracuje 14,5 %, v průmyslu 13 % a do odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství patří 6,9 % obyvatel pracujících v SO ORP Jablunkov.

Tab. 13.1 Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem (dle Registru ek. sub.)	3 280	3 341	3 456	3 504	3 575	3 674	3 250	3 395	3 550	3 640
Fyzické osoby celkem	2 889	2 914	2 999	3 029	3 071	3 158	2 714	2 817	2 952	3 017
z toho zemědělní podnikatelé	702	687	688	663	640	635	49	58	64	68
vyjádření v %	24,30	23,58	22,94	21,89	20,84	20,11	1,81	2,06	2,17	2,25
Právnické osoby celkem	391	427	457	475	504	516	536	578	598	623
z toho obchodní společnosti	158	171	179	186	201	210	221	240	252	268
vyjádření v %	40,41	40,05	39,17	39,16	39,88	40,70	41,23	41,52	42,14	43,02

Tab. 13.2 Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybnářství	23,0	22,1	22,0	21,1	20,2	19,8	5,8	6,2	6,6	6,9
průmysl celkem	10,6	10,6	10,7	10,3	10,2	10,6	13,0	13,0	13,4	13,0
stavebnictví	8,1	8,5	8,9	9,7	11,2	11,8	14,4	14,2	14,2	14,5
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motor. vozidel	29,5	28,7	27,8	28,9	28,5	26,2	28,3	27,7	26,4	24,8

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz>)

D. Doprava

Dopravní dostupnost SO ORP Jablunkov je vyhovující. Územím vede dvoupruhová silnice I/11 (Hradec Králové – Šumperk – Bruntál – Opava – Ostrava – Český Těšín – Jablunkov – st. hr.). Silnice I/11 je nejvýznamnější silniční komunikací ve správním obvodu ORP Jablunkov. V širších vazbách na území kraje plní funkci významné dopravní příčky, zajišťující severo - jižní vazby. Komunikace je součástí mezinárodní silniční sítě pod označením E75 (Český Těšín – st. hr. ČR/SR v Mostech u Jablunkova). Tento obchvat výrazně odlehčil zatížení kamionové dopravy v obytné zástavbě. V obci Hrádek se výrazně snížilo riziko nehody střetu osoby s dopravním prostředkem, a to díky vybudování sítě podchodů, které jsou vedeny jak pod silnicí I/11, železniční tratí (č. 320) tak i pod silnicí II. třídy (původní I/11). V souladu s ZÚR Moravskoslezského kraje se v budoucnu plánuje přestavba silnice I/11 na čtyřpruhovou směrově rozdělenou kategorii.

Všechny obce ORP Jablunkov jsou propojeny silnicemi II. a III. třídy. Autobusová doprava je zajištěná společností ARRIVA MORAVA, a.s., která zastavuje v každé obci SO ORP Jablunkov. Linky této společnosti jsou zařazeny do Integrovaného dopravního systému Moravskoslezského kraje ODIS. Z rozhovorů s představiteli obcí vyplynulo, že občané jsou s četností spojů a kvalitou služeb spokojeni až na obec Bocanovice, kde je nedostatečný počet spojů. Slabou stránkou území ORP, co se týče silnic III. třídy, je jejich financování. Finanční náročnost provozu hromadné dopravy a údržby pozemních komunikací je velmi vysoká, především z důvodu rozptýlené zástavby.

Správním obvodem ORP Jablunkov je vedena celostátní dvojkolejná elektrifikovaná železniční trať č. 320 Bohumín – Čadca o délce 75 km, spojující Ostravsko se severozápadním Slovenskem. V roce 2007 byla zahájena modernizace úseku Bystřice nad Olší – Mosty u Jablunkova st. hr., jejíž součástí je i přestavba dvou jednokolejných Jablunkovských tunelů na jeden dvoukolejný. Železniční stanice a zastávky jsou v obcích Hrádek, Návší, Bocanovice a Mosty u Jablunkova. Vlaky zde zastavují každou hodinu, v ranních a odpoledních hodinách i dvakrát do hodiny.

V území se nenachází žádné letiště, ale dobře dostupné je mezinárodní letiště v Ostravě (65 km z Jablunkova) a veřejné vnitrostátní letiště Frýdlant nad Ostravicí (50 km z Jablunkova).

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Dle Územně analytických podkladů obce s rozšířenou působností Jablunkov, se v obci Dolní Lomná vyskytují výhradní ložiska zemního plynu, která dosud nebyla těžena a mají status chráněných ložiskových území. V obcích Dolní a Horní Lomná se nacházejí také nebilancované zásoby štěrkopísku v řečišti Lomné. Ložiska jsou využívána spíše jen pro místní potřebu – pro ekonomické využití jsou buď málo vydatná, anebo se nacházejí v ochranném pásmu vodního zdroje. V Dolní Lomné se vyskytují i nebilancované zásoby lékárenské nafty, avšak od roku 2014 se pracuje na zrušení vrtu a ukončení těžby, především z ekologických důvodů. V mikroregionu nejsou žádné dobývací prostory (těžené, netěžené) nerostných surovin.

V katastrálním území obce Písek byl zaznamenán výskyt zdrojů přírodních minerálních termálních jodobromových vod. Podrobné čerpací zkoušky zatím nebyly provedeny, je zvažováno lázeňské využívání těchto vod, případně využití pro termální koupaliště. Ložiska jodobromových vod byla identifikována i v lokalitě Vitališov na území města Jablunkova, podrobnější hydrodynamické či čerpací zkoušky zatím nebyly provedeny.

V roce 2012 bylo v území ORP Jablunkov registrováno celkem 3640 ekonomických subjektů, z toho 13 % subjektů podniká v oblasti průmyslu (strojírenství, truhlářství) a 14,5 % ve stavebnictví. Od roku 2009 je v těchto odvětvích stabilní počet firem. V oblasti maloobchodu včetně oprav a údržby motorových vozidel působí 24,8 % subjektů. Od roku 2006 je zde však pravidelný úbytek počtu podnikajících subjektů v dané oblasti, což je způsobeno především silící konkurencí velkých řetězců vůči domácím maloobchodním firmám. Devět obcí má na svém území pobočku České pošty, tři obce pobočku nemají (Bocanovice, Horní Lomná, Písečná).

V oboru lesnictví, rybářství a zemědělství došlo k razantnímu úbytku podniků, a to z 23 % v roce 2003 na 6,9 % v roce 2012. Hlavním důvodem bylo především postupné zrušení většiny původních zemědělských družstev v regionu. Přitom právě v tomto odvětví je v regionu potenciál růstu (ekofarmy aj.). Podstatná část obyvatel území ORP Jablunkov pracuje v Třineckých železárnách, a. s. se sídlem v sousedním ORP. Právě tato firma klade důraz na inovace podnikových procesů a oceňuje zaměstnance, kteří jsou aktivní ve zlepšování podnikových procesů. Drobné inovace se projevují i v malých výrobních podnicích a v oblasti služeb - za účelem podpory cestovního ruchu se mj. několik firem v území zapojilo do realizace projektu pro udělení značky „Bez bariér“. Jde o zpřístupnění dané oblasti osobám se zdravotním omezením, informovanost bude zajištěna mj. uvedením v mapách a turistických tiskovinách.

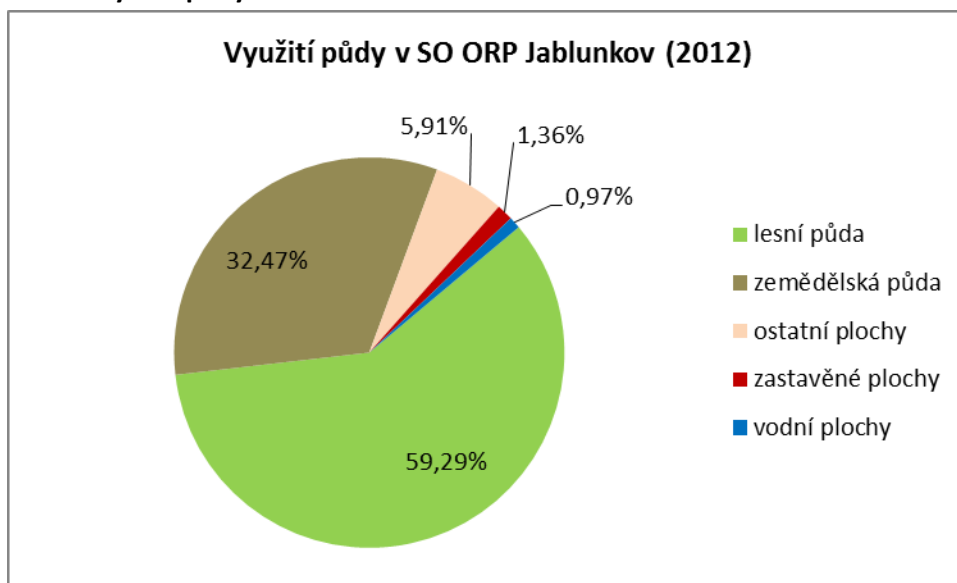
F. Ekologická situace a ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Mikroregion ORP Jablunkov je zachovalým přírodním a krajinným celkem v nejvyšších karpatských pohorích na území ČR. Převážnou část pozemků v řešeném území spravují Lesy ČR, s.p. – Lesní správa Jablunkov. Na území ORP se od roku 1973 nachází jedna Chráněná krajinná oblast Beskydy charakteristická výjimečnými přírodními hodnotami, zejména původními horskými pralesovitými porosty s výskytem vzácných karpatských živočichů a rostlin, druhově pestrými lučními společenstvy. Výměra tohoto území v SO ORP Jablunkov je 485,69 ha. V rámci obcí Horní Lomná a Dolní Lomná se nachází národní přírodní rezervace - NPR Mionši, jejíž současná výměra je 169,70 ha. Dále je zde pět přírodních rezervací Uplaz a Velký Polom, Bukovec (v obci Bukovec), Plenisko (obec Písek) a Vřesová stráž (v obci Mosty u Jablunkova).

Životní prostředí v mikroregionu ORP Jablunkov je dobré, jde o zajímavou a zachovalou krajinu, s pokrytím území všech obcí prvky územního systému ekologické stability (ÚSES). V území ORP se nacházejí dvě evropsky významné lokality NATURA 2000 – Beskydy a část říčního koryta řeky Olše. Jejich rozloha na území ORP činí 8 457,43 ha, což představuje 36,04 % celkové rozlohy správního obvodu ORP. V mikroregionu je také vymezena oblast NATURA 2000 – Ptačí oblast Beskydy s rozlohou 8 129,51 ha.

Pro dané území je charakteristický nižší podíl ploch zemědělské půdy (32,5 %), především pastvin. Typická je vysoká míra zalesnění s převažující smrkovou a bukovou lesní vegetací (59,3 % rozlohy), hlavně v severovýchodní a jihovýchodní části území. Ucelená zástavba podél toku Olše přechází v rozptýlenou zástavbu rodinných domů a plynule navazuje na zemědělskou krajinu.

Graf 2. Využití půdy

Zdroj: ČSÚ (<http://www.czso.cz/>)

Řešené území náleží do hlavního povodí řeky Odry, do úmoří Baltského moře. Základní povodí tvoří řeka Olše, částečně území spadá také do povodí řeky Kysuca na území Slovenska. Správním územím ORP Jablunkov je ve směru sever - jih vedena hranice chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Beskydy. Do této oblasti spadá téměř celá západní polovina řešeného území zahrnující celá území nebo části obcí Bocanovice, Dolní Lomná, Horní Lomná, Milíkov, Návsí a Mosty u Jablunkova. Zdroje podzemních vod má každá obec v mikroregionu, významnými zdroji povrchových vod jsou řeka Lomná, Jasaní, a Olše. Vodní nádrže jako významné prostory určené k akumulaci vody a řízení odtoku se nacházejí v obcích Bukovec a Jablunkov.

Negativní dopad činnosti nedalekých Třineckých železáren, který se projevuje občasnou sníženou kvalitou ovzduší, je zde snížen převládajícími východními větry, vzdáleností a reliéfem krajiny od zdroje znečištění.

Další předpokládaný vývoj kvality ovzduší je přímo závislý na realizaci ekologických investic do kvality ovzduší, které jsou stále v běhu. Zhoršená kvalita ovzduší v období topné sezóny je způsobená návratem domácností k topení fosilními palivy, případně odpadem. V okolí silnice I/11 je zvýšená hladina hluku, v obdobích extrémního sucha jsou stávající vodní zdroje nedostatečné. Negativním faktorem je nedostatečná síť splaškové kanalizace s napojením na ČOV, zejména v okrajových částech obcí (blíže charakterizováno v bodu G této kapitoly).

Problémem v území jsou drobné černé skládky, rozvoj území je omezen výskytem sesuvných ploch. Dalšími negativními jevy jsou lokality se starou ekologickou zátěží (blíže charakterizováno v bodu G této kapitoly). V obcích Dolní Lomná a Horní Lomná na velké ploše území dochází k intenzivní těžbě dřeva, na odtěžených plochách zůstává velké množství zbytkového materiálu, který nepůsobí estetic-ky. Koryto řeky Lomné na četných úsecích zarůstá dřevinami náletového charakteru, které napadají do řečiště a tím omezují plynulost toku.

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Vodní síť a síť kanalizačních stok na území SO ORP Jablunkov provádí společnost Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s. Tuto vodovodní síť využívá většina obcí. Kanalizační síť využívá polovina obcí s tím, že i ty obce, které vlastní kanalizaci, nemají na jejich katastrálním území 100 % zapojení do všech obytných domů. Podle odhadu pouze 60 % obyvatel využívá kanalizační a vodovodní síť. Velká část občanů stále využívá studny jako zdroj pitné vody.

Elektrické vedení je v každé obci, mezi nejvýznamnější distributory patří ČEZ a ČEPS. Plynofikace je využívána v téměř polovině obcí a distributorem jsou SMPLyn a SMP Net, s.r.o. Plynofikaci podle odhadu využívá 60 % občanů. Přetrvává zde využívání kotlů na tuhá paliva, ve kterých ovšem občané někdy spalují plastové a gumové materiály, a také organický odpad. V důsledku toho dochází ke znečišťování ovzduší.

Komunikační síť je zavedena ve všech obcích, s tím, že v některých horských oblastech je signál velmi slabý a často vypadává. Mezi největší společnosti patří Telefónica O2 Czech Republic, a.s., T-Mobile Czech Republic a Vodafone Czech Republic, a.s.

Podrobný seznam technické infrastruktury v jednotlivých obcích ORP je uveden v bodě 8. Přílohy jako Příloha č. 1. *Infrastruktura na území SO ORP Jablunkov (zde je uveden odkaz: [Příloha č. 1. Technická infrastruktura na území SO ORP Jablunkov](#))*

Riziko povodní a přírodních pohrom na území správního obvodu ORP Jablunkov je poměrně nízké. Mírně zvýšené riziko je v přímo ve městě Jablunkov a dále v obcích Hrádek, Návší a Mosty u Jablunkova, kudy prochází železniční koridor, silnice první třídy a vodní toky. Přirozenou povodní od vodního toku Olše je ohroženo město Jablunkov a obec Návší, kde může být zaplaveno několik desítek budov. Dalším významným vodním tokem na území správního obvodu ORP Jablunkov, kde hrozí přirozená povodeň, je Lomná. Ohrožuje obce Horní Lomná, Dolní Lomná a město Jablunkov, kde může být zaplaveno několik budov. Důsledkem mimořádných srážek v roce 2010 nastaly povodně, které způsobily sesuv půdy v Mostech u Jablunkova v oblasti Girová. Vzniklý sesuv patří svým rozsahem a objemem sesutých hmot k největším zdokumentovaným sesuvům na území České republiky. Došlo k přerušení několika lesních cest, které vedly napříč trasou sesuvu. Podstatné však bylo, že nedošlo ke zranění osob. Méně častým nebezpečím jsou zde větrné bouře a vichřice. V roce 2009 – 2010 se východní části České republiky prohnal silný vítr, který strhával střechy, vyvracel a lámal stromy. Na několika železničních tratích a silnicích byla zastavena doprava na několik desítek hodin. Na území SO ORP Jablunkov byly škody spíše malé. Jednalo se zde o několik vyvracených stromů, které zablokovaly silnice III. třídy.

V roce 2011 byl úspěšně dokončen projekt Revitalizace řeky Olše, do kterého se zapojily SO ORP Jablunkov, SO ORP Třinec a SO ORP Český Těšín. Je naplánováno pokračování v dalších etapách revitalizace.

Dalším projektem je rozšíření kanalizace Mosty u Jablunkova do pěti odlehlých oblastí obce.

V Jablunkově řeší situaci s likvidací odpadních vod. Dle koncepce odkanalizování města se v návrhu „Odvádění a čištění odpadních vod“ počítá s odvedením splaškových odpadních vod spolu s dešťovými vodami stávající jednotku kanalizací do stávající čistírny odpadních vod Jablunkov situovanou na k. ú. Návsí, a to do roku 2020.

H. Rekreace, památky a cestovní ruch

Hybateli cestovního ruchu jsou Regionální rada rozvoje a spolupráce (Třinec), Sdružení obcí Jablunkovska, Euroregion Těšínské Slezsko (snaha o vytvoření regionální značky), Místní akční skupina Jablunkovsko, jednotlivé obce (především Bukovec, Horní Lomná, Dolní Lomná, Písek, Jablunkov, Hřčava, Mosty u Jablunkova) a místní spolky (PZKO, TJ SOKOL, Matice Slezská). V obcích Mosty u Jablunkova a Jablunkov působí turistická informační centra (www.gotic.cz, www.jablunkovsko.cz). Cestovní ruch v území má předpoklady těžit ze strategické polohy na území tří států. Reliéf krajiny ORP Jablunkov je vhodný pro pěší turistiku (hustá síť turistických tras doplněna turistickými chatami, 7 naučných stezek o délce 0,5 km – 20 km s tematikou života horalů, trasy nordic walking), cykloturistiku (cyklistický okruh Euroregionem Těšínské Slezsko a Greenway Wien – Morava – Krakov mají evropský význam), jezdeckví (JK Beskyd v Jablunkově). V zimním období jsou zde možnosti běhu na lyžích, či sjezdového lyžování (Mosty u Jablunkova, Písek, Horní Lomná, Dolní Lomná, Hrádek, Bukovec). Přírodní prostředí je atraktivní z hlediska téměř 60 % zalesněného území.

Dominantou nadregionálního významu je jedna z nejznámějších a nejstarších přírodních rezervací v Beskydech – Národní přírodní rezervace Mionší v Dolní Lomné, jejíž část je veřejnosti přístupná v období od 1. června do 15. září v rámci 7 km naučné stezky. V obci Hřčava leží turisticky atraktivní bod Trojmezí, kde se nachází hraniční kámen vymezující území tří států – České, Slovenské a Polské republiky.

Území obcí Jablunkov a Návsí jsou pokryty četnými drobnými malými nádržemi a vodními toky částečně využívanými k rybolovu. Turisticky atraktivní záležitostí nadregionálního charakteru jsou kulturní akce „Gorolski Święto“ v jablunkovském Městském lese a národopisné slavnosti „Slezské dny“ v Dolní Lomné. Tyto akce vycházejí ze zakořeněných tradic a folklóru, který se promítá do oblasti lidové architektury, hudby, tance, či tradice místních specialit.

K rekreaci v území slouží 32 hromadných ubytovacích zařízení s dostatečnou kapacitou (2 čtyřhvězdičkové a 4 tříhvězdičkové hotely, 10 penzionů, 2 kempy, 10 turistických ubytoven a dalších 9 specifických ubytovacích zařízení). Nejvíce těchto zařízení najdeme v obci Dolní Lomná, která je spolu s obcemi Horní Lomná a Písek, oblíbeným místem chatařů.

V řešeném území nachází 24 registrovaných nemovitých památek (14 v Jablunkově, 5 v Návsí, 4 v Bukovci, 1 v Mostech u Jablunkova), což v rámci okresu Frýdek-Místek představuje pouze 8 %. Jedná se především o venkovské usedlosti, měšťanské domy, specifikem je hodnotný park jablunkovského Sanatoria založený v letech 1924 – 1928 s prvky moderní architektury i krajinářského slohu, klášter alžbětinek s kaplí Svaté Rodiny v Jablunkově, kostel Božího těla v Jablunkově a evangelický kostel v Návsí. Náměstí v Jablunkově, jako historické jádro, bylo v roce 1993 vyhlášeno jako ochranné pásmo historického jádra.

Problémem z hlediska ekonomického rozvoje cestovního ruchu je vyšší podíl krátkodobé turistiky a neprovázanost jednotlivých turistických atraktivit. Rozvoj cestovního ruchu je také omezen existencí limitů chráněných oblastí (CHKO Beskydy, Natura 2000 – Evropsky významná lokalita, Natura 2000 – Ptačí oblast, územní rezerva pro vodní nádrž na Lomné v obci Horní Lomná).

Díky dobře dostupným areálům v Polsku a na Slovensku se zdejší rekreační areály potýkají s úbytkem návštěvníků, nejsou schopny konkurovat ani z hlediska vybavenosti a služeb (absence sedačkových lanovek, zastaralé vybavení, nejednotný skipas). Slabou stránkou zdejších lyžařských areálů, vzhledem k nadmořské výšce, je větší náchylnost ke klimatickým výkyvům. Všeobecně je na území malá saturace služeb a zařízení na alternativní rekreační turistické aktivity včetně hipoturistiky. Obce Dolní Lomná, Horní Lomná a Písek, se potýkají s problémem černých skládek způsobených místními chataři.

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešící rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 14. Územní a strategické plánování

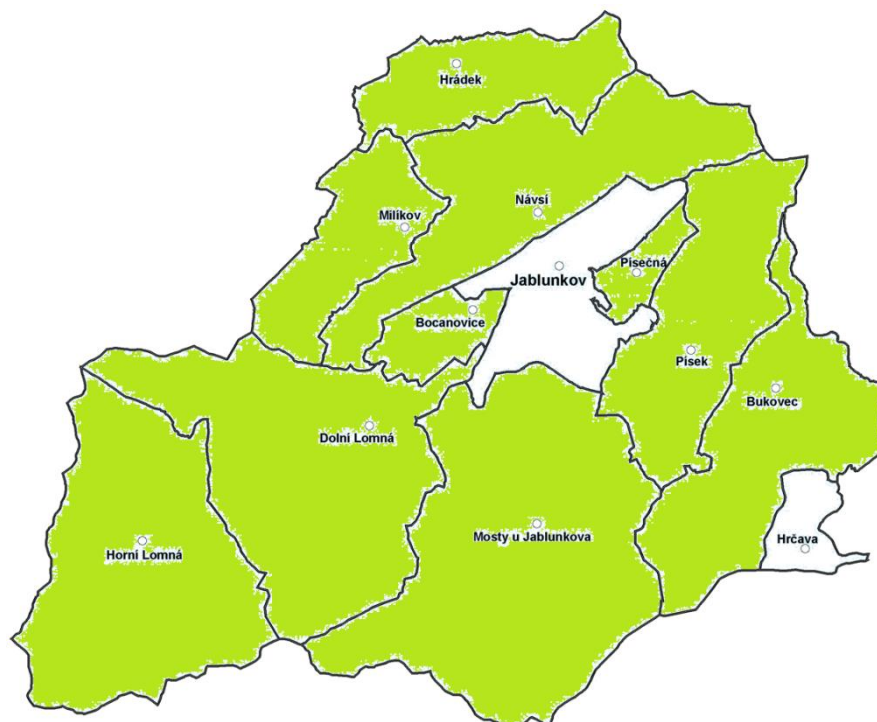
Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí
Počet obcí s platným územním plánem	10	83,33
Počet obcí s plánem v přípravě	0	0,00
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	12	100,00

Zdroj: www.kr-moravskoslezsky.cz, šetření v území

Z dvanácti obcí správního obvodu ORP Jablunkov má 10 obcí platný územní plán. Město Jablunkov má neplatný územní plán a obec Hřčava územní plán nemá.

Co se týče strategických plánů rozvoje obcí, jsou většinou spojené se strategickými plány DSO Sdružení obcí Jablunkovska (SOJ) a s MAS Jablunkovsko, která mají platnou integrovanou strategii území pro programové období 2014-2020. V SOJ je zapojeno 10 obcí SO ORP Jablunkov, obec Milíkov a Písek vystoupily v roce 2009. V MAS Jablunkovsko je zapojených všech 12 obcí SO ORP Jablunkov, 4 obce ze sousedního ORP Třinec a 23 ziskových a neziskových organizací.

Mapa č. 3. Mapa obcí, které mají územní plán (SO ORP Jablunkov)

Zdroj: www.czso.cz, vlastní úpravy

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Následující tabulka popisuje stručně klíčové aktéry rozvoje území správního obvodu.

Tab. 15.1 Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Město Jablunkov	1	Jde o jedinou obec se statutem města, je to ORP, je přirozeným historickým a administrativním centrem území.
Obec Dolní Lomná, Mosty u Jablunkova, Návsí, Jablunkov, Hrádek	5	Tyto obce tvoří klíčové turistické destinace na území ORP, v území je potenciál rozvoje drobného podnikání, podpory kulturního života v regionu. Výhodou je geografická poloha v území.
Ostatní obce správního obvodu	7	Pečují o rozvoj svého území, potenciál rozvoje v oblasti cestovního ruchu, folklorních tradic.
Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Kraj Moravskoslezský	1	Správa silnic, zřizovatel ZUŠ, SOŠ a SOU podnikání a služeb, sanatoria, Lesy ČR, s. p.
Stát	1	Dopravní koridor jde přes území SO ORP Jablunkov.
Státní instituce		

Tab. 15.2 Popis klíčových aktérů

Mikroregion	2	Sdružení obcí Jablunkovska, sjednocuje 10 obcí ve SO ORP Jablunkov, podporuje meziobecní spolupráci, Slezský vodohospodářský svazek, sjednocuje 3 obce v SO ORP Jablunkov, jeho zaměření je především mono-tématické.
MAS Jablunkovsko	1	MAS Jablunkovsko celkem sdružuje 39 členů, z toho 16 obcí (sjednocuje všech 12 obcí v území SO ORP Jablunkov a další 4 obce ze sousedního území ORP), 9 neziskových organizací, 14 podnikatelských subjektů. Podporuje společné aktivity pro dosažení udržitelného rozvoje regionu.
Významní zaměstnavatelé	10	Zaměstnávají 100-199 zaměstnanců: ACF-Cz, spol. s r.o., Město Jablunkov, Netis, a.s., Sanatorium Jablunkov, a.s., OLZA, spol. s.r.o., SGM Route, a. s. Zaměstnávají 50-99 zaměstnanců: „JABLUNKOVSKÁ JATKA“ spol. s.r.o., Autoservis Czudek s.r.o., FEP, a.s., Jozef Garaj - JOMA
Školy (ZŠ a MŠ)	8	5 největších základních škol v SO ORP, 3 největší mateřské školy
Jiné spolky a neziskové organizace	8	Sokol, PZKO, Charita Jablunkov, Slezská diakonie, církevní instituce, SDH

Zdroje: www stránky jednotlivých obcí, <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/>, www.jablunkovsko.cz/, <http://masjablunkovsko.cz/>, Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje. 2011 (<http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>)

Klíčovými aktéry v rozvoji území jsou MAS Jablunkovsko a Sdružení obcí Jablunkovska (SOJ), které slouží k ochraně společných zájmů a k zmnožení sil a prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem každou obec zvlášť. Předmětem činnosti Sdružení je aktivní zapojení do meziobecní spolupráce, její podpora a rozvoj, koordinace územního plánování v regionálním měřítku, podpora ochrany životního prostředí, ekologické stability a komplexního rozvoje zájmového regionu. Sdružení také často koordinuje investiční akce, má zkušenosti s rozvojovými projekty. Jednotliví starostové ORP, jež jsou zapojení do Sdružení obcí Jablunkovska, zdůraznili potřebu spolupráce a společných rozvojových projektů pro daný region, avšak upozornili na složitost koordinace plnění a administrace u takovýchto projektů, a také riziko komunikačních bariér a náročnosti nalezení jednotného řešení v otázkách nadobecního charakteru. Místní akční skupina Jablunkovsko (MAS), je zájmové sdružení právnických osob, které je tvořeno partnerstvím veřejného sektoru, podnikatelů a neziskových organizací.

Smysl existence MAS spočívá v realizaci rozvojových strategií a strategických plánů v rámci iniciativy LEADER Evropské unie nebo jiných aktivit, které podporují rozvoj venkova. Hlavní myšlenkou metody LEADER je, že pouze místní společenství znají podrobně silné a slabé stránky svého regionu a jsou schopné dobře řešit své vlastní problémy.

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

SWOT analýza slouží k analyzování silných a slabých stránek daného území, příležitostí a rizik. Existují dva možné přístupy pro zpracování SWOT analýzy – přístup dle území (vnitřní a vnější faktory) a přístup dle problému (faktory týkající se dané problematiky v současnosti a v budoucnosti). V tomto dokumentu byl v rámci základní charakteristiky zvolen přístup dle problému, kdy silné a slabé stránky - jsou faktory týkající daného problému v současnosti, příležitosti a rizika - jsou faktory, které se týkají daného problému v budoucnosti (tedy mohou a nemusí nastat).

Tab. 16.1 SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
1. Strategická poloha mikroregionu - blízkost hranic se Slovenskou republikou a Polskem.	1. Nekonkurenceschopnost a neprovázanost infrastruktury cestovního ruchu
2. Krajinový reliéf vhodný pro rekreaci a cestovní ruch	2. Znečišťování ovzduší spojené se spalováním fosilních paliv a odpadů v období topné sezóny
3. Dobrá dopravní dostupnost mikroregionu (silnice a železniční trať)	3. Ekologické limity a omezení (CHKO)
4. Spolková činnost, občanská soudržnost, udržování lokálních tradic a folkloru	4. Nízké příjmy jednotlivců a rodin
5. Výrazná historická a národnostní specifika	5. Odliv vzdělaných lidí do větších měst z důvodu nedostatku volných pracovních míst v území
6. Optimální rozložení sítě školských zařízení	6. Výrazná závislost mikroregionu na jednom hlavním zaměstnavateli (Třinecké železářny, a.s.)
Příležitosti:	Hrozby:
1. Rozvoj přeshraniční spolupráce se Slovenskou republikou a Polskem	1. Nepříznivé podmínky pro začínající podnikatelé
2. Rozvoj partnerství a spolupráce obcí, neziskového sektoru a podniků v oblasti rozvoje infrastruktury a propagace cestovního ruchu	2. Hrozba ukončení činnosti ubytovacích zařízení z důvodu nedostatečné poptávky
3. Využití zdrojů termálních vod	3. Náročnost koordinace a plnění společných rozvojových projektů v rámci meziobecní spolupráce a spolupráce s ostatními institucemi
4. Vytvoření integrovaného komunitního plánu	4. Demografické stárnutí obyvatelstva
5. Možnost získání dotací na projekty z operačních programů EU pro období 2014-2020 (sociální bydlení, rozšíření infrastruktury zdravotnických služeb, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež)	5. Vzrůstající kriminalita plynoucí s přibýváním obyvatel žijících na pokraji chudoby
6. Potenciál rozvoje zemědělství, agroturistiky a drobného podnikání	6. Riziko komunikačních bariér v meziobecní spolupráci

SWOT analýza byla vypracována na základě územně analytických podkladů, strategických dokumentů obecního, regionálního i nadregionálního významu a šetření v terénu s jednotlivými představiteli obcí a příslušných institucí. Odkazy na zdroje informací jsou uvedeny v příloze č. 8.

Strategická poloha mikroregionu na rozhraní tří států představuje rozsáhlý a dostupný velký trh, avšak je ovlivněna silnou mezinárodní konkurencí. Území je velmi dobře dostupné po silniční a železniční síti s napojením na polskou a slovenskou silniční a železniční síť. Důležité je tedy podpořit strategickou polohu budováním komplexních produktů a služeb, zkvalitnit ubytovací kapacity na území a tím i zatraktivnit dané území. Výrazná historická a národnostní specifika v kombinaci s turisticky atraktivním územím Beskyd, přispívají k atraktivnosti a jedinečnosti území a vytvářejí image regionu turistické destinace, který je doporučováno dále rozvíjet. Tato specifika jsou významným nástrojem cestovního ruchu a kulturního dění, svěbytný gorolský folklór je součástí běžného života obyvatel. Díky poloze na trojmezí tu silně zakořenily regionální tradice Česka, Polska a Slovenska. Všechny národnostní komunity si zachovaly svůj dialekt, pestré folklorní zvyky, osobitou gastronomii i nádherné svátky.

3. Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou jí umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem má obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítají do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Právě meziobecní spolupráce by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP.

Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis základního a předškolního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

A) Obecné informace

Na území ORP Jablunkov se ve 12 obcích nachází celkem 42 škol a školských zařízení. Do tohoto součtu jsou řazena i odloučená pracoviště škol v sousedních obcích. Obec Mosty u Jablunkova má od 1. 1. 2015 odloučené pracoviště mateřské a základní školy v obci Hrčava (před tímto rokem byla Hrčavská škola odloučeným pracovištěm školy v Písku). Město Jablunkov má odloučené pracoviště základní a mateřské školy v Dolní Lomné. Mezi jiná zařízení, zahrnutá v celkovém součtu, patří jedna umělecká škola a jedno středisko volného času v Jablunkově, spolu s odloučeným pracovištěm v Návsi.

Vytvoření podmínek pro fungování mateřských a základních škol na území je prioritou obcí - především v těch nejmenších jsou školy považovány za téměř jediné centrum kultury a osvěty. Příkladem takové obce je Hrčava, jejíž školu navštěvuje ve školním roce 2014/2015 12 žáků. Běžné jsou tzv. malotřídky, kdy jednu třídu navštěvují žáci různých ročníků (tzv. spojené třídy). Jednotlivé školy se odlišují různorodostí školních vzdělávacích programů a postupů (rozšířená výuka vybraných předmětů, prvky daltonského plánu, Walldorfské školy, Motessori pedagogiky, skupinová výuka, projektové vyučování aj.).

Díky významné polské menšině, žijící v území, jsou specifikem mikroregionu školy s polským jazykem vyučovacím, které se nacházejí v obcích Bukovec, Dolní Lomná, Hrádek, Jablunkov, Milíkov, Mosty u Jablunkova a Návsi. V Písku se nachází jediná mateřská a základní škola, se statutem české školy v mikroregionu, která nabízí vyučování i v polském jazyce.

Síť mateřských škol, včetně odloučených pracovišť, je rovnoměrně rozložena v 11 z 12 obcí – pouze v Horní Lomné, která se řadí do kategorie obcí s rozpětím od 200 – 499 obyvatel, se nenachází. Děti se zdravotním postižením, či speciálními vzdělávacími potřebami, mohou navštěvovat speciální třídu v Jablunkově, či Písku a poté se buď integrují do běžných tříd základních škol, či navštěvují speciální třídy. Základní školy, včetně odloučených pracovišť, jsou zřízeny v 10 obcích správního obvodu – nenachází se v Horní Lomné a v Bocanovicích. Horní Lomná se řadí, stejně jako Bocanovice, do kategorie obcí s počtem obyvatel v rozpětí 200 – 499 obyvatel. Celkem se na řešeném území nachází 22 mateřských škol a 17 základních škol, včetně jejich odloučených pracovišť. Pouze 5 základních škol je tzv. úplných, a to 2 v Jablunkově (+ 1 umělecká základní škola), 1 v Mostech u Jablunkova, Návsi a Písku, kde tedy žáci mohou navštěvovat první i druhý stupeň. Tyto školy tvoří spádovou oblast pro žáky z menších, zpravidla sousedních obcí.

Pozitivním faktem je zapojení základních škol v území do projektu „EU peníze školám“, spolufinancovaného z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Díky projektu se základní školy mohly dovybavit učebními pomůckami (notebooky, interaktivní tabule aj.). V rámci projektu vytvářeli pedagogové tzv. DUM – digitální učební materiály, které následně aplikovali do výuky předmětů, které jsou z dlouhodobého hlediska považovány za nejproblematictější (čtenářská a informační gramotnost, cizí jazyky, informační a komunikační technologie, matematika, přírodní vědy, finanční gramotnost, inkluzivní vzdělávání).

Strategická poloha mikroregionu v příhraniční oblasti umožňuje školám budovat partnerství se zahraničními školami, především v Polsku a na Slovensku. Následující tabulka svědčí o vysoké aktivitě v oblasti mezinárodní/příhraniční spolupráce, ať už způsobem, že si škola sama našla partnera, či se do spolupráce zapojila prostřednictvím partnerství obce, (či sousední obci) v níž se nachází. Výsledkem takovéto spolupráce bývají společně strávené projektové dny (sportovní dny, besedy), kdy děti a žáci poznávají odlišnou kulturu, tradice a posilují vlastní regionální identitu. Specifickým příkladem mezinárodní spolupráce je účast na dvouletém Evropském programu Comenius, který funguje na bázi zapojení 3 a více zahraničních partnerů. Program je koncipován jako součást celoživotního učení v oblasti předškolního a základního vzdělávání, kdy je učitel konfrontován s výukovými metodami a školním prostředím partnerů. Součástí jsou výměnné pobyty žáků (pro žáky od 15 let) a pedagogů partnerských zemí. Přínosem programu je rovněž možnost vyzkoušet a zdokonalit si své komunikační schopnosti ve světovém jazyce, (především v angličtině, či němčině) v praxi a získat tak mnohdy potřebnou motivaci ke studiu cizích jazyků. Téma projektu závisí na potřebách škol a vzájemné domluvě mezi partnery.

Tab. 17. Mezinárodní spolupráce škol v SO ORP Jablunkov

Název školy	Partnerství se školou	Stát
Základní škola a Mateřská škola Dolní Lomná 149	Nepodařilo se zjistit	
Základní škola a Mateřská škola Bukovec	Jaworzynka, Łodygowice	Polsko
Základní škola a Mateřská škola Hrádek 144	Ochaby, Radola	Polsko, Slovensko
Základní škola a Mateřská škola Písečná	Dle výročních zpráv, spolupráce nenavázaná	
Základní škola a Mateřská škola Milíkov	Milówka	Polsko
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Bukovec	Bielsko – Biała	Polsko
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Szkoła Podstawowa i Przedszkole příspěvková organizace Mosty u Jablunkova	Dębice	Polsko
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Návší	Spolupráce nenavázána	
Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola - Przedszkole Milíkov	Milówka	Polsko

Název školy	Partnerství se školou	Stát
Základní škola s polským vyučovacím jazykem a Mateřská škola s polským vyučovacím jazykem Hrádek	Ochaby, Radola	Polsko, Slovensko
Masarykova základní škola Návsí, příspěvková organizace zřizovatel	Istebná, Svrčinovec	Polsko, Slovensko
Základní škola Jablunkov, Lesní 190	Istebná, program Comenius	Polsko
Základní škola a mateřská škola Mosty u Jablunkova 750	Program Comenius (partneři z Polska, Španělska)	
Základní škola a mateřská škola Písek	Gogolin, Szczyrk, Pietrzykowica	Polsko
Základní škola H. Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím Jablunkov	Istebná, Gogolin, Siemianowice, Comenius (Polsko, Turecko, Itálie, Norsko)	Polsko
Základní umělecká škola, Jablunkov, Mariánské náměstí 1	Spolupráce nenavázaná	

Zdroj: Výroční zprávy jednotlivých škol, kontaktování školy prostřednictvím e-mailu, telefonicky

V níže vypracované tabulce jsou uvedeny počty škol a školských zařízení v obcích SO ORP Jablunkov, jejichž zřizovateli jsou obce v daném správním obvodu (kromě Základní umělecké školy v Jablunkově a v roce 2006/2007 i Základní školy Jablunkov na ulici Sadové 479, které spravuje kraj a jsou zařazeny do kolonky „počet jiných zařízení“). Obce jsou uvedeny v kategoriích podle počtu obyvatel. Největší počet subjektů působí v kategorii obcí s počtem obyvatel v rozpětí 2 000 – 4 999, a to v Návsí a v Mostech u Jablunkova. Během let 2005/2006 – 2012/2013 nedocházelo k zásadním změnám, proto se tabulka za dané roky nemění. Mateřské školy jsou v tabulce uvedeny jako samostatné MŠ a jako MŠ sloučené s jiným subjektem (např. se ZŠ). Dále je uveden výčet středisek volného času (SVČ), které jsou rovněž v kolonce „počet jiných zařízení.“

Jako sloučenou organizaci chápeme základní a mateřskou, základní a střední, či např. více základních, mateřských, či středních škol pod jedním vedením / ředitelstvím (nemusí být pod „jednou střechou“). Dle tabulky je zřejmé, že v území převažují sloučené organizace, což s sebou nese výhody i nevýhody. Trend slučování škol se nevyhýbá školám napříč republikou. Přestože se v současnosti v mateřských školách i na prvních stupních základních škol projevuje zvýšená porodnost silných ročníků ze 70. let minulého století, je obecně platné, že z dlouhodobého hlediska žáků a studentů ubývá a poloprázdným školám tak hrozí uzavírání. Slučování je pak mnohdy jediným řešením, aby se škola v obci udržela. Tato situace je problematictější z hlediska udržení sítě polských škol, neboť děti polské národnosti neustále ubývá následkem asimilace s obyvatelstvem české národnosti, kdy rodiče dětí upřednostňují vzdělávání svých dětí v českých školách. Důležité je však zdůraznit, že existence a zachování polských škol v území je spjata s bohatou kulturní tradicí mikroregionu a žáci se znalostí polského jazyka jsou na trhu práce, vzhledem k příhraniční poloze, velmi vyhledávanými. Žáci, navštěvující polské základní školy v území samozřejmě ovládají jak polský, tak český jazyk.

Tab. 18. Definice správního obvodu z pohledu předškolního a základního vzdělávání (v letech 2005/2006 - 2012/2013)

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod	Do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	Celkem
Počet obcí	0	3	2	4	2	1	0	0	0	0	12
Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	3
Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2
Počet MŠ	0	1	1	0	5	3	0	0	0	0	10
Gymnázia	0	0	0	0		0	0	0	0	0	0
Sloučené organiz. (ZŠ+MŠ, ZŠ+SŠ, atd.)	0	1	2	7	2	0	0	0	0	0	12
Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	3

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Mimo jedinou školu, a to Základní uměleckou školu v Jablunkově, jejíž zřizovatelem je kraj, jsou zřizovateli vždy obce. Z tabulky je zřejmé, že na řešeném území převažují mateřské školy nad základními. Speciální mateřské školy v mikroregionu nenalezneme, ovšem v obci Písek je zřízena v rámci běžné mateřské školy jedna sloučená logopedická třída, kterou běžně navštěvuje kolem 10 dětí. Od roku 1988 v Jablunkově fungovala zvláštní škola pro zdravotně a duševně postižené, ovšem v roce 1992 byla zrušena. V rámci Základní školy Jablunkov, na ulici Lesní, však mohou žáci s lehkým a středně těžkým postižením a vadami řeči, navštěvovat pět speciálních tříd. O zařazení žáků do logopedické třídy rozhoduje Speciální pedagogické centrum Ostrava, žáci jsou po absolvování prvního, druhého nebo třetího ročníku integrováni do běžných tříd.

Nejbližší speciální základní i mateřskou školu a gymnázium najdeme v Třinci - městě sousedního správního obvodu, které je až na výjimky okrajových obcí Jablunkovska, velmi dobře dopravně dostupné.

Středisko volného času se nachází v jediném městě, Jablunkově. Jeho kapacita je dostatečná pro okolní obce, které tvoří jeho spádovou oblast. Pravidelná zájmová vzdělávací činnost, které se účastní kolem 860 účastníků ročně, se uskutečňuje zhruba ve 35 zájmových útvarech a 35 kurzech. Jablunkovské středisko významně působí i v příležitostné zájmové vzdělávací činnosti, která mu přináší zviditelnění a možnost náboru nových účastníků (ve školním roce 2013/2014 proběhlo 242 akcí a soutěží, do kterých se zapojilo 11 398 účastníků z řad dětí a mládeže). Středisko organizuje také prázdninové příměstské tábory. Roku 1997 získalo do vlastnictví Turistické středisko v Jasení – části obce Návší, které se stalo jeho odloučeným pracovištěm. Středisko v Jasení slouží k soustředění, či k pobytům dětí a mládeže z širokého okolí.

Kroužky lze však navštěvovat také přímo na školách. Většina škol má totiž smluvenu spolupráci s pedagogem, či jiným subjektem, který dojíždí přímo do školy. Mezi nejoblíbenější a nejhojněji se vyskytující kroužky patří například angličtina, taneční, či výtvarný kroužek. Téměř každá škola nabízí také nepovinnou výuku evangelického, či římskokatolického náboženství.

Tab. 19 Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích ORP zřizovaných obcemi (2012/2013)

Název obce	Celkem ředitelství	Z toho						
		MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami	MŠ speciální / se speciálními třídami	Gymnázia
Celkem škol	22	22	17	0	2	1	1	0
Bocanovice	1	1	0	0	0	0	0	0
Bukovec	2	2	2	0	0	0	0	0
Dolní Lomná	1	2	2	0	0	0	0	0
Horní Lomná	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrádek	2	2	2	0	0	0	0	0
Hrčava	0	1	1	0	0	0	0	0
Jablunkov	6	3	2	0	1	1	0	0
Milíkov	2	2	2	0	0	0	0	0
Mosty u Jablunkova	3	4	2	0	0	0	0	0
Návsí	3	3	2	0	1	0	0	0
Písečná	1	1	1	0	0	0	0	0
Písek	1	1	1	0	0	0	1	0

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Jak již bylo uvedeno, ve správním obvodu ORP Jablunkov se nacházejí pouze mateřské a základní školy zřizované obcemi a jedna základní umělecká škola zřízena Moravskoslezským krajem. Nejbližší soukromá škola (Soukromá základní umělecká škola TUTTI MUSIC, spol. s r. o. se sídlem v Třinci a odloučenými pracovišti v Bystřici a ve Vendryni) a církevní škola (Církevní základní škola a mateřská škola Třinec – Dolní Lištná, zřízena Slezskou církví evangelickou a.v. se sídlem v Českém Těšíně), či víceleté gymnázium (čtyřleté, šestileté, či osmileté gymnázium Komenského v Třinci, které má jednu z nejvyšších kapacit gymnázií v Moravskoslezském kraji), se nachází rovněž v Třinci.

Do systému vzdělávací soustavy se v České republice zahrnují i další školská zařízení, poskytující doplňkové služby. Patří k nim:

a) Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

V souvislosti se zaváděním nových metod, posilováním pedagogických kompetencí, získáváním informací o nových vyučovacích metodách, vzděláváním v oblasti legislativy a řízením školy, je nutností se vzdělávat. V řešeném území se zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků nevyskytují. Pedagogové nejčastěji využívají služeb Národního institutu v Ostravě, Psychologické poradny Ametyst v Českém Těšíně, Pedagogického centra v Českém Těšíně, Krajského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v Novém Jičíně.

K dalšímu studiu problematiky vzdělávání některé školy odebírají pravidelně časopisy jako Moderní vyučování, Rodina a škola, Informatorium školy mateřské, Školství apod.

b) Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení nabízejí standardní poradenskou pomoc zejména dětem, žákům a rodičům, jejichž dítě má zdravotní nebo mentální handicap, či trpí výukovými nebo výchovnými problémy. Moravskoslezský kraj je zřizovatelem šesti pedagogicko-psychologických poraden a devíti speciálně-pedagogických center, jedno centrum je zřízeno soukromým subjektem. Nejbližší taková zařízení se nacházejí v Karviné, Frýdku-Místku, či Ostravě.

c) Školská zařízení pro zájmové vzdělávání (střediska volného času, školní kluby a školní družiny)

Tato zařízení uskutečňují zájmovou činnost pro děti, žáky a studenty, účastníky mohou být také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezletilých účastníků, popřípadě další fyzické osoby. Středisko volného času v Jablunkově, tzv. DDM Jablunkov, nabízí zájmové vzdělávání po celý školní rok, bez ohledu na místo trvalého pobytu účastníka. Další možnost k návštěvě kroužků nabízí Charita Jablunkov

d) Školská účelová zařízení

Tato zařízení poskytují např. knihovnické a informační služby pro žáky, či zaměstnance, zabezpečují fungování ekonomicko – administrativního aparátu. Menší školní knihovny jsou v řešeném území standardem, v obci Bukovec a Hřčava jsou v rámci škol vybudována malá regionální muzea.

e) Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školskými výchovnými a ubytovacími zařízeními jsou domovy mládeže, internáty, či školy v přírodě. V minulosti se na Jablunkovsku, konkrétně v Dolní Lomné, nacházela škola v přírodě.

f) Zařízení školního stravování (školní jídelny, školní jídelny – výdejny, školní jídelny – vývařovny)

Tato zařízení mohou být určena nejen žákům, ale také dalším osobám (seniorům). Rozlišujeme školní jídelny, školní jídelny – vývařovny a školní jídelny – výdejny. Funkcí školní jídelny je výdej jídla, které sama připravuje a může připravovat jídla, která vydává školní jídelna – výdejna. Školní jídelna – vývařovna pouze připravuje jídla, která vydává školní jídelna – výdejna. Školní jídelna – výdejna vydává jídla, která připravuje jiný provozovatel stravování.

g) Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy

Cílem školských zařízení pro výkon ústavní výchovy je zajistit dětem náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. Řadíme k nim dětské domovy, dětské domovy se školou, výchovné a diagnostické ústavy.

h) Školská zařízení pro preventivně výchovnou péči.

V oblasti prevence jsou na školách zřizovány funkce výchovných poradců, školních psychologů. Školy využívají možnosti pořádání besed (organizace ACET, městská policie).

Jako prevence negativních jevů se školy zapojují do projektů zaměřených na různé oblasti života. Příkladem podpory zdravého životního stylu a prevence obezity u dětí a žáků je projekt Ovoce do škol, či Mléko do škol

Následující tabulka znázorňuje počty pracovníků ve školách a školských zařízeních v území ORP, kde je obec zřizovatelem (školní rok 2005/2006 – 2012/2013). Jsou zde uvedeny počty za hlavní sídla daných subjektů a jejich odloučených pracovišť. V území ORP Jablunkov se z těchto zařízení nacházejí školní družiny, střediska volného času, zařízení školního stravování.

Tab. 20 a. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	91,256	68,187	23,069
Základní školy	208,885	161,577	47,308
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	1,829	1,829	0
Školní družiny a kluby	20,013	20,013	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,74	3,892	2,848
Zařízení školního stravování	67,695	0	67,695
Celkem rok 2012/2013	396,418	255,498	140,92

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 20 b. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2011/2012

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	89,487	66,244	23,243
Základní školy	209,75	161,141	48,609
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	1,975	1,975	0
Školní družiny a kluby	19,018	19,018	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,6	4	2,6
Zařízení školního stravování	69,586	0	69,586
Celkem rok 2012/2013	396,416	252,378	144,038

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 20 c. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2010/2011

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	86,719	63,408	23,311
Základní školy	212,523	163,989	48,534
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	2,267	2,267	0
Školní družiny a kluby	18,159	18,159	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,85	4	2,85
Zařízení školního stravování	66,815	0	66,815
Celkem rok 2012/2013	393,333	251,823	141,51

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 20 d. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2009/2010

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	84,618	61,113	23,505
Základní školy	219,109	167,39	51,719
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	2,258	2,05	0,208
Školní družiny a kluby	18,446	18,446	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,968	4,118	2,85
Zařízení školního stravování	65,895		65,895
Celkem rok 2012/2013	397,294	253,117	144,177

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 20 e. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2008/2009

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	83,53	61,168	22,362
Základní školy	221,651	168,332	53,319
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	3	2,7	0,3
Školní družiny a kluby	16,26	16,26	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,536	3,853	2,683
Zařízení školního stravování	67,423	0	67,423
Celkem rok 2012/2013	398,4	252,313	146,087

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 20 f. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2007/2008

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	82,602	59,621	22,981
Základní školy	223,241	169,47	53,771
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	2,347	2,047	0,3
Školní družiny a kluby	15,862	15,862	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	6,85	4	2,85
Zařízení školního stravování	64,958	0	64,958
Celkem rok 2012/2013	395,86	251	144,86

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 20 g. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2006/2007

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	81,482	59,387	22,095
Základní školy	218,38	165,178	53,202
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	14,706	14,706	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
Zařízení školního stravování	64,756	0	64,756
Celkem rok 2012/2013	379,324	239,271	140,053

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

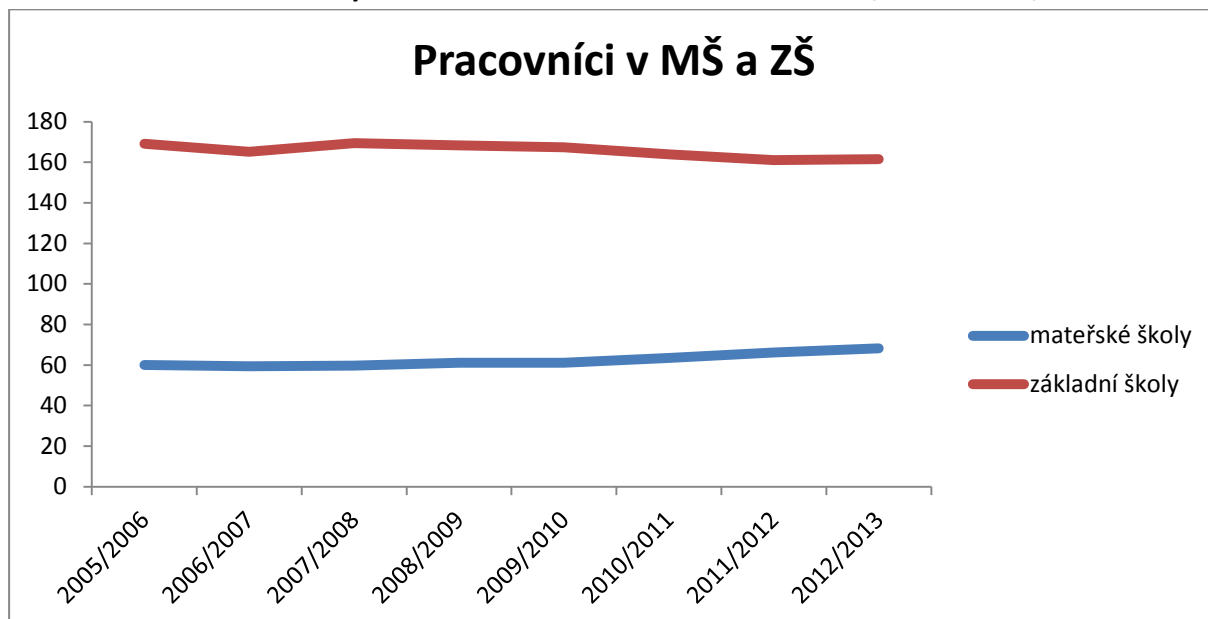
Tab. 20 h. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2005/2006

Typ školy, zařízení	Průměrný přepočtený počet pracovníků		
	Celkem	Z toho	
		pedagogů	nepedagogů
Mateřské školy	82,23	59,933	22,297
Základní školy	222,418	169,201	53,217
Základní umělecké školy	0	0	0
Gymnázia	0	0	0
Mateřské školy pro děti se SVP	0	0	0
Základní školy pro žáky se SVP	0	0	0
Školní družiny a kluby	14,686	14,686	0
Střediska pro volný čas dětí a mládeže	0	0	0
Zařízení školního stravování	64,025	0	64,025
Celkem rok 2012/2013	383,359	243,82	139,539

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Z tabulky č. 19 vyplývá, že počet pedagogických pracovníků v základních školách je stabilní, počet nepedagogických pracovníků má mírně klesající tendenci. V mateřských školách se tento počet zvyšuje, což odpovídá demografickému vývoji i zvýšené poptávce po umístění dětí do mateřských škol. Vývoj počtu pracovníků mateřských škol a základních škol v území ORP Jablunkov v letech 2005/2006 – 2012/2013, dle údajů v tabulce č. 19, je znázorněn v grafu č. 3.

Graf 3. Pracovníci v mateřských a základních školách ORP v letech 2005/2006 – 2012/2013

Zdroj: předchozí tab.

B) Základní vzdělávání

Školy poskytují vzdělávání podle školních vzdělávacích programů vypracovaných na základě Upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání v České republice, platného od 1. 9. roku 2013. Dokument vychází z aktuální strategie vzdělávání a vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, vymezuje vzdělávací obsah, očekávané výstupy a učivo. Podporuje komplexní přístup k výuce a provázanost jednotlivých oblastí. Cílem základního vzdělávání podle tohoto dokumentu je vést žáky k tomu, aby si osvojili potřebné metody pro celoživotní učení, tvůrčí myšlení, účinnou komunikaci a spolupráci. Motivuje, aby chránili své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, byli ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám. Mají poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Jak již bylo zmíněno dříve, vzdělávání na základní škole probíhá na 1. a 2. stupni. První stupeň poskytuje primární vzdělávání, základy pro ucelený pohled na svět a člověka, který má v něm své místo. Tento stupeň je specifický tím, že v žácích utváří základy vzdělání i sociálně-společenské základy pro budoucí život. Proto je pro vzdělávání žáků na tomto stupni velice důležitá pracovní atmosféra, dobrý kontakt s učitelem a kolektivem, založený na respektu, spolupráci, pochopení a prostoru pro každého.

Druhý stupeň základního vzdělávání má za cíl především poskytnout co nejkvalitnější základ všeobecného vzdělání. Důraz je kladen především na motivaci k učení a osvojení si vhodných způsobů učení. Dále je rozvíjena komunikace, spolupráce a respekt k práci druhých. Základní škola má v tomto období žákům poskytnout prostor pro tvorbu vlastních klíčových poznatků významných pro praktické činnosti užitečné pro budoucí život, utváření vlastních hodnot a vztahů. Má podchytit a rozvíjet potenciál žáků, poskytnout jim dostatečnou představu o další studijní, profesní a životní cestě.

Základní školy s oběma stupni vzdělávání jsou školami úplnými. Jde především o větší školy ve městech či větších obcích, často jsou spádovými školami pro žáky z okolí.

Výhodou úplných škol pro jejich žáky je plynulejší přechod z prvního stupně do druhého stupně vzdělávání. Žáci znají prostředí školy i její okolí a své vyučující, učí se prosadit v silné konkurenci. Školy nabízejí většinou pestrou předmětovou specializaci, kvalifikovanou výuku cizích jazyků a počítačových dovedností, kvalitní vybavení a sportovní zázemí. Na druhé straně jsou u nás školy neúplné (jen s prvním, či druhým stupněm), které v současnosti převažují. Existuje tedy velká skupina žáků, pro které je přechod na jinou školu na konci prvního stupně nutností, protože jejich škola vzdělání druhého stupně neposkytuje. Je to dáno především nízkým počtem žáků v dané obci i spádové oblasti. Ze školních osnov a průzkumů vyplývá, že tyto menší neúplné školy nabízejí žákům kvalitní vzdělání. Navíc mají pro dané obce velký význam jako kulturní a společenská centra. Žáci a učitelé svými aktivitami přispívají k rozvoji kulturního života na vesnici. Skutečnost, že obec udržuje vlastní školu, pozitivně přispívá k identitě jejich obyvatel. Obce v daném území udržují tradici lokálních škol, kladou důraz na vzdělání obyvatel. Podpora školství (finanční, organizační, aj.) je jednou z klíčových priorit rozvoje obcí v území ORP Jablunkov.

Tab. 21. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Název obce v území ORP	Počet škol	Počet úplných škol	Počet neúplných škol
Bocanovice	0	0	0
Bukovec	2	0	2
Dolní Lomná	2	0	2
Horní Lomná	0	0	0
Hrádek	2	0	2
Hrčava	1	0	1
Jablunkov	2	2	0
Milíkov	2	0	2
Mosty u Jablunkova	2	1	1
Návsí	2	1	1
Písečná	1	0	1
Písek	1	1	0
Celkem	17	5	12

Zdroj: Výkazy MŠMT

Jak ukazuje tabulka č. 20, základní školy se nacházejí v deseti obcích, z celkového počtu dvanácti, většina z nich (12) je neúplná. Úplné školy se nacházejí ve městě Jablunkov, obcích Mosty u Jablunkova, Návsí a Písek. Tabulka č. 21 ukazuje vývoj počtu úplných a neúplných základních škol v mikroregionu ORP Jablunkov v letech 2005/2006 až 2012/2013.

Tab. 22 a. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2010/2011 – 2012/2013

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	Úplné	Neúplné
Obec	17	5	12
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	17	5	12

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 22 b. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2008/2009 – 2009/2010

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	Úplné	Neúplné
Obec	18	5	13
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	18	5	13

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 22 c. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2006/2007 – 2007/2008

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	Úplné	Neúplné
Obec	17	6	11
Kraj	1	0	1
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	18	6	12

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Tab. 22 d. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2005/2006

Zřizovatel	Počet základních škol		
	Celkem	Úplné	Neúplné
Obec	17	6	11
Kraj	0	0	0
Církev	0	0	0
Soukromá ZŠ	0	0	0
Celkem	17	6	11

Zdroje: Výkazy MŠMT, Odbor školství ORP Jablunkov

Specifickým případem neúplných základních škol jsou školy malotřídní, které mají více ročníků v jedné třídě. Tyto školy jsou zřizovány v místech, kde není možné vést plně organizované ZŠ, především z důvodu nedostatečného počtu žáků. Tyto školy jsou podporovány především tehdy, kdy jde o jedinou základní školu v obci, vyskytují se nejvíce v obcích do 1 500 obyvatel. Důvodem je především zajištění školní docházky v místě bydliště pro nejmenší žáky. Ti pak navštěvují školu ve známém prostředí, nemusí se denně dopravovat do vzdálenějších obcí. Do škol dojíždějí až v pozdějším věku, kdy už jsou zvyklí na školní prostředí a více samostatní. Učitelé zde vyučují více ročníků v jedné třídě, proto je v těchto školách důležité klást důraz na vhodné uspořádání předmětů.

Jak ukazuje tabulka č. 22, malotřídní školy převažují i v mikroregionu ORP Jablunkov, který je mj. typický venkovským osídlením. Dvanáct škol ze sedmnácti v území je malotřídních, polovina z nich jsou základní školy s polským jazykem vyučovacím v obcích Bukovec, Dolní Lomná, Hrádek, Jablunkov, Milíkov, Mosty u Jablunkova, Návsí. V obci Písek je umožněna výuka polského jazyka na Základní a mateřské škole Písek.

Tab. 23. Počet malotřídních základních škol v jednotlivých obcích správního obvodu ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Název obce	Počet škol celkem	Z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
Celkem škol	12	3	5	4	0	0	0
Bocanovice	0	0	0	0	0	0	0
Bukovec	2	0	1	1	0	0	0
Dolní Lomná	2	1	0	1	0	0	0
Horní Lomná	0	0	0	0	0	0	0
Hrádek	2	0	1	1	0	0	0
Hrčava	1	1	0	0	0	0	0
Jablunkov	0	0	0	0	0	0	0
Milíkov	2	0	2	0	0	0	0
Mosty u Jablunkova	1	1	0	0	0	0	0
Návsí	1	0	1	0	0	0	0
Písečná	1	0	0	1	0	0	0
Písek	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Malotřídní školy v obcích mikroregionu SO ORP Jablunkov kladou velký důraz na kvalitu výchovy a vzdělávání, poskytují i potřebné zázemí pro školní družiny a zařízení školního stravování. Jsou však charakteristické jistou uzavřeností, danou především opatrností a snahou o zajištění bezpečí i kontroly. Školní družiny v těchto školách by však mohly prodloužit dobu činnosti a vyjít vstříc většině rodin dojíždějících za prací. Také by mohly více podporovat zapojení rodičů a prarodičů dětí do školního života – především tam, kde rodiče nevědí, jak spolupracovat. Jde o to, aby škola nejen informovala o prospěchu a chování žáka, ale i motivovala rodiče, aby podporovali dítě v jeho vzdělávání i vhodných volnočasových aktivitách. Jelikož v území ORP Jablunkov nejsou žádná školní poradenská centra, měla by škola v daném poskytnout otevřenější komunikaci, případně i vycházet vstříc s pozitivními impulzy a návrhy k řešení. Malotřídní školy v území mají velký potenciál mj. pro spolupráci s místními spolky, které jsou také výrazně podporovány z rozpočtů obcí. Spolky jsou nositeli lokálních i regionálních tradic a kultury, rozvíjejí společenský život v obcích, v mikroregionu i v širším území. Fungují však poněkud uzavřeně, odděleně, málo spolupracují s dětmi a mládeží, ve většině případů nemají zajištěnou kontinuitu své činnosti u budoucích generací. Právě spolky by mohly vytvořit zajímavou nabídku volnočasových aktivit pro děti, mládež a dospělé občany v odpoledních hodinách a realizovat je v prostorách škol.

To by podpořilo myšlenku fungování vesnických malotřídních škol jako otevřených komunitních center, pozitivně ovlivňujících společenské klima a sociální soudržnost v obcích i mikroregionu. To poskytuje velmi dobrý základ i pro spolupráci s jinými regiony v České republice i v zahraničí.

V tabulce č. 23. jsou uvedeny počty všech základních škol, počty tříd a žáků v jednotlivých obcích území ORP Jablunkov. Z tabulky lze vyčíst srovnání průměrného počtu žáků na školu nebo třídu.

Tab. 24. Počty tříd a žáků základních škol zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v území ORP Jablunkov

Název obce	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Průměrný počet žáků na školu	Průměrný počet žáků na třídu
Bocanovice	0	0	0	0	0
Bukovec	2	5	95	48	19
Dolní Lomná	2	4	66	33	17
Horní Lomná	0	0	0	0	0
Hrádek	2	5	88	44	18
Hrčava	1	1	12	12	12
Jablunkov	2	39	776	388	20
Milíkov	2	4	42	21	11
Mosty u Jablunkova	2	13	290	145	23
Návsí	2	17	325	163	20
Písečná	1	3	46	46	16
Písek	1	11	216	216	20
Celkem	17	102	1956	116	20

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka č. 24 ukazuje, že z celkového počtu sedmnácti základních škol v území je pět samostatných a dvanáct sloučených s mateřskou školou. Snižuje se počet žáků, a tím i počet tříd, výrazněji od roku 2009/2010. Snížení počtu tříd v roce 2012/2013 je dáno mj. úspornými opatřeními škol. Ve větších školách tak mají často více než 25 žáků, což není pro kvalitu výuky přínosné. Počet pedagogů (přepočtený na celý úvazek), umožňuje porovnat počty žáků na 1 pedagoga (celý přepočtený úvazek), počty žáků na třídu i školu v jednotlivých letech, trendy jsou stabilní s minimálními rozdíly.

Tab. 25. Základní školy zřizované obcemi ve správním obvodu ORP Jablunkov

Školní rok	Počet ZŠ	Sa-mos-tatné ZŠ	Počet běžných tříd	Počet speciál. tříd	Počet žáků	Úvazky pedag.	Počet žáků na 1 úv. pedag.	Počet žáků na třídu	Počet žáků na školu
2012/2013	17	5	97	5	1956	154,2	13	20	116
2011/2012	17	5	103	5	1967	157,6	13	19	116
2010/2011	17	5	102	5	1944	157,0	13	19	115
2009/2010	18	5	106	5	1933	162,3	12	18	108
2008/2009	18	5	111	5	2006	168,5	12	18	112
2007/2008	17	5	111	5	2031	168,5	13	18	120
2006/2007	17	6	112	5	2102	162,5	13	18	124
2005/2006	17	5	117	0	2208	166,7	14	19	130

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008 působila v Jablunkově na ul. Sadové 479 speciální škola jako odloučené pracoviště Střední školy, Základní školy, Mateřské školy v sousedním ORP Třinec (ul. Jablunkovská 241).

Poté v letech 2008/2009 a 2009/2010 na ul. Sadové 479, působila tato škola jako „praktická ZŠ s pěti speciálními třídami“, odloučené pracoviště Základní školy Jablunkov (ul. Lesní 190) a jejím zřizovatelem byl kraj. Od školního roku 2010/2011 jsou speciální třídy součástí Základní školy Jablunkov, ul. Lesní 190. Jak vyplývá z výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Moravskoslezském kraji a výroční zprávy školy, v současnosti je vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v území ORP Jablunkov realizováno formou skupinové nebo individuální integrace. Skupinová integrace je realizována prostřednictvím zřízených speciálních tříd, které jsou vedeny jako logopedické třídy, autistické třídy a třídy pro žáky se zdravotním postižením. Individuální integrace probíhá v rámci běžných tříd, kdy v nich může probíhat výuka maximálně pěti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

K základním a mateřským školám patří i další školská zařízení jako školní družiny, školní jídelny, tělocvičny, hřiště aj. V tabulce č. 25. jsou uvedeny počty základních škol a jejich součástí v jednotlivých obcích daného území. V každé obci, kde se nachází základní škola, je přístupná i školní družina, školní jídelna, hřiště a tělocvična (sloupec „jiné“). Šetřením v SO ORP bylo zjištěno, že ve většině případů jsou sportovní objekty škol ve špatném technickém stavu a nevyhovují podmínkám kvalitního provozování sportovních aktivit dětí a mládeže. V území chybí krytý bazén pro celoroční využití.

Tab. 26. Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov včetně odloučených pracovišť ve školním roce 2012/2013

Název obce	Počet základních škol celkem	V nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD	ŠJ	Jiné
Celkem	17	17	12	16	11	31
Bocanovice	0	0	0	0	0	0
Bukovec	2	2	2	2	1	4
Dolní Lomná	2	2	1	2	1	4
Horní Lomná	0	0	0	0	0	0
Hrádek	2	2	2	2	2	3
Hrčava	1	1	1	1	1	1
Jablunkov	2	2	0	2	1	5
Milíkov	2	2	2	1	1	2
Mosty u Jablunkova	2	2	1	2	1	4
Návsí	2	2	1	2	1	4
Písečná	1	1	1	1	1	2
Písek	1	1	1	1	1	2

Zdroj: Výkazy MŠMT, Poznámka: Jiné jsou tělocvičny, hřiště, bazény atd.

V následující tabulce č. 27. je uveden počet vyučujících (přepočtených na plné zaměstnané) v celém území ORP Jablunkov. Počet učitelů na prvním stupni je vyšší než na 2. stupni, celkově převažují ženy. Ve sloupci Fyzické osoby celkem jsou započtení učitelé jak z MŠ, tak ZŠ.

Tab. 27. Údaje o pracovnících základních škol zřizovaných obcemi v SO ORP Jablunkov ve šk. roce 2012/2013

SO ORP Jablunkov		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem		Z toho ženy	
Celkem učitelé		267		154,2	
V tom vyučující	na 1. stupni	-		83,7	
	na 2. stupni	-		70,5	

Zdroj: Výkazy MŠMT

V současném systému školství je kladen důraz mj. na sociální inkluzi a rovné příležitosti ve vzdělávání. Vychází se vstříc i žákům s individuálními vzdělávacími potřebami. K tomu je zapotřebí zvláštních schopností a dovedností pedagogů, jejichž odborná aktivita a podpora může výrazně napomoci k celkově efektivnější výuce i harmonizaci atmosféry a vztahů ve školách.

Tab. 28. Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol v území ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Ostatní pedagogičtí pracovníci		Fyzické osoby		Přepočtení na plně zaměstnané	
		Celkem	Z toho ženy	Celkem	Z toho ženy
Asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	16	16	11,1	11,1
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
Psychologové		3	2	1,5	1
Speciální pedagogové		1	1	0,5	0,5
Výchovní poradci		9	9	-	-

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka č. 28. ukazuje, že ve čtyřech největších školách jsou i ostatní pedagogičtí pracovníci jako asistenti pedagoga, psychologové, speciální pedagogové a výchovní poradci. Jde o základní školy v obcích Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Návsí, Písek. Jedna základní škola má 5 speciálních tříd, samostatné školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v území ORP Jablunkov nejsou. Také ostatní školy se však mohou potýkat s potřebou konzultace s výchovným poradcem, pedagogickou poradnou. V mikroregionu však není žádná pedagogicko-psychologická poradna určená pedagogům, žákům i jejich zákonným zástupcům, kteří také potřebují podporu v oblasti výchovných a vzdělávacích potřeb dítěte. Nejbližší školské zařízení tohoto typu je v sousedním území ORP Třinec.

Tab. 29. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v SO ORP Jablunkov

Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	17	1956	154,2	13
2011/2012	17	1967	157,6	13
2010/2011	17	1944	157	13
2009/2010	18	1933	162,3	12
2008/2009	18	2006	168,5	12

Školní rok	Počet škol	Počet žáků	Počet učitelů (přepočtený stav)	Počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2007/2008	18	2031	168,5	13
2006/2007	18	2102	162,5	13
2005/2006	17	2208	166,7	14

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka č. 28. ukazuje počty žáků na jednoho pracovníka v celém území ORP Jablunkov v průběhu osmi let. Trend vývoje ukazuje, že od roku 2009/2010 se snižuje počet učitelů (přepočtený stav) a zvyšuje se počet žáků na jednoho učitele.

Další, níže uvedená tabulka č. 29, znázorňuje počet absolventů základních škol v území ORP Jablunkov v průběhu osmi let. Od roku 2005/2006 – 2011/2012 se počet absolventů 9. ročníků základních škol snižoval, od roku 2012/2013 se zvyšoval. Počet žáků, kteří přešli na střední školu z 5. ročníku, byl nejvyšší ve školním roce 2007/2008 (5 osob). Počet žáků, kteří přešli na střední školu ze 7. ročníku základní školy, byl nejvyšší ve školním roce 2005/2006 (14 osob) a ve školním roce 2012/2013 (12 osob).

Počet absolventů 10. ročníku základních škol je minimální – ve školním roce 2011/2012 tři žáci, ve školním roce 2012/2013 jeden žák. Dodatečný odklad povinné školní docházky od roku 2007/2008 nebyl zaznamenán. Tato čísla hovoří o dobrém přístupu škol v oblasti výchovy a vzdělávání, svědčí o dobrém trendu individuálního přístupu a sociální inkluze v mateřských školách a kvalitní výuky na základních školách v území ORP Jablunkov.

Tab. 30. Počet absolventů základních škol v SO ORP

Žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy	Běžné třídy	Speciální třídy
V tom	v 1. – 5. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 6. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 7. ročníku	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	v 8. ročníku	2	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	0
	v 9. ročníku	254	0	306	0	293	0	241	5	261	6	198	8	182	3	217	4
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	1
Žáci, kteří přešli do SŠ																	
V tom	z 5. ročníku	2	0	1	0	2	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0
	ze 7. ročníku	14	0	6	0	4	0	7	0	3	0	3	0	4	0	12	0
Žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD		3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V tabulce č. 30. se nacházejí údaje o celkovém počtu žáků v základních školách v období 2005/2006 - 2012/2013. Vývoj tohoto ukazatele je klíčový pro plánování v oblasti školství a udržení dosavadní sítě základního vzdělávání, především v souvislosti s rizikem klesajícího počtu žáků v ČR i daném území. Počet žáků na 1. a 2. stupni ve sledovaném období měl nejdříve klesající tendenci, od roku 2009/2010 má rostoucí trend. Toto jsou velmi pozitivní údaje svědčící pro zachování dosavadní sítě škol v území ORP Jablunkov, která je rovnoměrně rozložená a splňuje požadavky na dostupné a kvalitní vzdělání v území. Tuto tendenci potvrzuje i odhad vývoje počtu žáků do roku 2018 a dále 2023, kdy se předpokládá stabilní trend až mírný nárůst počtu žáků (tab. 32). Vývoj však bude záviset i na celkové socioekonomické situaci v území, především na dostupnosti pracovních míst a úrovně podnikání.

Tab. 31. Průměrný počet žáků ve třídách základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2012/2013	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	19,18	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	19,18	X

Zdroje: Výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2011/2012	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	18,21	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	18,21	X

Zdroje: Výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2010/2011	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	18,17	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	18,17	X

Zdroje: Výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2009/2010	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	17,41	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	17,41	X

Zdroje: Výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2008/2009	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	17,29	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	17,29	X

Zdroje: Výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2007/2008	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	17,66	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	17,66	X

Zdroje: Výkazy MŠMT

Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2006/2007	Hodnota	% z celkového počtu
Obcemi	18,77	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	18,77	0

Zdroje: Výkazy MŠMT

Tab. 32. Základní údaje o počtu dětí ZŠ ve správním obvodu (1. I 2. stupeň ZŠ) v SO ORP Jablunkov

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných v roce 2005/2006		
Obcemi	18,87	100
Jinými subjekty	0	0
Průměrný počet žáků celkem	18,87	X

Zdroje: Výkazy MŠMT

V další tabulce č. 31. je uveden přehled všech základních škol v území ORP Jablunkov, včetně jejich teoretické kapacity, počtu žáků ve školním roce 2012/2013 a počtu volných míst. Z dostupných webových stránek a výročních zpráv i šetřením v jednotlivých obcích i základních školách byla zjištěna základní charakteristika škol v území.

Tab. 33. Popis základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Název základních škol	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
	Celkem	3 420	1 956	1 464
Základní škola a Mateřská škola Bukovec, p. o.	Bukovec	80	61	19
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Bukovec, příspěvková organizace	Bukovec	85	34	51
Základní škola a Mateřská škola Dolní Lomná 149, příspěvková organizace	Dolní Lomná	68	50	18
Základní škola H. Sienkiewiczze s polským jazykem vyučovacím Jablunkov - Szkoła Podstawowa H. Sienkiewicza z polskim językiem nauczania Jablunkov, Školní 438, p. o. (odloučené pracoviště v Dolní Lomné)	Dolní Lomná	26	16	10
Základní škola a Mateřská škola Hrádek 144, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Hrádek	150	53	97
Základní škola s polským vyučovacím jazykem a Mateřská škola s polským vyučovacím jazykem Hrádek 77, okres Frýdek - Místek, p. o.	Hrádek	43	35	8

Název základních škol	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
	Celkem	3 420	1 956	1 464
Základní škola a Mateřská škola Hrčava 85, příspěvková organizace (odloučené pracoviště Základní školy a mateřské školy Písek, p. o.)	Hrčava	30	12	18
Základní škola Jablunkov, Lesní 190, p. o.	Jablunkov	1 052	580	472
Základní škola H. Sienkiewiczze s polským jazykem vyučovacím Jablunkov - Szkoła Podstawowa H. Sienkiewicza z polskim językiem nauczania Jablunkov, Školní 438, p. o.	Jablunkov	320	196	124
Základní škola a Mateřská škola Milíkov, p. o.	Milíkov	32	22	10
Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola - Przedszkole Milíkov, p. o.	Milíkov	30	20	10
Základní škola Mosty u Jablunkova 750, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Mosty u Jablunkova	420	273	147
Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím - Szkoła Podstawowa i Przedszkole příspěvková organizace 739 98 Mosty u Jablunkova 750	Mosty u Jablunkova	79	17	62
Masarykova základní škola Návší, p. o.	Návší	540	301	239
Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Návší, p. o.	Návší	50	24	26
Základní škola a Mateřská škola Písečná, p. o.	Písečná	65	46	19
Základní škola a mateřská škola Písek, p. o.	Písek	350	216	134

Zdroje: www stránky jednotlivých základních a mateřských škol v SO ORP Jablunkov

Základní a mateřská škola Bukovec, p. o. je malotřídní školou se třemi třídami a pěti ročníky prvního stupně. Školní vzdělávací program vyjadřuje myšlenku hledání, úvahy a navazování vědomostí a praktických znalostí v jeden celek. Škola je otevřená všem dětem, rodičům i veřejnosti, a to jak obsahem vzdělání, respektováním žáka jako osobnosti, naplňováním základních potřeb, tak zapojením školy do veřejného života. Kapacita školy je naplněna ze 76 %. Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím v Bukovci poskytuje vzdělávání v polském jazyce, školu navštěvují především žáci polské národnostní menšiny (19 % obyvatel v mikroregionu). Škola je jednou s nejstarších v území, vyjadřuje myšlenku navázání na místní tradice, je nositelem folkloru, lokálních tradic, komunitním centrem s prvky moderní výuky (digitalizace výuky, interaktivní výukové materiály aj.).

Kapacita školy pro výuku je využita ze 40 %, v budově školy se mj. nachází regionální muzeum Karola Piegzy s exponáty tradičních lidových řemesel, nástrojů a lidových krojů v území.

Základní a mateřská škola v Dolní Lomné je malotřídní škola 1. stupně zaměřená na zdravý a všestranný rozvoj osobnosti každého dítěte, podporuje tvůrčí činnost, kreativitu, samostatnost žáků i práci v týmu. Její kapacita je naplněna ze 74 %. Základní škola H. Sienkiewiczze s polským jazykem vyučovacím v Dolní Lomné je odloučeným pracovištěm školy v Jablunkově, její kapacita je naplněna z 62%.

Škola je zaměřena na rovnoměrný rozvoj žáků, podporuje talent žáků i všestranné zájmy, zdravý životní styl, příznivé a pozitivní sociální klima. Je zapojena v několika projektech zaměřených na ekologii, sport a kulturu.

Základní škola a mateřská škola Hrádek 144 je malotřídní škola 1. stupně s otevřeným a pozitivním přístupem k osvojení poznatků, podporou otevřenosti, komunikačních dovedností a tvůrčího přístupu ve vzdělávání. Rozvíjí individuální osobnost žáků, jejich znalosti, dovednosti i společnou kreativní činnost. Kapacita školy je naplněna ze 35%. Základní škola s polským vyučovacím jazykem a mateřská škola s polským vyučovacím jazykem Hrádek 77 poskytuje vzdělávání v polském jazyce, školu navštěvují především žáci polské národnostní menšiny. Malotřídní škola 1. stupně je tradiční školou s moderními prvky výukových metod. Klade důraz na otevřený přístup k poznávání a vzdělávání, dobrou atmosféru, individuální přístup, sociální inkluzi a spolupráci s obcí i ostatními školami. Kapacita školy je naplněna z 81%.

Základní škola a mateřská škola Hrčava je odloučeným pracovištěm Základní školy a mateřské školy v Písku, její kapacita je naplněna ze 40 %. Škola je pro obec významným centrem především z důvodu dostupnosti školy a vzdělání v malé obci, ale plní také funkci komunitního centra, které je nositelem tradiční kultury, folkloru a osvěty v příhraničním území České republiky, Polska a Slovenska.

Základní škola Jablunkov (Lesní 190) je úplnou základní školou s devíti ročníky a běžnými i speciálními třídami. Většina žáků školy je z Jablunkova, na první stupeň dojíždějí žáci z obce Bocanovice, na druhý stupeň žáci z obce Bocanovice, Dolní Lomná, Horní Lomná a Písečná. Škola je dostatečně vybavena učebnicemi, didaktickými pomůckami, informační a komunikační technikou umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků. V procesu vzdělávání jsou k dispozici odborné učebny, pro praktickou výuku kuchyňka, dílny a venkovní pozemek se skleníkem pro pěstitelské práce. Prioritou školy je vytváření bezpečného prostředí pro žáky i učitele a posilování dobrých vztahů mezi učiteli a žáky, jakož i učiteli a vedením školy. Vzdělávání je propojováno se skutečným životem. Žáci se spolupodílejí na vzdělávání a životě školy prostřednictvím školního parlamentu, vydávají školní časopis. Ochranu žáků před šikanou a dalšími negativními jevy zajišťuje školní poradenské pracoviště. Podrobně je tato tematika rozpracována v dokumentu Primárně preventivní program ZŠ Jablunkov. Kapacita školy je naplněna z 55 %.

Základní škola H. Sienkiewicze s polským jazykem vyučovacím v Jablunkově je škola zaměřená na rovnoměrný rozvoj žáků, podporuje talent žáků i všestranné zájmy, zdravý životní styl, příznivé a pozitivní sociální klima. Je zapojena v několika projektech zaměřených na ekologii, sport a kulturu. Škola má první i druhý stupeň, její kapacita je naplněna z 61 %.

Základní škola a mateřská škola v Milíkově je malotřídní škola prvního stupně, nachází se v centru obce v blízkosti hor a čisté přírody. To směřuje školu k environmentální výchově a ekologii. Žáci jsou také vedeni k hudební výchově, výuce cizích jazyků, společenské odpovědnosti. Výuka je zaměřená na žáka - jeho schopnosti, individuální potřeby a dosažení osobního maxima. Škola vytváří takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznání a zároveň zohledňují individuální možnosti. Kapacita školy je naplněna z 69 %.

V Milíkově se nachází i Základní škola s polským jazykem vyučovacím a Mateřská škola - Przedszkole, p. o., která je malotřídní školou prvního stupně, zaměřenou také na ekologickou a hudební výchovu a výuku anglického jazyka. Rozvíjí osobnost dětí a jejich povědomí o světě a společenském významu rodiny, finanční gramotnosti, bezpečnosti aj. Kapacita je naplněna z 67 %.

Základní škola Mosty u Jablunkova je úplnou základní školou s 1. i 2. stupněm tříd. Svým zaměřením podporuje pozitivní přístup ke vzdělávání, rozvíjí individuální osobnost, práci v kolektivu i soutěživost. Je zaměřena na sportovní aktivity dětí a mládeže, podporuje jejich rozvoj v dané oblasti. Je školou otevřenou, zapojuje se mj. do mezinárodních projektů. Její kapacita je naplněna z 65 %. V obci Mosty u Jablunkova je i Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím, která je také zaměřená na podporu individuálního rozvoje osobnosti dětí a zároveň učí pozitivnímu přístupu ke kolektivu. Škola poskytuje kvalitní všeobecné vzdělání, vede mládež ke zdravému životnímu stylu, nabízí mnoho zájmových činností v oblasti kultury a sportu. Škola je naplněna z 22 %.

Masarykova základní škola Návsí má dva stupně tříd, je významnou školou i pro další sousední obce, především na 2. stupni výuky. Poskytuje diferencovaný přístup k žákům ve vzdělávání i výchově, klade důraz na dobré vztahy učitelů a žáků, podporuje tvůrčí nápady, samostatnost, chápání globálních vztahů a společenskou odpovědnost. Škola je naplněna z 56 %. V obci Návsí se nachází i Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím, která poskytuje kvalitní vzdělání s propojením na lokální tradice a podporu spolupráce školy s rodiči. Je naplněna z 52 %.

Základní škola v Písečné je malotřídní školou s 1. stupněm výuky. Učitelé podporují žáky k aktivnímu zapojování do procesu výuky, volí vhodné metody a formy práce s jedinci i skupinami. Žáci jsou vedeny k dobrému zvládnutí čtenářských a komunikačních dovedností, učí se práci s počítačem. Jsou také vedeny k pohybovým aktivitám a hudební výchově. Kapacita školy je naplněna ze 71 %.

Základní škola v Písku je úplnou školou s devíti stupni tříd a moderním vybavením i přístupy ve výuce. Poskytuje žákům a mládeži velmi kvalitní podmínky pro výuku, vzdělávání i tvůrčí činnost. Podporuje individuální rozvoj osobnosti žáků ve všech směrech, učí i týmové práci a kladnému vztahu k přírodě. Učí chápat globální souvislosti dnešní společnosti a směřuje děti a mládež ke společenské odpovědnosti a rozvoji své obce a regionu. Kapacita školy je naplněna z 62 %.

Kapacita všech základních škol v SO ORP Jablunkov k 30. 9. 2013 je 3 420 míst, počet žáků je 1 968. Šetřením v daném území však bylo zjištěno, že kapacita základních škol je především údajem vycházejícím z prostorových (teoretických) možností zařízení. V mnoha případech je technický stav budov vyhovující jen částečně, školy se potýkají se špatným technickým stavem budov, nedostatečným vybavením a zázemím pro sport.

Využití kapacity všech základních škol k 30. 9. 2013 bylo 58 % (tab. č. 32). Předpoklad počtu žáků ke konci roku 2018 a 2023 byl v tabulce odvozen na základě konzultací s odborem školství SO ORP Jablunkov, z analýz uvedených v Socioekonomickém atlasu Moravskoslezského kraje a Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje. Je zde uveden předpoklad mírného nárůstu počtu žáků do 15 let (v roce 2010 to bylo 3511 dětí, v roce 2030 je předpoklad 3673 žáků). Přitom mírný pokles je předpokládán pro děti ve věku 0-4 let, nárůst je očekáván ve věkových kategoriích 5-9 a 10-14 let.

Tab. 34. Očekávaný vývoj počtu žáků v SO ORP Jablunkov

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30.9. 2013	3 420	1452	57,54
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	-	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	-	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	1 968		
Předpoklad ke konci roku 2018	1 978		
Předpoklad ke konci roku 2023	1 980		

Zdroje: Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje, Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje

C) Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání má za cíl smysluplně obohacovat denní program dětí v průběhu jejich předškolních let a poskytovat jim odbornou péči. Má usilovat, aby první vzdělávací kroky dětí byly stavěny na promyšleném, odborně podepřeném a lidsky i společensky hodnotném základě, a aby čas prožitý v mateřské škole byl pro ně radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých a spolehlivých základů do života i vzdělávání. Předškolní vzdělávání má usnadňovat dětem jejich další životní i vzdělávací cestu. Jeho úkolem je proto rozvíjet osobnost, podporovat tělesný rozvoj a zdraví, osobní spokojenost a pohodu, napomáhat v chápání okolního světa a motivovat k dalšímu poznávání a učení. Stejně tak má učit děti žít ve společnosti ostatních a přibližovat jim normy a hodnoty touto společností uznávané.

Pro realizaci předškolního vzdělávání je v souladu se školským zákonem vydán Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Na základě tohoto dokumentu vypracují mateřské školy školní vzdělávací program, ve kterém specifikují svou činnost a zaměření. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být zřízeny speciální mateřské školy nebo speciální třídy v mateřských školách s běžnými třídami. Tyto třídy mají individuální přístup k předškolnímu vzdělávání a výchově dětí se zdravotním postižením, zdravotním či sociálním znevýhodněním. Odborná péče a výchova, využívající zvláštní postupy, formy a podporu v raném období života usnadňuje těmto dětem začlenění a přípravu na budoucí školní docházku.

V území SO ORP Jablunkov je 22 mateřských škol (včetně odloučených pracovišť), v jedenácti obcích mikroregionu. Obec Horní Lomná nemá mateřskou školu. Z celkového počtu tříd na území SO ORP Jablunkov je jedna speciální třída, a to v Základní a mateřské škole Písek.

V tabulce č. 35 je znázorněn také rostoucí trend celkového počtu dětí v mateřských školách v průběhu osmi let, a také počet dětí ve speciálních třídách.

Tab. 35 a. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2012/2013

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	22	854	37	841	1	13
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	22	854	37	841	1	13

Zdroje: Výkazy MŠMT

Tab. 35 b. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2011/2012

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	22	835	38	822	1	13
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	22	835	38	822	1	13

Zdroje: Výkazy MŠMT

Tab. 35 c. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2010/2011

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	22	806	38	797	1	9
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	22	806	38	797	1	9

Zdroje: Výkazy MŠMT

Tab. 35 d. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2009/2010

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	22	806	38	797	1	9
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	22	806	38	797	1	9

Zdroje: Výkazy MŠMT

Tab. 35 e. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2008/2009

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	21	787	35	787	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	21	787	35	787	0	0

Zdroje: Výkazy MŠMT

Tab. 35 f. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2007/2008

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	22	789	36	789	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	22	789	36	789	0	0

Zdroje: Výkazy MŠMT

Tab. 35 g. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2006/2007

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	22	764	35	764	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	22	764	35	764	0	0

Zdroje: Výkazy MŠMT

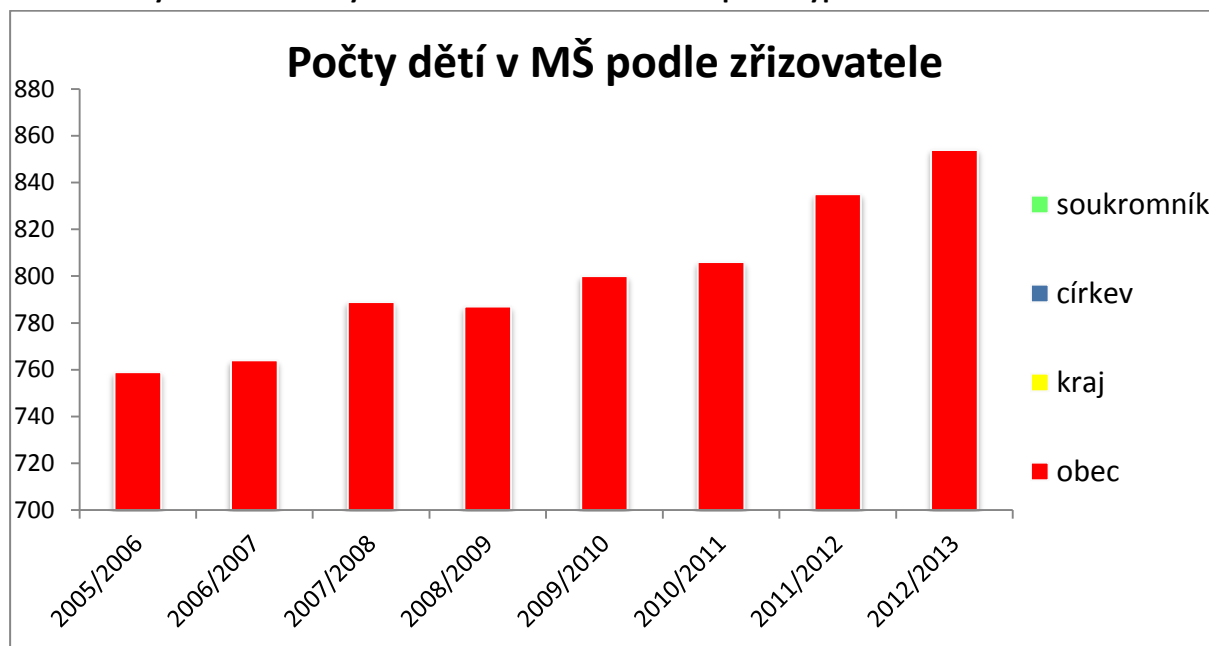
Tab. 35 h. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2005/2006

Zřizovatel	Počet MŠ	Počet dětí celkem	Počet běžných tříd	Počet dětí v běžných třídách	Počet speciálních tříd	Počet dětí ve speciál. třídách
Obec	22	759	35	759	0	0
Kraj	0	0	0	0	0	0
Církev	0	0	0	0	0	0
Soukromník	0	0	0	0	0	0
Celkem	22	759	35	759	0	0

Zdroje: Výkazy MŠMT

Ve sloupci "počet MŠ" jsou v tabulce č. 35 uvedeny všechny mateřské školy v mikroregionu, včetně jejich odloučených pracovišť v Dolní Lomné, Jablunkově, Mostech u Jablunkova a Návsí. V území ORP Jablunkov jsou všechny mateřské školy zřízené obcí, nejsou zde žádné církevní ani soukromé mateřské školy. Vývoj počtu dětí v mateřských školách v území ORP Jablunkov v letech 2005/2006 – 2012/2013, dle údajů v tabulce č. 35., je znázorněn v grafu č. 4. Od roku 2008/2009 počet dětí narůstá, kapacity mateřských škol v území jsou naplněny.

Graf 4. Počty dětí v mateřských školách SO ORP Jablunkov podle typu zřizovatele

Zdroje: Výkazy MŠMT, Tabulka č. 35

Tab. 36. Mateřské školy zřizované obcí

Školní rok	Počet MŠ	Samost. MŠ	Počet tříd (běžných a speciál.)	Počet dětí	Úvazky pedag.	Počet dětí na 1 pedag. úv.	Počet dětí na třídu	Počet dětí na školu
2012/2013	22	10	38	854	66,8	13	23	39
2011/2012	22	10	39	835	66	13	22	38
2010/2011	22	10	39	806	65,4	13	21	37
2009/2010	21	10	37	800	60,5	14	22	38
2008/2009	21	10	35	787	61,3	13	23	38
2007/2008	22	10	36	789	58,2	14	22	36
2006/2007	22	10	35	764	58,6	14	22	35
2005/2006	22	10	35	759	59,2	13	22	35

Zdroj: Výkazy MŠMT

Pozn.: Ve sloupci "samost. MŠ" byly uvedeny samostatné mateřské školy (i jejich odloučená pracoviště), nespojené se základní školou.

Jak ukazuje tabulka č. 36., z celkového počtu dvaceti dvou mateřských škol v území je deset samostatných a dvanáct sloučených se základní školou. Čtyři mateřské školy mají i odloučená pracoviště, a to Mateřská škola v Jablunkově, Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím v Jablunkově (s odloučeným pracovištěm v Dolní Lomné), Mateřská škola v Mostech u Jablunkova, Mateřská škola Kaštánek v Návsi, a Základní a mateřská škola v Písku (s odloučeným pracovištěm v obci Hřava).

V tabulce č. 36. je uveden přehled počtu mateřských škol, počtu tříd (běžných a speciálních), a počtu dětí v letech 2005/2006 – 2012/2013. Je zde také uveden počet pedagogů (přepočtený na celý úvazek), což umožňuje porovnat počty dětí na 1 pedagoga (celý přepočtený úvazek), počty dětí na třídu i školu v jednotlivých letech. V mateřských školách mikroregionu je tendence navyšovat počet tříd, především od roku 2009/2010, kdy došlo k výraznějšímu navýšení počtu dětí oproti roku předchozímu. Snížení počtu tříd v roce 2012/2013 je dáno spíše úspornými opatřeními.

Údaje o pedagogických pracovnících v MŠ v ORP

Počet pedagogických pracovníků MŠ přepočtených na celé úvazky v celém území ORP Jablunkov v průběhu osmi let je znázorněn v tab. č. 37. Trend vývoje ukazuje, že od roku 2007/2008 se zvyšuje počet učitelů (přepočtený stav), což souvisí s rostoucím počtem dětí v mateřských školách. Pozitivní je důraz na kvalifikaci pedagogů, což přináší do předškolního vzdělávání kvalitní přístup pedagogů, který je v souladu s trendy a požadavky dnešní doby.

Tab. 37. Počet přepočtených pedagogů v mateřských školách zřizovaných obcemi SO ORP Jablunkov

Školní rok	Přepočtení pedagogové celkem	Z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	66,8	4	6 %
2011/2012	66	6,8	10 %
2010/2011	65,4	5,4	8 %
2009/2010	60,5	4,7	8 %
2008/2009	61,3	4,1	7 %
2007/2008	58,2	3,3	6 %
2006/2007	58,6	2,9	5 %
2005/2006	59,2	2,1	4 %

Zdroj: Výkazy MŠMT

V tabulce č. 37 je uveden přehled všech mateřských škol v území, včetně jejich teoretické kapacity, počtu dětí ve školním roce 2012/2013 a počtu volných míst. Šetřením v jednotlivých obcích bylo zjištěno, že v mnoha případech se mateřské školy potýkají se špatným technickým stavem budov a nedostatečným prostorem i vybavením pro pohybové aktivity dětí. V tabulce jsou uvedeny všechny mateřské školy ve správním obvodu ORP Jablunkov, tj. samostatné MŠ, sloučené MŠ+ZŠ, MŠ ředitelství i všechna jejich odloučená pracoviště.

Tab. 38. Popis mateřských škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa
	Celkem	938	854	84
Mateřská škola Bocanovice 19, okres Frýdek-Místek, p.o.	Bocanovice	30	28	2
Základní škola a Mateřská škola Bukovec, p. o.; Základní škola a mateřská škola s polským jaz. vyuč. Bukovec, p.o.	Bukovec	66	47	19
Základní škola a Mateřská škola Dolní Lomná 149, p.o.; Mateřská škola - Przedszkole Jablunkov, Školní 800, p. o. (odloučené pracoviště Dolní Lomná 70)	Dolní Lomná	49	49	0
	Horní Lomná	0	0	0
Základní škola a Mateřská škola Hrádek 144, okres Frýdek-Místek, p. o.; Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyuč. Hrádek, p. o.	Hrádek	70	69	1
Základní škola a Mateřská škola Hrčava, příspěvková organizace	Hrčava	26	13	13
Mateřská škola Jablunkov, Školní 800, příspěvková organizace; (odlouč. pracov. Bezručova130); Mateřská škola - Przedszkole Jablunkov, Školní 800, p. o.	Jablunkov	242	234	8
Základní škola a Mateřská škola Milíkov, příspěvková organizace; Základní škola a mateřská škola - Przedszkole s polským jazykem vyučovacím Milíkov, p. o.	Milíkov	50	46	4
Mateřská škola Mosty u Jablunkova, Střed 788, p. o.; (2 odloučená pracoviště Dolní 388 a Šance 484); Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyuč., p. o. 739 98 Mosty u Jablunkova 750	Mosty u Jablunkova	150	127	23
Mateřská škola Kaštánek Návsí, p. o.; (elokované pracoviště Jasení 344); Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučov. Návsí, p. o.	Návsí	135	135	0
Základní škola a mateřská škola Písečná, p.o., Písečná 42	Písečná	50	39	11
Základní škola a mateřská škola Písek, p.o., Písek 60	Písek	70	67	3

Zdroj: Výkazy MŠMT, www stránky jednotlivých základních škol a mateřských škol (viz. Příloha)

Využití kapacity všech mateřských škol v území ORP Jablunkov k 30. 9. 2013 bylo 94 %. Předpoklad počtu dětí ke konci roku 2018 a 2023 byl v tabulce č. 39 odvozen na základě konzultací s odborem školství ORP Jablunkov, z analýz uvedených v Socioekonomickém atlasu Moravskoslezského kraje a Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje. Je zde uveden předpoklad postupného poklesu počtu dětí do 6 let. Přitom mírný pokles je předpokládán pro děti ve věku 0-4 let, mírný nárůst počtu dětí věkové kategorie 5-9 let.

Tab. 39. Očekávaný vývoj počtu dětí v mateřských školách v ORP

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 30. 9. 2013	952	57	94,01
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2018	-	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30.9. 2023	-	----	----
Počet dětí v MŠ k 30.9. 2013	895		
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018	880		
Předpoklad počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023	865		

Zdroje:

Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje, s. 26 (<https://www.ostrava.cz/cs/podnikatel-investor/ke-stazeni/development-newsletter/2012/rijen/c-documents-and-settings-novotnaan-plocha-oer34-dokumenty-newsletter-2012-aajen-kratka-socioekonomicka1-2-atlas-msk-socioekonomicka1-2-atlas-msk-2012.pdf>)

Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje, s. 81, graf č. 39; https://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/.../upl_PRILoha_1_sociodemo_eko_rozbor_za_obce.pdf

V území ORP Jablunkov nejsou zařízení jeslového typu. Jde o zařízení, která v České republice zajišťovala kvalitní a komplexní péči o děti ve věku 0 – 3 roky. Až do března 2012 spadaly jesle do skupiny zdravotnická zařízení pod resort Ministerstva zdravotnictví a jejich právní úprava byla obsažena především v Zákoně č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu. Byly financovány z rozpočtu obcí, které však na jejich provoz nedostávaly žádné příspěvky. Od 1. 4. 2012 byla platnost zákona zrušena a provozování jeslí dle původních předpisů bylo ukončeno k 31. 12. 2013. Po přechodnou dobu mohou jesle být provozovány jako doposud, tzn. jako příspěvkové organizace zřízené obcemi. Pro obce, které provozovaly, nebo mají za cíl provozovat zařízení jeslového typu, se však otevírá řada nedořešených otázek (podmínky provozování jeslí jako příspěvkové organizace, platové zařazení zaměstnanců jeslí, aj.). Od dubna 2014 mohou být tato zařízení provozována i jako vázaná živnost „Péče o dítě do tří let věku v denním režimu“ podle zákona o živnostenském podnikání. Ten ukládá povinnost splnit odbornou způsobilost podnikatele a osoby zajišťující tuto činnost, a také příslušné hygienické podmínky.

Po roce 1989 došlo k výraznému poklesu počtu jeslových zařízení a jejich kapacity na celém území České republiky. Také ve městě Jablunkov byly jesle v tomto období zrušeny. V rámci šetření v mikroregionu (řízené rozhovory s představiteli obcí) bylo zjištěno, že tato oblast zatím není obcemi v území ORP Jablunkov podrobně zmapována, nebyl proveden průzkum potřebné kapacity a budoucí využitelnosti pro rodiče s dětmi do 3 let. Potřebu umístění dětí ve věku 0-3 do zařízení jeslového typu v mikroregionu ORP Jablunkov vyjádřila obec Mosty u Jablunkova, kde jsou v současnosti v klubovně poskytovány volnočasové aktivity pro rodiče s dětmi do 3 let. Tyto volnočasové aktivity jsou dostupné i v rámci Domu dětí a mládeže v Jablunkově, avšak jen pro děti v doprovodu rodičů. V SO ORP Jablunkov je však běžnou praxí přijímat děti do mateřských škol již mladší (kolem 2. roku). Příkladem je Mateřská škola Jablunkov, Školní 800, která přijímá děti od dvou a půl let.

D) Ostatní - Jídelny, SVČ, družiny, kluby

Ke školským zařízením patří i další subjekty, jako školní jídelny, střediska volného času, školní družiny a školní kluby. Školní družiny realizují výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování.

Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Družina umožňuje žákům přípravu na vyučování. Práce školních družin je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času. Časové rozvržení a uspořádání činnosti školních družin se řídí požadavky psychohygieny - mají podporovat zdravý tělesný, duševní a sociální vývoj dítěte. Cílem výchovně vzdělávací činnosti je vést žáka k přiměřené fyzické, psychické i sociální samostatnosti. Rozvíjet základy pro jeho další rozvoj a učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy pro schopnost jednat v duchu lidských a estetických hodnot. Vést žáka k otevřené komunikaci a spolupráci.

V každé obci mikroregionu ORP Jablunkov, ve které je zřízena základní škola, je dostupná i školní družina. Všechny družiny jsou zřizované obcemi. Celkový počet oddělení je 30. Zabezpečují žákům náplň volného času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem domů nebo do jiných zájmových aktivit. Jsou však poměrně uzavřené v dalších aktivitách pro děti a mládež, nemají prodlouženou dobu činnosti, je zde malé propojení se životem obce a regionu, rodin s dětmi, spolky. V tabulce č. 40. je uveden přehled školních družin v území v letech 2005/2006 – 2012/2013. Je zde patrný nárůst počtu oddělení v daném období, související především s rostoucím počtem zapsaných účastníků 1. stupně.

Tab. 40. Školní družiny a školní kluby v SO ORP Jablunkov v letech 2005/2006 - 2012/2013

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
Školní rok 2012/2013				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	30	697	8	705
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	30	697	8	705
Školní rok 2011/2012				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	28	690	9	699
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	28	690	9	699
Školní rok 2010/2011				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	27	637	24	661
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	27	637	24	661

ŠD a ŠK zřizované	Počet oddělení	Počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
Školní rok 2009/2010				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	27	627	27	654
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	27	627	27	654
Školní rok 2008/2009				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	27	626	23	649
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	27	626	23	649
Školní rok 2007/2008				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	25	602	14	616
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	25	602	14	616
Školní rok 2006/2007				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	22	537	30	567
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	22	537	30	567
Školní rok 2005/2006				
Krajem	0	0	0	0
Obcemi	22	551	25	576
Církví	0	0	0	0
Soukromou osobou	0	0	0	0
Celkem	22	551	25	576

Zdroj: Výkazy MŠMT

Níže uvedená tabulka č. 41. uvádí přehled údajů o pedagogických pracovnících školních družin v území ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013. V současnosti působí ve všech družinách základních škol celkem třicet dva interních zaměstnanců na pozici vychovatelů a čtyři externí ostatní pedagogičtí pracovníci.

Tab. 41. Údaje o pedagogických pracovnících školních družin a školních klubů v SO ORP Jablunkov (2012/2013)

ŠK a ŠD zřizované	Vychovatelé			Ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	Fyzický stav	Z toho ženy	Fyzický stav	Fyzický stav	Z toho ženy	Fyzický stav
Krajem						
Obcemi	32	32	0	0	0	4
Církví						
Soukromou osobou						
Celkem	32	32	0	0	0	4

Zdroj: Výkazy MŠMT

Dalším typem školského zařízení jsou Základní umělecké školy (dále jen ZUŠ). Dle Rámcového vzdělávacího programu pro ZUŠ mají tyto instituce za cíl utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, kultivovat tím jejich osobnost po stránce umělecké a motivovat je k celoživotnímu učení. Poskytují žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti. Připravují také žáky po odborné stránce pro vzdělávání na středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Jejich posláním je rovněž motivace žáků k učení a spolupráci vytvořením příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu.

V území ORP Jablunkov se nachází Základní umělecká škola v Jablunkově, která má čtyři odloučená pracoviště v obci Bukovec, Mosty u Jablunkova, Návší a Písek. V obcích Bukovec a Mosty u Jablunkova se také nacházejí odloučená pracoviště Základní umělecké školy Třinec (ZUŠ Třinec se nachází mimo území ORP Jablunkov). Počet základních uměleckých škol v obcích ORP Jablunkov v roce 2012/2013 znázorňuje tabulka č. 42. V tabulce č. 43. je uveden počet pedagogických pracovníků v ZUŠ.

Tab. 42. Počet základních uměleckých škol podle zřizovatelů dle obcí v SO ORP Jablunkov (2012/2013)

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Bocanovice	0	0	0
Bukovec	2	0	0
Dolní Lomná	0	0	0
Horní Lomná	0	0	0
Hrádek	0	0	0
Hrčava	0	0	0
Jablunkov	1	0	0
Milíkov	0	0	0
Mosty u Jablunkova	2	0	0
Návší	1	0	0

Název obce	Z toho zřizovaných		
	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Písečná	0	0	0
Písek	1	0	0
Celkem	7	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tab. 43. Údaje o pedagogických pracovnících základních uměleckých škol v SO ORP Jablunkov v roce 2012/2013

ZUŠ v obcích	Pracovníci celkem	
	Fyzické osoby	Přepočtené osoby
Celkem	15	12,4
Bocanovice		
Bukovec		
Dolní Lomná		
Horní Lomná		
Hrádek		
Hrčava		
Jablunkov	15	12,4
Milíkov		
Mosty u Jablunkova		
Návsí		
Písečná		
Písek		

Zdroj: Výkazy MŠMT

Ke školským zařízením patří i Střediska volného času (dále jen SVČ). Jejich posláním je motivovat, podporovat a vést děti, žáky, studenty, mládež, ale i dospělé k rozvoji osobnosti, k získávání a rozvoji klíčových a odborných kompetencí, zejména smysluplnému využívání volného času, a to širokou nabídkou činností v bezpečném prostředí, s profesionálním týmem pedagogů. Organizují pravidelné zájmové útvary pro stálou skupinu účastníků (tzv. kroužky), podílejí se na organizaci soutěží a přehlídek dětí a žáků, a dále organizují otevřené dlouhodobé i jednorázové aktivity, kurzy a jiné vzdělávací akce či tábory.

V území ORP Jablunkov působí středisko volného času - Dům dětí a mládeže v Jablunkov (dále jen DDM), jehož zřizovatelem je obec. DDM Jablunkov nabízí pestrou a kvalitní paletu zájmových činností a organizovaných aktivit. Navštěvují je děti, mládež i dospělí z širokého okolí, z některých obcí je ale náročná dopravní i časová dostupnost. Vnitřní prostorové kapacity DDM jsou malé, stejně tak vnější prostory pro aktivní činnost jsou nesnadno dostupné.

V sídle ORP Jablunkov i v celém mikroregionu chybí možnost méně organizovaných spontánních aktivit pro děti a mládež, např. formou otevřených klubů či komunitních center. V nabídce volnočasových aktivit chybí mj. adaptační programy v rámci prevence sociálně patologických jevů. DDM Jablunkov má také odloučené pracoviště v Jasení (obec Návsí), fungující jako turistické středisko, vhodné pro víkendové akce pro děti či letní nebo zimní tábory. Jeho možnosti však nejsou plně využity.

Tyto aktivity však vynahrazují školy, které v rámci školních kroužků vytvářejí aktivity pro odpolední využití volného času. V mikroregionu ORP Jablunkov působí skauti, turistický oddíl a mezinárodní organizace pro děti a mládež školního věku Royal Rangers, kteří nabízejí programy volnočasových aktivit.

Tab. 44. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v SO ORP Jablunkov (2012/2013)

Název obce	Z toho zřizovaných		
	Krajem	Obcemi	Jiným zřizovatelem
Celkem	0	2	0
Bocanovice	0	0	0
Bukovec	0	0	0
Dolní Lomná	0	0	0
Horní Lomná	0	0	0
Hrádek	0	0	0
Hrčava	0	0	0
Jablunkov	0	1	0
Milíkov	0	0	0
Mosty u Jablunkova	0	0	0
Návsí	0	1	0
Písečná	0	0	0
Písek	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Tabulka č. 44. uvádí souhrnný přehled počtu zájmových kroužků DDM Jablunkov (vč. odloučeného pracoviště v obci Návsí – turistického střediska Jasení) a jejich účastníků ve školním roce 2012/2013. Z celkového počtu 739 je 87 dětí předškolního věku, 557 žáků základních škol a studentů středních a vyšších odborných škol a 95 ostatních osob.

Tab. 45. Střediska volného času zřizovaná obcemi v SO ORP Jablunkov (2012/2013)

Název obce	Počet účastníků				
	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Žáci, studenti VOŠ	Děti	Ostatní	Celkem
Celkem	54	557	87	95	739
Bocanovice	0	0	0	0	0
Bukovec	0	0	0	0	0
Dolní Lomná	0	0	0	0	0
Horní Lomná	0	0	0	0	0
Hrádek	0	0	0	0	0
Hrčava	0	0	0	0	0
Jablunkov	54	557	87	95	739
Milíkov	0	0	0	0	0
Mosty u Jablunkova	0	0	0	0	0

Název obce	Počet účastníků				
	Počet zájmových útvarů (kroužků)	Žáci, studenti VOŠ	Děti	Ostatní	Celkem
Návsí	0	0	0	0	0
Písečná	0	0	0	0	0
Písek	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

V Domu dětí a mládeže Jablunkov pracuje celkem 39 pedagogů, z toho 4 interní a 35 externích pedagogů. Dále zde působí 4 ostatní pracovníci jako interní zaměstnanci. Údaje jsou zde uvedeny souhrnně (tab. č. 46) u hlavního sídla DDM v Jablunkově i za odloučené pracoviště v Návsí, které je využíváno hlavně pro turistické akce a letní tábory pro děti a mládež.

Tab. 46. Údaje o pracovnících středisek volného času v SO ORP Jablunkov

SVČ v ORP	Pedagogičtí pracovníci				Ostatní pracovníci			
	Celkem	interní		externí	Celkem	interní		externí
		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav		fyzický stav	přepoč. stav	fyzický stav
Celkem	39	4	3,9	35	4	4	2,9	0
Bocanovice	0	0	0	0	0	0	0	0
Bukovec	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolní Lomná	0	0	0	0	0	0	0	0
Horní Lomná	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrádek	0	0	0	0	0	0	0	0
Hrčava	0	0	0	0	0	0	0	0
Jablunkov	39	4	3,9	35	4	4	2,9	0
Milíkov	0	0	0	0	0	0	0	0
Mosty u Jablunkova	0	0	0	0	0	0	0	0
Návsí	0	0	0	0	0	0	0	0
Písečná	0	0	0	0	0	0	0	0
Písek	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Dalším školským zařízením jsou mj. zařízení školního stravování, ke kterým patří školní jídelny, školní jídelny – výdejny a školní jídelny – vývařovny. Předmětem analýzy jsou školní jídelny (dále jen ŠJ) a školní jídelny – výdejny (ŠV). Jídelnou se rozumí vývařovna s jídelnou, jídelnou – výdejnou je zařízení vydávající jídlo, které je dováženo z jiného zařízení (zapsaného nebo nezapsaného do školského rejstříku).

Hlavním účelem těchto subjektů je kvalitní zajištění stravování dětí žáků po dobu jejich pobytu ve škole, stravování zaměstnanců škol a školských zařízení a stravovací služby pro další osoby, a to za úplaty.

V území ORP Jablunkov jsou všechny školní jídelny zřízeny obcemi, v tabulce č. 45 je uveden celkový počet školních jídelen a výdejen v mikroregionu - celkem 25.

Počet stravovaných dětí v mateřských školách je 846 a v základních školách 1755 osob. Poslední sloupec poukazuje na cílovou kapacitu kuchyně, která je ve třech obcích přeplněná.

Tab. 47. Školní jídelny zřizované obcemi v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013

Celkem	Počet ŠJ a výdejen	Počet stravovaných žáků	Z toho v		Cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	
	25	3759	846	1755	5038
Bocanovice	1	41	27	0	40
Bukovec	3	196	47	90	221
Dolní Lomná	2	157	49	66	185
Horní Lomná	0	0	0	0	0
Hrádek	3	210	70	80	232
Hrčava	1	30	13	12	85
Jablunkov	4	1388	233	710	2120
Milíkov	1	139	38	41	120
Mosty u Jablunkova	4	488	127	231	585
Návsí	4	606	135	281	650
Písečná	1	119	40	46	100
Písek	1	385	67	198	700

Zdroj: Výkazy MŠMT

Pozn.: Ve sloupci "počet ŠJ a výdejen" byly uvedeny školní jídelny a výdejny (typ školského zařízení: L11 a L13 dle výkazů ÚIV), ve sloupci "cílová kapacita kuchyně" byly uvedeny školní jídelny (typ školského zařízení: L11 a L13 dle výkazů ÚIV).

Ve školních jídelnách v území ORP Jablunkov, dle tabulky č. 48., pracuje celkem 72 fyzických osob, v přepočtu na celé úvazky 58,9.

Tab. 48. Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v SO ORP Jablunkov (šk. rok 2012/2013)

Školní jídelny zřizované	Pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
Krajem	0	0
Obcemi	72	58,9
Církví	0	0
Soukromé	0	0

Zdroj: Výkazy MŠMT

Pozn.: počet pracovníků celkem ve školních jídelnách v tabulce č. 48 je součtem pracovníků jídelen (typ školského zařízení L11).

E) Financování

Školy v území ORP Jablunkov hospodaří zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání (především platy pedagogických pracovníků) a neinvestičními účelovými dotacemi na rozvojové programy vyhlášené MŠMT.

Dále také s finančními prostředky z Evropského sociálního fondu, investičními i neinvestičními dotacemi Regionální rady regionu soudržnosti Moravskoslezsko, příspěvkem na provoz a účelovými neinvestičními dotacemi z rozpočtu zřizovatele a ostatními zdroji (pronájem prostor, volnočasové aktivity, sponzorské dary aj.).

V tabulce č. 49. jsou znázorněny celkové provozní výdaje obcí v území ORP Jablunkov na základní školy, mateřské školy a jiná zařízení zřizovaná obcemi v průběhu osmi let. V řádku „Jiné“ jsou v roce 2006 uvedeny číselné údaje za školní jídelny, v letech 2007 – 2012 za školní jídelny a střediska volného času. Celkové provozní výdaje obcí na základní školy v mikroregionu mají rostoucí trend, v roce 2012 došlo k poklesu u výdajů na provoz základních škol s prvním a druhým stupněm. Pravidelný nárůst během osmi let je sledován také u výdajů na provoz školních jídelen a středisek volného času.

Tab. 49. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na základní a mateřské školy a jiná zařízení zřizovaná obcemi v SO ORP Jablunkov

ZŠ/MŠ/ jiné	Rok 2005	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
ZŠ (1. i 2. stupeň)	18 554 110	18 596 690	18 808 340	19 699 400	21 874 720	21 272 700	27 704 260	25 964 010
ZŠ (jen 1. stupeň)	-	-	225 600	702 030	827 330	503 660	605 540	603 740
MŠ	5 033 900	5 181 070	5 789 310	5 600 540	5 538 960	4 763 010	4 610 410	4 650 390
Jiné	1 111 370	1 275 420	1 962 280	1 702 070	1 491 550	1 548 810	1 531 110	1 565 290
Celkem	24 699 380	25 063 180	26 785 530	27 704 040	29 723 560	28 088 180	34 451 320	32 783 430

Zdroje: Výkazy MŠMT

V tabulce č. 50. je uveden přehled finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízeným obcemi v území ORP Jablunkov. Přímými vzdělávacími výdaji (definovanými ve školském zákoně) jsou platy, ostatní osobní náklady a ostatní přímé neinvestiční výdaje. Dotace na přímé vzdělávací výdaje jsou přidělovány z MŠMT ČR a Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu je přerozděluje školám a školským zařízením zřízeným krajem a obcemi (§ 160 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona).

Základním kritériem pro přidělování těchto prostředků je počet žáků dané školy. V průběhu osmi let lze vysledovat pravidelně rostoucí trend celkových výdajů na mzdové prostředky. Tento trend byl dán jak růstem platů, tak i ostatních osobních nákladů. Nárůst je rovnoměrně zaznamenán i u souvisejících odvodů a ostatních neinvestičních výdajů, což jsou prostředky na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přiděly do Fondu kulturních a sociálních služeb ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů, aj.

Tab. 50. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízeným obcemi v SO ORP Jablunkov v Kč (v letech 2006 - 2013)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Mzdové prostředky celkem	78 905 000	86 983 000	89 420 436	95 442 016	92 673 398	96 065 359	101 124 111	102 380 730
Z toho: platy, ostatní osobní náklady	78 462 000	86 268 000	88 527 396	94 436 767	91 603 602	94 431 601	98 839 726	100 427 711
Souvis. odvody a ostat. neinv. výdaje	443 000	715 000	893 040	1 005 249	1 069 796	1 633 758	2 284 385	1 953 019
Neinvest. výdaje celkem	30 914 979	34 079 939	35 034 927	34 836 336	33 825 790	35 063 856	36 910 301	37 368 966
	109 819 979	121 062 939	124 455 363	130 278 352	126 499 188	131 129 215	138 034 412	139 749 696

Zdroje: Výkazy MŠMT

V níže uvedené tabulce č. 51. jsou uvedeny přímé náklady na vzdělávání (platy) v předškolních zařízeních, základních školách, stravovacích zařízeních MŠ a ZŠ, školních družinách, střediscích volného času v území ORP Jablunkov. U jednotlivých položek přímých nákladů na vzdělávání (platů) jsou vypočítány i náklady na jednotku výkonu (náklady na jedno dítě/žáka/strávnicka/studenta). Výpočet ukazatele ONIV (ostatních neinvestičních nákladů) na jednotku výkonu vycházel z celkových ostatních neinvestičních výdajů. Ty činí 1,5 % z přímých nákladů na vzdělávání celkem. Ukazatel ONIV na jednotku výkonu byl pak podílem ONIV v jednotlivých školách a školských zařízeních a celkového počtu dětí/žáků/strávnicků/studentů v daném typu zařízení v SO ORP Jablunkov.

Tab. 51. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v SO ORP Jablunkov

Druh školy, školského zařízení	Přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	Z toho náklady na jednotku výkonu (v Kč)	
		Celkové náklady	ONIV
Předškolní vzdělávání	31 843 250	37 287	410
Základní školy	84 980 819	43 446	477
Gymnázia	0	0	0
Stravování MŠ, ZŠ	12 689 729	3 376	22
Školní družiny a kluby	7 504 958	10 645	36
Základní umělecké školy	0	0	0
Využití volného času	2 291 835	3 101	189
Celkem použité finanční prostředky	139 310 591	97 855	1 134

Zdroj: Výkazy MŠMT, sběr dat na SO a KÚ

V tabulce č. 52 je uveden přehled finančních prostředků z Rozpočtového určení daní (RUD). RUD obsahuje zákonem stanovené druhy daní, které plynou přímo do obecních rozpočtů a zákonem stanovený podíl obecních rozpočtů na celostátním výnosu z daní. Schéma rozdělení RUD v letech 2013 až 2015 pak obsahuje doporučení na rozdělení těchto prostředků do oblastí financovaných obcemi – pro oblast školských zařízení předpokládá provozní výdaje z obecních rozpočtů školám ve výši 8000,- Kč na jednoho žáka.

Podíl výdajů obcí z RUD byl tedy vypočten dle počtu dětí v základních a mateřských školách (v roce 2012/2013), vynásobený částkou 8000. Celkové skutečné náklady obcí vynaložené na provoz škol byly zjištěny z informací v "rozklikávacích rozpočtech", "druhový pro výdaje" na stránkách: <http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/vyhledavani>.

Ve většině případů jsou skutečné náklady vyšší než je minimální povinná částka, což vypovídá o tom, že obce školy podporují a považují za důležité udržet a rozvíjet stávající síť školských zařízení. Obecně z analýz a řízených rozhovorů ve školách v území vyplývá, že kvalita škol a vzdělávání je na vysoké úrovni, slabou stránkou je oblast spolupráce škol s rodiči, funkce škol jako komunitních center, spolupráce škol v rámci mikroregionu.

Tab. 52. Financování z rozpočtového určení daní v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov v roce 2012/2013

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové skutečné náklady
Celkem	22 480 000	32 060 661
Bocanovice	224 000	350 000
Bukovec	1 136 000	1 327 500
Dolní Lomná	920 000	1 018 489
Horní Lomná	0	0
Hrádek	1 256 000	1 913 000
Hrčava	200 000	208 125
Jablunkov	8 080 000	10 631 500
Milíkov	704 000	1 035 700
Mosty u Jablunkova	3 336 000	5 781 500
Návsí	3 680 000	5 255 169
Písečná	680 000	600 000
Písek	2 264 000	3 939 762

Zdroje: Monitor, státní pokladna (<http://monitor.statnipokladna.cz/2013/obce/vyhledavani>)

V níže uvedené tabulce č. 53 jsou vyjmenovány plánované investiční potřeby obcí v území ORP Jablunkov týkající se základních škol do roku 2023. Obec Bukovec plánuje rekonstrukci ZŠ Bukovec č. 244 (Kč 1 148 000,--), rekonstrukci ZŠ s polským jazykem vyuč. Bukovec č. 66 (Kč 558 000,--) a vybudování společného sportoviště pro dvě ZŠ v Bukovci (Kč 700 000,--). Hrádek plánuje rekonstrukci ZŠ Hrádek č. 144, exteriér (Kč 2 000 000,--), přístavbu centra volného času – k družině (Kč 3 000 000,--). Obec Hrčava plánuje rekonstrukci ZŠ pro účely vlastní obecní školy pro vzdělávání mládeže, jako centra volnočasových aktivit, komunitního centra a iniciativ lokálních tradic.

Město Jablunkov připravuje dokončení rekonstrukce Základní školy na ul. Lesní 190 pavilonu A, zateplení, rekonstrukce budovy bývalé Speciální školy Jablunkov a využití jako knihovny (Kč 8 500 000,--). Obec Milíkov plánuje vybudování společného sportoviště pro dvě ZŠ (700 000,--), obec Mosty u Jablunkova plánuje dokončení rekonstrukce základní školy a vybudování víceúčelového sportoviště (6 500 000,--), v obci Návší je připravována rekonstrukce tělocvičny u základní školy (600 000,--). Obec Písečná plánuje přístavbu a rekonstrukci ZŠ a MŠ Písečná, tělocvičny (2 000 000,--). Obec Písek plánuje investice do vybavení základní školy (700 000,--).

Tab. 53. Nezbytné investiční potřeby obcí v SO ORP Jablunkov týkající se základních škol do roku 2023

Obec	Název a popis investice	Odhad. rok	Orientační částka	Poznámka
		Celkem	30 488 000	
Bukovec	Rekonstrukce 2 ZŠ Bukovec, sportoviště pro 2 ZŠ	2014	2 206 000	Bukovec 214,66
Dolní Lomná	Investice do vybavení ZŠ, Dolní Lomná	2014	700 000	Dolní Lomná 149
Hrádek	Rekonstrukce ZŠ Hrádek, družina-centrum vol. č.	2014	2 500 000	Hrádek 144
Hrčava	Rekonstrukce ZŠ Hrčava	2014	6 082 000	Hrčava 82
Jablunkov	Rekonstrukce ZŠ Jablunkov, rek. býv. sp. šk.	2014	8 500 000	Lesní 190, Školní 800, Sadová 479
Milíkov	Vybudování společného sportoviště pro dvě ZŠ	2014	700 000	Milíkov 104
Mosty u Jablunkova	Rekonstrukce ZŠ dokončení, sportoviště	2014	6 500 000	Mosty, Střed 788
Návší	Rekonstrukce tělocvičny u ZŠ v Návší	2014	600 000	Návší 345
Písečná	Přístavba a rekonstr. ZŠ a MŠ Písečná, tělocvična	2014	2 000 000	Písečná 42
Písek	Investice do vybavení Základní školy, Písek 184	2014	700 000	Písek 184

Zdroj: Rozvoj aktivit a opatření Sdružení obcí Jablunkovska v návaznosti na Strategický plán mikroregionu Sdružení obcí Jablunkovska na léta 2007-2013, šetření v obcích ORP Jablunkov

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváními. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 54. Analýza cílových (dotčených) skupin v předškolního a základního vzdělávání v SO ORP Jablunkov

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Kvalitní výuka, získávání znalostí i dovedností, společenských návyků a "obratnosti", příprava pro reálný život ve všech důležitých oblastech	Nedostatek času pro aktivní komunikaci se školou a zapojení do jejich aktivit, nevědí jak se zapojit, přepracovanost, očekávání výchovy dítěte školou, nereálné nároky na dítě i učitele, chybějící sociální stabilita, nezám, pasivita	Sdružení rodičů a komunikace s nimi, vyhledat aktivní pedagogy, pozvat rodiče k aktivní pomoci, navrhnout neformální setkání - výlety rodičů	Sdružení rodičů a komunikace s nimi, pozvat rodiče k aktivní pomoci při organizaci školních akcí, pozvat rodiče k organizaci společných volnočasových aktivit pro děti (radovánky, tvůrčí dílny v rámci projektů), ohodnotit aktivní pedagogy, kteří koordinují spolupráci
Rodiče zapojení do dění MŠ, ZŠ	Škola jako vzdělávací i výchovná instituce, také komunitní centrum pro volnočasové aktivity, očekávání podpory ze strany školy - "návodu" jak se mohou rodiče aktivně zapojit do dění školy a přispět ke kvalitnímu vzdělání a výchově	Nedostatek času pro aktivní komunikaci se školou a zapojení do jejich aktivit, nezám, nereálná očekávání od škol, pasivita, neuvědomování si příležitosti jak přispět k rozvoji škol jako komunitních center	Sdružení rodičů a komunikace s nimi, vyhledat aktivní pedagogy, pozvat rodiče k aktivní pomoci, navrhnout neformální setkání – výlety rodičů	Sdružení rodičů a komunikace s nimi, pozvat rodiče k aktivní pomoci při organizaci školních akcí, pozvat rodiče k organizaci společných volnočasových aktivit pro děti (radovánky, tvůrčí dílny v rámci projektů), ohodnotit aktivní pedagogy, kteří koordinují spolupráci

Název dotčené skupiny	Očekáváníí dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Dobrá stav škol, estetické prostředí příjemné pro výuku, nové metody výuky (škola hrou), dobrá atmosféra, pochopení pro jednotlivce, empatie ze strany učitelů, dobrý kolektiv, volnočasové aktivity, příprava pro budoucí život, zapojení rodičů	Citlivost na "atmosféru" ve škole a v kolektivu, potřeba individuálního přístupu a podpory především mimořádně nadaných žáků nebo žáků sociálně znevýhodněných, skepse k užitečnosti vzdělání	Nové metody výuky (škola hrou při dodržení nároků na výstupy, dobrá atmosféra, pochopení pro jednotlivce, empatie ze strany učitelů, zapojení rodičů (mj. i projekty obcí, či svazku obcí, role nezávislého koordinátora projektu)	Dobrá stav škol, estetické prostředí příjemné pro výuku, třídy do 20 dětí, dobrý kolektiv, volnočasové aktivity, příprava pro budoucí život, zlepšit podporu mimořádně nadaných a sociálně znevýhodněných žáků snížením závislosti výsledků žáků na jejich socioekonomickém zázemí, pružná identifikace znevýhodněných žáků a zprostředkování dodatečné formy aktivní intervence, snížit počet žáků s nedostatečnými výsledky
Pedagogové a další zaměstnanci	Stabilní zaměstnání s možností rozvoje a udržení škol, dobrý stav škol a vybavení, třídy do 20 osob, aktivní zapojení rodičů do školních i volnočasových aktivit, v případě projektů EU účast zprostředkovatele (administrátora)	Aprobovanost, věk, neochota k novým přístupům ve výuce, neochota, či nemožnost individuálního přístupu (v přeplněných třídách), náročnost "držet krok" s rychle se měnící dobou i mladou generací, administrativní přetíženost, náročnost podpory mimořádně nadaných žáků nebo žáků sociálně znevýhodněných	Pravidelné porady, informování, motivace a podpora ze strany ředitele o dalším vzdělávání pedagogů, péče o dobrou atmosféru v kolektivu pedagogů i ve výuce, ocenění kvalitních pedagogů vedením školy i zřizovatelem	Méně administrativní zátěže ředitelů škol, důraz ředitelské role na zvyšování kvality vzdělání, důraz na dobrou atmosféru v kolektivu a ve vyučování, využívání mentoringu na slabších školách, sdílení dobré praxe domácích i zahraničních škol

Název dotčené skupiny	Očekáváníí dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	Zájem na udržení kapacit školy a účast dětí a žáků i z jiných obcí, posílení významu školy	Pasivita ve spolupráci, konkurenční přístup	Pravidelná setkávání představitelů obcí s řediteli škol	Pravidelné tematické porady představitelů obcí s řediteli škol v mikroregionu
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	Informace od obcí, které mají ZŠ nebo MŠ, komunikace a spolupráce v oblasti podmínek poskytování financí na daný počet dětí nebo žáků	Pasivita ve spolupráci	Účast představitelů obcí bez MŠ nebo ZŠ na setkání představitelů obcí s řediteli škol	Účast představitelů obcí na pravidelných tematických poradách představitelů obcí s řediteli škol v mikroregionu
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	Podpora ze strany obce, kraje, MŠMT (koncepční, metodická, finanční), spolupráce rodičů	Konkurence tradičním obecním školám, kvalita vzdělání v případě soukromých škol	Pravidelná setkávání s představiteli obcí, dohodnutí způsobu výkaznictví	Pravidelná setkávání s představiteli obcí
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	Znalosti a dovednosti pro budoucí profesní uplatnění, podpora tvořivosti a iniciativy dětí, podpora orientace v globálním světě, schopnost spolupráce, patriotismus lokální i národní	Nereálná očekávání od škol (pedagogů i žáků), komunikace	Sdružení rodičů a pravidelná komunikace s nimi, zajímavé projekty pro rodiče s dětmi ve volném čase, společná organizace volnočasových aktivit a akcí za účasti sponzorů	Pravidelná a cílená komunikace se sdružením rodičů, sponzory, neziskovými organizacemi, společné aktivity, akce, exkurze, workshopy, (mj. i projekty obcí či svazku obcí, role nezávislého koordinátora projektu)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obcí SO ORP	Poskytování kvalitního vzdělání, příprava dětí pro praktický život, individuální přístup, inkluzivní přístup, volnočasové aktivity, zachování MŠ a ZŠ v obci, škola jako vzdělávací i výchovná instituce, také komunitní centrum pro volnočasové aktivity a rozvíjení lokálních i regionálních tradic a hodnot, zapojení do komunitního života obce, ekonomický přístup k využití prostoru a nadstandardního vybavení školy (pronájem)	Konkurence ve školství mezi obcemi (snaha o zachování školy v každé obci), závislost škol na obcích a na úrovni komunikace s nimi	Setkávání představitelů obcí a škol, výkaznictví, plán společných akcí a role jednotlivých subjektů, diskuze o roli školy jako komunitního a volnočasového centra	Projekty obcí, či svazku obcí, role nezávislého koordinátora projektu
Kraje	Vyváženost kvality poskytovaného vzdělání a ekonomické stránky fungování škol, dobrá komunikace a poskytování informací a dat, zapojení do projektů a grantů, znalost priorit kraje v oblasti školství	Nízké dotace, nedostatečná komunikace a spolupráce se školami a obcemi, uzavřenost, nedostatek kapacit (personálních) k řešení projektů	Výkaznictví, komunikace o zapojení škol do vhodných projektů	Zapojení škol do krajských vzdělávacích programů
Stát	Vyváženost kvality poskytovaného vzdělání a ekonomické stránky fungování škol, zapojení do projektů a grantů, spolupráce s jinými školami doma i v zahraničí, zavádění dobré praxe	Politika a legislativa, finance, metodika, komunikace	Výkaznictví, komunikace o zapojení škol do vhodných projektů	Zapojení škol do národních i mezinárodních vzdělávacích programů
Média	Prezentace školy, informování o aktivitách školy,	Otázka objektivity a nestrannosti	Poskytnutí informací médiím o zajímavých aktivitách a projektech škol, informace o sponzorech, propagace regionu	Zaslání článků do novin, pozvánka médií na významnější akce, propagace regionu a jeho tradic v tisku, televizi v tuzemsku i v zahraničí

Zdroj: Předchozí analýzy

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Dle Metodiky přípravy veřejných strategií je riziko nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů. Jedná se o budoucí událost, která má náhodnou povahu (tj. může, ale nemusí nastat a mít negativní dopad) a není ani nemožná, ani jistá. Riziko spojujeme s negativními vlivy, nepříznivými dopady a ztrátami a chápeme jej jako synonymum nebezpečí, hrozby, úskalí a nejistoty. Protipólem rizika je příležitost, která je spojována s příznivými vlivy a dopady.

Tabulka č. 55 zobrazuje registr a analýzu rizik v oblasti předškolního a základního vzdělávání. Rizika jsou rozdělena do pěti oblastí – finanční rizika, organizační rizika, právní rizika, technické rizika a věcné rizika.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

- hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost)
- hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost).

Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 - 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby či instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 55. Analýza rizik v oblasti předškolního a základního vzdělávání SO ORP Jablunkov

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	2	5	10	1. Zavést sdružené nákupy energie a vybavení 2. Zavést motivační systémy pro ZŠ a MŠ k úsporám 3. Zavést motivační systémy pro ZŠ a MŠ pro pronájem prostor a vybavení vhodným subjektům 4. Stanovení standardu (prostorových a materiálově technických podmínek)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	1. Využít fondy EU pro zateplení budov a další energetické úspory 2. Stanovení standardu (prostorových a materiálově technických podmínek)	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	1	5	5	1. Zvýšení finančních prostředků z RUD	Stát
Vazba financí na počet žáků	3	5	15	1. Zvýšení kvality výuky 2. Poskytnutí dodatečných hodnot (např. prodloužená doba provozu MŠ, či družiny v odpoledních hodinách) 3. Dny otevřených dveří, komunikace s rodiči	Konkrétní ZŠ, MŠ
Vazba financí na počet tříd	4	5	20	1. Zvýšení kvality výuky 2. Poskytnutí dodatečných hodnot (např. prodloužená doba provozu MŠ či družiny v odpoledních hodinách) 3. Dny otevřených dveří, komunikace s rodiči	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nedostatek sponzorů	3	3	9	1. Oslovení firem, zajímavá nabídka pro spolupráci s nimi a propagaci v případě sponzoringu	Konkrétní ZŠ, MŠ
Závislost na rozpočtu a prioritách obce	3	5	15	1. Komunikace ZŠ, MŠ s obcí 2. Škola jako nositel "dobrého jména obce" 3. Aktivní zapojení školy do dění v obci, meziobecní a přeshraniční spolupráce	Konkrétní ZŠ, MŠ

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	1	5	5	1.Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nedostatek dětí a žáků / příliš mnoho dětí a žáků v MŠ / ZŠ (nepříznivý demografický vývoj)	2	5	10	1.Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťujících dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	1	4	4	1. Jednání k obnově spojů 2. Meziobecní spolupráce	Obce, kraj
Nezájem, či neochota obcí ke spolupráci	3	5	15	1.Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy ZŠ a MŠ ze strany kraje	1	5	5	1. Jednání s krajem 2. Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	5	20	1. Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	5	15	1. Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	1. Využít fondy EU pro zateplení budov a další energetické úspory	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	1. Využít fondy EU 2. Žádost o finanční dotaci státu ve věci příspěvku na učební pomůcky a vybavení	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Špatný stav okolí škol, komunikací	3	4	12	1. Využít fondy EU 2. Žádost o finanční dotaci státu, kraje	Obec zřizující ZŠ, MŠ

Zdroj: Předchozí analýzy

K největším rizikům v oblasti předškolního a základního školství v území ORP Jablunkov patří vazba financí do školství na počet žáků i počet tříd, závislost na prioritách obce, nezájem či neochota obcí ke spolupráci tam, kde je to nutné, změna legislativy, která může vést k nuceným investicím z důvodu zpřísnění hygienických norem aj. Rizikům lze předejít komunikací mezi obcemi a prohlubováním spolupráce tam, kde je to nezbytně nutné i přínosné, zlepšovat komunikaci mezi školami navzájem – nedublovat aktivity, ale spíše se doplňovat. Důležité je také kultivovat komunikaci a vztahy škol s rodiči.

3.1.4. SWOT analýza školství

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území, příležitostí a rizik. Existují dva možné přístupy pro zpracování SWOT analýzy – přístup dle území (vnitřní a vnější faktory) a přístup dle problému (faktory týkající se dané problematiky v současnosti a v budoucnosti). V tomto dokumentu byl v oblasti předškolního a základního vzdělání zvolen přístup dle problému, kdy silné a slabé stránky jsou faktory týkající se daného problému v současnosti, příležitosti a rizika jsou faktory, které se týkají daného problému v budoucnosti (tedy mohou a nemusí nastat).

Tab. 56. SWOT analýza území ORP Jablunkov v oblasti předškolního a základního vzdělání

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ol style="list-style-type: none"> 1. rovnoměrně rozložená síť ZŠ a MŠ (většina obcí má vlastní ZŠ a) 2. rozvinutá síť volnočasových aktivit 3. spolupráce škol s obcemi 4. spolupráce některých škol se školami v ČR (sport) i zahraničí 5. výskyt škol s polským vyučovacím jazykem 6. vybavené učebny interaktivními pomůckami 	<ol style="list-style-type: none"> 1. pedagogové jsou vytíženi, nemají volné kapacity rozvíjet spolupráci s rodiči 2. nízká míra zapojení škol do projektů (nedostatek personálních kapacit, uzavřenost) 3. uzavřenost škol pro vzájemnou spolupráci v rámci ORP a regionu, dublování některých aktivit (soutěže, kulturní akce) 4. není kladen důraz na poradenství a praktickou přípravu na budoucí zaměstnání 5. nízká míra zapojení rodičů do aktivit škol a SRPŠ 6. malé zapojení široké veřejnosti do akcí škol
Příležitosti:	Hrozby:
<ol style="list-style-type: none"> 1. možnost čerpání financí z evropských a národních dotací 2. rozvoj meziobecní spolupráce a hledání společných řešení v klíčových oblastech (mj. i školství) 3. možná spolupráce zdejších škol se školami z Polska a Slovenska 4. možnosti pronájmu prostor a zařízení škol 5. možnost spolupráce škol s fungujícími spolky a regionálními aktéry 6. rozvíjejí aktivit spojené s regionálními tradicemi, meziobecní spoluprací, kulturními akcemi a turistikou 	<ol style="list-style-type: none"> 1. nárůst negativních jevů 2. odliv mladých rodin v závislosti na nedostatek pracovních míst 3. neschopnost udržet stávající počet škol 4. nedostatečně proškolení pedagogové (zejména v oblasti moderní techniky pro interaktivní vzdělávání) 5. neochota škol spolupracovat v rámci regionu 6. náročnost plnění podmínek projektů EU a jejich řízení v případě zapojení více subjektů

Zdroje: Odbor školství SO ORP Jablunkov, řízené rozhovory s představiteli dvanácti obcí v SO ORP Jablunkov, výsledky dotazníkového šetření

SWOT analýza poukázala na silné a slabé stránky v oblasti předškolního a základního vzdělávání v SO ORP Jablunkov. Mikroregion může v oblasti školství těžit především z rovnoměrně rozložené sítě škol a to nejen s českým vyučovacím jazykem, ale také polským. Vzhledem k velkému procentu obyvatel s polskou národností je tento fakt velmi významným plusem. Silnou stránkou jsou rovněž rozvinutá síť volnočasových aktivit. Ačkoliv je v SO ORP Jablunkov pouze jeden domov dětí a mládeže, jednotlivé základní školy mají širokou nabídku kroužků a jiných volnočasových aktivit. Velkým plusem je také fakt, že školy čerpaly finance na vybavení pomůckami z programu EU peníze školám.

Ze slabých stránek je třeba zejména zmínit malé zapojení rodičů a veřejnosti do kulturních akcí škol a také celkovou uzavřenost škol vůči spolupráci v rámci regionu.

SWOT analýza mimo výše zmíněných silných a slabých stránek řešila také příležitosti a hrozby. K příležitostem, které zdejší školy mají, patří zejména možnost čerpání financí z dotací z národních a evropských titulů a možnost rozvinout intenzivní spolupráci s regionálními aktéry, spolky a školami nejen v rámci regionu, ale také v příhraniční oblasti.

K největším hrozbám ve školách v ORP Jablunkov patří nárůst negativních jevů (šikana, záškoláctví, návykové látky apod.) a neschopnost udržet stávající počet škol. V tomto případě jsou ohroženy většinou školy v menších obcích s menším počtem žáků (popřípadě školy s polským vyučovacím jazykem, kde je méně žáků). Dále je pak důležité také zmínit hrozbu v podobě nedostatečně přeškolených pedagogů, zejména v oblasti moderních technologií zaváděných do výuky.

3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Předmětem analýz v dané oblasti byla úplnost a velikost škol, jejich vybavenost (materiální, prostorová, technická, hygienická), umístění a dostupnost, charakteristika pedagogického sboru (počet pedagogů, kvalifikovanost, aj.), zapojení škol v dlouhodobých projektech národních i mezinárodních, nabídka volnočasových aktivit a spolupráce s rodiči. Důležité byly také vize a dlouhodobé záměry škol, což přineslo ucelený přehled v oblasti předškolního a základního vzdělání, volnočasových aktivit v SO ORP Jablunkov a pochopení specifik institucí a jejich vazeb v dané oblasti.

Kapacita školské sítě v území SO ORP Jablunkov je dostačující, výjimku tvoří některé mateřské školy, kde poptávka překračuje počet volných míst. Jde především o zájem umístit děti, mladší tří let. Pouze jedna obec zmínila potřebu zařízení typu jeslí pro děti od 0 – 3 let pro mladé rodiny. Téměř každá škola má k dispozici hřiště nebo tělocvičny, avšak jejich stav většinou neodpovídá současným požadavkům na bezpečné a komplexní zázemí pro aktivní sport.

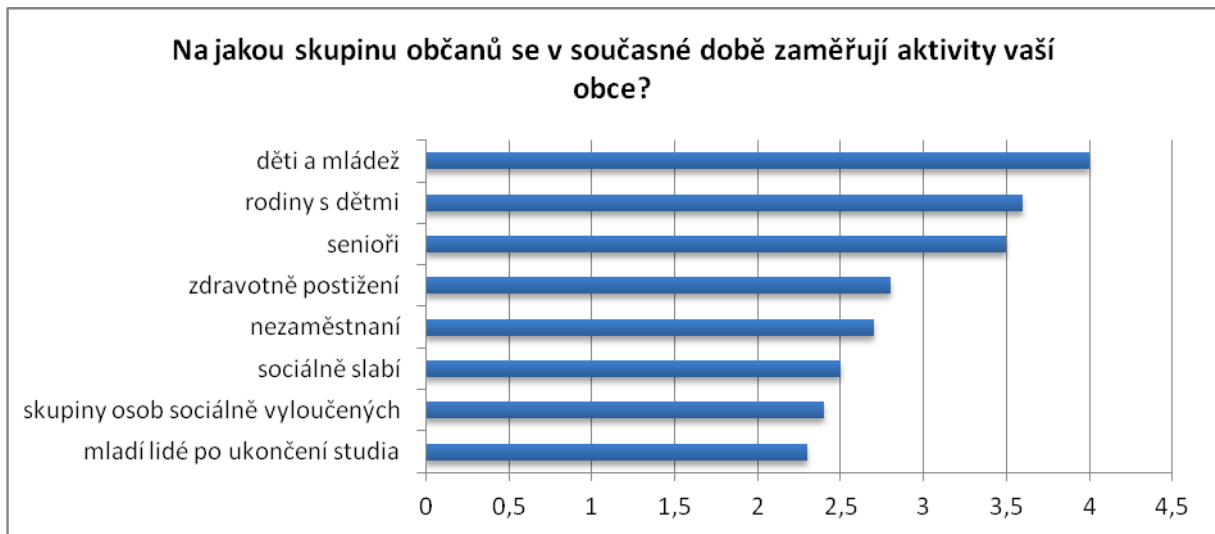
V regionu chybí krytý bazén pro celoroční provozování vodních sportů, avšak v sousední obci Bystřice je krytý bazén, který dostatečně pokrývá poptávku i z území SO ORP Jablunkov. V Jablunkově působí základní umělecká škola a dům dětí a mládeže, které nabízejí pro dané území většinu volnočasových aktivit. V Mostech u Jablunkova zahájila Charita Jablunkov činnost Centra volnočasových aktivit. Prostorové kapacity jsou dostačující, je však potřeba personálních kapacit a finanční podpory pro rozvoj zájmových činností v území. Dopravní dostupnost do škol je dobrá, zcela však chybí cyklostezky pro bezpečnou dopravu dětí i jejich doprovodu.

Region má silnou folklorní tradici, o jejíž rozvoj se ve velké míře zasluhují místní organizace a spolky. Pro pokračování v místních tradicích je nutné zapojit do dění i děti a mládež.

Analýzy jsou podkladem k návrhům na posílení a další rozvíjení meziobecní spolupráce v oblasti předškolního a základního vzdělání. Spolupráce obcí je založena na dobrovolnosti a má jim usnadnit řešení podobných záležitostí nadobecního zájmu a hledat společné náměty na rozvoj a zlepšení. Analytická část proto vycházela také z osobních rozhovorů a dotazníků zaměřených na současný stav a budoucnost meziobecní spolupráce v SO ORP Jablunkov.

V dotazníku č. 2 byli starostové obcí mj. dotazováni, na jakou skupinu občanů se v současné době zaměřují aktivity jejich obce. Dle výsledků obce nejvíce podporují aktivity pro děti a mládež, rodiny s dětmi. Nejméně se věnují mladým lidem po ukončení studia.

Graf 5. Na jakou skupinu občanů se v současné době zaměřují aktivity dané obce

Na otázku, u jakých témat v oblasti předškolního a základního vzdělání by obec mohla najít shodu s jinou obcí a bylo by účelné spolupracovat, uvedla většina starostů: optimální naplněnost tříd, prohloubení zájmu rodičů o dění ve škole, čerpání dotací z grantů a operačních programů, nabídka zájmových činností a mimoškolních aktivit. Jako další oblasti shody a možné spolupráce uvedli využívání zahraničních zkušeností, posilování regionální identity a poradenský servis pro školy a zřizovatele.

Graf 6. Vhodná témata pro meziobecní spolupráci v oblasti předškolního a základního vzdělání

Na otázku vymezení problémů obcí v oblasti předškolního a základního vzdělání byly nejčastějšími odpověďmi: špatný technický stav budov, zachování školy, nejsou problémy, nedostatek finančních prostředků. Jako další byla uvedena nedostatečná kapacita mateřských škol, nedostatek míst ve školních družinách, vybavení školními pomůckami a dostupnost školy.

Obr. 7. Největší problémy, které obce řeší v oblasti školství

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP, s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Předškolní a základní vzdělávání“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech předškolního a základního vzdělání.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupce obce Hrádek (starosta), ředitelky Základní a mateřské školy Písek, ředitele Charity Jablunkov, předsedkyně Výboru pro kulturu a památky Moravskoslezského kraje a zástupce vedoucí odboru školství a kultury, ekonoma města Jablunkova. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistí jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány.

Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout.

Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání.

Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze. Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území:

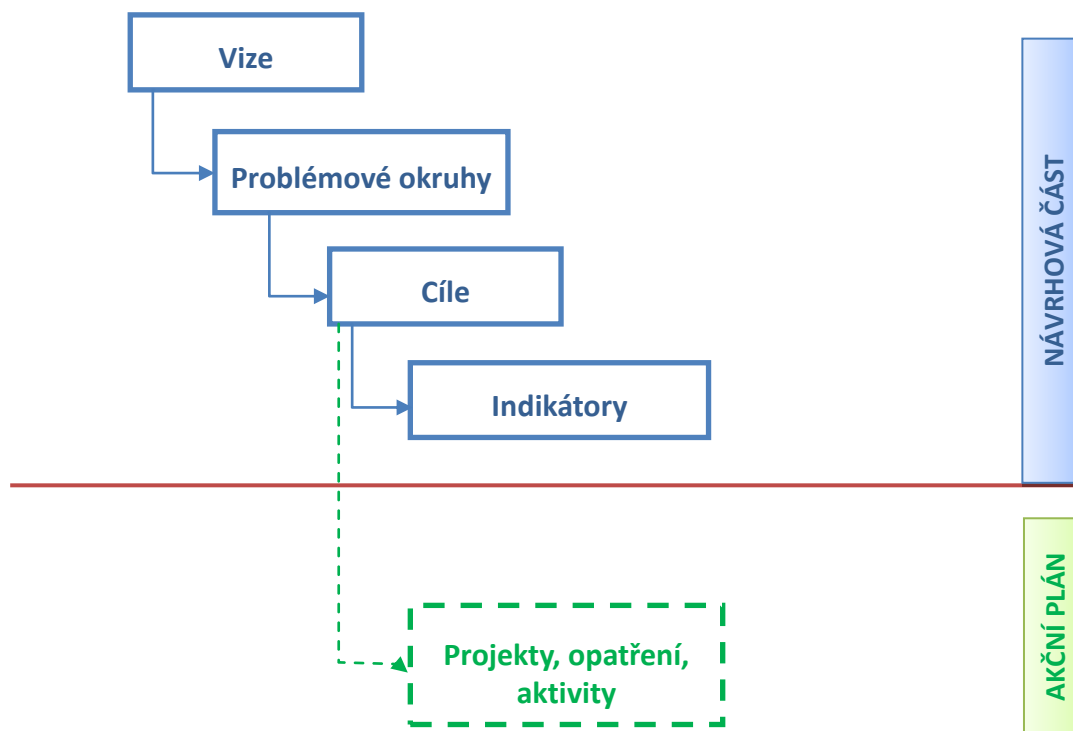
*Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. **Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi.** Komunitní plánování sociální péče a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.*

Vize je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy):

Srdce Beskyd ... Jablunkovsko

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství a předškolní vzdělávání je uvedena v níže uvedeném schématu.

Tab. 57. Vize meziobecní spolupráce

Vize meziobecní spolupráce						
<p><i>Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociální péče a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.</i></p>						
Předškolní a základní vzdělávání	Problémová oblast 1 Nedostatečná komunikace škol s rodiči		Problémová oblast 2 Nedostatečná podpora žáků při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání		Problémová oblast 3 Nedostatečná podpora regionální identity ve školách	
	cíl 1.1 Zvýšit zapojení rodičů do školních akcí	cíl 1.2 Posílení role rodičů jako výchovných a sociálních partnerů školy	cíl 2.1 Vytvoření pracovního místa pro odborníka na volbu budoucího povolání a vzdělání	cíl 2.2 Setkávání žáků posledních ročníků základních škol SO ORP Jablunkov s místními podnikateli	cíl 3.1 Zapojení žáků do aktivit a řemesel typických pro tento region	cíl 3.2 Využití dotačních titulů na podporu regionální identity

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize území v oblasti předškolního a základního vzdělávání

*Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. **Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi.** Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.*

Problémové oblasti předškolního a základního vzdělávání

Problémová oblast 1: *Nedostatečná komunikace škol s rodiči*

Problémová oblast 2: *Nedostatečná podpora žáků při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání*

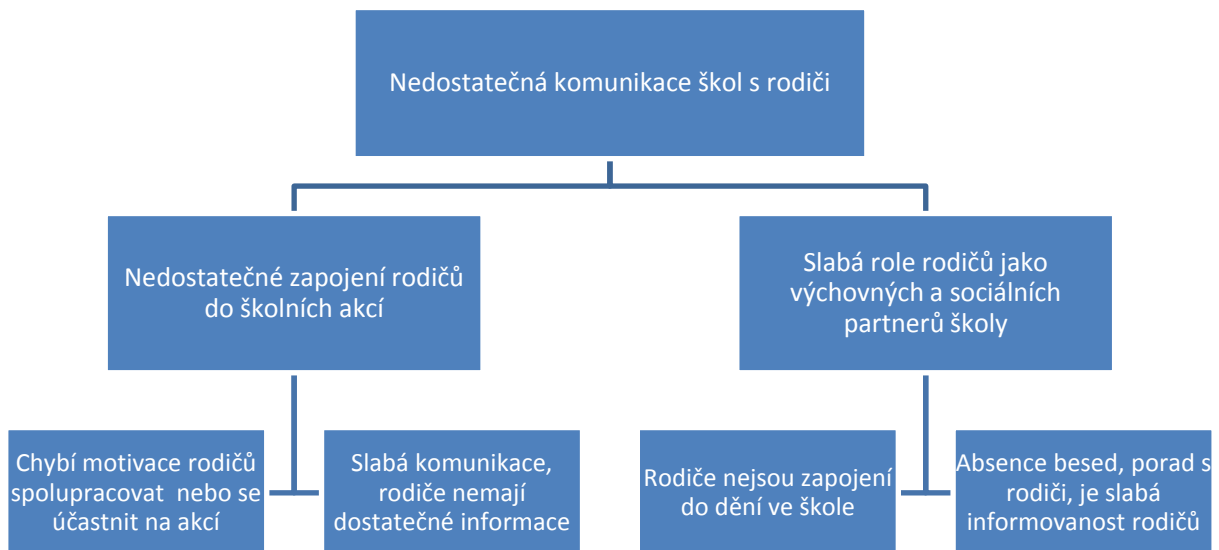
Problémová oblast 3: *Nedostatečná podpora regionální identity ve školách*

Problémová oblast 1

Nedostatečná komunikace škol s rodiči

- Základní školy jsou rovnoměrně rozloženy téměř ve všech obcích ve správním obvodu ORP Jablunkov, pouze dvě obce v území nemají svou základní školu, a to Horní Lomná a Bocanovice. Školy kladou velký důraz na kvalitu výchovy a vzdělávání, poskytují i potřebné zázemí jako školní družiny a zařízení školního stravování. Jsou však charakteristické jistou uzavřeností, danou především opatrností a snahou o zajištění bezpečí i kontroly v jejich prostorách. Základní školy komunikují především se svými obcemi, spolupráce s ostatními školami a obcemi je spíše výjimečná, chybí zde sdílení dobré praxe, společné akce v mikroregionu aj.
- Školy pravidelně informují o prospěchu a chování žáků, formálně fungují i školské rady, některé z nich mají i zavedeny žákovské parlamenty. Až na výjimky mají kvalitní a přehledné webové stránky informující o vzdělávacích programech a aktivitách školy. Nejsou však zaměřené na zapojení komunity do aktivit škol, nemají vypsány konzultační hodiny. Na základě šetření v mikroregionu byla často uvedena neochota či nezájem spolupracovat se školou, na druhé straně je zde však i časová vytíženost dospělých, kteří spíše nevědí, jak se aktivně zapojit a spolupracovat se školami a komunitou.
- V mikroregionu chybí systémová podpora dobré komunikace a spolupráce škol, obcí a rodičů v oblasti výchovy, vzdělávání, přípravy na budoucí profesní zaměření, a také navázání kvalitních vztahů v neformální spolupráci a volnočasových aktivitách.

Strom problémů

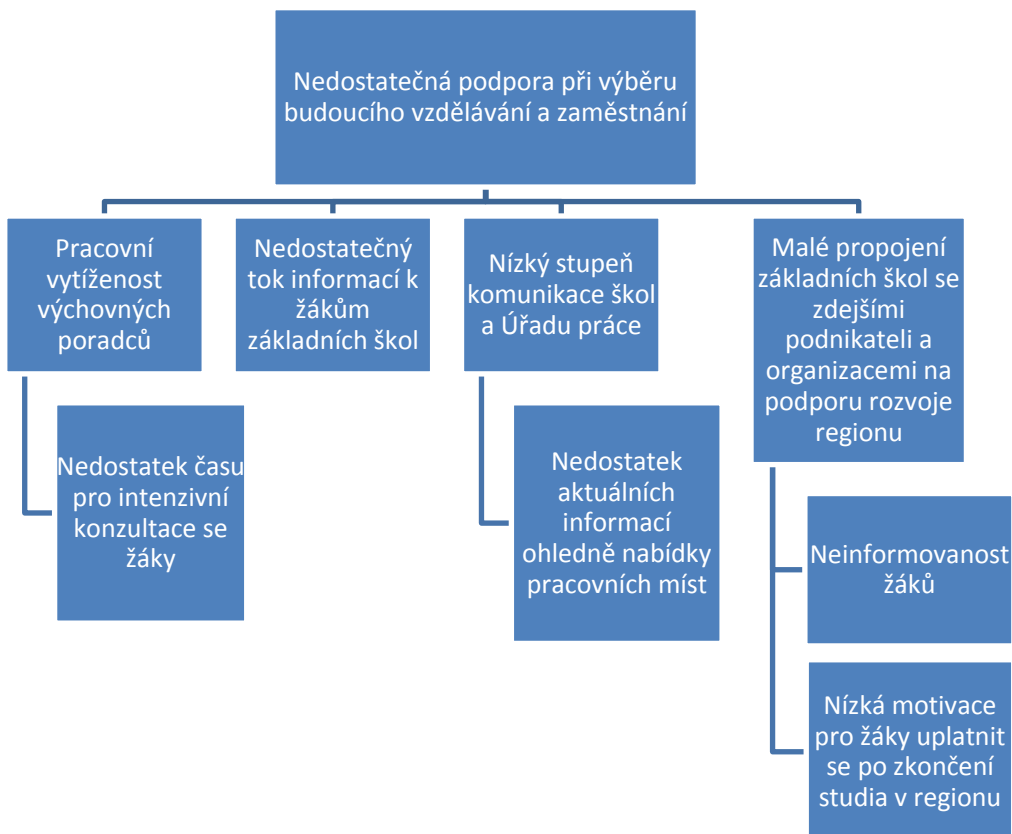

Problémová oblast 2

Nedostatečná podpora žáků při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání.

- V Jablunkovském mikroregionu mají základní školy své výchovné poradce, kteří se mimo výuku zabývají také poradenstvím v oblasti budoucího vzdělávání a zaměstnání. Tito výchovní poradci jsou časově velmi vytíženi a jejich pomoc žákům základních škol je poměrně omezená.
- Problémem je také to, že většina žáků nemá přehled o tom, co vůbec mohou v regionu studovat a u které firmy se budou moci po ukončení studia uplatnit. Základní školy poskytují kvalitní vzdělání, znalosti i dovednosti, podporují dobrou komunikaci žáků a spolupráci. Je zde však i důležitá oblast podpory při volbě budoucího profesního zaměření žáků základních škol. Některé střední školy aktivně spolupracují se základními školami v mikroregionu, především ve vybraných technických oborech. Avšak jiná řemesla, obory a trh práce jsou vzdáleny prostředí základních škol a mnozí žáci nevědí, jaké jsou reálné požadavky na výkon konkrétního povolání. Je zde potřeba systematického rozvoje podpory žáků základních škol na volbu budoucího profesního zaměření a střední školy.
- Důležité je také budoucí zapojení zdejšího dobrovolného svazku obcí, který v současné době nepřispívá k dobré komunikaci mezi podnikateli a základními školami.

Strom problémů

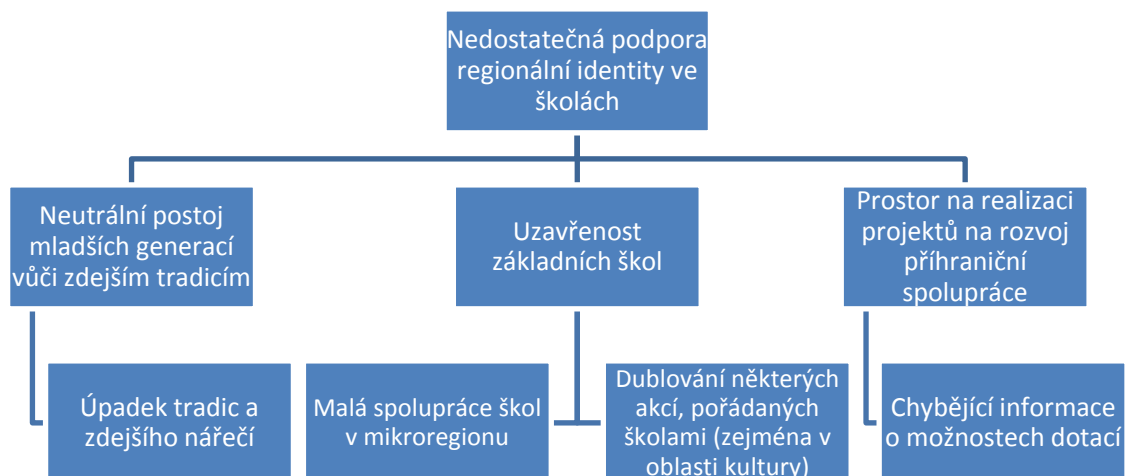

Problémová oblast 3

Nedostatečná podpora regionální identity pro tento region

- Mikroregion ORP Jablunkov se nachází v příhraniční oblasti sousedící se Slovenskem a Polskem. Je charakteristický specifickou kulturou a jazykem. Tato poloha přináší příležitosti pro rozvoj, avšak na druhé straně i potřebu posílení regionální identity, soudržnosti obyvatel ve spojení s otevřeností vůči aktuálním trendům dnešní doby ve všech oblastech života. Právě lidský a sociálně-společenský kapitál je v dnešní době považován za klíčový rozvojový potenciál každého regionu či obce.
- Jablunkovský mikroregion je charakteristický svým typickým folklorem a řemesly, které v posledních letech upadají. Z terénního šetření vyplývá, že starší generace mají zájem na zachování tradic pro generace další. Mladší generace si však nepěstují vztah k tomuto regionu a většinou ani neznají tradice a folklor. Zdejší typické nářečí je také v úpadku.
- Regionální identita je velmi důležitá při utváření samotného regionu. Je velmi žádoucí, aby se lidé po dokončení studia do této oblasti opět vraceli. Je zde neucelené pojetí lokální i regionální identity, určitá uzavřenost jednotlivých škol i obcí. Mnoho akcí obcí i škol je „dublováno“, zvláště v oblasti kultury, přitom právě zde je potenciál pro meziobecní spolupráci a rozvoj regionu jako celku.
- Málo jsou také využívány možnosti dotovaných pobytů dětí (ozdravné pobyty, exkurze, aj.), chybí zapojení do projektu sítě aktivních škol. Přeshraniční spolupráce a mezinárodní projekty na určité tvůrčí téma jsou realizovány jen některými školami.
- Chybí ucelená informovanost o možnostech dotací a grantů, a také realizátor a administrátor projektů meziobecní spolupráce v oblasti školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže ve spojení s podporou regionální a národní identity a mezinárodní spolupráce.

Strom problémů

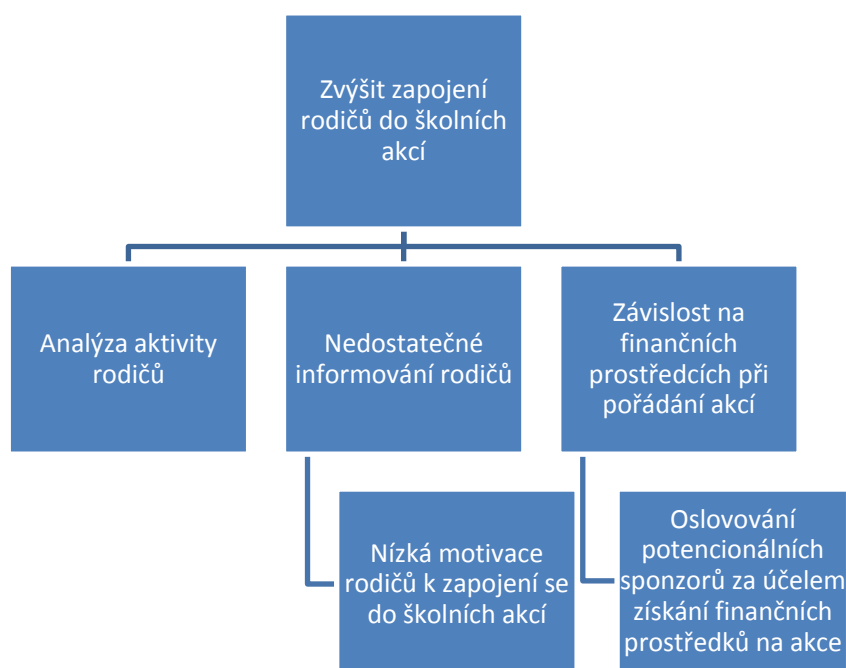

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 58. Problémový okruh 1 – Cíl 1

Problémový okruh 1	Nedostatečná komunikace škol s rodiči
Cíl 1.1	Zvýšit zapojení rodičů do školních akcí
Popis cíle	Je potřeba zavést společná setkání ředitelů škol s rodiči za účelem projednání spolupráce škol a rodičů - společných akcí. Také zájem rodičů o to, co se děje ve školách a jejich přínos k vytváření školního prostředí může být velmi podnětný a zásadní. Je potřeba, aby představitelé škol a rodiče našli způsob, jak navázat dobrou komunikaci a spolupráci a společně se podíleli na přípravách školních akcí. Řešení tohoto problémového okruhu je zavedení efektivního systému komunikace a spolupráce základních a mateřských škol s rodiči v území ORP Jablunkov. Jde o zapojení rodičů do školních akcí. Dalším cílem je získávání větší finanční podpory na školní akce a to případně od sponzorů tak od obce, případně z operačního programu pro vzdělávání. V obcích bez základní školy a v obcích jen s prvním stupněm ZŠ je také důležité navázat komunikaci a spolupráci s rodiči v oblasti výchovy a volnočasových aktivit.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza aktivity rodičů 2. Oslovování rodičů a zapojení do akcí 3. Finanční podpora akcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet nově vytvořených akcí se zapojením rodičů Počet zapojených rodičů do nově vytvořených akcí
Správce cíle	starosta obce Milíkov

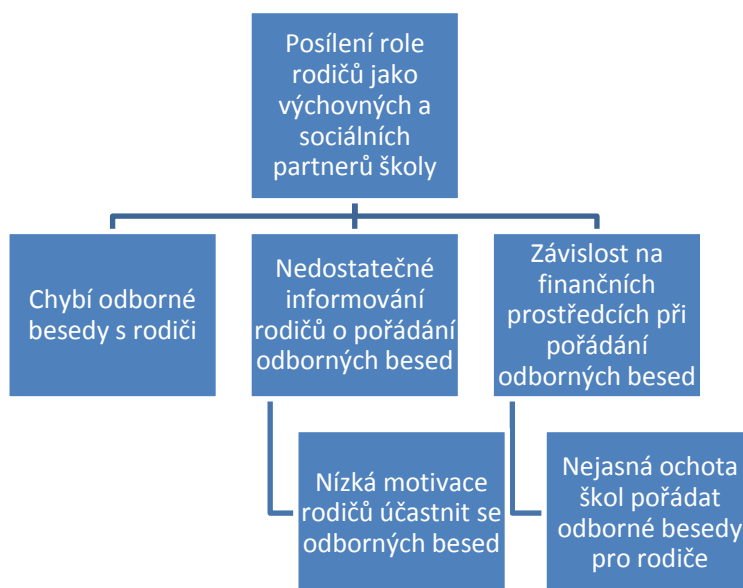
Strom cíle

Tab. 59. Problémový okruh 1 – Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Nedostatečná komunikace škol s rodiči
Cíl 1.2	Posílení role rodičů jako výchovných a sociálních partnerů školy
Popis cíle	Existuje přímá úměra mezi věkem dítěte/žáka a angažovaností rodiče vůči škole. Čím je dítě starší, tím slábne role rodiče jako partnera školy. Zapojování rodičů ve vztahu ke škole by proto mělo být budováno už od počátku. Z výročních zpráv jednotlivých škol v území vyplývá, že zapojování rodičů a jejich dostatečné informování o vývoji školy a nových učebních metodách je pro školy strategickým cílem. Často se stává, že rodiče kladou na školu přehnané nároky, předpokládají, že když dítě dennodenně předají škole, naplní tím veškeré povinnosti, jakož i samotné vzdělávání. Stěžejní myšlenkou cíle je, že pokud má jak škola, tak rodina dítě podporovat v jeho úsilí, musejí tyto instituce spolupracovat. Škola by vůči rodičům měla vystupovat otevřeně, měla by jim vytvářet příležitosti ke vstupu do školy.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> Pořádání odborných besed (o nových vzdělávacích metodách, psychohygieně dítěte, způsobech učení aj.) Analýza zájmu rodičů o účast na besedách Analýza škol ochotných k pořádání odborných besed Vyčíslení nákladů na pořádání besed s rodiči
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet uspořádaných besed za školní rok Počet účastníků přednášek
Správce cíle	starostka obce Návsí

Strom cíle

Tab. 60. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Nedostatečná podpora žáků při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání
Cíl 2.1	Vytvoření pracovního místa pro odborníka na volbu budoucího povolání a vzdělávání
Popis cíle	Základní školy poskytují kvalitní vzdělání, plní důležitou výchovnou funkci ve smyslu společenské inkluze i rozvoje talentů. Jejich úkolem je mj. nasměrování žáků na výběr vhodné střední školy a budoucího profesního zaměření. Trh práce je vcelku vzdálený prostředí základních škol a mnozí žáci nevědí, co je skutečnou náplní jednotlivých povolání. Proto je vhodné zavést přípravu žáků základních škol na budoucí profesní zaměření, zavést praktickou činnost do osnov výuky i volnočasových aktivit škol. Vytvoření pracovního místa pro odborníka, který bude napomáhat žákům v celém SO ORP Jablunkov je velmi důležité, neboť doposud v SO ORP Jablunkov takováto pozice není. Tento odborník bude navštěvovat základní školy v mikroregionu a zajímat se výhradně o pomoc při volbě zaměstnání a budoucího vzdělávání na středních školách. Hlavním cílem je především, aby žáci ze zdejších základních škol měli větší přehled o tom, v jakém oboru se mohou v budoucnosti zaměstnat, jaké mají šance se na studium dostat a jakou mají šanci se případně v regionu uplatnit.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza zájmu ze strany škol 2. Zajištění financování pracovního místa 3. Zajistit komunikaci s Úřadem práce 4. Harmonogram pro návštěvu škol 5. Zajistit udržitelnost pracovního místa
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvoření pracovního místa ANO/NE Provedení analýzy ANO/NE
Správce cíle	Starosta města Jablunkov

Strom cíle

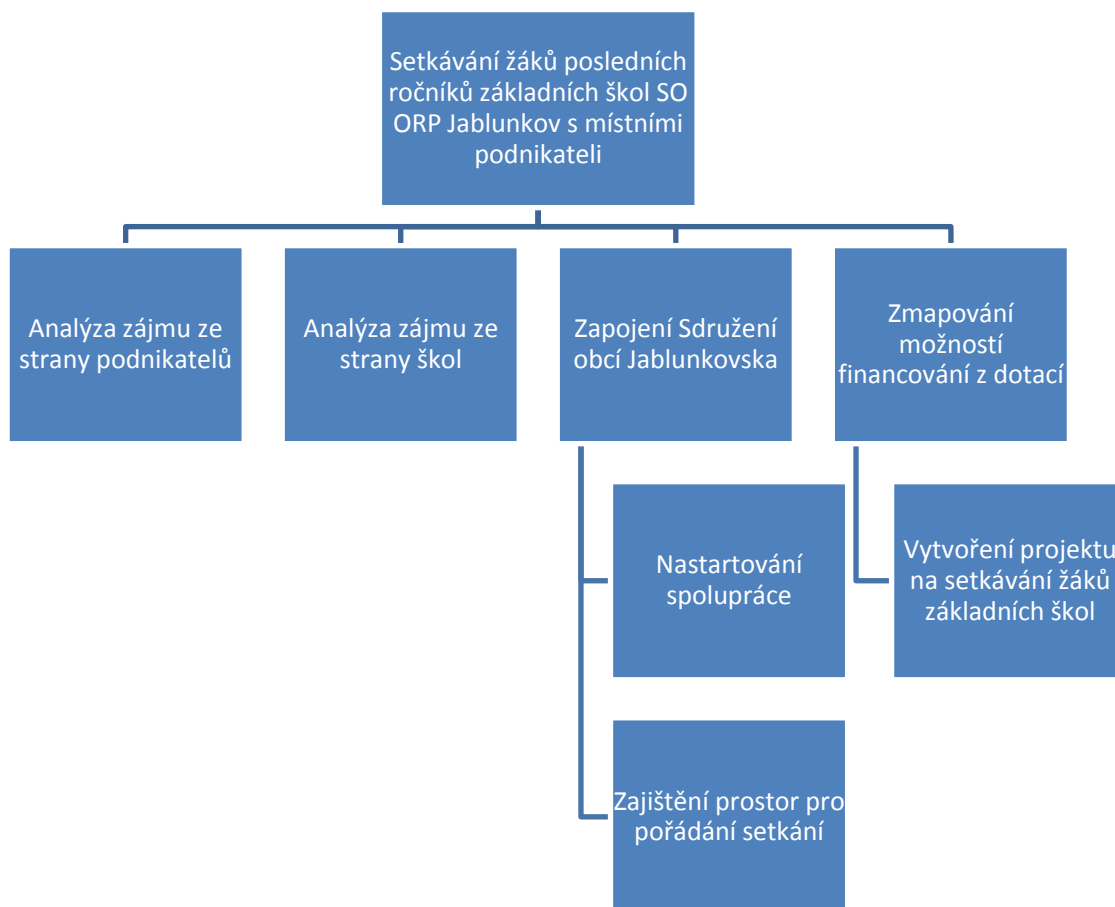

Tab. 61. Problémový okruh 2 – Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Nedostatečná podpora při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání
Cíl 2.2	Setkávání žáků posledních ročníků základních škol SO ORP Jablunkov s místními podnikateli
Popis cíle	Setkávání žáků posledních ročníků základních škol s místními podnikateli bude stěžejní zejména při výběru budoucího zaměstnání, popřípadě dalšího vzdělávání. Taktéž podnikatelé by těžili z takovéto spolupráce, neboť by své potřeby z hlediska zaměstnanců mohli sdělit žákům a připravit je formou praxe na budoucí zaměstnání. Dále také bude snaha podpořit zájem žáků a jejich rodičů o vhodnou volbu povolání formou besed, workshopů s představiteli dané profese a exkurzí přímo v dané organizaci. Cílem je tedy zajistit úzkou komunikaci mezi podnikateli, žáky základních škol a v neposlední řadě také s obcemi, které by tyto setkání měly organizovat ve spolupráci s odborníkem na volbu budoucího povolání a vzdělání.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analýza zájmu ze strany podnikatelů 2. Analýza zájmu ze strany škol 3. Zapojení obcí do motivace podnikatelů 4. Zapojení Sdružení obcí Jablunkovska 5. Zajištění prostor pro pořádání setkání 6. Nastartovat spolupráci 7. Zmapování možností financování z dotací 8. Vytvoření projektu na setkávání žáků základních škol
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Počet nových setkání</p> <p>Počet škol zapojených do projektu</p>
Správce cíle	<i>Starosta obce Hrádek</i>

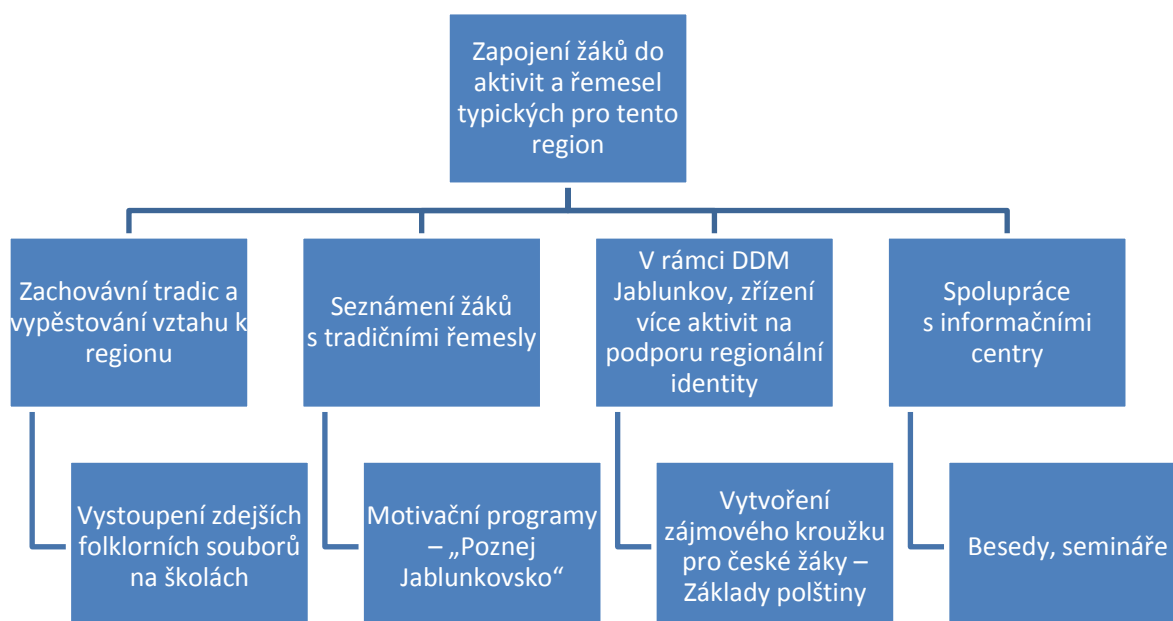
Strom cíle

Tab. 62. Problémový okruh 3 – Cíl 3.

Problémový okruh 3.	Nedostatečná podpora regionální identity ve školách
Cíl 3.1	Zapojení žáků do aktivit a řemesel typických pro tento region
Popis cíle	Jablunkovský mikroregion je specifický svými řemesly a místní výrobou. Působí zde folklorní soubory, které jsou nositeli původních „gorolských“ tradic. Z výzkumu však vyplývá, že se na tradiční výrobu a sounáležitost k regionu, zejména mezi mladými lidmi zapomíná. Je zde tedy snaha zachovat tradice a vypěstovat v žácích zájem o zdejší region. Cílem je tedy seznámit žáky s místními tradicemi a řemesly a nenásilnou formou je začlenit do výuky a volnočasových aktivit žáků. Žádoucí také je, aby byla navázaná užší spolupráce s informačními centry v regionu. Informační centra by měla ve větší míře přispět také k informovanosti vlastních občanů, zejména pak žáků, kteří o tradice regionu nejeví dostatečný zájem. Hlavním cílem je tedy především osvěta a zapojení mladých generací do aktivit typické pro tento region.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seznámení žáků s tradičními řemesly – semináře, přednášky 2. Zachovávat tradice a vypěstovat k nim vztah 3. V rámci DDM Jablunkov zřídit více aktivit na podporu regionální identity 4. Vystoupení zdejších folklorních souborů na školách (nábor nových členů) 5. Motivační programy – „Poznej Jablunkovsko“ – Výlety do okolí, besedy s pamětníky 6. Spolupráce s informačními centry (besedy) 7. Vytvoření zájmového kroužku pro české žáky – Základy polštiny
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet seminářů pro žáky Počet nově vytvořených aktivit v rámci DDM na podporu tradic
Správce cíle	Starosta obce Hrčava

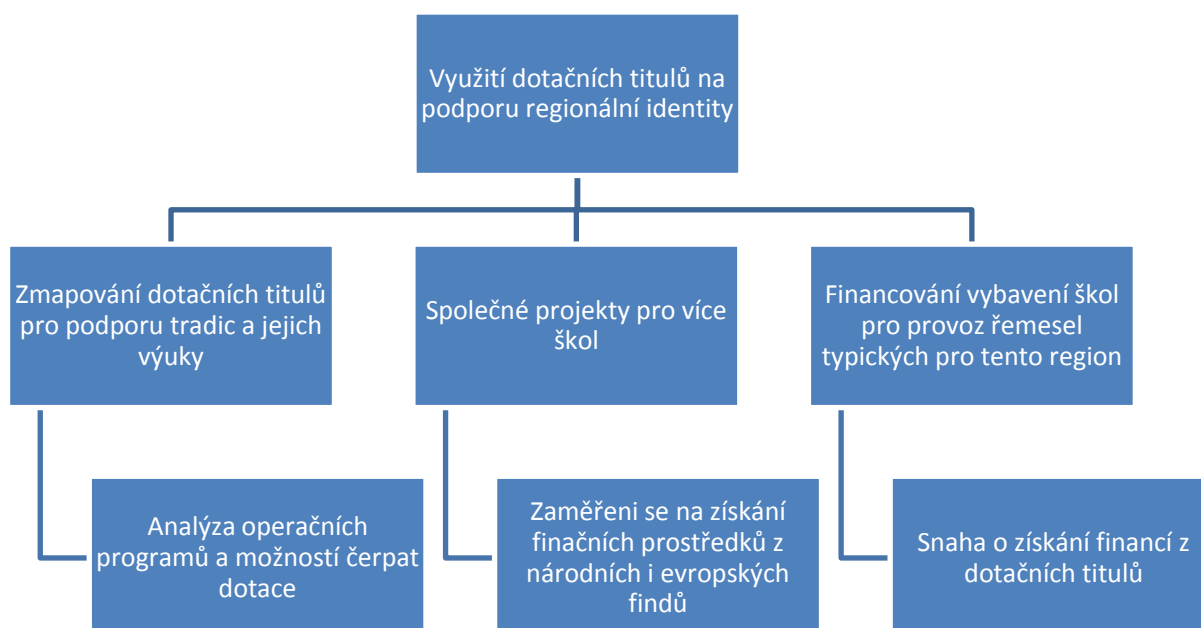
Strom cíle

Tab. 63. Problémový okruh 3 – Cíl 3.2

Problémový okruh 3	Nedostatečná podpora regionální identity ve školách
Cíl 3.2	Využití dotačních titulů na podporu regionální identity
Popis cíle	Oblast Jablunkovska je charakteristická svými tradicemi a folklorem. Z výzkumu však vyplývá, že se tyto tradice vytrácejí s nastupujícími mladšími generacemi. Pro zachování tohoto unikátního rázu oblasti je tedy třeba obnovit sounáležitost k tomuto regionu především u mladších generací. Hlavním cílem je tedy, aby se školy zapojovaly do projektů na podporu vzdělávání a udržování tradic. Prostřednictvím finančních prostředků z národních a evropských dotací bude možné financovat projekty na podporu regionální identity a vzdělávání. Finance z dotací by napomohly k rozvoji aktivit spojených se zdejšími tradicemi a kulturou. Společné projekty škol by navíc podpořily meziobecní spolupráci a seznamování žáků základních škol se žáky z okolních vesnic.
Hlavní opatření	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmapování dotačních titulů pro podporu tradic a výuky 2. Společné projekty pro více škol 3. Financování vybavení škol pro provoz řemesel typických pro tento region 4. Analýza operačních programů a možností čerpat dotace
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet společných projektů škol
Správce cíle	Starosta obce Hřčava

Strom cíle

3.2.4. Indikátory

Karty indikátorů

Tab. 64. Indikátor problémového okruhu 1

Problémový okruh	Nedostatečná komunikace škol s rodiči		
Číslo indikátoru	1.		
Název indikátoru	Celkový počet školních akcí pro rodiče v SO ORP Jablunkov		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Návší		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	30
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor sleduje celkový počet uskutečněných akcí na v SO ORP Jablunkov, na kterých spolupracuje škola s rodiči, nebo to jsou akce, na které jsou rodiče pozváni (např. besedy). Je žádoucí, aby měl indikátor rostoucí tendenci.		
Metodika a výpočet:	Počet všech školních akcí uspořádaných buďto ve spolupráci s rodiči, nebo pro rodiče v SO ORP Jablunkov		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, webové stránky škol		

Tab. 65. Indikátor k cíli 1.1

Cíl	Zvýšit zapojení rodičů do školních akcí		
Číslo indikátoru	2.		
Název indikátoru	Počet nově vytvořených akcí se zapojením rodičů za školní rok za danou školu		
Měrná jednotka	Počet akcí		
Správce měřítka	Starosta obce Milíkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Je potřebné, aby školy systematicky komunikovaly a spolupracovaly s rodiči žáků – zavedly pravidelná setkání, zveřejnily zaměření škol a zapojily rodiče do akcí a projektů podporující spolupráci škol, vzdělávání dětí a žáků. Je žádoucí, aby indikátor měl rostoucí tendenci.		
Metodika a výpočet:	Počet nově vytvořených školních akcí, při kterých spolupracuje škola s rodiči		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, webové stránky škol, obecní úřady		

Tab. 66. Indikátor k cíli 1.1

Cíl	Zvýšit zapojení rodičů do školních akcí		
Číslo indikátoru	3.		
Název indikátoru	Počet zapojených rodičů do nově vytvořených akcí za školní rok za danou školu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Milíkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	50
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor jasně ukazuje, zda škola navázala komunikaci a spolupráci s rodiči a tím je úspěšně zapojila do školních akcí. Více rodičů zapojených do akcí ji může obohatit o nové podněty, které by sami učitelé nevymysleli. Je žádoucí, aby indikátor měl rostoucí tendenci.		
Metodika a výpočet:	Počet rodičů, kteří jsou zapojeni do školních akcí		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy škol, webové stránky škol, obecní úřady		

Tab. 67. Indikátor k cíli 1.2

Cíl	Posílení role rodičů jako výchovných a sociálních partnerů školy		
Číslo indikátoru	4.		
Název indikátoru	Počet uspořádaných besed za školní rok za danou školu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Návší		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Obecně lze říci, že tento indikátor vyjadřuje snahu školy k posílení rodičovských kompetencí a k vytvoření užšího vztahu se školou. Počet uspořádaných besed bude záviset na poptávce ze strany rodičů a dobré organizační schopnosti školy. Nelze říci, že čím vyšší počet uspořádaných besed, tím vyšší úspěšnost indikátoru, neboť ten závisí i na dalších faktorech, jako počet zúčastněných rodičů, poptávka rodičů, finanční zabezpečení školy apod.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet uspořádaných besed na konkrétní škole za určitý školní rok		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy jednotlivých škol na Jablunkovsku		

Tab. 68. Indikátor k cíli 1.2

Cíl	Posílení role rodičů jako výchovných a sociálních partnerů školy		
Číslo indikátoru	5.		
Název indikátoru	Počet účastníků besed za školní rok za danou školu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta obce Návší		
Roky	2013	2017	2020
Plán		10	20
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor vyjadřuje míru účasti jednotlivých osob. Platí, že čím větší hodnotu indikátoru, tím lépe.		
Metodika a výpočet:	Průměrný počet účastníků besed na konkrétní škole		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy jednotlivých škol na Jablunkovsku, spolupráce s řediteli		

Tab. 69. Indikátor problémového okruhu 2.

Problémový okruh	Nedostatečná podpora žáků při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání		
Číslo indikátoru	6.		
Název indikátoru	Vytvoření projektů na podporu žáků při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta města Jablunkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	3
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Toto měřítko bude indikovat, zda byly vytvořeny projekty, které budou napomáhat žákům při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání.		
Metodika a výpočet:	Projekty tohoto typu budou v režii Sdružení obcí Jablunkovska, popřípadě jednotlivých škol. Informace, zda byly tyto projekty vytvořeny a realizovány budou dostupné z výročních zpráv jednotlivých organizací.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy základních škol, výroční zprávy Sdružení obcí Jablunkovska		

Tab. 70. Indikátor k cíli 2.1

Cíl	Vytvoření pracovního místa pro odborníka na volbu budoucího povolání a vzdělávání		
Číslo indikátoru	7.		
Název indikátoru	Vytvoření pracovního místa ANO/NE		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Starosta města Jablunkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán	~~0~~	1	1
Skutečnost	0	~~0~~	~~0~~
Popis měřítka:	Vytvoření pracovního místa bude sledovat, zda bylo vytvořeno místo pro pracovníka, který bude napomáhat žákům s výběrem budoucího vzdělávání a zaměstnání.		
Metodika a výpočet:	V tomto případě se jedná o indikátor, který sleduje vytvoření pracovního místa. Informace, zda byla tato pozice vytvořena, či nikoliv, budou dostupné ve výroční zprávě organizace, která bude vytvoření tohoto pracovního místa zaštiťovat.		
Zdroj čerpání dat:	Úřad práce v Jablunkově, Výroční zpráva Sdružení obce Jablunkovska		

Tab. 71. Indikátor k cíli 2.1

Cíl	Vytvoření pracovního místa pro odborníka na volbu budoucího povolání a vzdělávání		
Číslo indikátoru	8.		
Název indikátoru	Provedení analýzy ANO/NE		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Starosta města Jablunkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán	~~0~~	1	1
Skutečnost	0	~~0~~	~~0~~
Popis měřítka:	Provedení analýzy zájmu ze strany škol a podnikatelů bude stěžejním krokem při vytváření pracovního místa pro odborníka pro výběr povolání a budoucího vzdělávání.		
Metodika a výpočet:	Sdružení obcí Jablunkovska bude hlavním iniciátorem při analýze zájmu jednotlivých škol, podnikatelů a obcí. Výsledky této analýzy a informace, zda byla vytvořena, bude dostupná na internetových stránkách organizace.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva Sdružení obce Jablunkovska		

Tab. 72. Indikátor k cíli 2.2

Cíl	Setkávání žáků posledních ročníků základních škol SO ORP Jablunkov s místními podnikateli		
Číslo indikátoru	9.		
Název indikátoru	Počet nových setkání		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrádek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		3	6
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet setkání žáků s místními podnikateli a obcemi, které bude zaštiťovat zaměstnanec/odborník na výběr povolání. Ten vytvoří komunikační platformu pro komunikaci škol, podnikatelů a obcí.		
Metodika a výpočet:	Počet takovýchto setkání bude možné sledovat na stránkách jednotlivých škol. Přímé informace pak budou dostupné u zaměstnance/odborníka na volbu budoucího povolání a vzdělávání.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, osobní kontakt s odborníkem na volbu budoucího povolání a vzdělávání		

Tab. 73. Indikátor k cíli 2.2

Cíl	Setkávání žáků posledních ročníků základních škol SO ORP Jablunkov s místními podnikateli		
Číslo indikátoru	10.		
Název indikátoru	Počet škol zapojených do projektu		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrádek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet škol zapojených do projektu, jehož náplní bude spolupráce základních škol, podnikatelů a Sdružení obcí Jablunkovska.		
Metodika a výpočet:	Základní metodikou výpočtu budou v tomto případě opět informace z výročních zpráv škol a Sdružení obcí Jablunkovska.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy základních škol, výroční zprávy Sdružení obcí Jablunkovska		

Tab. 74. Indikátor problémového okruhu 3.

Problémový okruh	Nedostatečná podpora regionální identity ve školách		
Číslo indikátoru	11.		
Název indikátoru	Počet projektů na podporu regionální identity ve školách		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrčava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet projektů na podporu regionální identity indikuje, zda jsou školy schopny čerpat finance z evropských a národních dotací na podporu a rozvoj regionální identity a tradic.		
Metodika a výpočet:	Počet projektů, které budou v rámci škol uskutečněny, bude jednoduché vyhledat v jednotlivých výročních zprávách škol. Další možnosti vyhledání informací bude také z regionálního informačního servisu, kde jsou zveřejněny informace o projektech.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, Regionální informační servis (www.risy.cz)		

Tab. 75. Indikátor k cíli 3.1

Cíl	Zapojení žáků do aktivit a řemesel typických pro tento region		
Číslo indikátoru	12.		
Název indikátoru	Počet seminářů pro žáky		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrčava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet seminářů pro žáky“ bude vypovídat o tom, zda byly realizovány semináře, popřípadě besedy a sezení a kolik takovýchto seminářů (besed, sezení) bylo realizováno.		
Metodika a výpočet:	Semináře pro podporu regionální identity budou organizované zejména informačními centry v mikroregionu a také Sdružením obcí Jablunkovska. Data o tom, zda semináře probíhají, budou k dispozici ve výročních zprávách jednotlivých škol, které se budou seminářů účastnit, popřípadě budou dohledatelné ve výročních zprávách organizací, které budou semináře zaštiťovat.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, Sdružení obcí Jablunkovska, informační centra		

Tab. 76. Indikátor k cíli 3.1

Cíl	Zapojení žáků do aktivit a řemesel typických pro tento region		
Číslo indikátoru	13.		
Název indikátoru	Počet nově vytvořených aktivit v rámci DDM na podporu tradic		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrčava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Měřítka „Počet nově vytvořených aktivit v rámci DDM na podporu tradic“ bude indikovat, jestli byla v regionu v rámci Domu dětí a mládeže vytvořena nová aktivita na podporu zdejších tradic (taneční kroužek – folklorní zaměření, tradiční jablunkovská keramika apod.)		
Metodika a výpočet:	Výpočet bude proveden pomocí informací z konkrétního Domu dětí a mládeže.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva, informace dostupné na webových stránkách organizace		

Tab. 77. Indikátor k cíli 3.2

Cíl	Využití dotačních titulů na podporu regionální identity		
Číslo indikátoru	14.		
Název indikátoru	Počet nových společných projektů škol		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrčava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0	0	0
Popis měřítka:	Tento indikátor bude měřit počet společných projektů škol (2 a více školy).		
Metodika a výpočet:	Společné projekty bude možné dohledat ve výročních zprávách škol, popřípadě budou dostupné na stránkách regionálně informačního servisu.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zprávy škol, Regionální informační servis (www.risy.cz)		

3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 78. Složení řídící skupiny

Složení řídící skupiny
PaedDr. Lenka Husarová
doc. Ing. Karel Klimek, CSc., MBA
Ing. Jiří Hamrozi
Robert Borski
Ing. Petr Staňo

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 79. Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zvýšit zapojení rodičů do školních akcí	Starosta obce Milíkov
1.2	Posílení role rodičů jako výchovných a sociálních partnerů školy	Starostka obce Návší
2.1	Vytvoření pracovního místa pro odborníka na volbu budoucího povolání a vzdělávání	Starosta města Jablunkov
2.2	Setkávání žáků posledních ročníků základních škol SO ORP Jablunkov s místními podnikateli	Starosta obce Hrádek
3.1	Zapojení žáků do aktivit a řemesel typických pro tento region	Starosta obce Hřčava
3.2	Využití dotačních titulů na podporu regionální identity	Starosta obce Hřčava

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 80. Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Celkový počet školních akcí pro rodiče v SO ORP Jablunkov	Starostka obce Návší
2	Počet nově vytvořených akcí se zapojením rodičů za školní rok za danou školu	Starosta obce Milíkov
3	Počet zapojených rodičů do nově vytvořených akcí za školní rok za danou školu	Starostka obce Milíkov
4	Počet uspořádaných besed za školní rok za danou školu	Starostka obce Návší
5	Počet účastníků besed za školní rok za danou školu	Starostka obce Návší
6	Vytvoření projektů na podporu žáků při výběru budoucího vzdělání a zaměstnání	Starosta města Jablunkov

Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
7	Vytvoření pracovního místa ANO/NE	Starosta města Jablunkov
8	Provedení analýzy ANO/NE	Starosta města Jablunkov
9	Počet nových setkání	Starosta obce Hrádek
10	Počet škol zapojených do projektu	Starosta obce Hrádek
11	Počet projektů na podporu regionální identity ve školách	Starosta obce Hřčava
12	Počet seminářů pro žáky	Starosta obce Hřčava
13	Počet nově vytvořených aktivit v rámci DDM na podporu tradic	Starosta obce Hřčava
14	Počet nových společných projektů škol	Starosta obce Hřčava

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 81. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	Průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

3.4. Závěr a postup zpracování

3.4.1. Shrnutí

V průběhu tvorby strategického dokumentu byla posuzována současná situace v území i její vývoj v předchozích letech. Byl zpracován základní profil území, na který navazují analýzy dalších specifických témat - školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, zaměstnanosti a podpory podnikání. Analýzy v oblasti základního školství a předškolní výchovy byly provedeny na základě statistických dat ČR, dat kraje i údajů z obcí a příslušných institucí, kde proběhla šetření v území. Pro objektivní a komplexní pohled na situaci v území proběhla řada konzultací s představiteli obcí i klíčovými aktéry v území. Byla navázána komunikace a spolupráce za účelem další tvorby návrhové části strategie a podpory její realizace v budoucím období.

Návrhová část v oblasti školství, předškolní výchovy a volnočasových aktivit byla zpracována na základě výsledků analytické části, především SWOT analýzy a šetření v území. Byly formulovány tři hlavní problémové okruhy popisující potřebu zlepšení v dané oblasti. Pro řešení těchto otázek byly stanoveny cíle, které jsou základem pro další opatření, směřující k realizaci strategie v mikroregionu.

Problémové okruhy a stanovené cíle jsou následující:

- **Nedostatečná komunikace škol s rodiči**
  - Zvýšit zapojení rodičů do školních akcí
  - Posílení role rodičů jako výchovných a sociálních partnerů školy

- **Nedostatečná podpora žáků při výběru budoucího vzdělávání a zaměstnání**
  - Vytvoření pracovního místa pro odborníka na volbu budoucího povolání a vzdělávání
  - Setkávání žáků poslední ročníků základních škol SO ORP Jablunkov s místními podnikateli

- **Nedostatečná podpora regionální identity ve školách**
  - Zapojení žáků do aktivit a řemesel typických pro tento region
  - Využití dotačních titulů na podporu regionální identity

Každému cíli byl přiřazen gestor, který bude podporovat realizaci cíle v území. Bude také sledovat jeho vývoj na základě sady indikátorů, které budou ukazovat úspěšnost plnění strategie.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Na základě analýzy dat v oblasti předškolního a základního vzdělání a volnočasových aktivit v období 2005 – 2012, šetření v území a SWOT analýza byla zahájena návrhová část dokumentu. Představitelé obcí ve spolupráci s realizačním týmem formulovali vizi a slogan pro území SO ORP Jablunkov. Vize vyjadřuje společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat v oblasti školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství, zaměstnanosti a podpory podnikání.

V další fázi tvorby dokumentu byla zpracována doporučení od externích oponentů, vztahující se k analytické části projektu. V další fázi návrhové části realizační tým společně s motivujícími starosty zpracoval problémové okruhy ke každému tématu.

Na jejich základě byly formulovány cíle, které jsou základem pro řešení těchto okruhů. Cíle byly prodiskutovány v rámci „fokusních skupin“, kterých se účastnilo 6 místních odborníků k daným tématům. Byly stanoveny předběžné návrhy gestorů cílů, k problémovým okruhům indikátory výsledku a pro každý cíl jeden až dva adekvátní indikátory výstupu, ke sledování stanoveného cíle. Z řad starostů byli určeni předběžní gestoři cílů a indikátorů. Pracovník pro analýzy a strategie tyto informace shromažďoval a následně upravoval celý dokument do finální podoby. Současně byly zaslány záznamníky pro řízený rozhovor s představiteli obcí k tématu „servis samosprávám“ a realizovány rozhovory ve třech obcích v území.

3.5. Přílohy

3.5.1 Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, a nebo konektivita celých škol.

Seznam použitých zkratk

IROP	Integrovaný regionální operační program
KÚ	Krajský úřad
MAS	Místní akční skupina
MOS	Meziobecní spolupráce
MŠ	Mateřská škola
ONIV	Ostatní neinvestiční výdaje
ORP	Obec s rozšířenou působností
RUD	Rozpočtové určení daní
SO	Správní obvod
SŠ	Střední škola
SVČ	Středisko volného času
SVP	Speciální vzdělávací program
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
ŠK	Školní klub
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
VOŠ	Vyšší odborná škola
ZŠ	Základní škola
ZUŠ	Základní umělecká škola

Seznam dalších zdrojů ke kapitole 3. Školství

<http://www.zsbukovec.cz/>

http://studiowww.cz/projekt_skolabukovec/

<http://zsdolnilomna.cz/wp/>

<http://barevnaskolahradek.webnode.cz/>

www.psphradec.cz

<http://zs.mostyujablunkova.cz/>

www.pspmosty.estranky.cz

<http://www.zsjablunkov.cz>

<http://www.pzsjablunkov.cz/>

<http://www.zsmilikov.cz/>

<http://www.pspmilikov.cz>

<http://www.zsnavsi.cz>

<http://www.navsi.cz>

<http://msazspisečna.webnode.cz/zakladni-udaje/>

<http://zspisek.cz/WP/>

Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007-2013

(http://www.rdmkv.cz/dokumenty/006/koncepce_statni_politiky_pro_oblast_deti_a_mladeze_na_obdobi_2007_2013.pdf)

Koncepce podpory mládeže na období 2014-2020

(<http://www.msmt.cz/file/33599/>)

Zpráva o mládeži 2013. Základní informace o situaci mladých lidí v České republice

(<http://www.msmt.cz/file/33231/>)

4. Téma 2.: sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb, je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb, odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných, či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy, či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR.

V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Dle nezávislé studie Optimalizace sociálních služeb z roku 2012, se minimální velikost obce, v níž je možno provozovat sociální služby, pohybuje v rozmezí cca 2 – 5 tis. obyvatel (dle SLDB 2011 má 77 % obcí na území ČR do 1 000 obyvatel). Za významné jsou považovány obce o velikosti okolo 10 tis. obyvatel. Ve spádovém území ORP (charakterizovaném cca 25 tis. obyvateli) by měly být všechny sociální a populační skupiny tak velké, že sociální potřeby jejich „problémových segmentů“ bude možné zabezpečovat na profesionální a kapacitně ekonomicky přijatelné úrovni (dle SDLB 2011 se jednotlivá správní území ČR od sebe, dle počtu obyvatel, 2 – 4 násobně liší). Určité aktivity je však možno a nutno zabezpečovat v obcích každé velikosti, (základní sociální poradenství, elementární formy pomoci nesoběstačným starším lidem).

Úloha obcí, jak objasňuje Návrh střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji, na období 2015 – 2020, vyplývá také ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, § 35, odst. 2, dle kterého obce pečují v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Tato povinnost obcí spadá do jejich samostatné působnosti. Moravskoslezský kraj je v této souvislosti připraven podporovat obce v procesu plánování nejen na úrovni obcí s pověřeným obecním úřadem, ale také na úrovni obcí s obecním úřadem. Je deklarováno, že službu, která nebude vycházet z procesu plánování na obci, nebude možné podporovat z veřejných finančních zdrojů.

Při hodnocení rozsahu poskytovaných sociálních služeb v jednotlivých územích, je nutno mít na zřeteli, že při hodnocení jejich vybavenosti nelze uplatňovat stejná hlediska na celém území, neboť řada objektivních charakteristik determinujících určité rozdíly vyplývá např. z míry urbanizace, věkové, kvalifikační, profesní a sociální struktury obyvatel na daném území a z náboženských specifik jednotlivých regionů, ze struktury osídlení jednotlivých územních celků, z velikosti obcí a hustoty obyvatelstva, z míry realizace tradičních funkcí rodiny v péči o seniory apod.

Jediné město ORP a současně správní obvod území – Jablunkov, s počtem obyvatel cca 5 700, je typický vysokou mírou urbanizace. Pro okolní, venkovské obce s převážně roztržštěnou, tzv. beskydskou sídlení strukturou, tvoří spádovou oblast, do které se koncentruje většina zařízení poskytujících registrované sociální služby.

Počty obyvatel v obcích ORP jsou značně nevyvážené – 3 obce s počtem obyvatel v rozmezí 200 – 499 obyvatel (Bocanovice, Horní Lomná, Hřava), 2 obce v rozmezí 500 – 999 obyvatel (Dolní Lomná, Písečná), 4 obce v rozmezí 1 000 – 1 999 obyvatel (Bukovec, Hrádek, Milíkov, Písek) a 2 obce v rozmezí 2 000 – 4 999 obyvatel (Mosty u Jablunkova, Návsí).

Tab. 82. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v ORP k 31. 12. 2013

Druh zařízení sociálních služeb	Počet	Komentář
Denní stacionáře	1	Denní stacionář sv. Josefa pro mladé lidi se zdravotním postižením
Domovy pro seniory	1	Domov sv. Alžběty
Sociální poradny	1	Poradna pro osoby se zdravotním postižením Frýdek-Místek, pracoviště Jablunkov
Ostatní	7	Tabita Jablunkov - odlehčovací služby, Tabita Jablunkov - osobní asistence, Pečovatelská služba Jablunkov, Dům s pečovatelskou službou (Návsí), Sociální asistence Jablunkov, Sanatorium Jablunkov a.s., Chráněné byty Dolní Lomná
Celkem	10	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Oblast sociálních služeb v území byla analyzována na základě dat z Registru poskytovatelů sociálních služeb (dále jen Registr) a na základě vlastního šetření, za použití dat jednotlivých poskytovatelů (výroční zprávy, propagační materiály, webové stránky), či odborných názorů představitelů obcí. Spolupráce probíhala rovněž s pracovníky odboru Sociálních věcí a zdravotnictví v Jablunkově, kteří se od roku 2005 aktivně věnují komunitnímu plánování sociálních služeb (za zavedení metody komunitního plánování sociálních služeb byla Městskému úřadu Jablunkov udělena Ministerstvem vnitra ČR „Cena za kvalitu ve veřejné správě za rok 2008“). Aktuálním dokumentem v oblasti plánování sociálních služeb Jablunkova je „Střednědobý plán sociálních služeb v Jablunkově na období let 2013 – 2017“. Propagace sociálních služeb v ORP probíhá především formou zveřejněných článků ve zpravodajích jednotlivých obcí, někteří poskytovatelé pořádají pro veřejnost tzv. Dny otevřených dveří. Jednotlivé organizace mají možnost se prezentovat na Dni sociálních služeb v Jablunkově, který probíhá jednou ročně, na začátku podzimu.

Při vlastním sběru dat byla zohledněna aktuální situace, včetně prvního čtvrtletí 2014. Informace z Registru jsou datovány ke konci roku 2013, tudíž došlo k drobným změnám.

Denní stacionáře § 46

Posláním Denního stacionáře sv. Josefa Charity Jablunkov, jejímž zřizovatelem je Biskupství ostravsko-opavské, je formou nabízených aktivit (vaření, aktivity keramické a řemeslnické dílny, výtvarnictví, muzikoterapie, dramaterapie, divadelní klub, klub zdravého cvičení, klub literárně-filmový, „prázdninový“ turistický klub, kterého se mohou zúčastnit i rodiče klientů, hipoterapie) a nácvičky praktických dovedností, individuálně podporovat osoby s mentálním a kombinovaným postižením v samostatnosti v běžném životě a ve snižování závislosti na druhých. Služba je poskytována od ukončení povinné školní docházky (16 let) do 40 let (pro uživatele již umístěné, platí horní hranice 55 let), pro obyvatele z Jablunkova a okolních obcí.

Stacionář navštěvuje nepravidelně 15 osob, které naplňují kapacitu zařízení ze 100 %. Navyšování kapacity není reálné z důvodu nedostačujících personálních i prostorových kapacit (dle odborného názoru by práce ve větší skupině nemusela být tak efektivní).

Domovy pro seniory § 49

Domov sv. Alžběty v Jablunkově je domovem pro seniory určeným osobám ve věku od 60 let, které pro sníženou soběstačnost potřebují pomoc nebo podporu druhé osoby. Konvent sester Alžbětinek poskytuje službu od roku 1991, v části klášterního objektu, a je seniory oblíbený i pro řadu aktivizačních činností (slavnosti Tří králů, Masopustní bál, Vaječina, výlety, kulturní akce ve spolupráci s mateřskými školami apod.). V minulosti byly v Domově provedeny rekonstrukce navyšující kapacitu pobytových služeb na 75 míst, v současnosti v Domově probíhají úpravy pokojů ve prospěch dvoulůžkových a třílůžkových pokojů, zabezpečujících klientovi větší soukromí, s čímž souvisí mírné snížení pobytových míst. V evidenci žadatelů o službu bylo v roce 2012 zaznamenáno 23 odmítnutých žádostí.

Dle dotazníkového šetření, 7 z 12 představitelů obcí udává jako největší problém v oblasti sociálních služeb v obci nedostatečnou kapacitu domova pro seniory, či domova se zvláštním režimem.

Odborné sociální poradenství § 37

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o. p. s. je organizací poskytující sociální služby zdravotně postiženým lidem a seniorům v celém kraji. Na jablunkovském detašovaném pracovišti je poskytována služba odborné sociální poradenství, která klientům usnadňuje orientaci ve složitém systému sociálních služeb (podpora v oblasti dávek státní sociální podpory, hmotné nouze, sociální péče, sociálních služeb a zákona o sociálních službách, invalidních důchodů, kompenzačních pomůcek apod.). Centrum pomáhá s odvoláním proti rozhodnutí o snížení a odebrání invalidního důchodu, či příspěvku na péči, zabývá se dluhovým a finančním poradenstvím a poradenstvím v pracovní oblasti. Pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením realizuje evropské projekty. Od 15. 4. 2013 – 14. 2. 2015 probíhá projekt „Na trhu práce máme své místo!“, (v jehož rámci je poskytován poradenský servis, individuální psychologické poradenství, pracovní a bilanční diagnostika, rekvalifikace, motivační aktivity). Poradenství ve výše uvedených oblastech probíhá také formou přednášek na aktuální sociální téma v klubech seniorů, v organizacích sdružujících osoby se zdravotním postižením atd. Pobočka v Jablunkově funguje jeden den v měsíci – každé první úterý. Z organizačních, především finančních důvodů, musela být tato sociální služba ukončena k 1.1.2015

Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče § 52

Sanatorium Jablunkov, a.s., jejímž vlastníkem je Moravskoslezský kraj, je nestátní zdravotnické zařízení, poskytující ústavní, komplementární a ambulantní péči v rozsahu lůžkové péče (v oborech tuberkulóza a respirační nemoci, následná péče, rehabilitační a fyzikální medicína, radiologie a zobrazovací metody). Sanatorium disponuje laboratoří mikrobiologie, biochemie a dopravní zdravotní službou. Sociální pracovnice vykonává zejména administrativní činnosti na úseku sociálních/osobních věcí pacientů tak, aby tuto činnost nemusel vykonávat odborný zdravotnický personál.

Nejedná se o poskytovatele s primárním zaměřením na oblast poskytování sociálních služeb, analýza se mu podrobněji nevěnuje.

Pečovatelská služba § 50

Obslužnost regionu pečovatelskou službou poskytovanou v domácnostech jednotlivých klientů (hovoříme tedy o terénní formě), významným způsobem determinuje regionální profil území – zatímco nejvyšších hodnot dosahují regiony s převažujícím rovinatým profilem, nejnižší hodnoty vykazují zpravidla regiony s převažujícím hornatým povrchem. Tímto příkladem je ORP Jablunkov, kde jsou terénní služby obecně poskytovány v poměrně malé míře.

Město Jablunkov a obce Dolní Lomná a Návsí si na svém katastrálním území zřídily tzv. domy s pečovatelskou službou (dále jen DPS), ve kterých je provozována registrovaná pečovatelská služba v ambulantní, či terénní formě a senior v těchto objektech zároveň bydlí. Okamžitá kapacita pečovatelské služby v terénní formě je, dle údajů z Registru, 108 osob (z toho zároveň v ambulantní formě 90). Klienty pečovatelské služby jsou převážně senioři.

Pečovatelskou službu v ORP, v ambulantní formě, využívá a zároveň poptává nejvyšší počet obyvatel využívajících sociální služby (se sídlem v ORP). Služba je zřizována pouze 3 obcemi, avšak téměř 100 % představitelů jednotlivých obcí se v dotazníkovém šetření vyjádřilo, že by na svém území bylo schopno tuto službu provozovat.

Většina obcí ORP na svém území zajišťuje, prostřednictvím pracovníků veřejně prospěšných prací, pracovníků DPS, či prostřednictvím smluv se soukromými dopravci, donášku obědů, jako neformální formu pomoci (Písečná, Bukovec, Hrádek, Mosty u Jablunkova, Dolní Lomná, Jablunkov). Obstarávání obědů probíhá většinou ve spolupráci s místními školskými zařízeními – což přispívá k efektivnímu využívání kapacit školních kuchyní.

Odlehčovací služby § 44

Tabita – odlehčovací služby jsou službou sociální péče, poskytovanou významnou církevní organizací – Slezskou diakonií, jejíž působnost přesahuje území ORP. V ORP Jablunkov je poskytována pouze terénní formou, v rámci celého území. Jedná se o službu sociální péče, určenou seniorům, ale také dalším osobám se sníženou soběstačností od 16 let, které se nacházejí v péči rodiny, či příbuzných, kteří z důvodů nemoci, dovolené, či služební cesty, nemohou péči poskytovat. Služba není, pravděpodobně z důvodu malé informovanosti o smyslu a možnostech jejího využití, příliš známou. V roce 2012 ji využívalo 5 klientů.

Osobní asistence § 39

Tabita – osobní asistence je výhradně terénní službou sociální péče, poskytovanou Slezskou diakonií, v rámci celého území. Je určena seniorům a osobám se sníženou soběstačností od 16 let. O tuto službu není velký zájem, především z důvodu vysoké finanční náročnosti a malé informovanosti. Významnou roli hraje i tzv. dublování služby, především rodinnými příslušníky, anebo jsou tyto služby poskytovány v jiných zařízeních, např. v rámci pečovatelské služby, domovech pro seniory apod. V roce 2012 byla využívána 8 klienty (z kapacitních důvodů byli odmítnuti 3 klienti, 2 klienti byli odmítnuti z důvodu jiné cílové skupiny).

Sociálně aktivizační činnosti pro rodiny s dětmi § 65

Sociální asistence Jablunkov je „nejmladší“ poskytovanou sociální službou Slezské diakonie na Jablunkovsku (počátek roku 2013). Služba je poskytována rodinám s dětmi terénní formou, v jejich přirozeném prostředí. Asistentka poskytuje rodinám podporu a pomoc zejména v otázkách zadluženosti a hospodaření s penězi, výchovných problémů dětí. Pomáhá při vyřizování dávek státní sociální podpory (SSP) a také se snaží zapojit děti do volnočasových aktivit.

V roce 2012 službu využívalo 7 rodin (1 klient byl odmítnut z kapacitních důvodů, 1 kvůli jiné cílové skupině), o rok později 10 rodin. Služba je poskytována zdarma.

Z hlediska počtu zařízení, která poskytují registrované sociální služby na území SO ORP Jablunkov, lze říci, že dle dat z registru je celkem 10 zařízení, která zajišťuje 8 odlišných poskytovatelů.

Registr sociálních služeb mylně uvádí působení zařízení Bunkr o.p.s. (Nízkoprahové denní centrum pro děti a mládež, v jehož rámci byl spuštěn i terénní program pro děti a mládež). Zařízení fungovalo v Jablunkově 2 roky, přestože ho navštěvoval dostatek klientů z řad dětí a mládeže, bylo nuceno, v roce 2012, ukončit svou činnost z finančních důvodů (po skončení dotační podpory). Stejný osud měla i tzv. Domovinka v Návsí, která fungovala jako „školka pro seniory“ a byla využívána v rámci více obcí. Toto zařízení využívaly zejména rodiny vícegeneračního typu, které své rodiče cestou do práce do Návsí zavezly a neměly tak starost, že starší rodič zůstane doma celý den sám a bez případné pomoci (roztroušená zástavba v některých obcích regionu souvisí s tím, že senior nedostane patřičnou pomoc v krizových situacích včas).

Dle dat z registru poskytovatelů sociálních služeb a vlastního šetření, lze shrnout, že na území SO ORP Jablunkov jsou poskytovány (k 31. 12. 2013) tyto služby:

Tab. 83. Formy a cílové skupiny sociálních služeb

Ambulantní	
Osoby se zdravotním postižením	1
Osoby s kombinovaným postižením	1
Osoby s chronickým postižením	1
Terénní	
Osoby s chronickým duševním onemocněním	2
Osoby s chronickým onemocněním	1
Osoby se zdravotním postižením	1
Rodiny s dětmi	1
Pobytové	
Osoby s chronickým onemocněním	1
Oběti domácího násilí	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

V roce 2014, tedy dle aktuálnějšího šetření, v oblasti SO ORP Jablunkov působí 2 terénní služby pro rodiny s dětmi a žádná ambulantní služba pro děti a mládež. Terénní služby obecně, nejsou v ORP Jablunkov využívány ve větší míře – nejsou stále tak rozšířeny. Tento stav se liší od současného evropského trendu odklonu péče poskytované v rezidenčních zařízeních, k péči poskytované v přirozeném prostředí klienta.

Stejně jako v Moravskoslezském kraji, mají v ORP Jablunkov největší zastoupení, dle četnosti, služby sociální péče (osobní asistence, pečovatelská služba, odlehčovací služba, domov pro seniory, denní stacionář, tísňová péče aj.), poté služby sociální péče (sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní program, raná péče aj.) a služby odborného sociálního poradenství.

Cílovými skupinami, na které se poskytovatelé v současnosti zaměřují, tedy jsou, osoby se zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením, osoby s chronickým onemocněním a osoby s chronickým duševním onemocněním. Těmito osobami jsou převážně senioři.

V ORP je absence poskytovatelů zaměřujících se na práci s dětmi a mládeží (oblast děti-mládež-rodina), především v rámci preventivních programů a osvěty. Národní koncepce rodinné politiky vytvořená v roce 2005 Ministerstvem práce a sociálních věcí přitom vnímá péči o děti a jejich výchovu jako významný prvek úspěšného rozvoje společnosti. Pokud je rodina, jakožto základní jednotka naší společnosti, ve svých funkcích oslabena, pak je omezen i růst celé společnosti. Síť sociálních služeb pro rodiny v ČR však obecně není dostatečně vytvořená a rozvíjená (zejména služby na podporu fungování rodiny).

Aktivizační služby pro děti a mládež zajišťuje Dům dětí a mládeže v Jablunkově, Centrum volnočasových aktivit v Mostech u Jablunkova a zájmové volnočasové kluby – TJ SOKOL, PZKO, Hasiči, avšak tyto aktivity jsou jednostranně zaměřeny, většinou zpoplatněny a jednotliví pracovníci nemají dostatek prostoru věnovat se dětem a mládeži komplexněji. Aktivizační služby pro seniory do jisté míry doplňují kluby seniorů v jednotlivých obcích, kde obce tyto kluby finančně i materiálně podporují. Na území, do současné doby, není zřízeno pobytové zařízení určené lidem s chronickými, či duševními problémy. Není zde vnímána dostatečná podpora mladých rodin s dětmi, či sociálně slabších občanů potýkajících se se závislostmi.

Ke konci roku 2014 je plánováno otevření Domova pro seniory (kapacita 40 míst) a Domova se zvláštním režimem (kapacita 20 míst) POHODA, a. s. v Jablunkově.

V obci Horní Lomná je plánováno otevření Domova s pečovatelskou službou (kapacita 21 míst) v rámci bytových jednotek, kde budou senioři zároveň bydlet.

Jiné služby poskytované v ORP Jablunkov, související se sociální oblastí

V SO ORP Jablunkov působí různé subjekty aktivní v sociální oblasti, které však nejsou registrovanými poskytovateli ve smyslu Zákona o sociálních službách.

Svaz tělesně postižených v ČR, o.s., má v Jablunkově místní organizaci, poskytující pomoc při jednání na úřadech (sociální poradenství), pomoc při uplatnění na trhu práce, poradenství z různých oblastí potřeb pro tělesně postižené, organizování psychorehabilitačních pobytů pro tělesně postižené občany, organizování ozdravných tuzemských pobytů, zájezdů pro seniory, organizování kulturních akcí - divadla, výstavy, informace o jiných organizacích, zabývajících se činností pro tělesně postižené. Organizace má sklad kompenzačních pomůcek. Dlouhodobě nemocné osoby navštěvují členové Svazu osobně doma.

Klub důchodců při Městském úřadě v Jablunkově a ostatní kluby důchodců v SO ORP Jablunkov (Dolní Lomná, Jablunkov, Mosty u Jablunkova, Písek, Písečná, Návší, Bukovec, Hrádek, Milíkov) se zabývají sociálně-aktivizační činností pro seniory.

Obce řeší problematiku sociálního bydlení - sociální byty (ve vlastnictví obce, či církve), př. sociální byty v Mostech u Jablunkova, sociální byty v Hrádku. Dle údajů z Návrhu střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji disponují obce ORP Jablunkov, ke dni 23. 5. 2014, 78 bytovými jednotkami ve vlastnictví obce. Oblast poskytování sociálních bytů však znesnadňuje chybějící legislativní vymezení.

V Jablunkově se nachází ambulance klinické psychologie (různé druhy terapií, pomoc vypořádávání se s těžkými životními situacemi). Zařízení, která působí v sociální oblasti, je na Jablunkovsku nedostatek, což potvrzují čekací lhůty jednotlivých lékařů (logoped, psycholog apod.). Širší služby v oblasti zdravotnictví jsou poskytovány v sousedním ORP Třinec.

Občanské sdružení Marie - sdružení podporující ženy v boji s nádorovým onemocněním, sdružuje klientky z Jablunkovska, Třinecka a Těšínska.

Cílem je napomáhat ke zlepšení psychického a fyzického zdravotního stavu a po léčbě se začlenit znovu do života, který je nemocí narušen. Sdružení zařazuje svým klientkám rehabilitace, terapie, volnočasové aktivity, besedy a možnosti účastnit se tematických seminářů. Sdružení se schází v Třinci – v centru sousedního ORP.

V oblasti sociální pomoci se angažují i telefonní linky, které občané využívají v krizových situacích. Linky mohou mít celorepublikový, ale i krajský, či oblastní charakter. Mezi nejznámější krizové linky v ČR patří Sdružení linka bezpečí, které poskytuje nepřetržitou telefonickou pomoc jak dětem a mládeži, tak poradenství rodičům. Linka bezpečí je nejstarší a "největší" krizová linka v ČR. Občanské sdružení ONŽ provozuje poradenství pro ženy a dívky - celostátní krizovo-poradenskou linku. Modrá linka důvěry nabízí pomoc dětem, mládeži i dospělým při řešení krizových situací. Na území Jablunkovska je možno zajistit systém domácí péče Home care - MEDICA zdravotní péče, s.r.o.

V Třinci, (sousední SO ORP), má sídlo občanské sdružení, které se zaměřuje na pomoc handicapovaným. Zaměstnává je (zdravotně postižení a společně vytvářejí celorepublikový portál pro handicapované, kde shromažďují informace jak z právní oblasti, tak z oblasti zaměstnávání, www.eseznam.cz).

Mobilní hospic Ondrášek, o.p.s. má působnost pro dětské pacienty i v oblasti Jablunkovska.

MANLOMKA, s.r.o. CHRÁNĚNÁ DÍLNA se sídlem v Bocanovicích, zaměstnává zdravotně postižené. Práce probíhají v Horní a Dolní Lomné.

Jazykové a vzdělávací centrum Infinity se, dle internetových zdrojů, podílí na pořádání (finančně zvýhodněných) kurzů pro ženy na mateřské dovolené, uchazeče na Úřadu práce a seniory.

V rámci prevence nežádoucích sociálních jevů, zejména u dětí a mládeže, je možnost spolupracovat s organizací ACET (Jablunkov s nimi již v minulosti spolupracovalo). ACET organizuje přednášky (téma AIDS, SEX, návykové látky apod.)

Ve školách SO ORP Jablunkov je evidováno 16 asistentů pedagogů pro děti/žáky se zdravotním postižením (tyto údaje nejsou zohledněny v tabulce), 3 psychologové, 9 výchovných poradců a 1 speciální pedagog.

Začátkem roku 2014 Slezská diakonie rozšířila své služby o Program pro pěstounské rodiny, který není poskytovanou sociální službou ve smyslu zákona o sociálních službách, avšak se sociální oblastí úzce souvisí.

Charita Jablunkov provozuje, jeden den v týdnu (2 hodiny), bezplatnou právní poradnu. Jedná se o dobrovolnou službu, která slouží všem občanům, kteří se ocitli v tíživé životní situaci, potřebují kvalifikovanou pomoc právníka a z finančních důvodů si nemohou dovolit navštívit advokáta nebo notáře. Právník řeší nejčastěji otázky z oblasti občanského, rodinného, pracovního, správního, ojedinele i trestního práva. V posledních letech byl zaznamenán zvyšující se výskyt exekučních řízení. Průměrný počet klientů je 10 – 15 klientů týdně. Negativem se jeví, že advokát nesepisuje smlouvy (což je z hlediska kapacity nemožné), provádí "pouze" poradenství. Mezi další provozované služby patří tzv. charitní šatník, který slouží pro potřeby sociálně slabých v celém regionu, sklad pro mimořádné události, pomoc ukrajinským dětem a centrum volnočasových aktivit v Mostech u Jablunkova, které nabízí dětem a školní mládeži smysluplné trávení volného času (jsou zde poskytovány i volnočasové aktivity seniorům a dospělým - cvičení "Pohybem ke zdraví" a další kroužky). Prostřednictvím denního Stacionáře sv. Josefa Charita Jablunkov svým klientům zprostředkovává terapeutická sezení, hipoterapii a odpolední zájmové kluby (filmový, výtvarný apod.). Charita vytvořila dobrovolnický program „Člověk člověku“, který nabízí možnost zapojení široké veřejnosti do aktivního dobrovolnictví (manuální, finanční pomoc, trávení volného času). Tento dobrovolnický program je na „neformální bázi“ – není akreditovaným dobrovolnickým programem.

Město Jablunkov spolupracuje v rámci prevence mládeže, s místní policií, která provádí namátkové kontroly požívání alkoholu u mladistvých. Město ve spolupráci se vzdělávací agenturou Kapa, která má v Jablunkově pobočku, pořádá řadu vzdělávacích kurzů pro různé skupiny obyvatelstva (počítačová gramotnost, základy podnikání v souvislosti s návratem na trh práce apod.). Pro své občany poskytuje od roku 2013, službu Taxi Senior, (odvoz do nemocnic, na prohlídky, převazy apod.). Služba je z větší části hrazená městem Jablunkov. Taxi je určeno jak seniorům (od 65 let), tak zdravotně postiženým, nezávisle na věku. Město Jablunkov má Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, na kterém pracují sociální pracovníci, které chodí "do terénu" a je aktivním tvůrcem komunitního plánování, ovšem „pouze“ za katastrální území své obce.

Níže uvedená tabulka zahrnuje služby, jež jsou v ORP poskytovány a mají zde zároveň své sídlo, tak služby poskytované v území, avšak, jež mají sídlo mimo území ORP. Většina poskytovaných sociálních služeb, se sídlem mimo ORP Jablunkov, má terénní charakter.

Tab. 84. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro občany ORP)

Druh zařízení sociálních služeb	
Denní stacionáře	1
Domovy pro seniory	1
Sociální poradny	1
Pracoviště rané péče	3
Ostatní	13
Celkem	19

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Tab. 85. Názvy konkrétních zařízení sociálních služeb působících v ORP, se sídlem mimo území

Pořadové číslo	Název zařízení	Typ zařízení	Zřizovatel zařízení	Sídlo zařízení (ORP)
1.	Renarkon, o.p.s.	Ostatní	Obec	Frýdek-Místek
2.	Podané ruce, o.s. - Projekt OsA	Ostatní	Ostatní	Frýdek-Místek
3.	Tísňová péče Dorkas	Ostatní	Církev	Ostrava
4	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky	Ostatní	Ostatní	Frýdek-Místek
5	LYDIE Český Těšín, raná péče	Pracoviště rané péče	Církev	Český Těšín
6	Středisko rané péče SPRP Ostrava	Pracoviště rané péče	Ostatní	Ostrava
7	Osobní asistence Třinec	Ostatní	Církev	Třinec
8	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s. - Raná péče pro Moravu a Slezsko	Pracoviště rané péče	Ostatní	Ostrava

Zdroj: Vlastní šetření, výroční zprávy jednotlivých organizací

Jediná drogová poradna v Moravskoslezském kraji se nachází v Ostravě – Renarkon, o. p. s. Obyvatelé SO ORP Jablunkov využívají terénní službu (§ 69) pracovníků Renarkonu. Služba je poskytována jeden den v týdnu a poptávka po tomto druhu pomoci je v území velmi nízká (poptávka po injekčních stříkačkách nemá zvyšující se charakter).

Z vedlejšího města ORP – Třince, na Jablunkovsko dojíždějí pracovníci projektu OsA, poskytující terénní službu osobní asistence.

Charita Třinec je taktéž poskytovatelem terénní služby osobní asistence. Díky spolupráci s místní kvalifikační agenturou má k dispozici dostatek pracovníků v této oblasti. Ve spolupráci s firmou Prazdroj, vytvořila projekt "Knoflík SOS pro babičku, dědečka" (realizace od roku 2014). Projekt je zaměřen na realizaci tísňové služby (§ 41) pro klienty z Jablunkovska a okolí. Tento druh služby není tak známý, avšak setkává se s vysokou poptávkou, zejména z řad seniorů, či jejich rodinných příslušníků.

Tísňovou péči poskytuje v území také církevní organizace Slezská diakonie. Obě organizace však využívají odlišné technologie. Charita Třinec také zprostředkovává kontakt na právní poradnu, spolupracuje s mobilním hospicem MEDICA → dobrovolníci mohou chodit k určité specifické skupině klientů, v rámci asistenční služby. Osvětová činnost je poskytována formou přednášek a seminářů pro "starající se" i další zájemce z řad veřejnosti. Charita Třinec vypůjčuje, za symbolickou úplatou, (možnost proplácení pojišťovnou) kompenzační pomůcky – disponuje velkým skladem, v současné době ne plně využitých pomůcek.

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých v ČR poskytuje v Jablunkově terénní služby, ale ve většině případů klient jezdí na pobočku do Třince, kde je mu poskytováno především odborné sociální poradenství a služby sociálně aktivizačního charakteru.

Na území ORP a současně na území Moravskoslezského kraje je výborné pokrytí rané péče, služby určené rodinám s postiženým dítětem ve věku do 7 let (§ 54). V rámci organizace Lydie - raná péče, lze vypůjčit i kompenzační pomůcky.

Tab. 86. Počet jednotlivých typů sociálních služeb dle dat MPSV

Druh sociální služby		
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistentství	1
	Pečovatelská služba	3
	Odlehčovací služby	1
	Denní stacionáře	1
	Domovy pro seniory	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Služby následné péče	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

U Sanatoria Jablunkov jsou uvedeny 2 služby (zdroj: Výroční zpráva 2012) následná péče a sociální služby poskytované na lůžkovém oddělení ústavní péče.

Tab. 87. Počet jednotlivých typů sociálních služeb poskytujících služby pro obyvatele v území ORP

Druh sociální služby		
	Sociální poradenství	1
Služby sociální péče	Osobní asistentství	3
	Pečovatelská služba	3
	Tísňová péče	1
	Odlehčovací služby	1
	Denní stacionáře	1
	Domovy pro seniory	1
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1
Služby sociální prevence	Raná péče	3
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Terénní programy	2

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Tab. 88. Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	Zřizovatel					
	MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
Denní stacionáře	0	0	0	1	0	0
Domovy pro seniory	0	0	0	1	0	0
Sociální poradny	0	0	0	0	0	1
Ostatní	0	1	3	3	0	0
Celkem	0	1	3	5	0	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Nejčtenějšími zřizovateli sociálních služeb v SO ORP Jablunkov jsou obce, které zřizují Domovy s pečovatelskou službou. Zřizování Domovů s pečovatelskou službou lze pokládat za současný trend. Stejně vyrovnanými zřizovateli, z hlediska četnosti jednotlivých poskytovatelů, jsou církevní organizace (reálně jde o 3 odlišné zřizovatele, v tabulce nejsou slučovány odlišné služby jednotlivých zřizovatelů, tedy v tabulce je číslo 5). Pro řešené území je klíčová činnost církevních organizací, Charity Jablunkov, Slezské diakonie a Konventu sester sv. Alžběty.

Občanská sdružení, církevní a zájmové organizace a nadace, poskytují sociální služby nikoli s cílem dosažení zisku, ale s cílem pomoci občanům v obtížné sociální situaci, kdy samotný zisk není hlavním cílem jejich aktivity. Tyto subjekty jsou aktivní v oblasti dobrovolnictví, poskytované služby mnohdy přesahují povinnosti definované v zákoně o sociálních službách.

Tab. 89. Počet sociálních služeb dle zřizovatele – dle dat MPSV

Typ sociální služby		MPSV	Kraj	Obec	Církev	FO	Jiný
	Sociální poradenství	0	0	0	0	0	1
Služby sociální péče	Osobní asistentství	0	0	0	1	0	0
	Pečovatelská služba	0	0	3	0	0	0
	Odlehčovací služby	0	0	0	1	0	0
	Denní stacionáře	0	0	0	1	0	0
	Domovy pro seniory	0	0	0	1	0	0
	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	0	1	0	0	0	0
Služby sociální prevence	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	0	0	0	1	0	0
Celkem		0	1	3	5	0	1

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

Tab. 90. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh služby	Dotace MPSV	Dotace obec	Příspěvek zřizovatele	Úhrady uživatelů	Jiné finanční zdroje	Finanční prostř. celkem
Denní stacionáře	770 000	27 100	0	149 600	419 400	1 366 100
Domovy pro seniory	3 773 000	223 000	0	12 896 500	2 433 118	19 325 618
Sociální poradny	275 000	92 400	0	0	3 000	370 400
Ostatní	529 000	46 000	1 493 000	1 160 543	0	3 228 543
Celkem	5 581 500	388 500	1 493 000	14 206 643	2 861 113	24 530 756

Zdroj: 2. plán sociálních služeb města Jablunkov na období let 2013 – 2017, vlastní šetření

Číselné údaje jsou v celých korunách.

Plánování v oblasti sociálních služeb by mělo, dle koncepce Moravskoslezského kraje, přispět ke snadnějšímu získávání finančních prostředků z veřejných zdrojů, neboť služby, jejichž potřebnost nebude obcí deklarována v jejím střednědobém plánu, budou v získávání finančních prostředků z veřejných zdrojů znevýhodněny.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že třetina představitelů obcí ORP považuje nedostatek financí, které je možno směřovat do sociální oblasti, jako největší problém při poskytování sociálních služeb.

Mezi nejvýznamnější zdroje financování sociálních služeb patří veřejné rozpočty (zejména podpora Ministerstva práce a sociálních věcí, cílená výhradně registrovaným sociálním službám, k zajištění provozních a osobních nákladů, rozpočty Kraje a jednotlivých obcí, jakožto zřizovatelů příspěvkových organizací, či na podporu nestátních neziskových organizací působící v sociální sféře) a úhrady od uživatelů. Dle systému výkaznictví Ministerstva práce a sociálních věcí za rok 2012 (k 30. 6. 2013) je podíl obecních dotací ke státním dotacím 0,07 (dotace MPSV na služby sociální péče v ORP Jablunkov na obyvatele tak činila 236,- Kč). Poskytování jednotlivých sociálních služeb je obcemi podporováno (mimo finanční pomoc) např. poskytnutím nebytových prostor za symbolické nájemné, či zdarma (Město Jablunkov Dennímu stacionáři sv. Josefa a Centru pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o. p. s.).

Kromě výše uvedených zdrojů financování sociálních služeb je možno získat finanční prostředky např. ze strukturálních fondů EU, sbírek, fondů a nadací, z úhrad od zdravotních pojišťoven za vykázané zdravotní výkony u některých druhů poskytovaných služeb. Nastavený systém financování sociálních služeb využívá tzv. příspěvek na péči, který občané závislí na pomoci jiné fyzické osoby dostávají, ve výši odpovídající stupni jejich závislosti, k zajištění potřebné pomoci. Příspěvek na péči je dávka poskytovaná ze státního rozpočtu občanům závislým na pomoci jiné fyzické osoby, k zajištění potřebné pomoci. Příspěvek na péči mohou nárokovat jen ty služby, které jsou zákonem definovány jako služby za částečnou, či plnou úhradu. Z regionálního hlediska je nejvyšší počet příspěvků na péči využíván právě v Moravskoslezském kraji. Dle dat evidovaných kontaktní pobočkou Úřadu práce v Jablunkově, lze pozorovat zvyšující se trend průměrného vypláceného počtu dávek (během roku 2013 se jednalo o nárůst 64 dávek oproti loňskému roku). Problematická se však jeví kontrola, zda je příspěvek na péči skutečně využíván efektivně k daným účelům.

V následujícím plánovacím období 2015 – 2020 bude ze strany Moravskoslezského kraje jedním ze základních principů financování spoluúčasť veřejných zadavatelů na zajištění financování sociálních služeb s důrazem na území definované obcí s pověřeným obecním úřadem.

V tabulce 91. není uváděna Sociální činnost - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, poskytované Slezskou diakonií (důvodem začátek činnosti v roce 2013, v tabulce jsou data k 31. 12. 2012). V případě Sanatoria, a.s., které není "typickým poskytovatelem" sociální služby, ale zdravotnickým zařízením poskytujícím registrované sociální služby jako doplňkovou činnost, není možné přesně zjistit finanční částku, která je určena na sociální služby, proto chybí v kolonce "Ostatní". Obec Jablunkov, která má zřízenou Pečovatelskou službu Města Jablunkov, prezentuje peníze, které z rozpočtu dává na pečovatelskou službu, jako "dotaci", v tabulce zařazeno jako "příspěvek zřizovatele".

Tab. 91. Kapacita zařízení sociálních služeb

	Pobytová		Ambulantní		Terénní	
	Klienti		Klienti	Intervence	Kontakty	Lůžka
Druh zařízení						
Denní stacionáře			15			
Domovy pro seniory	75					
Sociální poradny				1		
Ostatní			90		117	4

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Kapacita zařízení sociálních služeb (dle dat z registru) je téměř po celý rok 100 % naplněna. Z evidence potenciálních zájemců o služby domova pro seniory a DPS vyplývá, že největší zájem je o služby pro seniory. Vzhledem k demografickému vývoji lze předpokládat, že poptávka seniorů po sociálních službách bude stoupat. Česká republika v současné době vykazuje přibližně 15 % obyvatel starších 65 let. Do roku 2030 se očekává vzestup na 24 %, do roku 2050 dokonce na 33 %. V budoucnu zde poroste důležitost starších lidí a jejich přínos ve prospěch ekonomik a komunit, ale také jejich požadavků jako spotřebitelů a očekávání jako občanů. Dle prognózy zveřejněné v rámci Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje 2011 (Příloha č. 1 – Socio-demografický a ekonomický rozbor za jednotlivé SO ORP) bude trend stárnutí obyvatelstva v ORP pokračovat, což je důsledkem větší délky života (studie z roku 2008, s prognózou výhledu na rok 2050, předpokládá zvýšení délky života u obou pohlaví zhruba o pět let). V roce 2030 lze očekávat klesající podíl dětské složky a naopak zvyšující se podíl starších obyvatel, s nímž souvisí i zvyšující se náklady na péči o osoby důchodového věku a vzrůstající poptávka po těchto službách. Výrazně klesne počet osob do 34 let a nejpočetnější skupinou obyvatelstva se stanou lidé ve věku 50 – 54 let. Tento trend se bude vyznačovat převahou žen nad muži ve vyšším věku. Přes tyto okolnosti vykazuje ORP Jablunkov jednu z nejpříznivějších prognóz vývoje ORP v Moravskoslezském kraji.

Na tyto demografické prognózy reagovala Česká republika vytvořením Národního programu přípravy na stárnutí populace v ČR (pro období 2013 - 2017), který by měl zajistit připravenost na změnu demografické struktury české společnosti a umožnit seniorům žít v bezpečí a důstojnosti, jako plnoprávní občané a jehož cílem je podpořit aktivní zapojení starších osob a seniorů do společnosti a zvýšit kvalitu jejich života.

Tab. 92. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Odlehčovací služby
Příjmy z úhrad uživatelů	1 190 343	269 300	8 400
Výdaje	2 772 028	562 300	185 400
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	0,429	0,479	0,045

Zdroj: 2. plán sociálních služeb města Jablunkova na období let 2013 – 2017, vlastní šetření, vlastní výpočty

Číselné údaje jsou v celých korunách. Podíl úhrad uživatelů služeb je počítán se zaokrouhlením na tisíce.

Potřebnost kapacity sociálních zařízení, cílených především pro seniory, je snižována rozhodnutím mladé generace pomáhat svým prarodičům (rodičům). Vlastní ochota pomáhat je do značné míry determinována společenskými zvyklostmi venkovského prostředí. Mezigenerační výpomoc tak představuje jeden z velmi důležitých prvků rodinné soudržnosti.

Platí zjištění, že čím menší je obec, tím více má seniorů, tím jsou starší a tím je obtížnější poskytnout jim terénní sociální služby, a to z prostého tzv. dopravního problému (situaci ztěžuje i nedostatečná informovanost o službě a situace, kdy je doprava ztížena extrémními projevy počasí a nedostupností některých obcí).

Tab. 93. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	53
Osobní asistence	5
Odlehčovací služby	2

Zdroj: Vlastní šetření

Neuspokojenost klientů s poskytovanou sociální službou v SO ORP Jablunkov plyne obecně, ze dvou hlavních důvodů, a to z důvodů nedostatečné kapacity, či proto, že žadatel nespĺňuje kritéria pro danou cílovou skupinu. Šetřením v terénu nebylo zjištěno, že by nespokojenost klienta plynula z nedostatečně kvalitní služby, což lze hodnotit jako velice pozitivní fakt. Největší zájem je o pečovatelskou službu, do budoucna lze očekávat narůstající zájem o tuto službu, zejména ze strany seniorů. Někteří představitelé obcí v současnosti přemýšlejí o vybudování těchto zařízení v obci, s kapacitou upřednostňovanou pro účely místních obyvatel. Spolupráce v rámci sociálních služeb, v obcích Jablunkovska, je však v současnosti minimální.

Počet neuspokojených žadatelů sociálních služeb, zejména v domovech pro seniory, není pomocným kritériem pro určení skutečných potřeb kapacity v těchto zařízeních. Vzhledem k dlouhým čekacím lhůtám na umístění v těchto zařízeních prakticky na celém území republiky žadatelé o tyto formy péče podávají svoje žádosti o umístění ve výrazném předstihu do více zařízení tak, aby zvýšili pravděpodobnost brzkého přijetí do těchto zařízení (Optimalizace sociálních služeb, s. 20).

V některých lokalitách jsou potřebné sociální služby obtížně dostupné, zejména některé druhy ambulantních služeb, a to jak z důvodu nízké frekvence využití (nedostatečná poptávka), tak z hlediska finančního. V SO ORP Jablunkov působí terénní pracovníci, zejména v oblasti osobní asistence, je zde však problém odmítání této služby z důvodu nedůvěry a nedostatečné informovanosti.

Problém související s nedostatečnou znalostí druhů sociálních služeb plyne i z rozsáhlého názvosloví, kdy z individuálních rozhovorů se starosty vyplynulo, že většina samotných představitelů obcí neví, co některé sociální služby nabízejí.

Dle předpokládaného demografického vývoje lze očekávat, že v oblasti SO ORP Jablunkov bude přibývat obyvatel nad 65 let, tedy obyvatel důchodového věku. Dle analýz ze Socioekonomického atlasu Moravskoslezského kraje bylo v roce 2010 v Třinci 16,31 % obyvatel nad 65 let (index stáří 117,01), v roce 2030 to má být už 22,32 % obyvatel (index stáří 157,23). Lze předpokládat, že SO ORP Jablunkov bude sousedící SO ORP Třinec v tomto trendu následovat.

V roce 2010 bylo v SO ORP Jablunkov 1 612 obyvatel ve věku od 15-19 let, v roce 2030 se předpokládá pokles na 1 147 obyvatel = 28,87 % úbytek, což potvrzuje trend stárnutí obyvatelstva, se kterým se budou potýkat i další SO ORP v České republice. S ohledem na demografický vývoj lze tedy předpokládat postupný nárůst potřeby dlouhodobé péče, což představuje i nárůst nákladů.

Nové analýzy sociologů, kteří zkoumají chování mladé generace ve společnosti, ukazují na některé alarmující jevy. Stále více mladých lidí zajímá politika jen minimálně, méně se zapojují do místních společenských aktivit, než tomu bylo dřív, stále více času tráví o samotě, brouzdáním po internetu, či hraním počítačových her, než ve škole, s rodiči, či přáteli. Mají snahu preferovat pouze konzumní způsob života. (Zdroj: časopis Sociální služby/duben 2014). Faktické údaje hovoří o tom, že v SO ORP Jablunkov je málo sociálních služeb, které se zaměřují na preventivní péči o děti a mládež, či na prevenci patologických jevů u mládeže.

Tab. 94 a. Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Denní stacionáře		Sociální poradny		
	Děti a mládež do 18 let	Dospělí	Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
				Muži	Ženy
Posuzovaný správní obvod - celkem		15	0	50	53

Zdroj: Vlastní šetření

Z organizačních důvodů nebyl zjištěn počet mužů a žen v zařízení Denního stacionáře sv. Josefa. Cílovou skupinou stacionáře jsou osoby s mentálním, či kombinovaným postižením, po ukončení povinné školní docházky, do 40 let (v současnosti má nejmladší klient 20 let).

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, o.s., poskytuje služby klientům ve věku od 15 let. V roce 2012 bylo na pracovišti v Jablunkově provedeno celkem 512 intervencí nad 30 minut, což svědčí o vysokém zájmu této služby.

Tab. 94 b. Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

	Domovy pro seniory			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	Dospělí		Děti a mládež do 18 let	Dospělí	
		Muži	Ženy		Muži	Ženy
Posuzovaný správní obvod – celkem	0	10	65	0	58	120

Zdroj: Vlastní šetření, Výroční zpráva o průběhu poskytování sociální služby v Domově sv. Alžběty v Jablunkově v roce 2012

Sestry Domova sv. Alžběty se již 8 let snaží službu přizpůsobovat novým standardům, které byly zákonem schváleny a platí pro poskytovatele sociálních služeb od roku 2007. Dodržování standardů je od účinnosti zákona kontrolováno formou inspekce v režimu státní kontroly. Audit provedený koncem května 2012 svědčí o vysoké kvalitě poskytovaných služeb v Domově – výsledkem bylo, že standardy jsou splněny na 80,56 %. Domov sv. Alžběty aktivně spolupracuje s Charitou Nový Hrozenkov (profesní zaměření), VOŠ Caritas v Olomouci (stáž studentů na pracovišti) a Domovem důchodců Kamionek (Polsko). Do dění v domově se zapojují děti ze základních a mateřských škol a dobrovolníci školení organizací ADRA, jež jim poskytuje pravidelnou supervizi.

Do kolonky Ostatní se řadí domovy s pečovatelskou službou v Dolní Lomné, Jablunkově a Návsí, které nabízejí pobytovou službu především seniorům. Odlehčovací služby a služby osobní asistence řadíme do terénních služeb a jsou využívány seniory a zdravotně postiženými. Specifickou kategorií tvoří služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče – v Sanatoriu Jablunkov, a.s. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi působí na celém území ORP jako terénní služba. Asistentka poskytuje rodinám podporu a pomoc zejména v otázkách zadluženosti a hospodaření s penězi, výchovných problémů dětí, při vyřizování dávek státní sociální podpory. Snaží se zapojit děti do volnočasových aktivit.

Tab. 95. Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady 100 %	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Denní stacionáře	1 366 100	361,402		
Domovy pro seniory	19 325 618			704,03
Sociální poradny	368 300	325,066		
Ostatní	3 228 543			

Zdroj: 2. plán sociálních služeb města Jablunkova na období let 2013 – 2017, vlastní šetření, vlastní výpočty

Průměrné náklady jsou počítány v celých korunách, se zaokrouhlením na tisíce. Jedná se o kolísavou, nestabilní položku (např. otevírací doba Denního stacionáře, zejména o prázdninách, závisí na poptávce klientů), některé náklady bylo nutné určit odborným odhadem, neboť přesné výpočty nebyly k dispozici.

Pečovatelská služba, poskytovaná přímo v domě s pečovatelskou službou a terénní pečovatelská služba, kdy pečovatelky vyjíždějí z domova s pečovatelskou službou, jsou úzce vzájemně spjaté, proto nelze jednoznačně určit náklady na terénní a pobytovou službu.

Průměrné terénní náklady sociálního zařízení Tabita - osobní asistence jsou přibližně 173,51 Kč/ 1 hodinu přímé práce s uživatelem (konkrétní cena je závislá na druhu vykonané práce). V roce 2012 proběhlo celkem 3 240, 75 hodin přímé práce.

Průměrné terénní náklady sociálního zařízení Tabita - odlehčovací služby jsou přibližně 1 578, 29 Kč/ 1 hodinu přímé práce s uživatelem (konkrétní cena je závislá na druhu vykonané práce). V roce 2012 proběhlo celkem 117,5 hodin přímé práce.

Organizace vykonávající dobrovolnickou péči a projekty

Dle materiálů Ministerstva vnitra, na území ORP Jablunkov nepůsobí žádná akreditovaná dobrovolnická organizace, která by zde i sídlila.

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví v Jablunkově zdůrazňuje především "neformální sousedskou pomoc", pomoc dobrovolníků, či model, kdy zejména rodinný příslušník pobírá příspěvek na péči a stará se o potřebného v domácím prostředí.

Charita Jablunkov využívá dobrovolníky z řad bývalých i současných praktikantů, tak v rámci programu "Člověk pro člověka", kdy dobrovolníci mohou doučovat děti, trávit svůj čas s potřebnými, fyzicky pomáhat, či materiálně nebo finančně přispívat. Jablunkovská Charita se každoročně zapojuje do veřejné Tříkrálové sbírky, pořádané Charitou ČR. Jedná se o největší dobrovolnickou akci v celostátním měřítku. Větší polovina výtěžku Sbírkou (65 %) se vrací zpět do jednotlivých charit jako příspěvek na realizované projekty.

Akreditované organizace působící v ORP (se sídlem mimo ORP)

Občanské sdružení ADRA působí v ORP Jablunkov od roku 2007, konkrétně v Domově svaté Alžběty, kde se dobrovolníci věnují seniorům a zdravotně postiženým a smysluplně naplňují jejich volný čas. Rok od roku lze pozorovat nárůst dobrovolníků (2010 - 13 dobrovolníků, 2011 - 16 dobrovolníků, 2012 - 18 dobrovolníků, 2013 - 24 dobrovolníků). Každý dobrovolník se v průběhu roku věnuje až třem klientům domova pro seniory.

Domov sv. Alžběty poskytuje od roku 2011 prostřednictvím dobrovolnice svým klientům felinoterapii (senior je v kontaktu s domácím mazlíčkem – kočkou). ADRA také školí dobrovolníky angažující se v Charitě Třinec (asistenční služba), která vysílá terénní pracovníky na Jablunkovsko.

Občanské sdružení S. T. O. P, jež získalo akreditaci v roce 2009, podporuje neformální vzdělávání dětí a mládeže ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Na území ORP v roce 2012 působilo prostřednictvím 2 dobrovolníků.

Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

Dle materiálů Ministerstva vnitra, na území SO ORP Jablunkov nepůsobí žádná akreditovaná organizace, která by zde i sídlila. Mezi akreditované (nesídlící organizace), které na území Jablunkovska pracují, patří: Občanské sdružení ADRA, věnující se zdravotně postiženým a seniorům v Domově sv. Alžběty v Jablunkově. Dobrovolníci formálně spadají do pobočky ADRA ve Frýdku - Místku.

Dobrovolníci jsou vysíláni i do Mobilního hospice Ondrášek v Ostravě, kde mají terénní pracovníci pro dětské klienty možnost vysílání i do SO ORP Jablunkov.

Organizace ADRA měla v roce 2010 akreditovány projekty, v souvislosti s působením v SO ORP Jablunkov: „DC ADRA Ostrava: Dobrovolníci v sociálních a zdravotních zařízeních pro seniory“ (2010,2011) a "DC ADRA ve Frýdku - Místku."(2010,2011,2012)

Dobrovolnické programy Slezské diakonie mají v současnosti dosah na Jablunkovsko, ale žádná přijímající organizace, ani přijímající rodina v současnosti na Jablunkovsku není. Lidé z Jablunkova a okolních obcí se mohou zapojit do programu "Dobrovolnictví v civilní ochraně ORP Třinec", tak programu v nemocnici nebo ve střediscích Slezské diakonie. Dobrovolníci působí pouze v přímé péči o uživatele, kdy se spolupodílí na vybraných činnostech, především v rámci volnočasových aktivit (v budoucnu se uvažuje o zapojení dobrovolníků do služby sociální asistence).

Občanské sdružení S. T. O. P se věnuje péči o děti, dobrovolníci děti doučují v jejich přirozeném prostředí. Organizace má akreditovaný projekt "Doučování dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí".

Hnutí Duha Olomouc působí v SO ORP Jablunkov prostřednictvím akreditovaného projektu "Vlčí hlídky" - monitoring velkých šelem (akreditace 2012). Dobrovolníci projektu i obyvatelé Jablunkovska se účastní např. výsadky stromů a keřů ve zvířecím koridoru v Jablunkově. Hnutí Duha Olomouc má dobrovolníky z SO ORP Jablunkov. V rámci SO ORP Jablunkov působí v osvětových programech - přednášky/besedy na školách o velkých šelmách, informační stánky na tradičních místních akcích (jarmarky v Dolní Lomné, Jablunkově). Součástí jejich práce je informovat o velkých šelmách a komunikovat s médií (Hnutí DUHA řídí správní řízení proti tomu, jenž jednal "v rozporu s přírodou").

V jednotlivých obcích působí (dle § 29 zákona č. 133/1985 Sb., o požární) Sbory dobrovolných hasičů. Převážně všechny obce disponují "výjezdovými" jednotkami (na Hrčavě formou občanského sdružení pomáhají při organizování kulturních akcí, zapojují se do obecních projektů, úklidů apod.).

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

Tab. 96. Analýza cílových skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob Komunikace	Opatření
Poskytovatelé sociálních služeb	Dostatečné množství finančních zdrojů, poptávka po nabízených službách, podpora ze stran obcí, kraje a státu (vzájemná spolupráce), jednodušší podmínky registrace	Nedostatek financí, nedostatečná poptávka, nízká kvalita služeb, legislativní překážky, kvalita služeb na úkor kvantity (kapacitní přetíženost), nedostatečná flexibilita	Kvalitní supervize, společná setkání organizace na všech stupních (vedoucí pracovníci mezi sebou, terénní pracovníci atd.)	Efektivní a úsporné hospodaření, mapování území, pružná komunikace a spolupráce, (odborníci, obce, uživatelé, veřejnost), propagace, účast na komunitním plánování, koordinace pracovníků, strategické plánování
Uživatelé sociálních služeb	Dostupné a kvalitní sociální služby s minimálními náklady, uspokojující poptávku, sociální pracovník vyřeší "každý" můj problém	Zneužívání sociálních služeb (neadekvátní požadavky, zneužívání příspěvků, nesamostatnost/neochota vzdát se služby, uživatel nesplňuje cílovou skupinu, zkreslené/nedost. informace o službách	Www stránky, informační letáky, informace ve zpravodajích obcí, informace poskytnuté na obecních úřadech, osobní komunikace	Nezávislé posuzování skutečných možností a potřeb zájemce (jasná pravidla, vymezení míry a obsahu služby), (legislativní) opatření, prověření nabídky a informačních kanálů (podpořit rozvoj, či vznik neexistujících služeb na základě poptávky)
Představitelé obcí	Obyvatelé nejsou omezováni uživateli, ani poskytovateli, dostatečné spektrum poskytovatelů, podpora ze strany obcí (nezatěžování rozpočtu obce), přehled o poskytovatelích služeb	Pasivní přístup (nejasné kompetence obcí), důraz na ekonomickou stránku, nedostatek zdrojů, legislativní změny, špatné rozmístění poskytovatelů, neochota ke spolupráci, chybí strategické myšlení	Kulaté stoly s odborníky, neformální a pravidelná osobní komunikace mezi obcemi, poskytovateli	Dostatečná informovanost o potřebách občanů - zajištění přísunu aktuálních informací, řešení sociální situace v rámci SO ORP (Meziobecní spolupráce), společné prosazování legislativních změn
Obyvatelé nečerpající služby	Neomezování ze strany uživatelů a poskytovatelů sociálních služeb (hluk, konflikty)	Nedostatek tolerance a empatie, apatie vůči sociálním problémům, pocit znevýhodnění vůči uživatelům čerpajícím službu a výhody	Zpřístupnění zařízení veřejnosti, informační materiály/články/prezentace v médiích	Společné akce pro veřejnost i uživatele služeb, zapojení obyvatel do dobrovolnické činnosti, komunikace s médii
Rodinní příslušníci uživatelů	Kvalitní, dostupná (finančně, časově, z hlediska dopravy) služba	Neodborné dublování sociální služby za účelem získání příspěvku na péči (zneužívání rodinného příslušníka), nezáměr o službu, nedostatečná informovanost, neadekvátní požadavky	Www stránky, inf. letáky, inf. ve zpravodajích obcí, inf. poskytnuté na obecních úřadech, osobní komunikace s poskytovateli	Legislativní opatření zabraňující zneužívání příspěvku na péči na úkor (potenciálního) uživatele sociální služby, prověření nabídky (kvality) služeb a informačních kanálů

Název dotčené skupiny	Očekáváníí dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob Komunikace	Opatření
Kraje	Dostatečná síť kvalitních poskytovatelů sociálních služeb v rámci kraje, efektivně nastavené financování, minimalizace sociální služby poskytované krajem - úkol obce (transformace a desinstitucionalizace)	Neefektivní alokace zdrojů, zatěžování veřejného rozpočtu, nedostatečná informovanost o aktuální strategii (časté změny, nereálná očekávání), nedostatečná komunikace směrem k obcím, nevyjasněné kompetence	Komunikace s odborníky, poskytovateli, obcemi	Zajištění dostatečného přísunu informací poskytovatelům sociálních služeb a obcím, meziobecní spolupráce, prosazování společných zájmů krajů, obcí a poskytovatelů sociálních služeb (legislativní úpravy, ekonomická opatření)
Stát	Uspokojení poptávky občanů v rámci České republiky, optimalizace sítě a kvality zařízení, optimalizace výdajů na poskytované služby	Nedostatečná finanční podpora, nevhodná alokace zdrojů, zatěžování veřejného rozpočtu, nejasná strategie nezohledňující specifika, neadekvátní požadavky, nereálná očekávání, nedostatečná komunikace	Kulaté stoly s odborníky, poskytovateli sociálních služeb, zájmovými sdruženími, dobrovolnickými organizacemi, představiteli krajů a obcí	Hledání a prosazování společných zájmů ve veřejné správě, transparentní vymezení zodpovědnosti a kompetencí státu, krajů, obcí a poskytovatelů sociálních služeb
Zaměstnanci v sociálních službách	Optimální finanční ohodnocení, možnost uplatnění na trhu práce, související s dostatečnou poptávkou po sociální službě, dobré pracovní podmínky, prestiž a uznání	Nedostatečná praxe a kvalifikace zaměstnanců v sociálních službách, nadměrná pracovní zátěž, nadměrná administrativní zátěž	Propracovaný plán komunikace v rámci organizace na všech úrovních vedení (standardní prostředky)	Využívání všech možných finančních prostředků ke zlepšování pracovních podmínek zaměstnanců (dotace z EU, kraje, státu, dárci), zapojování dobrovolníků, podpůrné nástroje
Partneři poskytovatelů sociálních služeb	Efektivní fungování a kvalita poskytovaných služeb, zviditelnění, prestiž	Partner neshledává přínos v dárcovství, nemá dostatek finančních prostředků, přerušování spolupráce, nekompetentní požadavky na rozhodování o službě	Standardní komunikační prostředky	Motivace ke spolupráci, vymezení kompetencí, propagace
Média	Náměty pro čtenáře	Nezveřejňování pozitivních příkladů dobré praxe (chtějí senzace)	Partnerství s médii	Pravidelná komunikace, nabízet příklady dobře praxe

Zdroje: Šetření v ORP

4.1.4. Analýza rizik

Tab. 97. Analýza rizik

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V (P.D)		
Finanční riziko	Nedostatek financí určených pro sociální oblast	3	5	15	<ol style="list-style-type: none"> Využívání alternativních finančních zdrojů (dotace: Evropský sociální fond, krajské, národní dotace, EHP, Norské fondy, Švýcarské fondy) Pravidelná komunikace s představiteli krajů a obcí Aktivně oslovovat sponzory Vyhledávat možnosti snížení nákladů (úspory energií, sdružené nákupy) Optimální nastavení fungování (prostorové a materiálově technické podmínky) Využití meziobecní spolupráce 	Obec, je-li zřizovatelem poskytovatelem, či podporovatelem služby. Zřizovatel poskytovatele. Poskytovatel
	Nejistý vícezdrojový systém financování sociálních služeb	3	5	15	<ol style="list-style-type: none"> Podporovat prosazování společných zájmů ve veřejné správě Vymezení kompetencí mezi státem, kraji a obcemi 	Obce daného území Poskytovatelé sociálních služeb Kraj
	Nedostatek financí na investice (rozšiřování kapacit/ambulancí/terénních kapacit z důvodu poptávky), nedostatek financí na kvalitní vybavení	5	2	10	<ol style="list-style-type: none"> Využívání alternativních finančních zdrojů (dotace: Evropský sociální fond, krajské, národní dotace, EHP, Norské fondy, Švýcarské fondy, partnerství, sponzorství, dárcovství) Využití meziobecní spolupráce 	Obec, je-li zřizovatelem poskytovatele, či podporovatelem služby. Zřizovatel poskytovatele. Poskytovatel.
	Uživatelé neplatí za službu	2	4	8	<ol style="list-style-type: none"> Zefektivnit systém výběru plateb 	Poskytovatelé sociálních služeb
	Udržitelnost projektů financovaných ze strany EU - neschopnost udržet službu	4	5	20	<ol style="list-style-type: none"> Vyhledávání alternativních finančních zdrojů 	Obce daného území Poskytovatelé sociálních služeb
	Krátkodobé/jednoleté financování projektů	4	4	16	<ol style="list-style-type: none"> Změnit systém financování na základě dlouhodobějšího plánování udržitelnosti/existence projektu 	Poskytovatelé sociálních služeb

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V (P.D)		
Organizační riziko	Sociální služba se nedostane ke správnému uživateli	3	4	12	Pružná komunikace obcí, obyvatel a poskytovatelů sociálních služeb	Obce daného území Poskyvatelé sociálních služeb
	Neefektivní rozmístění poskytovatelů sociálních služeb a zařízení v rámci ORP (chybějící, či přebytková kapacita, dublované služby)	2	4	8	1. Meziobecní spolupráce (zajištění pravidelného přísunu informací, pravidelná komunikace) 2. Pravidelná komunikace s poskytovateli sociálních služeb	Obce daného území Poskyvatelé sociálních služeb
	Nedostatečná poptávka/nabídka sociální služby v čase	3	3	9	1. Meziobecní spolupráce 2. Projekty financované z fondů EU 3. Partnerství organizací sociálních služeb pro stejnou cílovou skupinu	Obce daného území Poskyvatelé sociálních služeb
	Nezájem, či neochota obcí na spolupráci (jiné priority)	4	3	12	1. Meziobecní spolupráce 2. Zlepšení komunikace mezi obcemi (zařazení tématu sociálních služeb jako pravidelného bodu programu v rámci dobrovolného svazku obcí)	Obce daného území
Právní riziko	Neinformovanost občanů (obcí) v současné složité struktuře druhů sociálních služeb (názvosloví)	5	4	20	1. Dny sociálních služeb - prezentace druhů a činností poskytovatelů sociálních služeb	Obce daného území Občan
	Změna legislativy (zpřísňující pravidla registrace sociálních služeb, nařízené investice, zpřísňující normy spojené se zvýšenými provozními náklady)	3	4	12	1. Upozornění na jednání změn legislativy	Obce daného území Kraj
	Nevymezení některých pojmů (pojem sociální bydlení/sociální bytová politika)	5	4	20	1. Upozornění na jednání změn legislativy	Obce daného území Kraj
Technické riziko	Špatná dostupnost sociálních služeb	4	4	16	1. Koordinace terénních pracovníků do oblastí, které jsou odříznuté od center poskytování sociálních služeb	Občan

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V (P.D)		
	Nevhodné prostory, špatný technický stav budov	3	4	12	1. Využívání alternativních finančních zdrojů (dotace: Evropský sociální fond, krajské, národní dotace, EHP, Norské fondy, Švýcarské fondy, partnerství/sponzorství/dárcovství)	Obce, jakožto vlastníci budov Poskytovatelé sociálních služeb
	Špatný technický stav vybavení vlivem amortizace, či modernějších technologií/vybavení	4	4	16	1. Využívání alternativních finančních zdrojů (dotace: Evropský sociální fond, krajské, národní dotace, EHP, Norské fondy, Švýcarské fondy, partnerství/sponzorství/dárcovství)	Obce, jakožto vlastníci budov Poskytovatelé sociálních služeb
Věcné riziko	Neochota využívat sociální služby, plynoucí z nedůvěry poskytovatelů	3	3	9	1. Podpora poskytovatelů sociálních služeb ze strany obce/ Meziobecní spolupráce 2. Podpora sociálních služeb informační kampaní, propagací v médiích apod.	Poskytovatelé sociálních služeb
	Nízká kvalita poskytované služby	3	4	12	1. Prověřování kvality (namátkové kontroly, auditu kvality) 2. Meziobecní spolupráce - příklady dobré praxe	Poskytovatelé sociálních služeb
	Stížnosti občanů na nedostatečné poskytování služby	2	3	6	1. Jasné vymezení obsahu poskytování sociální služby (stanovení podmínek ve smlouvě)	Poskytovatelé sociálních služeb
	Personální hrozby (Nefektivní personální zabezpečení služeb)	2	2	4	1. Efektivní vzdělávání zaměstnanců 2. Motivace	Poskytovatelé sociálních služeb

Zdroje: Šetření v ORP

4.1.5. SWOT analýza

Tab. 98. WOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
1. Obec Jablunkov se věnuje komunitnímu plánování sociálních služeb	1. Rozptýlená sídelní struktura (delší a složitější cesta k sociální službě)
2. Aktivní kluby důchodců téměř v každé obci	2. Nejistota udržení soc. služby z důvodů finančních, nedostatečné informovanosti a s tím související poptávky (systém "nejistého" vícezdrojového financování)
3. Kvalita poskytovatelů sociálních služeb, ochota starostů řešit individuální případy potřeby sociálních služeb	3. Nedůvěra k poskytovatelům sociálních služeb (problém zejména terénních pracovníků a nedostatečných informací o poskytovaných službách)
4. Domovy s pečovatelskou službou v Dolní Lomné, Jablunkově a Návsi (předpoklad zřízení DPS i v dalších obcích SO ORP Jablunkov)	4. Nedostatečná komunikační síť a spolupráce mezi poskytovateli, obcemi a uživateli sociálních služeb
5. Nízká úroveň kriminality a sociálně patologických jevů (uživatelé drog)	5. Nízký příjem jednotlivců a rodin přispívající ke zvýšení rizika chudoby v případě ekonomické recese, či ztráty zaměstnání
6. Činnost domu dětí a mládeže v Jablunkově, s dostatečnými kapacitami pro děti z okolních obcí (menší kroužky v malých obcích)	6. Vytíženost úředníků státní správy v sociální oblasti v Jablunkově
Příležitosti	Hrozby
1. Příležitosti pro poskytovatele sociálních služeb, plynoucí z nedostatku zařízení pro péči o seniory, pro osoby vyžadující pobyt v domově se zvláštním režimem, či preventivní programy pro děti, mládež a rodiny s dětmi	1. Demografické stárnutí obyvatelstva, spojené s nedostatečným množstvím zařízení pro péči o seniory a zvýšenými náklady
2. Vytvoření plánu propagace sociálních služeb v rámci území SO ORP a s tím souvisejícího plánu komunikace představitelů obcí a poskytovatelů sociálních služeb (integrováný komunitní plán)	2. Nedostatečné kapacity poskytovatelů sociálních služeb
3. Legislativní změny, řešící nejistotu financování sociálních služeb a upravující složité názvosloví	3. Vzdávající kriminalita, plynoucí z přibývání obyvatel žijících na pokraji/ hranici chudoby
4. Čerpání dotací, (problematika sociálního bydlení), využívání alternativního financování kreativních nápadů	4. Stěhování obyvatel do míst s větší koncentrací sociálních služeb
5. Využití dobrovolnického potenciálu	5. Nedostatek finančních prostředků pro kvalitní a dostupné sociální služby
6. Vybudování chráněných dílen, rozvoj sociálního podnikání	6. Nevypracovaný koncept sociálního bydlení

Komentář ke SWOT analýze

Typický venkovský region Jablunkovska by měl využít svých silných stránek – kulturní dědictví, živé spolkové aktivity a bohatství tradic, sousedskou výpomoc, k řešení slabých stránek, tzn. především stárnutí obyvatel a odlivu obyvatel v produktivním věku. Strategie reagující na stárnutí populace by měla využít potenciálu starších osob a vytvořit mezigeneračně soudržnou a věkově inkluzivní společnost. Dobrou praxí ze zahraničí se jeví rozvoj dobrovolnické činnosti, např. zapojení seniorů. Nevládní organizace a dobrovolnictví se stávají novým institucionálním fenoménem společnosti. Potenciál dobrovolníka seniorského věku ve venkovských oblastech spočívá ve vztahu k území, tradicím. Klíčová mohou být opatření zlepšující angažovanost a účast seniorů v regionálních aktivitách. Současně je žádoucí se zamyslet nad efektivitou opatření na podporu rodin a souladu rodinného a pracovního života.

Možnosti dotačních programů z EU

V programovém období 2014 – 2020 je na čerpání finančních prostředků z fondu Evropské unie připraveno 18 operačních programů (dále jen OP). V oblasti sociálních služeb lze využít zejména OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, OP Výzkum, vývoj a vzdělávání, OP Zaměstnanost, OP Integrovaný regionální a Program rozvoje venkova.

4.1.6. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

V SO ORP Jablunkov v současné době působí 8 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb, kteří zde mají evidováno sídlo. Tito poskytovatelé zabezpečují celkem 10 registrovaných sociálních služeb, ale také další přidružené služby, které do zákona o sociálních službách – Zákon č. 108/2006 Sb., formálně nespádají (do této specifické skupiny služeb poskytovaných v SO ORP Jablunkov řadíme např. bezplatnou právní poradnu, půjčovnu kompenzačních pomůcek, „charitní šatník“, dobrovolnickou činnost – sociálně aktivizační kroužky, bezplatně poskytované kurzy pro seniory, rekvalifikační kurzy, sousedskou pomoc apod.).

Během prvního čtvrtletí 2015 by měl být uveden do provozu Domov důchodců POHODA v Jablunkově, v jehož rámci by měl být zřízen i domov se zvláštním režimem (předpokládaný termín otevření je březen 2015) a Domov s pečovatelskou službou v Horní Lomné, což lze z hlediska prognózy demografického stárnutí obyvatel a s tím spojeného vzrůstajícího indexu stáří, hodnotit kladně.

Tab. 99. Poskytovatelé sociálních služeb se sídlem na území ORP Jablunkov

Poskytovatel	Zřizovatel	Druh služby	Název zařízení
Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje o. s.	Občanské sdružení	Odborné sociální poradenství	Poradna pro osoby se zdravotním postižením Frýdek-Místek, pracoviště Jablunkov
Charita Jablunkov	Církev	Denní stacionáře	Denní stacionář sv. Josefa pro mladé lidi se zdravotním postižením
Konvent sester alžbětinek v Jablunkově	Církev	Domovy pro seniory	Domov sv. Alžběty
Město Jablunkov	Obec	Pečovatelská služba	Pečovatelská služba Města Jablunkova
Obec Dolní Lomná	Obec	Pečovatelská služba	Chráněné byty - Dolní Lomná, okr. Frýdek-Místek
Obec Návsí	Obec	Pečovatelská služba	Dům s pečovatelskou službou
Sanatorium Jablunkov, a.s.	Kraj	Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních	Sanatorium Jablunkov, a.s.
Slezská diakonie	Církev	Odlehčovací služby	TABITA Jablunkov, odlehčovací služby
Slezská diakonie	Církev	Osobní asistence	TABITA Jablunkov, osobní asistence
Slezská diakonie	Církev	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	SOCIÁLNÍ ASISTENCE Jablunkov

Zdroj: vlastní zpracování

Působí zde rovněž poskytovatelé, kteří v SO ORP Jablunkov sídlo nemají. Jedná se především o terénní pracovníky osobní asistence, terénního programu pro drogově závislé a pracovníky rané péče.

Mapování těchto poskytovatelů je problematické, neboť tím, že mají sídlo mimo území SO ORP Jablunkov, nám volně dostupný Registr sociálních služeb, provozovaný MPSV ČR, neposkytne přesnou informaci, kde všude, mimo uvedené sídlo, sociální služba působí. Další komplikací bylo, že některé instituce, především instituce zřizované krajem, mají uvedenu působnost v rámci celého kraje, přičemž nemají pokryty všechny oblasti v území.

Na základě kontaktování jednotlivých poskytovatelů, bylo na území SO ORP Jablunkov zjištěno dalších 8 registrovaných sociálních služeb od 7 rozdílných poskytovatelů, kteří v SO ORP Jablunkov, dle dat MPSV, nesídlí. V případě sociální služby osobní asistence a rané péče, lze hovořit o tzv. dublování, to znamená, že jednotlivá služba je poskytována více institucemi, což může mít negativní (zejména finanční) dopady jak pro jednotlivé poskytovatele, tak pro představitele obcí, kteří jejich činnost podporují.

Tab. 100. Poskytovatelé sociálních služeb působící v SO ORP (se sídlem mimo ORP Jablunkov)

Poskytovatel	Zřizovatel	Druh služby	Název zařízení
Renarkon, o.p.s.	Město Ostrava	Terénní programy	Terénní program Frýdecko-Místecko
Podané ruce, o.s. - Projekt OsA	Občanské sdružení	Osobní asistence	Podané ruce, o.s. - Projekt OsA (Frýdek-Místek)
Slezská diakonie	Církev	Tísňová péče	Tísňová péče Dorkas
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky	Občanské sdružení	Odborné sociální poradenství	SONS ČR - Frýdek - Místek
Slezská diakonie	Církev	Raná péče	Poradna rané péče - LYDIE
Středisko rané péče SPRP Ostrava	Pobočný spolek	Raná péče	Středisko rané péče SPRP Ostrava
Osobní asistence Třinec	Církev	Osobní asistence	Charitní asistenční služba (Třinec)
Federace rodičů a přátel sluchově postižených o.s.	Občanské sdružení	Raná péče	Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s., Raná péče pro Moravu a Slezsko

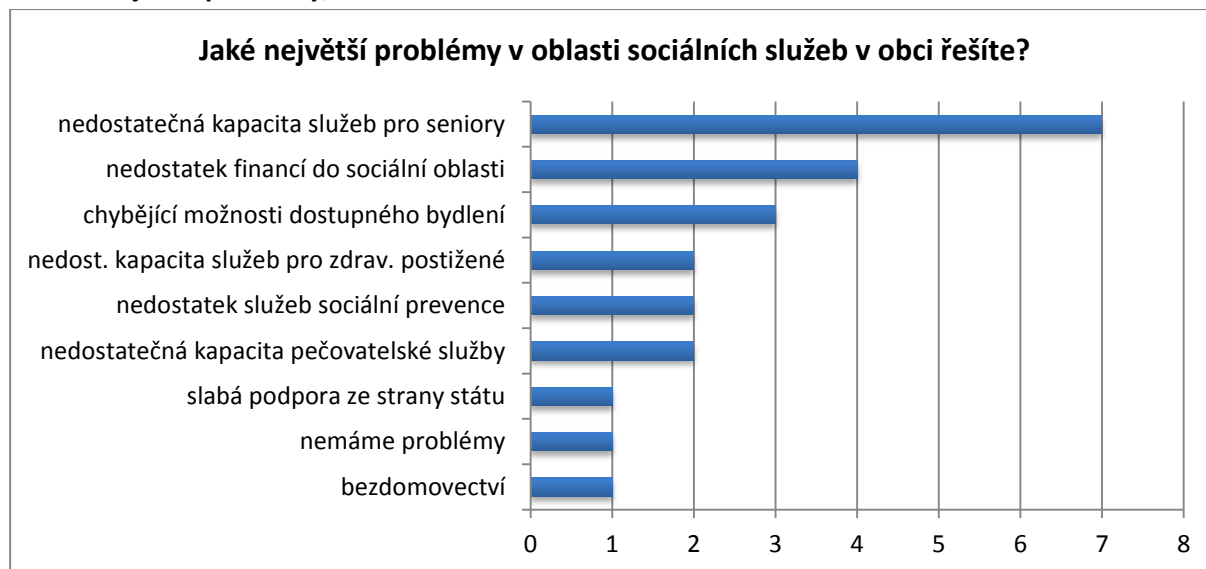
Zdroj: vlastní zpracování

Většina sociálních služeb je poskytována v jediném městě správního obvodu, kde má trvalé bydliště přibližně čtvrtina obyvatel správního území - v Jablunkově. Jedná se o pečovatelskou službu, domov pro seniory, denní stacionář, odborné sociální poradenství (do 1.1.2015) a sociální službu poskytovanou ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče. Velmi pozitivní je iniciativa města Jablunkova, které se zabývá komunitním plánováním sociálních služeb, avšak pouze za svou obec. Na základě mapování v terénu bylo zjištěno, že obyvatelé Jablunkovska považují Třinec, tedy město v sousedním SO ORP, za atraktivnější, z hlediska rozvinutější sítě sociální infrastruktury a za některými službami jsou zde nuceni dojíždět (příkladem takových služeb je například manželská poradna, poradna pro osoby trpící domácím násilím, poradna pro ženy a dívky a zejména pobytová zařízení sociálních služeb – noclehárny, azylové domy, domovy se zvláštním režimem).

Z dotazníkových šetření, kterých se zúčastnili všichni představitelé obcí SO ORP Jablunkov, vyplynulo, že jednotliví starostové jsou si vědomi nedostatku zejména zařízení a služeb pro seniory (domovy důchodců, domovy se zvláštním režimem), či chybějící možnosti dostupného sociálního bydlení, zejména co by podpory mladých rodin s dětmi a pomoci sociálně slabším.

Přestože je otázka sociálního bydlení problematická, z důvodu doposud neschválené koncepce sociálního bydlení, která by vymezovala podmínky a způsoby realizace takto zaměřených projektů, je to jedna z oblastí, na něž si obce budou moci podávat žádosti o dotace z EU.

Graf 8. Největší problémy, které řeší obce v oblasti sociálních služeb

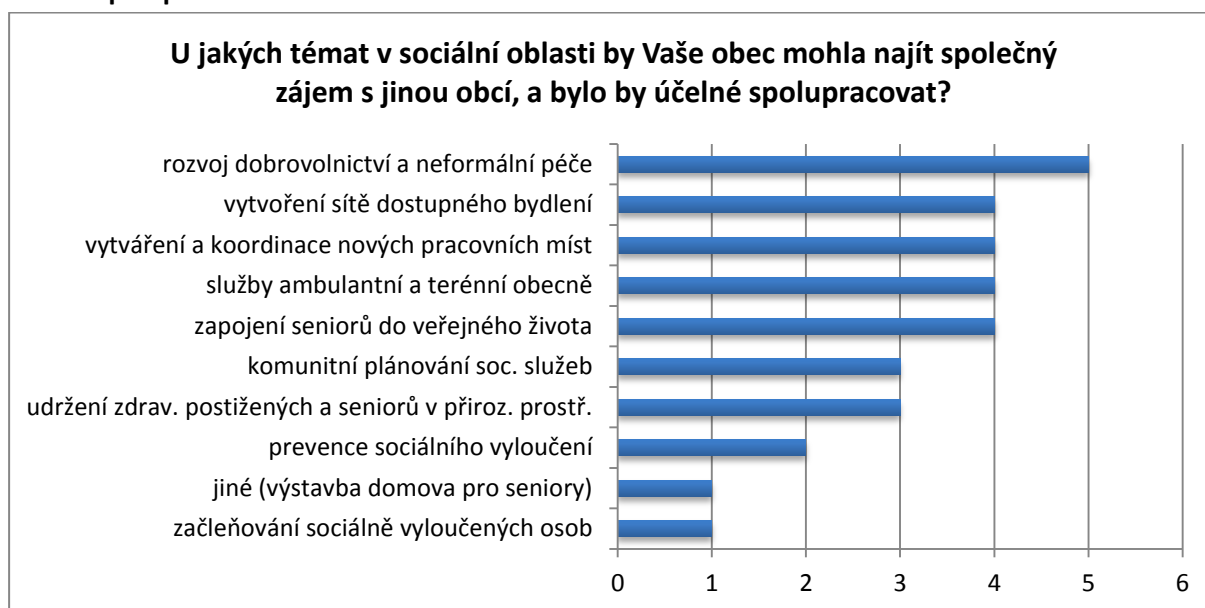

V SO ORP Jablunkov nenacházíme zařízení věnující se prevenci vzniku rizikových, či patologických jevů u dětí a mládeže. V minulosti tuto úlohu plnilo Nízkoprahové denní centrum pro děti a mládež Bunkr, o. s., které bylo nuceno, z finančních důvodů, svou činnost v roce 2012 ukončit. V rámci zařízení byla provozována i terénní služba, kdy sociální pracovník v ulicích vyhledával rizikovou mládež, se kterou pracoval – hovoříme o tzv. street workingu. Obdobně musela být ukončena sociální služba Slezské diakonie – Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v Návsi (Jasení), která fungovala jako tzv. „školka pro seniory.“ Tato služba byla velmi oblíbená a využívali ji obyvatelé z širší oblasti, bohužel po vyčerpání dotačních prostředků si organizace nemohla dovolit financovat další provoz.

Obecně lze říci, že klíčovou roli v poskytování sociálních služeb v SO ORP Jablunkov hrají církevní organizace a některé obce, které zajišťují pečovatelskou službu především občanům s chronickým postižením – zejména seniorům.

Obce svým obyvatelům, ve většině případů, zabezpečují i rozvozy obědů (některé obce využívají obecní byty a pronajímají je za výhodnou cenu sociálně slabším – např. v Hrádku fungují byty pro matky s dětmi, byty pro sociálně slabší pronajímají i Mosty u Jablunkova) a z důvodu nedostatečné poptávky jednotlivé sociální problémy obyvatel řeší operativně. Poskytovatelé sociálních služeb se setkávají s tím, že se o možnosti využití některých služeb neví, či se potenciální uživatelé, či jejich rodiny, v široké nabídce a složitém názvosloví sociálních služeb nevyznají (tísňová péče, sociální asistence, osobní asistence, domovy se zvláštním režimem, chráněné dílny aj.). Nízká poptávka sociálních služeb souvisí, mimo jiné, i s nízkou mírou kriminality, tradičním rodinným zázemím (rodinní příslušníci jsou schopni zastat sociální pomoc) a absencí typicky problémových skupin (romská menšina).

Graf 9. Témata v sociální oblasti, kde by obce mohly najít společný zájem s jinou obcí a bylo by účelné spolupracovat

Jednotliví představitelé obcí se zmínili o chybějící spolupráci jak mezi ostatními obcemi, jednotlivými obyvateli, tak mezi poskytovateli sociálních služeb. V rámci diskuze zaznělo, že v území SO ORP chybí koordinace a iniciativa tzv. lídra, většina obcí by v této roli ráda viděla město Jablunkov, jakožto obec s rozšířenou působností. Město Jablunkov však nemá zákonnou povinnost, ani nějak ekonomicky podporovaný zájem poskytovat služby ve svém spádovém území. Přitom je zřejmé, že vzhledem ke své velikosti takové služby ve spádovém území zapotřebí jsou a služby budou poskytovány právě tam. Jako možná témata v sociální oblasti pro účelnou spolupráci obcí byl uveden rozvoj dobrovolnictví a neformální péče, vytvoření sítě dostupného bydlení, vytváření a koordinace nových pracovních míst, služby ambulantní a terénní obecně, či zapojení seniorů do veřejného života.

Zdroje:

Strategické dokumenty:

Analýza socioekonomického rozvoje Moravskoslezského kraje se specifikací potřeb po roce 2013 z hlediska kohezní politiky

II. plán Města Jablunkova na období let 2013 – 2017

Koncepce kvality sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (včetně transformace pobytových sociálních služeb) 2008

Koncepce prevence kriminality v Moravskoslezském kraji na období 2012 – 2016

Moravskoslezský krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na léta 2014 – 2020

Návrh Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015 – 2020

Národní koncepce rodinné politiky (2005)

Sociodemografická analýza Moravskoslezského kraje 2012

Strategický plán mikroregionu Sdružení obcí Jablunkovska na léta 2007 – 2013

Strategie protidrogové politiky Moravskoslezského kraje na období 2010 – 2014

Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2016

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje na léta 2009 – 2020 (aktualizace 2012)

Strategie sociálního začleňování 2014 – 2020

Strategie území Jablunkovska – Integrovaná strategie území pro programové období 2014 – 2020

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2010 – 2014

Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje 2011

3. komunitní plán sociálních služeb města Český Těšín na léta 2014 - 2016

Výroční zprávy:

Bunkr, o. s., (2010, 2011, 2012)

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje, o. s., (2010, 2011, 2012)

Diecézní charita ostravsko – opavská (2010, 2011)

Charita Jablunkov (2009)

Charita Třinec (2010, 2011, 2012)

Jablunkov (2010)

Linka bezpečí (2012)

Moravskoslezský kraj (2012)

O průběhu poskytování sociální služby v Domově sv. Alžběty v Jablunkově v roce (2010, 2011, 2012)

Občanské sdružení ONŽ (2012)

Podané ruce, o. s. – Projekt OsA (2010, 2011, 2012)

Renarkon, o. p. s., (2010, 2011, 2012)

Sanatorium Jablunkov, a. s., (2010, 2011, 2012)

Slezská diakonie (2010, 2011, 2011, 2012, 2013)

Svaz tělesně postižených v České republice, o. s. (2012)

Další zdroje:

Katalog sociálních služeb v Moravskoslezském kraji (2010, 2012)

Národní program reforem České republiky 2014 - 2020

Odůvodnění územního plánu Jablunkov (2013)

Optimalizace sociálních služeb (2012)

Plán sociálních služeb Města Jablunkova na období let 2008 – 2010

Průvodce sociálními a souvisejícími službami pro občany Města Jablunkova (2007, 2011)

Sčítání lidu, domů a bytů 2011, Moravskoslezský kraj, Analýza výsledků (2013)
Sídlní struktura České republiky, dle dat SLDB 2001
Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje 2012
Souhrnná zpráva o procesu transformace v Moravskoslezském kraji
Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2013
Územně analytické podklady Jablunkov (2012)
Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Jablunkov (úplná aktualizace 2012)
Územní plán Hrádek (2012)
Územní plán Jablunkova (2013)
Územní plán Mosty u Jablunkova (2010)
Územní plán Návsí (2009)
Územní plán Písek (2014)
Základní sociálně demografické údaje ve vztahu k plánování sociálních služeb
Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Moravskoslezského kraje v roce 2012
Webové stránky jednotlivých obcí
Obec Bocanovice - <http://www.bocanovice.cz/>
Obec Bukovec - <http://www.bukovec.cz/>
Obec Dolní Lomná - <http://dolnilomna.eu/>
Obec Horní Lomná - <http://www.hornilomna.eu/>
Obec Hrádek - <http://www.obechradek.cz/>
Obec Hřčava - <http://www.obechrcava.cz/>
Obec Jablunkov - <http://www.jablunkov.cz/>
Obec Milíkov - <http://www.obecmilikov.cz/>
Obec Mosty u Jablunkova - <http://www.mostyujablunkova.cz/>
Obec Návsí - <http://www.navsi.cz/>
Obec Písečná - <http://www.obecpisečna.cz/>
Obec Písek - <http://www.obecpisek.cz/>

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny z odborných zástupců (ředitel Charity v Jablunkově, vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví v Jablunkově, zástupkyně Moravskoslezského kraje) a starosty (motivující starosta z obce Hrádek) z území ORP. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociální služby.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámeček všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území.

Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány.

Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území:

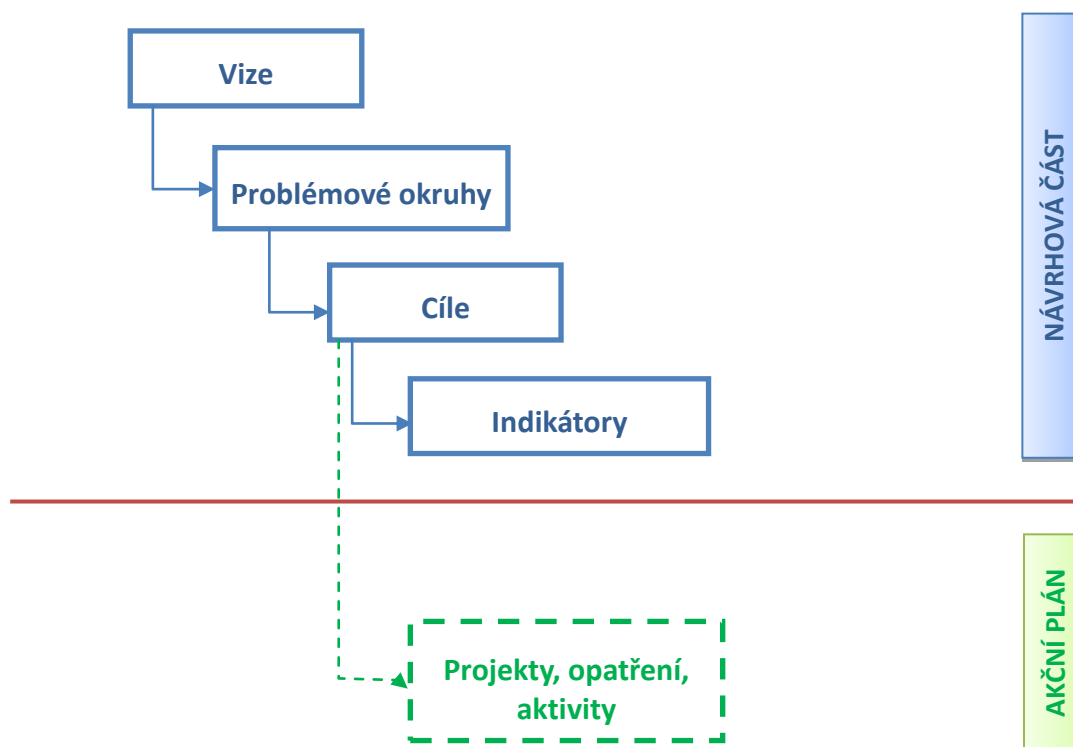
*Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. **Komunitní plánování sociální péče a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území.** Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.*

Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy):

Srdce Beskyd ... Jablunkovsko

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Sociální služby“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Tab. 101. Vize meziobecní spolupráce

Vize meziobecní spolupráce			
<p><i>Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociální péče a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.</i></p>			
Sociální služby	Problémová oblast 1: Sociální bydlení	Problémová oblast 2: Podpora dobrovolnictví a neformální péče	Problémová oblast 3: Spolupráce obcí ORP - Integrovaný plán sociálních služeb
	cíl 1.1 Vytvoření komplexní sítě sociálního bydlení	cíl 2.1 Vytvoření dobrovolnického centra	cíl 3.1 Vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize území v oblasti sociálních služeb

*Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. **Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území.** Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.*

Problémové oblasti

Problémová oblast 1: Sociální bydlení

a) Věcné argumenty

Z dotazníkového šetření, do kterého se zapojilo všech 12 obcí v území SO ORP Jablunkov, vyplynulo, že ¼ představitelů obcí pokládá za problémovou nabídku sociálního bydlení – dostupného bydlení. Třetina starostů uvedla, že vnímá tuto oblast jako vhodnou ke spolupráci s okolními obcemi.

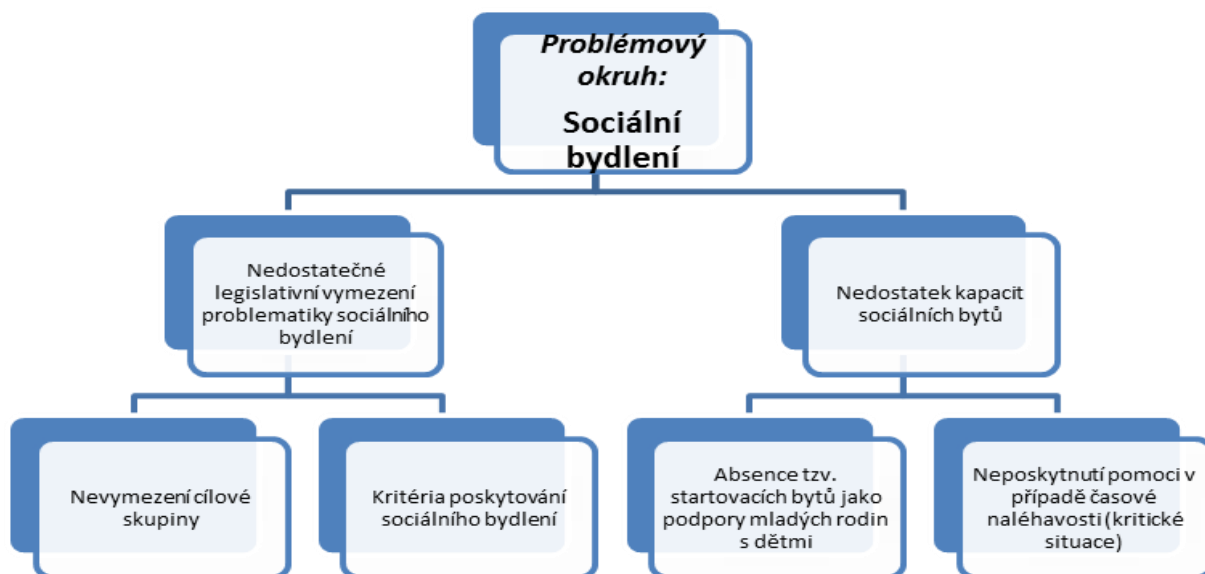
b) Příčiny problému

V území ORP není dostatek zařízení poskytující sociální bydlení pro různé skupiny obyvatel v souvislosti s jejich sociálním statutem a závislostí v důsledku snížené schopnosti péče o sebe sama. Jednotlivé obce nepovažovaly, vzhledem ke své velikosti, tuto problematiku za aktuální a samostatně řešitelnou. Ve spolupráci s ostatními obcemi by však bylo reálné vybudovat sociální byty a zajistit dostatečnou nabídku pobytových míst, která by pokryla poptávku v rámci celého území. Problémem se jeví zatím legislativně nevymezený pojem *sociální bydlení* a samotné vymezení cílové skupiny.

c) Důsledky neřešení problému

Efektivně vedená obec se pozná, mimo jiné, podle toho, jak reaguje na potřeby svých občanů. Moravskoslezský kraj se vyznačuje nejnižší kupní silou svých obyvatel. Přestože je nezaměstnanost na Jablunkovsku na jedné z nejnižších úrovní v kraji, mnoho obyvatel pracuje za minimální mzdu, na vedlejší pracovní poměr, formou tzv. dohod a ocitá se na hranici chudoby. Mladé rodiny s dětmi jsou často závislé na příjmu jednoho člena domácnosti. Nabídka pronájmu bytu za běžnou tržní cenu je často nedosažitelná. Podpora sociálního bydlení souvisí s rostoucí soudržností obyvatel a mnohdy s úspěšnou sociální integrací. Nedostatečná podpora v řešení bytové otázky může zapříčinit především stěhování obyvatel z území.

Strom problému

Problémová oblast 2: Rozvoj dobrovolnictví

a) Věcné argumenty

Dobrovolnictví bojuje proti apatii jedinců související s přehlížením sociálních potřeb v území, podporuje vztah jedince k území, aktivizuje jeho schopnosti a také podporuje jeho pracovní návyky. Dle dotazníkového šetření, téměř polovina představitelů obcí vnímá jako možnou formu spolupráce s jinou obcí rozvoj dobrovolnictví a neformální péče. Potenciál dobrovolnictví lze využít v mnoha oblastech fungování občanské společnosti. Na území se vyskytla potřeba dobrovolnictví pro cílovou skupinu seniorů.

b) Příčiny problému

Na základě šetření v terénu formou rozhovorů s aktéry z řad sociálních pracovníků, byla zmiňována ochota jednotlivců k zapojení se do dobrovolnictví.

Na území působí akreditovaní dobrovolníci vyškolení a vysílání neziskovou organizací Adra, která prostřednictvím dobrovolníků působí v domově pro seniory v Jablunkově. Neformální dobrovolnictví funguje i v Sanatoriu Jablunkov a Charitě Jablunkov, avšak v území se vyskytla potřeba dobrovolníka, který by byl vyslán přímo do domácností, konkrétně k osamělým seniorům. (Je však možné uvažovat i o dalších cílových skupinách a již vytvořených osvědčených programech – např. Program 5 P, cílený pro děti a mládež). Potřebnost takto zaměřeného dobrovolnictví plyne i ze smutných případů z minulosti, kdy se osamělému senioru, který žil v roztroušené sídelní struktuře – „na samotě“, nedostalo patřičné péče a pozornosti včas, čímž se mohlo předejít nejméně jednomu neštěstí.

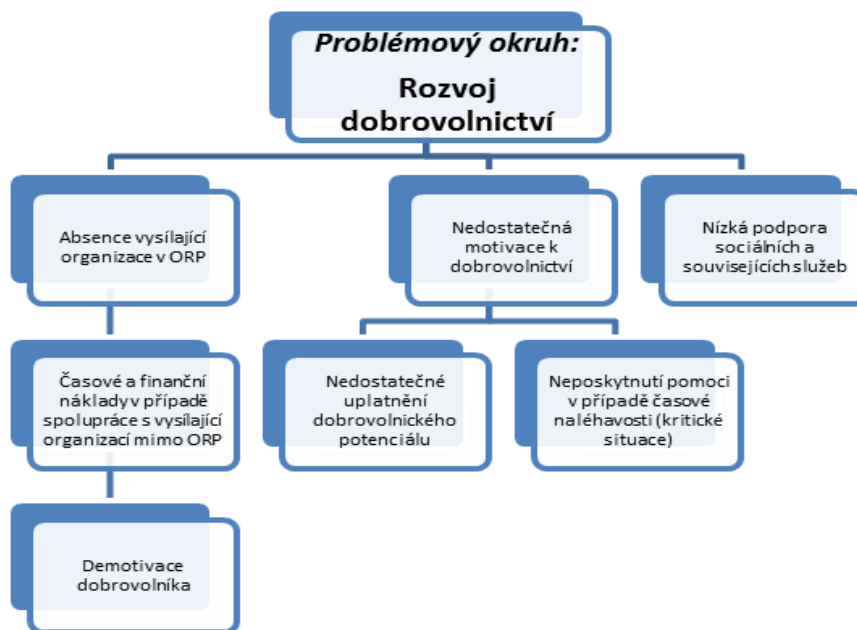
c) Důsledky neřešení problému

Podpora dobrovolnických aktivit a následné uplatňování dobrovolníků v praxi má mnoho výhod. Jednou z nich je finanční nenáročnost, oproti jiným registrovaným sociálním službám poskytovaných za úplatu. Dobrovolník může, za předpokladu kvalitní koordinace a poskytnuté supervize, zodpovědně nahrazovat drahé sociální služby (či je částečně doplňovat), které si v dnešní době nemůže dovolit každý.

Demografický trend vývoje obyvatelstva hovoří o jeho stárnutí – o čemž se lze dočíst z předchozích kapitol o situaci v ORP. V budoucnu tedy bude narůstat množství seniorů, dožívajících se vyššího věku a vyžadujících kvalitní sociální a související služby. Z příkladů dobré praxe mimo jiné vyplývá, že dobrovolnictvím lze přispět k tomu, aby senior mohl žít ve svém přirozeném prostředí, ve kterém vyrůstal, co nejdéle.

Strom problému

Problémová oblast 3: Spolupráce obcí ORP

a) Věcné argumenty

Z rozhovorů s představiteli obcí a některými subjekty z neziskového sektoru vyplynula potřeba prohloubení spolupráce obcí ORP v sociální oblasti. Stěžejní se ukazuje potřeba leadera v území. Za přirozeného leadera území je považováno jediné město ORP – Jablunkov, které se od roku 2005 systematicky věnuje komunitnímu plánování pro svou obec.

Jednou z oblastí, která se zdá být přínosná, je vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb za celé území ORP, či postupné prohlubování meziobecní spolupráce v sociální oblasti jinými inovativními metodami.

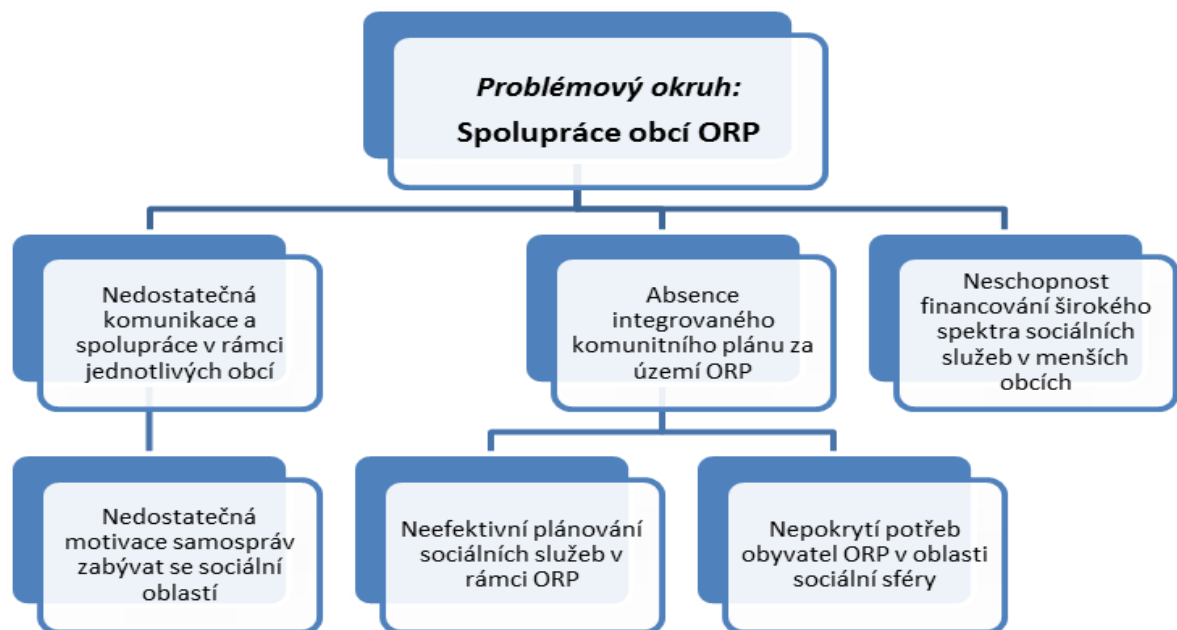
b) Příčiny problému

Nedostatečnou komunikací a spoluprací v sociální oblasti nelze efektivně plánovat a poskytovat sociální a související služby. Potřeba spolupracovat vzrůstá v souvislosti s velikostí jednotlivých obcí, které nejsou schopny financovat široké spektrum sociálních služeb pro své občany.

c) Důsledky neřešení problému

Připravovaný zákon o sociálních službách, který by měl být účinným pravděpodobně v roce 2017, předpokládá, že finanční prostředky organizacím poskytujícím registrované sociální služby nebude rozdělovat stát, jak tomu je doposud, nýbrž kraj. Inovativní je fakt, že budování nových sociálních služeb nebude krajem finančně podporováno, v případě že se tato potřebnost neprojeví ve strategickém (komunitním) plánu obce. „Nepřipravené“ obce, které dostatečně dopředu a efektivně neplánují své záměry v sociální oblasti, budou mít problém s financováním.

Strom problému

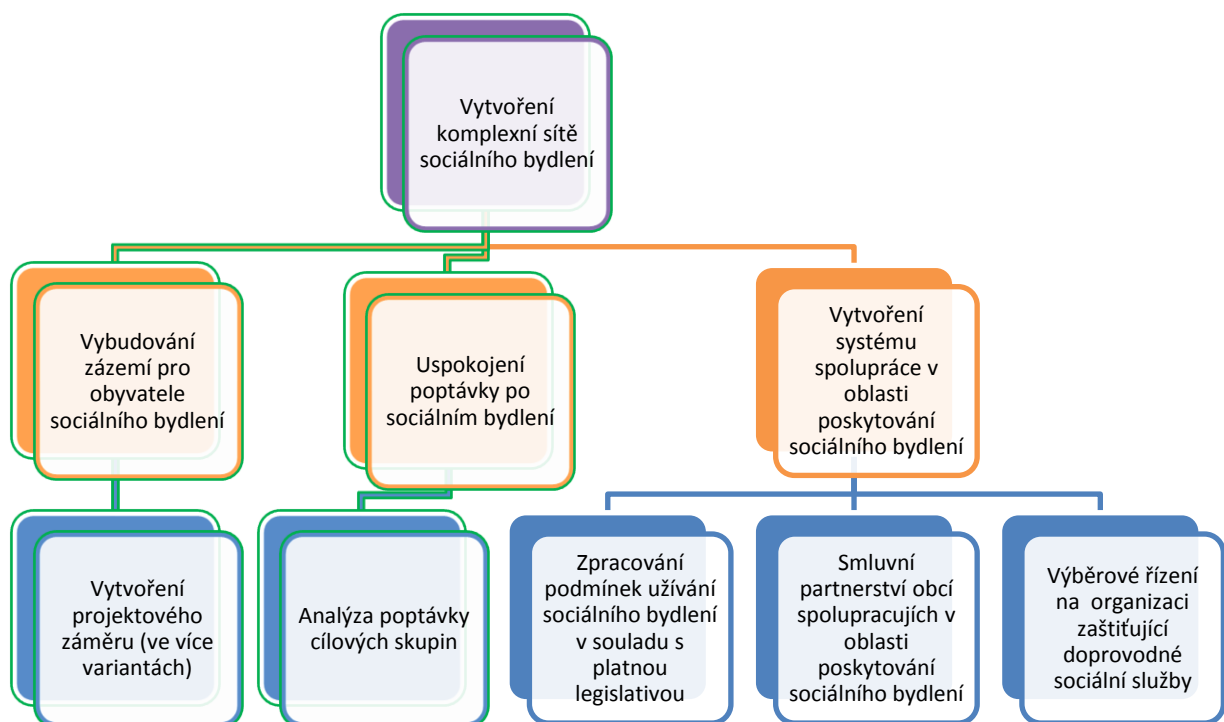
4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 102. Problémový okruh 1 – Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Sociální bydlení
Cíl 1.1	Vytvoření komplexní sítě sociálního bydlení
Popis cíle	<p>V území ORP není dostatek zařízení poskytujících sociální bydlení pro různé skupiny obyvatel, v souvislosti s jejich sociálním statusem a závislostí v důsledku snížené schopnosti péče o sebe sama. Starostové projeví, v rámci dotazníkového šetření, zájem o vybudování dostupného bydlení pro své obyvatele. Zejména menší obce považují zřizování sociálního bydlení v samostatné režii za finančně neúnosné. Řešením se jeví spolupráce více obcí (sousedních obcí) na vybudování potřebného zařízení pro cílové skupiny mladých rodin s dětmi (tzv. startovací byty), zdravotně postižených, sociálně slabých, či osamělých seniorů, kteří se po smrti svých protějšků ocitají ve finanční tísní. Smyslem vybudování komplexní sítě sociálního bydlení je obecný zájem, účelem je zvýšení nabídky cenově dostupného bydlení a konkrétní cíle sociálního bydlení se týkají sociálně-ekonomického statusu nebo přítomnosti rizikových faktorů. Investice do rodinného zázemí (zejména v případě tzv. startovacích bytů pro mladé rodiny s dětmi) může znamenat podporu kapacit rodičovské, resp. kvalitní produktivní části populace, která efektivnějším působením na pracovním trhu promění vynaložené výdaje v daňové výnosy. Neefektivní podpora podmínek života rodin může přinést negativní důsledky pro budoucí generace a podíl zvýšené migrace do blízkých krajů. Cílem projektu je začlenění sociálně vyloučených, či osob sociálním vyloučením ohrožených, zpět do společnosti, zabránit jejich migraci v rámci regionu, podpořit jejich návrat na trh práce, zvýšit jejich životní úroveň poskytováním specifické péče (finanční poradenství, raná péče, osobní asistence, pečovatelská služba, apod.) a preventivně předcházet jejich rizikovému chování.</p> <p>Předpokládá se, že v každé ze zúčastněných obcí by byly vybudovány bytové jednotky pro určitou cílovou skupinu, přičemž nabídka by primárně byla pro obyvatele ORP. Podpora klientů – obyvatel sociálního bydlení, ze strany poskytovatelů sociálních služeb by se odvíjela od specifík cílové skupiny.</p> <p>Aby bylo toto řešení efektivní, musí být jasně nastavena kritéria, na jejichž základě budou obyvatelé sociálního bydlení vybíráni. Důležitý je i motivační systém, který obyvatele podporuje k aktivnímu zapojení ke změně své situace a k samostatnosti. Sociální bydlení by nemělo být chápáno jako konečné řešení nepříznivé situace. Specifická je situace v případě seniorů.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 Věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění obsahového, administrativního a technického řízení projektu <p>B. 1 Opatření právního charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování podmínek užívání sociálního bydlení v souladu s platnou legislativou • Zpracování smluv obcí (návrhů), zavazujících se k vybudování potřebné infrastruktury

	<ul style="list-style-type: none"> Nastavení harmonogramu výstavby, koupě, či rekonstrukce bytového fondu <p>C. 1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> Analýza bytového fondu obcí Analýza poptávky Zpracování plánů sociálního bydlení ve více variantách (vytvoření projektového záměru) <p>D. 1 Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> Dohoda na spolufinancování nákladů výstavby, případně provozu, s využitím dotačních prostředků z Evropské unie <p>E. 1 Výběr ekonomicky efektivního řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> Výběr lokality Příprava a realizace společného výběrového řízení na firmu budující sociální byty a organizaci zaštiťující podporu klientům sociálního bydlení (odborné sociální poradenství, osobní asistence, pečovatelská služba aj.)
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> počet neuspokojených žadatelů počet bytů ve vlastnictví obce kvalifikovaných jako sociální byty
Správce cíle	starosta obce Hrádek

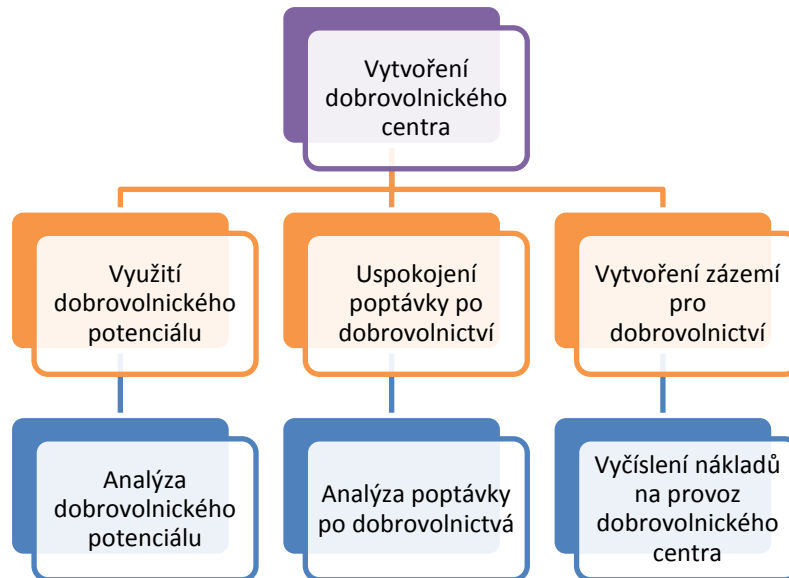
Strom cíle

Tab. 103. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Podpora dobrovolnictví a neformální péče
Cíl 2.1	Vytvoření dobrovolnického centra
Popis cíle	<p>V území ORP je možnost uplatnění dobrovolnictví, ale často se jedná o variantu, kdy dobrovolník dochází přímo do přijímající organizace, např. do domova pro seniory, sanatoria, ale nepůsobí v terénu – v jednotlivých domácnostech.</p> <p>V podmínkách roztroušené sídelní struktury podhorských vesniček lze nalézt spoustu osamělých seniorů. V minulosti došlo ke smutným případům, kdy se senioru nedostalo včas patřičné pomoci – nikdo se nezajímal, jaký je jeho zdravotní stav a potřeby. Vytvořením tohoto cíle chceme umožnit osamělému senioru aktivně trávit (v souvislosti s jeho možnostmi) svůj čas s dobrovolníkem, který, na rozdíl od registrovaných sociálních služeb, nevyžaduje od seniora finanční spoluúčast. Tímto řešením chceme mezi obyvateli podpořit sousedskou výpomoc, utužovat místní soudržnost, mít přehled o potřebách osamělých seniorů a podporovat sociální inkluzi.</p> <p>Na základě aktuální poptávky, je třeba přizpůsobit dobrovolnický program specifikům cílových skupin – lze tedy reálně uvažovat o rozšíření cílové skupiny, nejen na skupinu seniorů, ale postupně i na cílovou skupinu dětí a mládeže (např. prostřednictvím dobrovolnického programu 5P, kdy je starší dobrovolník vzorem pro svěřené dítě, pomáhá mu vyrovnávat se s obtížnými životními situacemi, učí se s ním apod.).</p> <p>Vytvoření zázemí a efektivního systému dobrovolnické činnosti je spojeno i s péčí o dobrovolníky, především formou supervize. Supervizi lze vnímat jako prostor, který je věnován dobrovolníkovi, pro jeho osobní i pracovní rozvoj, získání nových odborných zkušeností. Je podstatnou součástí práce s lidmi – nástrojem prevence syndromu vyhoření, který je spojen s poklesem nadšení k výkonu dobrovolnictví.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 Opatření právního charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování smluv s dobrovolníky a klienty (podmínky výběru dobrovolníka, vysílající organizace, forma dobrovolnictví atd.) <p>B. 1 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analýza poptávky po dobrovolnictví a po přijemcích pomoci <p>C. 1 Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyčíslení nákladů na financování dobrovolníka (supervize, pojištění) • Vyčíslení nákladů na provoz dobrovolnického centra a zajištění koordinátora dobrovolníků
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - počet vyškolených aktivních dobrovolníků Centra - vytvoření dobrovolnického centra - počet odpracovaných dobrovolnických hodin - počet akreditovaných a neakreditovaných dobrovolnických programů
Správce cíle	starosta obce Písek (předběžný návrh)

Strom cíle

Tab. 104. Problémový okruh 3 – Cíl 3.1

Problémový okruh 3	Spolupráce obcí ORP
Cíl 3.1	Vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb
Popis cíle	<p>V území ORP je jedno menší město a dalších 11 venkovských obcí. Spolupráce jednotlivých obcí v sociálních službách probíhá spíše ojediněle, a to na neformální úrovni. Většina obcí vnímá, že jejich velikost není optimální k tomu, aby si sama zajišťovala množství sociálních služeb. Mnohé nevidí smysl ve vytváření komunitních plánů v samostatné působnosti. Vytvořením partnerství „okolních“ obcí a města Jablunkova - přirozeného centra ORP, na tvorbě integrovaného plánu sociálních služeb, lze efektivně zajistit optimální síť sociálních a souvisejících služeb, která by zabezpečovala potřeby všech obyvatel území. Ministerstvo práce a sociálních věcí definuje komunitní plánování sociálních služeb jako: „otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb“. (MPSV, 2002) Naplněním tohoto cíle by mělo dojít ke zlepšení komunikace – dialogu mezi zainteresovanými a vzájemné spolupráce, informovanosti a usnadnění řešení situace osob cílových skupin, zlepšení dostupnosti sociálních služeb a snížení rizik pro cílové skupiny obyvatel ORP Jablunkov.</p> <p>Město Jablunkov se komunitním plánováním sociálních služeb zabývá od roku 2005, proto by bylo výhodné využít jeho zkušeností s plánováním jako příklad dobré praxe pro okolní obce. Pod metodickým vedením tohoto města může komunitní plán vzniknout. Komunitní plánování je doporučenou metodou kraje. Naplňováním principů komunitního plánování lze docílit, mimo jiné, ke snazšímu získávání finančních prostředků na vybudování nových, či rozvoj stávajících sociálních služeb (zahrnutí sociální služby do komunitního plánu je podmínkou pro získání finančních prostředků z Evropských strukturálních fondů). Především lze přispět k efektivnímu plánování sociálních služeb, kdy jsou zapojené obce vnímány jako partneři – zvyšuje se identifikace veřejnosti s obcí, systém sociálních služeb je srozumitelnější, spolupráce a efektivita řešení daných problémů, postup při plánování a rozhodování o sociálních službách se stane průhlednějším, a proto má veřejnost větší zájem se na procesu podílet.</p>
Hlavní opatření	<p>A. 1 Věcná analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navázání komunikace s potenciálními aktéry <p>B. 1 Opatření právního charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zpracování smluvních podmínek zapojení jednotlivých obcí do procesu komunitního plánování <p>C. 1 Finanční analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyčíslení nákladů komunitního plánování a následně určení spolufinancování jednotlivých obcí <p>D. 1 Výběr ekonomicky efektivního řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výběr realizátora komunitního plánování
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb - obce zapojené do integrovaného plánu sociálních služeb
Správce cíle	starosta obce Písečná

Strom cíle

4.2.4. Indikátory

Karty indikátorů

Tab. 105. Indikátor problémového okruhu 1.

Problémový okruh	Sociální bydlení		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	POČET NEUSPOKOJENÝCH ŽADATELŮ		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrádek		
Roky	2013	2017	2020
Plán			
Skutečnost	V současnosti není centrálně evidován počet neuspokojených uživatelů.		
Popis měřítka:	Z hlediska vytvoření efektivní sítě sociálního bydlení, která by uspokojovala potřeby, dle analýzy poptávaných cílových skupin, je nezbytné, aby měly obce přehled o neuspokojených potřebách svých obyvatel. Díky evidenci potenciálních zájemců o službu lze zabezpečit optimální plánování sítě sociálního bydlení. Je žádoucí mít k dispozici nejen počty neuspokojených, či čekajících klientů, ale také důvody, proč jejich potřeby nebyly uspokojeny (nenaplnění cílové skupiny, nedostatečná kapacita apod.). Nezbytné je zohlednění případných klientů, kteří mají podanou žádost na více místech. Je žádoucí, aby úroveň tohoto indikátoru měla klesající tendenci.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet centrálně, v rámci jednotlivých obcí evidovaných neuspokojených potenciálních klientů sociálního bydlení		
Zdroj čerpání dat:	Obecní úřady obcí SO ORP Jablunkov – informace z jednotlivých odborů		

Tab. 106. Indikátor k cíli 1.1

Cíl	Vytvoření komplexní sítě sociálního bydlení		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET BYTŮ VE VLASTNICTVÍ OBCE KVALIFIKOVANÝCH JAKO SOCIÁLNÍ BYTY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Hrádek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		+ 10	+ 20
Skutečnost	<p>Kapacita bytů v rámci pečovatelské služby (80)</p> <p>Kapacita bytů pro matky samoživitelky s dětmi (11)</p> <p>Kapacita sociálních bytů pro „bezproblémové“ nízkopříjmové obyvatelstvo (24)</p>		
Popis měřítka:	<p>Sociální byty, které jsou cílené pro potřebné, domácnosti s nízkými příjmy, představují nástroj redukce chudoby (po zohlednění nákladů na bydlení) a také sociálního vyloučení, neboť umožňují nízkopříjmovým domácnostem začlenění do standardního způsobu bydlení. Změna počtu sociálních bytů ve vlastnictví obcí indikuje změnu úsilí politiky v oblasti sociálního začleňování. Počet sociálních bytů je vhodné na úrovni obcí poměřovat s velikostí cílové skupiny, tj. počtem domácností/jedinců splňujících kritéria vzniku, tedy nároku na sociální byt nebo počtem domácností v hmotné nouzi.</p> <p>V tomto případě nelze říci, zda je žádoucí, aby indikátor počtu sociálních bytů rostl, či klesal, neboť jeho výše je přímo úměrně závislá na aktuální poptávce potřebných obyvatel. Bude-li poptávka potřebných narůstat, bude tak žádoucí, aby rostla hodnota tohoto indikátoru.</p>		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet sociálních bytů poskytovaných různým cílovým skupinám		
Zdroj čerpání dat:	Obecní úřady obcí SO ORP Jablunkov		

Tab. 107. Indikátor problémového okruhu 2.

Problémový okruh	Podpora dobrovolnictví a neformální péče		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet vyškolených aktivních dobrovolníků Centra		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Písek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		20	40
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet vyškolených aktivních dobrovolníků může být posuzován samostatně, i vzhledem k poměru k celkovému počtu vyškolených dobrovolníků. Takováto hodnota je pak ukazatelem dobré organizace, správně nastaveného školicího a motivačního systému práce s dobrovolníkem. Žádoucím je, aby samotný indikátor vzrůstal (případně, aby se hodnota poměru celkového počtu vyškolených dobrovolníků a vyškolených aktivních dobrovolníků snižovala).		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet vyškolených aktivních dobrovolníků v rámci vybudovaného Dobrovolnického centra		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva Dobrovolnického centra		

Tab. 108. Indikátor k cíli 2.1

Cíl	Vytvoření dobrovolnického centra		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Vytvoření dobrovolnického centra		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Starostka obce Písek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Velmi jednoduchý indikátor, který vypovídá o tom, zda bylo na území SO ORP Jablunkov vytvořeno organizované dobrovolnické centrum. V případě akreditovaného dobrovolnického centra hovoříme o organizaci, která dobrovolníky vybírá, eviduje, připravuje pro výkon dobrovolnické služby a uzavírá s nimi smlouvu o výkonu dobrovolnické služby. Je žádoucí, aby se tento indikátor vyvíjel kvalitativně, v případě analyzované poptávky a nabídky po dobrovolnictví, by bylo žádoucí kapacitu dobrovolnického centra rozšířit.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet dobrovolnických center v území SO ORP Jablunkov		
Zdroj čerpání dat:	V případě vytvoření akreditovaného dobrovolnického centra lze údaj čerpat na webových stránkách Ministerstva vnitra, které vede seznam vysílajících organizací, kterým udělilo akreditaci. Zákon však neupravuje veškeré dobrovolnictví, ale pouze to, které je akreditované, dobrovolníci tedy mohou působit i mimo rámec tohoto zákona. Údaje o „neformálním dobrovolnictví“ jsou k dispozici z výročních zpráv sociálních organizací, církví, apod.		

Tab. 109. Indikátor k cíli 2.2

Cíl	Vytvoření dobrovolnického centra		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet odpracovaných dobrovolnických hodin		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Písek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2 640 hodin	5 280 hodin
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor by měl vykazovat vzrůstající tendenci, vzhledem ke snaze Centra o zapojení co nejvyššího počtu dobrovolníků a zvyšování počtu odpracovaných hodin jednotlivých dobrovolníků (preference dlouhodobé dobrovolnické činnosti).		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet odpracovaných dobrovolnických hodin za rok		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva Centra		

Tab. 110. Indikátor k cíli 2.3

Cíl	Vytvoření dobrovolnického centra		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet akreditovaných a neakreditovaných dobrovolnických programů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starostka obce Písek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet dobrovolnických programů, cílených pro různé cílové skupiny, vypovídá o aktivitě Centra. Je dobré mít přehled jak o akreditovaných, tak neakreditovaných programech. Obecně nelze říci, že je efektivní, aby hodnota tohoto indikátoru vzrůstala. Rostoucí tendence by měly zohledňovat neuspokojenou poptávku dané cílové skupiny – v tomto případě by byla vzrůstající tendence indikátoru žádoucí.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet akreditovaných a neakreditovaných dobrovolnických programů		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva Centra		

Tab. 111. Indikátor problémového okruhu 3.

Problémový okruh	Spolupráce obcí ORP Jablunkov		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb		
Měrná jednotka	ANO/NE		
Správce měřítka	Starosta obce Písečná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		ANO	ANO
Skutečnost	NE		
Popis měřítka:	Vytvoření integrovaného komunitního plánu sociálních služeb, v jehož rámci by se, dle doporučení Kraje, plánovalo na úrovni území SO ORP Jablunkov, je podmíněno cílenou komunikací o metodě komunitního plánování s jednotlivými obcemi. Plán předpokládá vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb v roce 2017, v roce 2020 by měl obsahovat aktualizované informace.		
Metodika a výpočet:	Údaj je zřejmý (existence/neexistence integrovaného plánu)		
Zdroj čerpání dat:	Kordinátor komunitního plánování		

Tab. 112. Indikátor problémového okruhu 3.1

Cíl	Vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Obce zapojené do integrovaného plánu sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Starosta obce Písečná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	12
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor vyjadřuje, kolik obcí, v rámci území správního obvodu obce s rozšířenou působností města Jablunkova, v sociální oblasti spolupracuje. Ideálním případem by bylo, aby se do integrovaného plánování zapojilo všech 12 obcí v území – tedy, aby se plánovalo v rámci celého území ORP, případně aby se hodnota tohoto indikátoru v čase zvyšovala.		
Metodika a výpočet:	Souhrnný počet zapojených obcí do integrovaného komunitního plánu sociálních služeb		
Zdroj čerpání dat:	Kordinátor komunitního plánování		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 113. Složení řídící skupiny

Složení řídící skupiny	

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 114. Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytvoření komplexní sítě sociálního bydlení	Starosta obce Hrádek
2.1	Vytvoření dobrovolnického centra	Starostka obce Písek
3.1	Vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb	Starosta obce Jablunkov

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 115. Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Počet neuspokojených žadatelů	Starosta obce Hrádek
2	Počet bytů ve vlastnictví obce, kvalifikovaných jako sociální byty	Starosta obce Hrádek
3	Počet vyškolených aktivních dobrovolníků Centra	Starostka obce Písek
4	Vytvoření dobrovolnického centra	Starostka obce Písek
5	Počet odpracovaných dobrovolnických hodin	Starostka obce Písek
6	Počet akreditovaných a neakreditovaných dobrovolnických programů	Starostka obce Písek
7	Vytvoření integrovaného plánu sociálních služeb	Starosta města Jablunkov
8	Obce zapojené do integrovaného plánu sociálních služeb	Starosta města Jablunkov

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 116. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí

Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného,

časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

4.4. Závěr a postup zpracování

4.4.1. Shrnutí

Páteří návrhové části sociálních a souvisejících služeb je vytvořená vize, ze které se odvíjí zvolené problémové oblasti, cíle a opatření, definované k řešení problémů. Problémové oblasti i cíle vycházejí z analytické části dokumentu, z dotazníkových šetření u jednotlivých představitelů obcí a byly diskutovány na osobních setkáních a formou fokusních skupin s klíčovými aktéry mikroregionu. Za oblast sociálních služeb byli účastni vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví v Jablunkově, ředitel Charity Jablunkov, cenné připomínky však měli i motivující starosta obce Hrádek, pracovnice Krajského úřadu v Ostravě, ředitelka Základní školy v Písku. Primárně byly zvoleny 3 problémové oblasti, ke kterým byl přiřazen vždy jeden cíl, sestavený z řady opatření. První problémovou oblastí je otázka sociálního bydlení, vyvstávající z nedostatku těchto zařízení v území, cílem je vytvoření komplexní sítě sociálního bydlení. Druhou problémovou oblastí je rozvoj dobrovolnictví, cílem je pak vytvoření dobrovolnického centra, zaměřujícího se na širší cílové skupiny (senioři, děti a mládež). Třetí problémový okruh vychází z potřeby prohlubování meziobecní spolupráce v sociálních službách a zajištění optimální alokace jednotlivých služeb. Výstupem by měl být vytvořený Integrovaný plán sociálních služeb za celé území ORP.

Každému cíli byl přiřazen tzv. gestor – správce cíle, který bude sledovat jeho naplňování prostřednictvím zvolené sady jednoduchých indikátorů. Vývoj indikátoru bude ukazovat, do jaké míry je cíl naplňován.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Začátkem srpna 2014 započala tvorba návrhové části dokumentu, které byla rozdělena do 5 fází. Během první fáze „Struktura návrhové části a Vize“ byla vytvořena vize a slogan pro území SO ORP Jablunkov. Vize a slogan byly formulovány společně se starosty SO ORP Jablunkov na setkání v rámci DSO „Sdružení obcí Jablunkovska“.

Druhá fáze odstartovala 1. 9. 2014, kdy byly motivujícími starostovy a realizačním týmem formulovány problémové okruhy k jednotlivým oblastem. Během těchto dvou měsíců byly zpracovány připomínky od externích oponentů, které se vztahovaly na již vypracovanou analytickou část dokumentu.

Po zpracování problémových okruhů byly definovány cíle vedoucí k řešení problémových okruhů. Cíle byly prodiskutovány v rámci „Fokusní skupiny“, které se účastnilo 5 místních odborníků. Začali jsme také uvažovat o případných gestorech cílů, ale z důvodu komunálních voleb, se volba gestora odložila na listopad/prosinec.

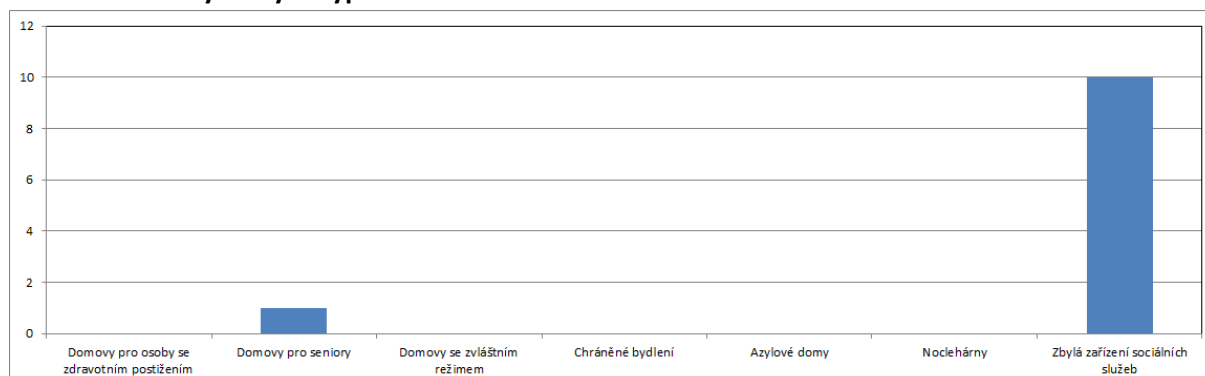
V listopadu jsme společně s motivujícími starosty diskutovali o možných indikátorech, kterými se měří úspěšnost a úroveň dosahování stanovených cílů. Pro každý problémový okruh jsme zvolili jeden indikátor výsledku a pro každý cíl jeden až dva indikátory výstupu. Z řad starostů byli určeni předběžní gestoři cílů a indikátorů.

Pátá – poslední fáze, končila dnem 20. 12. 2014, kdy byl pracovníkem pro analýzy a strategie souhrnný dokument upraven do konečné podoby, byly doplněny indikátory a další připomínky, které vyplynuly z rozhovorů se starosty.

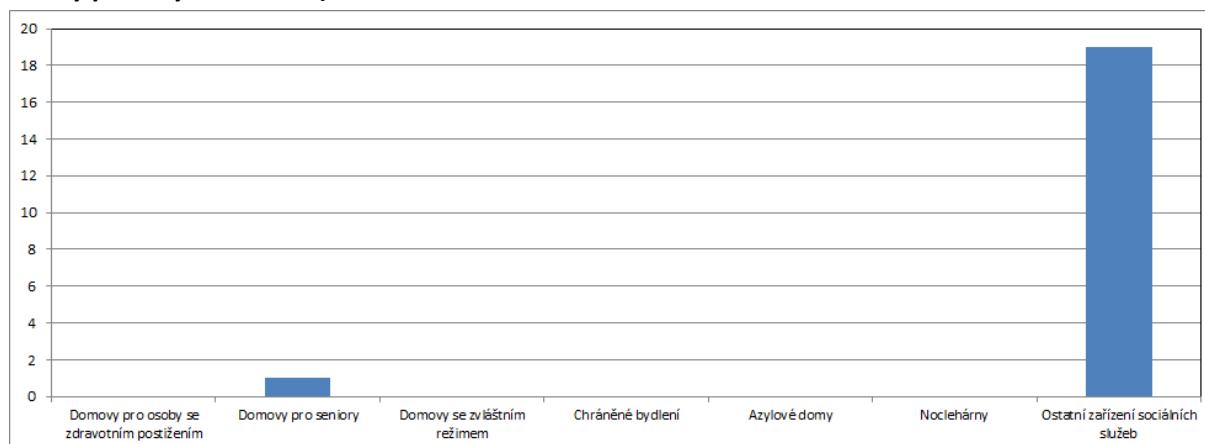
4.5. Přílohy

4.5.1. Grafické výstupy zpracované v rámci analytické části

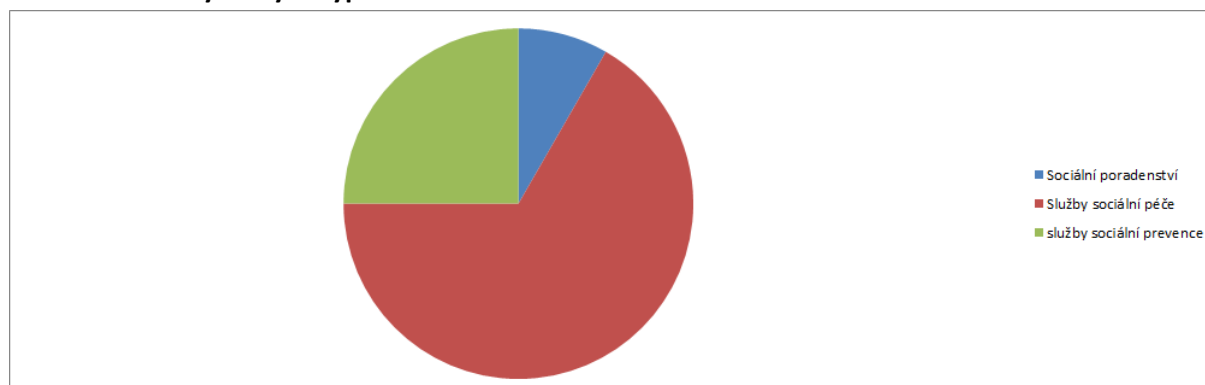
Graf 10. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP

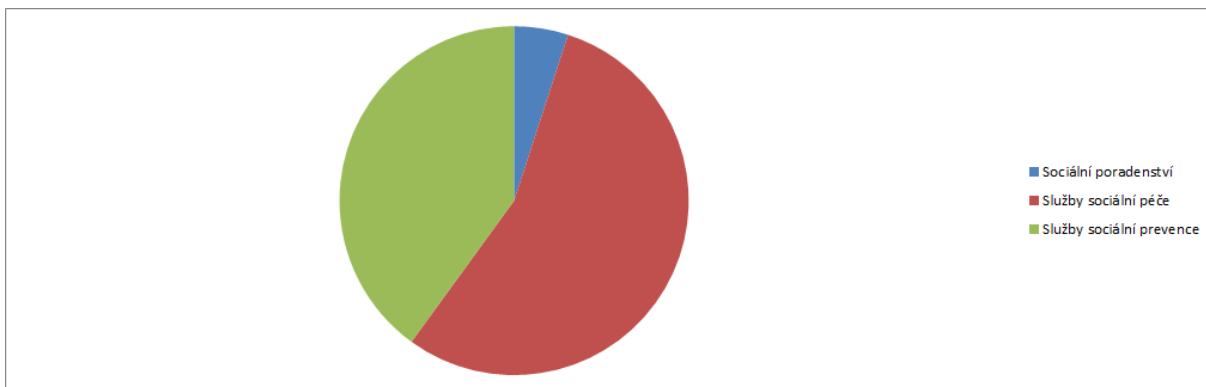
Graf 11. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

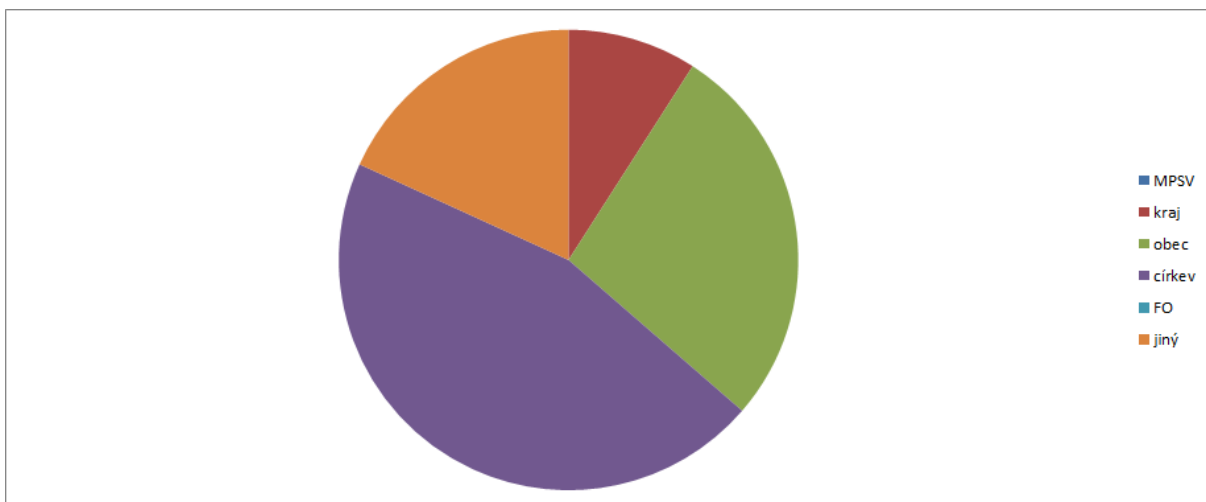
Graf 12. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP

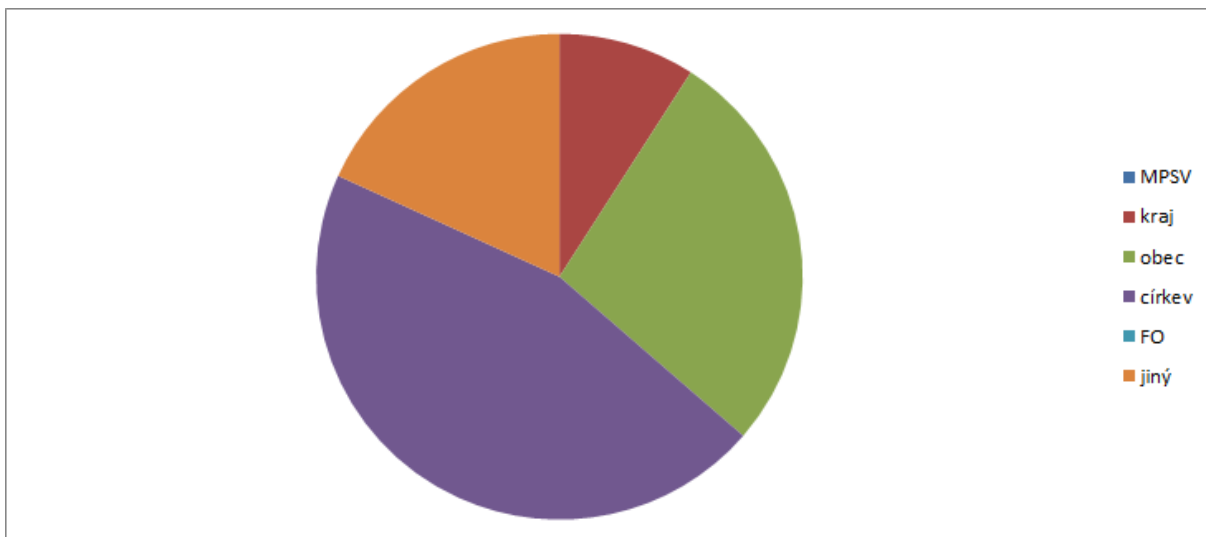
Graf 13. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)

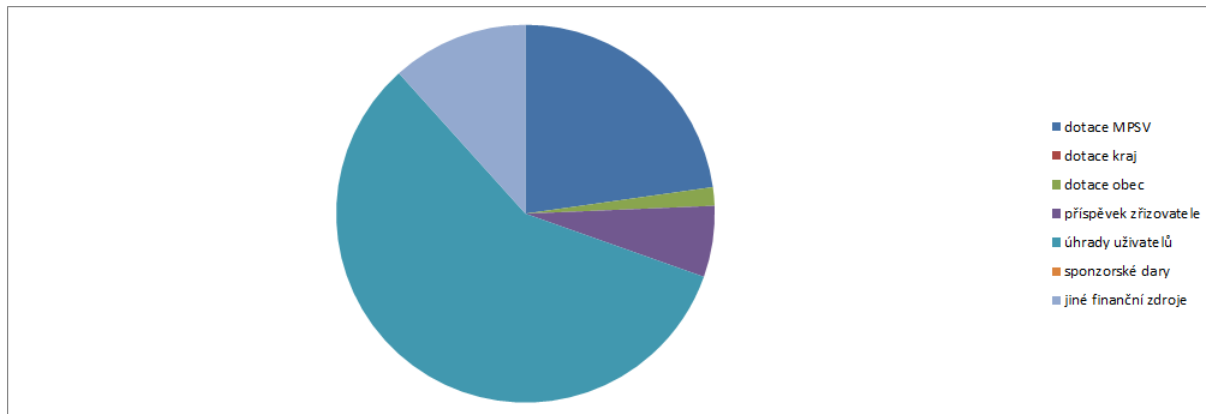
Graf 14. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

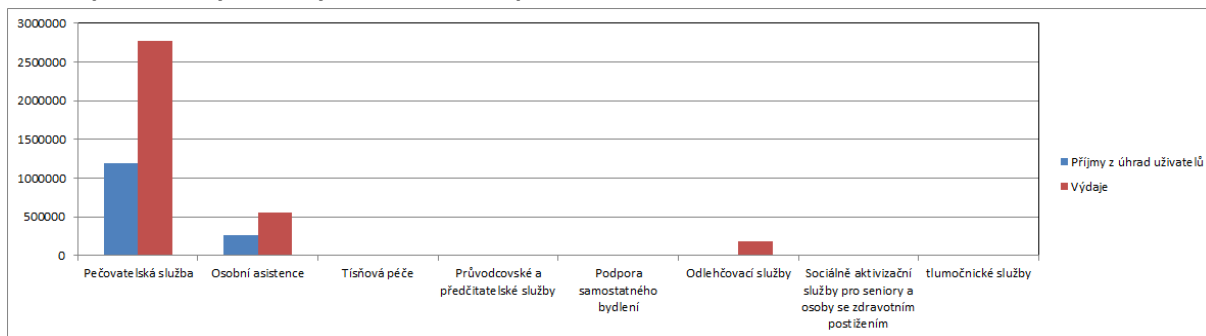
Graf 15. Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele

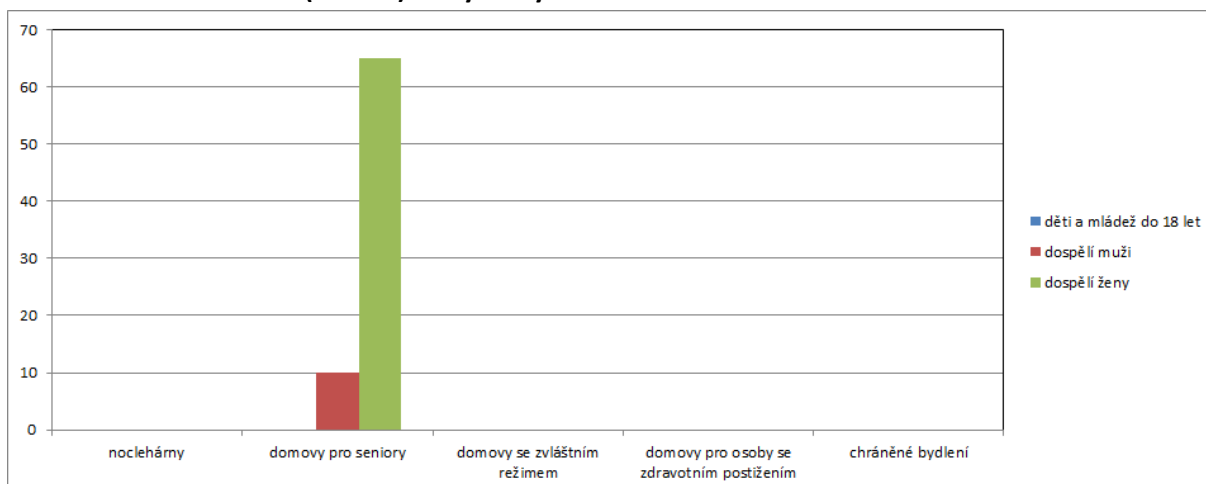
Graf 16. Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP

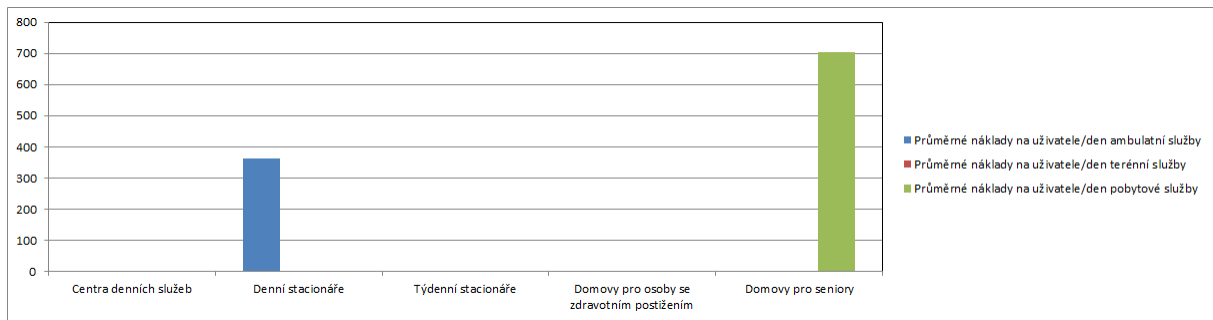
Graf 17. Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Graf 18. Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Graf 19. Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP

5. Téma 3.: odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklémi při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru na základě podpisu Smlouvy o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů se společností EKO-KOM, a.s., odměny za zajištění zpětného odběru výrobků - kolektivní systémy apod.)

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady, ze Zákona jsou však limitovány např. horní hranicí poplatku vybíraných od občanů. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění

- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

Identifikace problémů

1. Polovina obcí ORP Jablunkov se potýká s černými skládkami. Obce s chatařskými oblastmi a zvýšenou koncentrací podnikatelských subjektů, řeší tento problém intenzivněji. Původci černých skládek jsou především projíždějící občané, či turisté z okolních obcí, kteří vyhazují odpad nejčastěji podél silnic, na parkovištích, či v lesích.

2. Nedostačující osvěta občanů o problému znečišťování prostředí a ovzduší. Opět se zde jedná, ve velké míře, o chataře a podnikatelské subjekty, kteří k území nemají bližší vztah.

3. Problematika odpadového hospodářství není na území ORP řešena komplexně. (Dobrovolný svazek obcí "Sdružení obcí Jablunkovska", jehož součástí je 10 obcí ORP Jablunkov a 4 obce ORP Třinec, jedná o problematice odpadového hospodářství zřídkka).

Svazky obcí, které již spolupracují v oblasti odpadového hospodářství na území ORP a typ spolupráce

Šetřením v SO ORP Jablunkov nebyla zjištěna spolupráce DSO v dané oblasti.

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Svoz komunálního odpadu, ve 12 obcích ORP Jablunkov, obstarávají celkem 3 svozové firmy. Nejvyšší podíl, vzhledem k rozloze území, má firma Nehlsen Třinec, s.r.o., zabezpečující svoz 9 obcím. Vlastníkem společnosti je správní město sousedního obvodu s rozšířenou působností Třinec a německá společnost Nehlsen GmbH & Co.KG. Firma .A.S.A., spol. s.r.o., největší konkurent společnosti Nehlsen Třinec, s.r.o., působí v obcích Bocanovice a Bukovec. .A.S.A., spol. s.r.o. je rakouskou společností, území ORP Jablunkov využívá její provozovnu v Českém Těšíně. Další svozová firma TS-technické služby, a.s. působí pouze na území města Jablunkov. Vlastníkem společnosti je Město Jablunkov, hlavním předmětem podnikatelské činnosti je výroba a rozvod tepla a teplé užitkové vody; od roku 2008 společnost provozuje komplexní služby v odpadovém hospodářství.

Ve všech obcích ORP probíhá svoz komunálního odpadu formou podání přihlášky na obecní úřad (tento systém vystřídal, v minulosti využívaný, systém prodeje svozových známek). Poplatek na občana nepokrývá náklady na svoz, jednotlivé obce za každého občana doplácí. Oblast odpadového hospodářství je tak jednou z největších finančních zátěží pro veřejné rozpočty obcí v území. Průměrná cena za 1 t SKO na území SO ORP Jablunkov činí 1 435,84 Kč. Pro potřebu analýzy ceny za 1 t tříděného/separovaného komunálního odpadu byla využita data ze zdroje IURMO a výsledná průměrná cena činí 4 450,37 Kč. 75 % obcí platí podprůměrnou a 25 % obcí platí nadprůměrnou cenu za 1 t SKO. Průměrná výše poplatku na občana činí 417,25 Kč, průměrná částka, která obec doplácí na občana, je ve výši 875,43 Kč. Pro tuto částku byla využita data ze zdroje IURMO, proto je pouze orientační. 25 % obcí doplácí na občana podprůměrnou částku a 75 % obcí doplácí na občana nadprůměrnou částku. (Všechny výše udávané částky jsou včetně DPH).

V obci Milíkov se poplatek na osobu za komunální odpad krátí v závislosti na počtu osob žijících v domácnosti (bydlí-li v jednom rodinném domku víc jak 5 osob, tak již neplatí za svoz odpadů částku

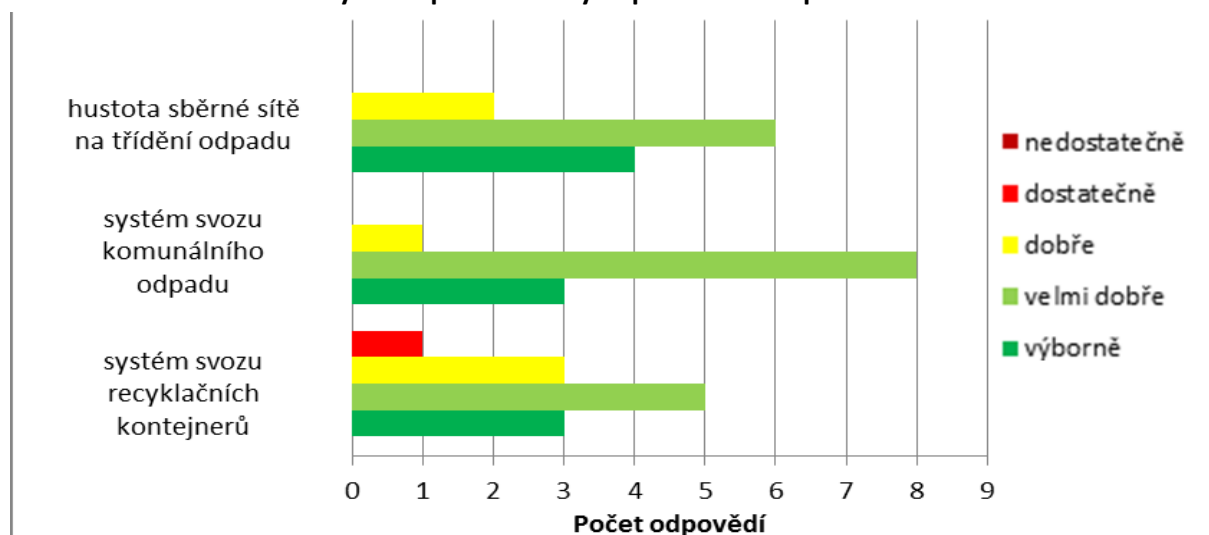
455 Kč, ale 375 Kč na osobu). V obci Dolní Lomná se nachází početné chaty sezónně i dlouhodobě obývané chataři. Poplatek za svoz odpadů je v obci ve výši 500 Kč za chatu (číslo popisné) bez ohledu na počet osob – tato částka tvoří horní strop, který může obec, dle legislativy ČR po chataři požadovat.

Spolupráce obcí v území ORP Jablunkov je v oblasti odpadového hospodářství v začátcích. Jde především o společné využívání sběrných dvorů a sběrných míst.

Je zde i tendence ke spolupráci v oblasti separace biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) a snížení jeho podílu ve směsném komunálním odpadu (SKO). Obec Mosty u Jablunkova již bioodpad separuje formou komunitního i domácího kompostování. Po jejím vzoru společně požádaly o dotaci na tyto účely také obce Hrádek, Návsí, Bukovec a Hřava v rámci Sdružení obcí Jablunkovska.

Na základě dotazníkového šetření představitelé obcí nejlépe hodnotili systém svozu komunálního odpadu a hustotu sběrné sítě na třídění odpadu. Většina obcí je se systémem svozu komunálního odpadu spokojená a nevidí zde závažné problémy, které by vyústily ve změnu svozové firmy. Hůře vnímaný je systém svozu recyklačních kontejnerů, se kterým je 1 obec nepříliš spokojená, a další 3 obce jsou spokojeny pouze dobře.

Graf 20.1 Hodnocení obcí vybrané problematiky odpadového hospodářství

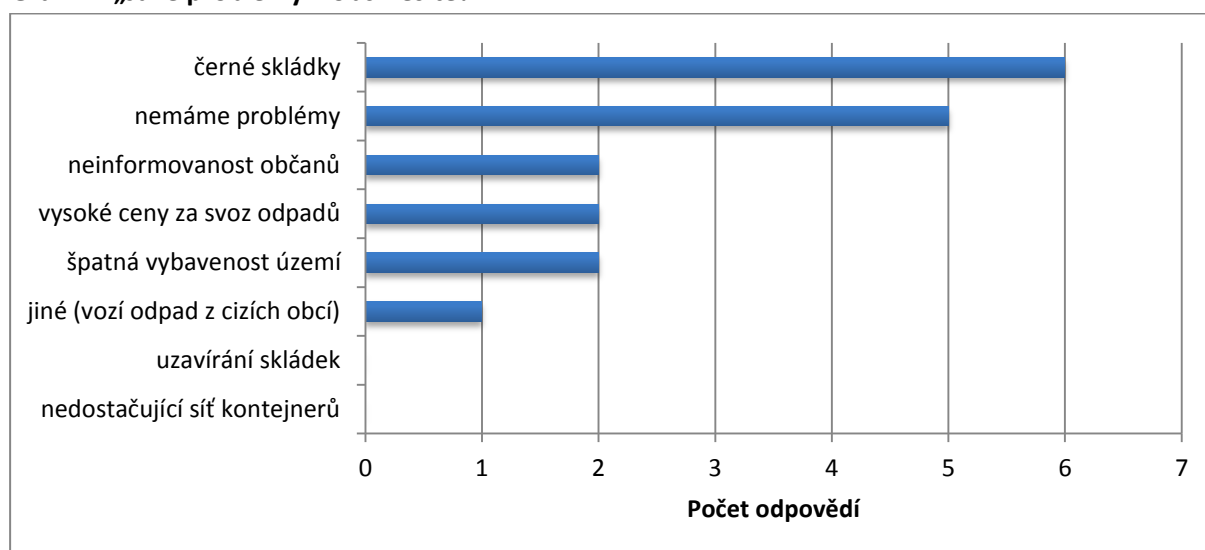
Na otázku, jaké problémy v oblasti odpadového hospodářství obce řeší, uvedla většina obcí výskyt černých skládek. Tento problém trápí polovinu obcí na území SO ORP Jablunkov. Při formálních (neformálních) rozhovorech s představiteli jednotlivých obcí bylo na tento problém opakovaně poukazováno a každého starostu to velice trápí. Jako původce černých skládek uvádějí chataře, soukromé podnikatele (především majitele turistických chat a středisek) a občany jiných obcí, kteří při projíždce územím vyhazují odpad do „cizích“ obcí. Motivem takového znečišťování životního prostředí je v případě chatařů nedostatečný vztah k lokalitě, u podnikatelských subjektů je motivem úspora finančních prostředků, kdy podnikatel v „lepší“ případě odpad odváží na sběrná místa, aby nemusel sám platit za objemnější nádobu v blízkosti „svého“ podniku, což se promítne do většího finančního zatížení rozpočtu obcí, nebo vyprodukovaný odpad ledabyle odveze na odlehlé místo.

V takovém případě je pro obce téměř nemožné vypátrat původce odpadu a náklady na opatření, jako jsou kamerové systémy, foto pastě, apod., jsou vysoké.

Jako pozitivní se jeví odpověď 5 představitelů obcí (tedy téměř 50%), že v oblasti odpadového hospodářství jejich obce problémy nemají. Tito představitelé uvedli, že problém černých skládek je pro ně otázkou minulosti, či je netrápí v takové míře, nač má vliv především zvyšující se osvěta v této oblasti, s níž souvisí i zájem o aktivní účast na Dni země, či zvýšený počet kontejnerů a sběrných nádob v obcích.

Přestože v posledních letech došlo k výraznému nárůstu trendu třídění odpadu, 2 obce vnímají informovanost obyvatel o problematice odpadového hospodářství jako nedostatečnou. 2 obce trápí vysoké ceny za svoz odpadů, které významně zatěžují obecní rozpočet. Problematika odpadového hospodářství je pro obce obecně jednou z největších finančních zátěží, neboť na tyto služby za občana doplácí.

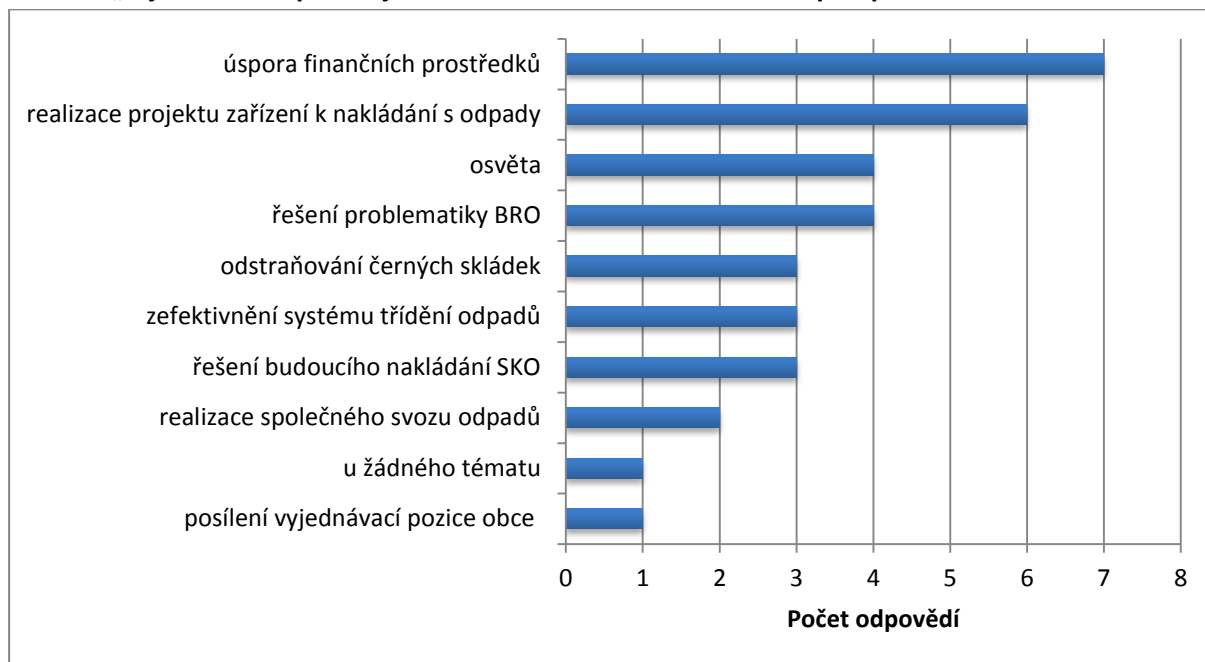
Graf 21. „Jaké problémy v obci řešíte?“

Jako největší příležitost ke spolupráci vidí představitelé obcí úsporu finančních prostředků v odpadovém hospodářství, dále realizaci projektu zařízení k nakládání s odpady, osvětu občanů a řešení problematiky biologicky rozložitelných odpadů. Tyto čtyři návrhy vzbudily v představitelích obcí jisté nadšení a ochotu tyto problémy společně řešit.

Jednotlivé oblasti spolupráce však mají své překážky. Příležitost, jak uspořit finanční prostředky, vidí většina obcí ve sjednocení obcí z hlediska jednoho poskytovatele – jedné svozové firmy, čímž by obce měly lepší vyjednávací schopnost např. o možném snížení nákladu za svoz. Překážkou je však neochota obcí s jiným poskytovatelem, se kterým jsou spokojené, přejít v této oblasti ke konkurenční firmě, přestože má na území většinové zastoupení.

Graf 22. „V jaké oblasti považujete za účelné navázat meziobecní spolupráci?“

Sběrné dvory, sběrná místa a výkupny

Sběrný dvůr je stálou sběrnou odpadů z domácností a místem zpětného odběru elektrospotřebičů. Na území SO ORP Jablunkov funguje 1 sběrný dvůr, který od roku 1996 provozuje akciová společnost Technické služby, a.s., jež byla zřízena na základě usnesení Města Jablunkov. Souhlas k provozování vydal KÚ - Moravskoslezského kraje. Ve sběrném dvoře Technických služeb Jablunkov mohou občané odevzdat sklo, plast, nápojové kartony, biologický odpad, velkoobjemový odpad, nebezpečný odpad, kov. Stavební odpad se zde odevzdává za úplatu. Sběrný dvůr je otevřen celoročně tři dny v týdnu. Podmínkou využití je, že občan musí být plátcem poplatku za odpady dle místní vyhlášky v dané obci a poplatek uhradil. Na základě obchodního vztahu mohou sběrný dvůr využívat i občané okolních obcí. Každý občan může bezplatně odevzdat elektrozařízení.

Od roku 2008 společnost poskytuje komplexní služby v odpadovém hospodářství.

Tab. 117. Sběrné dvory na území ORP Jablunkov, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	TS-technické služby, a.s.	Bukovecká 51	Jablunkov	598259	200,00	180,00	O

Zdroj: Vlastní šetření v ORP, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasy/>

Pozn.: ZÚJ = základní územní jednotka; RMK = Roční maximální kapacita; PVRK = průměrně využitá roční kapacita; S = soukromník; O = obec.

Odpad do sběrného dvora přichází především z města Jablunkov, kde je dané zařízení umístěno. Toto zařízení je přizpůsobeno pro občany města Jablunkov i pro občany z okolních obcí. Kapacitně je naplněn v průměru z 85 %. Tento počet je dle názorů představitelů obcí přijatelný, ale jsou zde i náměty na rozšíření sběrného dvora do budoucna.

Tab. 118. Sběrná místa na území ORP Jablunkov, současný stav.

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Autservis Czudek s.r.o.	Návší 935	Návší	554014	150,00	130,00	S
2.	BEREKA RaK s.r.o.	Bukovecká 615	Jablunkov	598259	180,00	145,00	S

Zdroj: Vlastní šetření v ORP, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>

Na území SO ORP Jablunkov fungují 2 sběrná místa, a to v Návší a v Jablunkově. Kapacitně jsou využité v průměru z 80 %. Odpad zde přichází především z celého území SO ORP Jablunkov, ale i z dalších okolních obcí.

Autovrakoviště Czudek se nachází v areálu Autoservisu Czudek v obci Návší, poskytuje ekologickou likvidaci všech autovraků, výkup nákladních vozů, prodej náhradních dílů z rozebraných autovraků. Toto zařízení přijímá odpad od občanů a firem z celého území SO ORP Jablunkov i z okolních ORP.

Firma BEREKA RAK s.r.o., se zabývá především výrobou stavebních hmot a stavebních výrobků, nakládáním s odpady (vyjma nebezpečných), velkoobchodem a maloobchodem aj. Stavební odpad zde přichází především z města Jablunkov, kde je sídlo firmy. Toto zařízení je přizpůsobeno pro občany a firmy z celého území SO ORP Jablunkov.

Tab. 119. Výkupny odpadů na území ORP Jablunkov, současný stav.

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Autservis Czudek s.r.o.	Návší 935	Návší	554014	150,00	130,00	S
2.	SICHERKOVY spol. s.r.o.	Návší 71	Návší	554014	-	-	S

Zdroj: Vlastní šetření v ORP, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>

Společnost Autoservis Czudek s.r.o. (Autovrakoviště Czudek) funguje i jako výkupna nákladních vozů. Odpad zde přichází z celého území SO ORP Jablunkov.

Společnost SICHER-KOVY spol. s r.o. byla založena v roce 1991 původně jako firma SICHER, spol. s r.o., která v roce 1992 v rámci velké privatizace zakoupila bývalý státní podnik Prefa Orlová, kde pokračovala v původní betonářské výrobě. V roce 1994 došlo k sloučení se společností KOVY spol. s r.o. a předmět činnosti byl rozšířen o oblast zpracování kovového odpadu, přičemž došlo ke změně názvu na současný. Tato společnost provozuje výkup, sběr a zpracování kovového odpadu, šrotu a barevných kovů.

Třídící linky

Tab. 120. Třídící linky na území ORP Jablunkov, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	EUROPLAST DG Trading s.r.o	Mariánské náměstí 22	Jablunkov	598259	-	-	S

Zdroj: Vlastní šetření v ORP, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>

EUROPLAST DG Trading s.r.o. je firma zabývající se komplexním nakládáním s plastovými odpady - recyklace plastů. Sběr a výkup plastů, třídění, drcení, mletí, regranulace. Výsledným produktem jsou např. plasty typu ABS, ABS-PC, HDPE, LDPE, PVC, PET. Firma má bohaté zkušenosti, moderní areál a strojní vybavení, které jim umožňuje poskytovat služby na nejvyšší světové úrovni. EUROPLAST DG Trading s.r.o. působí v rámci střední a východní Evropy. Tato firma spolupracuje například i s firmou Nehlsen Třinec, s.r.o. a společností .A.S.A., spol. s r.o.

Tab. 121. Třídící linky v blízkosti území ORP Jablunkov, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Nehlsen Třinec, s.r.o.	Oldřichovice 868	Třinec - Oldřichovice	598810	2200,00	2000,00	O/S	50%/50% Město Třinec/Nehlsen, s.r.o.

Zdroj: Vlastní šetření v ORP, <http://aplikace.kr-moravskoslezsky.cz/websouhlasyl/>

Společnost Nehlsen Třinec, s.r.o., která sídlí v sousedním SO ORP Třinec, má potřebné technické, organizační i finanční zabezpečení systému separace oddělitelných složek komunálního odpadu.

Dotřídování a lisování se pak provádí na třídící lince, kterou má společnost Nehlsen Třinec, s.r.o., ve vlastnictví v Oldřichovicích. Třídírna v Třinci - Oldřichovicích má za účel dotřídřit jednotlivé složky z odděleného sběru komunálního odpadu z obcí a měst (papír, plast, vícevrstevné obaly), dotřídřit odpady z průmyslu (papír, plast, dřevo). Následně provést lisování, paketování nebo balení papírových a plastových odpadů podle požadavků odběratelů s cílem zajistit v maximální možné míře materiálovou recyklaci a energetické využití zpracovaných odpadů a minimalizovat množství ukládaných odpadů na skládky.

Tab. 122. Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi ORP Jablunkov), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Nehlsen Třinec, s.r.o.	Oldřichovice 868	Třinec - Oldřichovice	598810	Hrádek, Milíkov, Návší, Písečná, Písek, Hrčava, Mosty u Jablunkova, Dolní Lomná, Horní Lomná	O/S	50%/50% Město Třinec/Nehlsen, s.r.o.
2.	EUROPLAST DG Trading s.r.o	Mariánské náměstí 22	Jablunkov	598259	Hrádek, Milíkov, Návší, Písečná, Písek, Hrčava, Mosty u Jablunkova, Dolní Lomná, Horní Lomná, Bocanovice, Bukovec	S	

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

Na území SO ORP Jablunkov působí třídící linka EUROPLAST DG Trading s.r.o., která zpracovává plastový odpad a výsledný produkt z recyklace (např. plasty typu ABS, ABS-PC, HDPE, LDPE, PVC, PET) je dále distribuován do celé východní Evropy. Plastový odpad získává mj. od svozové společnosti Nehlsen Třinec, s.r.o. a společnosti .A.S.A., spol. s.r.o., které působí na území ORP Jablunkov.

Tříděný odpad svezný společností Nehlsen Třinec, s.r.o. (papír, plast, vícevrstvé obaly)končí na třídící lince v Oldřichovicích, kterou tato společnost vlastní. Část odpadu (plast) končí na třídící lince EUROPLAST DG Trading s.r.o. v Jablunkově. Jde o odpad, který je svážený společností Nehlsen Třinec, s.r.o. z obcí v území ORP Jablunkov.

Zařízení pro nakládání s odpady

Tab. 123. Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP Jablunkov, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Obec Mosty u Jablunkova	Mosty u Jablunkova 800	Mosty u Jablunkova	598453	-	-	OK

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

Obec Mosty u Jablunkova požádala o dotaci z Operačního programu Životního prostředí na separaci bioodpadu. Podstatou projektu je zavedení separace BRKO a snížení jeho podílu v SKO v obci Mosty u Jablunkova formou komunitního kompostování a přímo u samotných občanů formou domácího kompostování. Kompost vznikající v rámci komunitního kompostování bude ze 100 % materiálově využíván pro údržbu obecní zeleně. Kompost vznikající v rámci domácího kompostování budou lidé ze 100 % materiálově využívat pro vlastní potřeby na svých zahradách. O dotaci následně požádaly další obce, a to Hrádek, Návší, Bukovec a Hřčava. Touto cestou bude předcházeno vstupu veškerého biologicky rozložitelného materiálu rostlinného původu z jednotlivých domácností, soukromé zeleně a obecní zeleně do SKO. Realizace projektu významně přispěje k naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství České republiky i Moravskoslezského kraje.

TS- technické služby, a.s. ve spolupráci s Městem Jablunkov organizují oddělený sběr bioodpadu. Svoz bioodpadu je zahájen od ledna 2014 jako pilotní (zkušební) projekt dalšího třídění směsného komunálního odpadu. Kontejnery na bioodpad o objemu 2.1 m³ (hnědé zvony) a jsou umístěny na 10 lokalitách na území Města Jablunkov. Projekt Dovybavení sběrného dvoru a rozšíření separace bio odpadu ve Městě Jablunkov je spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí. Cílem projektu je zkvalitnění nakládání odpadu ve Městě, snížení objemu odpadů ukládaných na skládky a zvýšení počtu nádob na separovaný odpad.

Tab. 124. Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP Jablunkov, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Nehlsen Třinec, s.r.o.	Frýdecká 74	Třinec	598810	2200,00	2000,00	O/S	50%/50% Město Třinec/Nehlsen, s.r.o.

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

Společnost Nehlsen Třinec, a.s. provozuje mj. zařízení pro nakládání s BRO. V rámci svozu odpadu na území SO ORP Jablunkov poskytuje několika obcím možnost svozu BRO ve sběrných nádobách určených pro komunální odpad. Následně je tento odpad vytříděn v třídících linkách společnosti a dále je odpad využíván k dalšímu zpracování.

Tab. 125. Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP Jablunkov), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Nehlsen Třinec, s.r.o.	Frýdecká 74	Třinec	598810	Hrádek, Milíkov, Návsí, Písečná, Písek, Hřčava, Mosty u Jablunkova, Dolní Lomná, Horní Lomná	O/S	50%/50% Město Třinec/Nehlsen, s.r.o.

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

Na území sousedního SO ORP Třinec funguje průmyslová kompostárna v areálu Regionálního centra logistiky pro nakládání s odpady, materiálem a odpadními vodami v Třinci na Tyrské. Toto zařízení je určeno ke kompostování bioodpadů. Průmyslová kompostárna na Tyrské používá při biodegradaci odpadů technologii kompostování v pásových hromadách kontrolovaným mikrobiálním procesem. Výsledkem kompostování je především převedení nestabilních organických surovin na stabilní produkt, což doprovází snížení objemu a hmotnosti, snížení obsahu vody a potlačení nežádoucích druhů mikroorganismů.

Spalovny

Tab. 126. Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP Jablunkov, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Typ zařízení (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO)	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ					
1.	FEP Energo s.r.o.	Návsí 1002	Návsí	554014	23000,00		PrO;OO	S	pvrk. není, provoz od 1.11.2013

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

V roce 2013 byla v obci Návší dokončena výstavba spalovny. Ve zdroji je spalována lesní štěpka a dřevní, dále nevyužitelný dřevní odpad z provozu sousedící pily. Tato spalovna dodržuje přísné emisní limity. Toto zařízení na energetické využití odpadů primárně zajišťuje dodávky tepla do sušáren pily a dále do bytových domků na území obce Návší. Je tedy možnost, do budoucna využít této spalovny. V blízkosti území SO ORP Jablunkov se další spalovny nenacházejí.

Skládky odpadů

Tab. 127. Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP Jablunkov, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Depos Horní Suchá, a.s.	Solecká 1/1321	Horní Suchá	552739	OO	V současné době je v provozu VI. etapa skládky	O

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

V souladu s Plánem odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje za rok 2012 se nepředpokládá zřízení skládky nebo spalovny komunálního odpadu na území SO ORP Jablunkov.

Skládka S-OO Solecká je jedinou skládkou v provozu v blízkosti území SO ORP Jablunkov. Nachází se v katastru obce Horní Suchá a slouží jako skládka komunálních odpadů a odpadů kategorie O – ostatní odpady. Za ostatní odpady považujeme ty, které nemají žádnou z nebezpečných vlastností, takže můžeme říct, že obecně jsou to všechny odpady, které nejsou NO - nebezpečnými odpady.

Skládka je budována pro obce svozové oblasti Karviná a pro původce ze svozové oblasti a z okolí. Skládka se postupně překrývá těsněním a rekultivuje. V současné době je v provozu VI. etapa skládky.

Tab. 128. Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů řešeného území ORP Jablunkov), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	Depos Horní Suchá, a.s.	Solecká 1/1321	Horní Suchá	552739	Bocanovice, Bukovec	O

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

Skládku S-OO Solecká v katastru obce Horní Suchá využívá svozová společnost .A.S.A., spol. s r.o., která provozuje svozové služby v obcích Bocanovice a Bukovec a následný odpad, který je připraven na skládkování, zamíří na skládku v Horní Suché.

Tab. 129. Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP Jablunkov a v blízkosti území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Specifikace typu dalších zařízení pro nakládání s odpady	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ			
1.	Nehlsen Třinec, s.r.o. - Překládací stanice Jablunkov	Bělá	Jablunkov	598259	Překládání komunálních odpadů na překládací stanici	O/S	50%/50% Město Třinec/Nehlsen, s.r.o.

Zdroj: Vlastní šetření v ORP

Překládací stanice ve městě Jablunkov slouží ke shromažďování komunálního odpadu před jeho dalším využitím nebo odstraněním. Tato stanice je využívána pouze firmou Nehlsen Třinec, s.r.o., která mj. zajišťuje svoz v několika obcích SO ORP Jablunkov a díky tomuto areálu se jí podařilo upevnit konkurenční pozici v Jablunkovské oblasti. Tento areál nabízí komplexnější služby ve srovnání se sběrným dvorem TS Jablunkov. Umístění této překládací stanice je z toho důvodu, že firma Nehlsen Třinec, s.r.o. sídlí v Městě Třinec, které je vzdáleno cca 20 km od SO ORP Jablunkov. Proto by se nevyplatilo jezdit se svezným odpadem z obcí SO ORP Jablunkov do Třince a následně zpátky.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP

Černé skládky se vyskytují ve více než polovině obcí řešeného území. Některé obce se tento problém snaží vyřešit samy, ale často k vyřešení této situace nemají finanční prostředky. Černé skládky se objevují nejčastěji podél silnic, cest, železniční tratě - všude tam, kam je možné pohodlně zajet autem a opět rychle odjet aniž by byl člověk někým zpozorován. Na haldy odpadu však můžeme narazit i uprostřed lesa. Přitom by stačilo zajet do sběrného dvora a odjet s čistým svědomím, že odpad bude uložen bezpečně tak, aby nehyzdil a neškodil přírodě ani lidem. Takto ale tvůrci černých skládek neuvažují. Na černých skládkách najdeme velmi často odpad z domácností jako je starý nábytek, elektrospotřebiče, oděvy apod. Někdo takový odpad veze kilometry daleko do lesa, jiný bez skrupulí odhodí odpad přímo ke kontejneru. Přitom je možné zajet do sběrného dvora, starý elektrospotřebič odebrat prodejna a staré avšak nezničené oděvy je možné nabídnout charitě nebo vyhodit do kontejneru na textil. Další černé skládky jsou složené z BRO. Občané si neuvědomují, že odpad (zkosená tráva, dřevo, ovoce aj.) se řadí také mezi černou skládku. Chybí zde osvěta, která je velmi důležitá při zamezení vytváření nových černých skládek.

V obci Návsí je malý počet černých skládek, obec tento problém řeší, postupně jich ubývá, největší podíl na černých skládkách mají místní podnikatelé.

Město Jablunkov má malý počet černých skládek, obec tento problém řeší.

V obci Dolní Lomná se černé skládky nevyskytují, pomohly jim v tom foto pasti, kamerový systém a ochota občanů, největší problém jim dělají dvě skupiny a to chataři a obyvatelé okolních obcí, kteří při průjezdu obcí odhazují odpadky.

V obci Horní Lomná se černé skládky nevyskytují, většina území se nachází v území CHKO, což je obyvateli i turisty respektováno, je zde také dohled správy CHKO Beskydy.

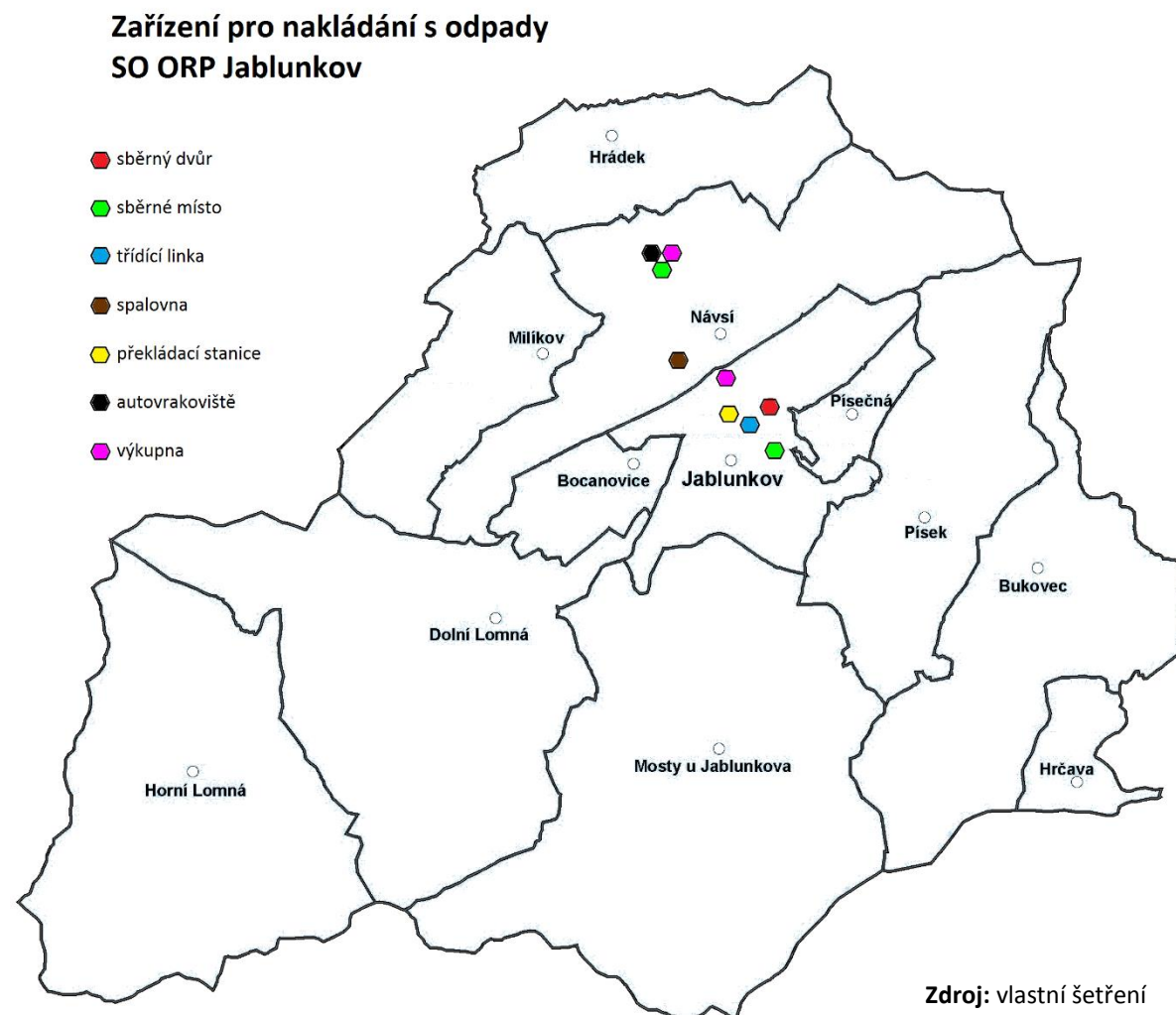
V obci Bukovec černé skládky nejsou, obec hodnotí velmi dobře svoz odpadů.

V obci Písečná se černé skládky nevyskytují, obec řeší problém s kanalizací, která zde chybí. Občané vypouštějí odpadní vodu do potoků a do různých strání.

V obci Milíkov je několik černých skládek, nejvíce na soukromých pozemcích. Je to pro obec velký problém, obec si s těmito občany neví rady, řeší to i ve spolupráci s policií ČR.

Další obce se vyjádřily taky negativně k problému černých skládek, ale nijak blíže tento problém ne-specifikovaly.

Mapa č. 4. Zařízení pro nakládání s odpady v území SO ORP Jablunkov, současný stav

Produkce odpadů v území v letech 2008 - 2012

Tab. 130. Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - diference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	115 300,00	47 961,20	185 468,44	129 761,92	56 322,78	38 629,17
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 356,18	1 776,48	1 982,85	1 778,00	1 388,96	367,93
Celková produkce (OO a NO)	119 133,53	49 737,68	187 451,29	131 539,92	57 711,74	38 997,10

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. č. 130a Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Jablunkov	22 711	223,53	9,84	7 927,81	349,07	8 151,34	358,92
Moravskoslezský kraj	1 226 602	11 527,94	9,40	663 547,48	540,96	675 075,42	550,36

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 130a je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 20,9 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 60,8 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 39,2 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Moravskoslezský kraj vykazuje ORP vyšší měrnou produkci nebezpečných odpadů a nižší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje pod průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 2,3 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 183,89 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Odpady se dle legislativy katalogizují v tzv. Katalogu odpadů (20 skupin odpadu), které jsou rozděleny podle složení (Nebezpečný odpad; Ostatní odpad; odpady, které nejsou uvedeny v seznamu NO, ale kategorie nebezpečný jim byla přiřazena (O/N) – např. materiály znečištěné po havárii).

Cílem POH, bylo snížení měrné produkce NO o 20 % do roku 2010, ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování. Trend se jeví jako pozitivní a předpokládá se, že se nadále bude snižovat produkce NO na území SO ORP Jablunkov.

Trend klesající celkové produkce odpadů (OO a NO) v období 2000 až 2008 byl přerušen v roce 2009, kdy došlo k výraznému nárůstu. Důvodem byla především produkce OO, která v roce 2009 narostla o téměř 300 % oproti roku 2008. Je to hlavně kvůli výstavbě silnice I/11, která vede přes obec Hrádek a dále pokračuje na území Slovenské republiky. V dalších letech (2010, 2011) tento nárůst rychle klesal, ale mezi lety 2011 a 2012 začala výstavba tunelu pro železniční trať Úsek 11 St. hr. SR – Mosty u Jablunkova, která tento razantní pokles zmírnila.

Produkce NO v roce 2009 taktéž stoupla kvůli výstavbě silnice I/11 o necelých 25 %. Po ukončení těch nejdůležitějších prací na silnici I/11, produkce NO klesla o téměř 77 % než v roce 2009.

Produkce NO v letech 2008 až 2012 byla celkově menší oproti roku 2000. Až na roky 2009 a 2010 (ve kterých byla započata stavba silnice I/11) byla produkce NO menší o více než 33 %.

Tab. 131.1 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	6 124,73	6 110,81	6 093,44	64,91	46,80
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	6,20	0,30	0,00	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	0,92	1,06	4,25	0,91	254,41
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnicích materiálů a tiskařských barev	5,02	1,96	4,46	12,13	5,34
09	Odpady z fotografického průmyslu	1,53	1,13	0,83	0,99	1,47
10	Odpady z tepelných procesů	6,50	6,50	6,30	0,00	4,91

Tab. 131.2 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	4,20	9,18	11,09	12,69	0,38
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	43,38	0,00	0,22	39,86	241,64
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	17,87	5,88	9,06	691,78	46,33
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	0,28	0,32	0,22	0,54	0,02
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	141,57	174,88	151,90	213,84	218,52
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	1 949,50	1 367,17	1 287,30	679,50	336,85
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	35 406,22	174 144,94	116 697,88	48 557,73	31 139,92
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisí se zdravotní péčí)	24,25	22,96	24,37	22,25	23,48

Tab. 131.3 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	16,02	120,07	134,72	117,32	148,46
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	5 995,69	5 478,24	7 113,59	7 297,30	6 528,59
50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		49 737,68	187 451,29	131 539,92	57 711,74	38 997,10

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V roce 2012 bylo v SO ORP Jablunkov zastoupeno nejvíce následujících 5 skupin odpadů:

(17) Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst) - 31 139,92 t. Velká část tohoto odpadu je tvořena zeminou, asfaltovou směsí a betonem. Důvodem byl odpad související s dostavbou silnice I/11, ražba tunelu pro železniční trať Úsek 11 st. hr. SR – Mosty u Jablunkova, práce na SO 11-19-03 most v km 286,623, a to odtěžování zeminy pod mostem a úpravy svahů.

(20) Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru - 6 528,59 t. V roce 2012 žilo na území SO ORP Jablunkov 22 711 občanů. Z toho vyplývá, že produkce komunálních odpadů na osobu činí 287,46 kg. V porovnání s Českou republikou (494,1 kg/os) a Moravskoslezským krajem (318,2 kg/os) je produkce komunálních odpadů na v území ORP Jablunkov podprůměrná.

(16) Odpady v tomto katalogu jinak neurčené - 336,85 t. Významnou část těchto odpadů tvoří vyřazená vozidla (autovraky) a baterie a akumulátory. Tyto odpady lze odvézt na autovrakoviště, které se nachází v obci Návší, a baterie a akumulátory je možné odevzdat ve sběrném dvoře v Jablunkově.

(07) Odpady z organických chemických procesů - 254,41 t. Mezi tyto odpady patří především odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání základních organických sloučenin, farmaceutických výrobků, tuků, mýdel, dezinfekčních prostředků a kosmetiky.

(12) Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů - 241,64 t. Vysoký podíl na celkové produkci odpadů má skupina **(17)** a to díky již zmíněné výstavbě silnice I/11 a ražbě tunelu. Druhým největším podílem na celkové produkci odpadů je skupina zastoupena komunálními odpady.

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vyříděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vyříděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Tab. 132. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce smíšeného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	49 737,68	187 451,29	131 539,92	57 711,74	38 997,10
Celková produkce KO	6 134,05	5 649,82	7 262,42	7 505,81	6 743,14
Celková produkce SKO	3 438,27	3 467,00	3 719,80	3 464,51	3 676,88

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. č. 132a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Jablunkov	22 711	7 248,91	319,18	3 208,26	141,26	148,99
Moravskoslezský kraj	1 226 602	528 551,93	430,91	250 545,01	204,26	207,50

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tabulce 132a je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 94 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 87,3 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 12,7 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 50,42 kg nižší hodnoty měrné produkce KO a o 68,99 kg nižší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Tabulka č. 132. obsahuje celkovou vykazovanou produkci odpadů na území SO ORP Jablunkov v letech 2008 – 2012. Produkce odpadů je pro potřeby této tabulky rozčleněna na **Komunální odpad** a **Směsný komunální odpad**.

Cíl POH je snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu. Vývoj produkce je z pohledu k cíli POH negativní, protože obyvatelé území SO ORP Jablunkov produkují stále více odpadů, než tomu bylo v minulých letech. Podíl KO od roku 2009 narostl o více jak 13 % a to na hodnotu 16,54 % z celkové produkce odpadů. Průměrný podíl SKO na produkci KO za léta 2008-2012 činí 54,14 %. Průměrný podíl produkce KO, za roky 2008-2012 na obyvatele, činí 293,79 kg. V roce 2010 a 2011 byl nárůst o 70 kg. V roce 2012 jsme zaznamenali pokles a to o 30 kg na obyvatele. Průměrný podíl produkce SKO, za roky 2008-2012 na obyvatele, činí 157,50 kg. Měrná produkce SKO na obyvatele má tendenci kolísat. Rozdíl mezi největší a nejmenší produkcí je téměř 13 kg. Produkce KO a SKO nekolísá tak výrazně, jako kolísá celková produkce odpadů.

Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Mezi pět druhů odpadů s největším množstevním zastoupením na území SO ORP Jablunkov podle roku 2012 patří:

[200301] Směsný komunální odpad	3 676,88 t
[200140] Kovy	1 384,80 t
[200307] Objemný odpad	595,29 t
[150107] Sklo	376,82 t
[150101] Papír a lepenka	200,18 t

Směsný komunální odpad [200301] tvoří větší polovinu veškerého vyprodukovaného KO. Území je v porovnání s Českou republikou a Moravskoslezským krajem nadprůměrným producentem kovů [200140]. Produkce objemného odpadu [200307], skla [150107] a papíru a lepenky [150101] je naopak podprůměrná.

Obyvatelé starších rodinných domků skladují takřka nepotřebné kovové materiály ve svých sklepech a následně buď při finanční tísní, nebo z důvodu naplnění kapacity sklepů tento materiál odvázejí do sběrných dvorů.

Území SO ORP Jablunkov je z části zabydleno staršími rodinnými domky se zahradou. Při rekonstrukci těchto domků se vyhazují staré věci a většina těchto věcí spadá do Objemného odpadu. Svoz objemného odpadu provádí každá obec zvlášť 1x až 2x za rok formou velkoobjemových kontejneru. Tuto službu provozují svozové společnosti, které na území dané obce působí.

Tab. 133. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	275,39	287,81	349,31	425,89	339,93
Sklo	150107, 200102	349,78	361,85	437,10	354,31	377,11
Plast	150102, 200139	185,36	199,12	339,12	420,13	242,96
Nápojové kartony	150105	0,17	0,46	1,29	2,11	7,81
Celkem separovaný sběr		810,70	849,24	1 126,82	1 202,44	967,81

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. č. 133a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (eviodovaná a dopočtená produkce vyříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Jablunkov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	22 711	214,60	9,45	28,29
Plast	(150102, 200139)		213,52	9,40	9,89
Sklo	(150107, 200102)		374,80	16,50	10,20

Nápojové kartony	(150105)		2,24	0,10	0,07
Kovy	(200140, 150104)		2 436,68	107,29	103,48

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 133a je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce papíru od obcí tvoří 62,8 %, produkce skla tvoří 99,4 %, produkce plastů tvoří 87,9 % a produkce nápojových kartonů tvoří 28,7 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytríděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí. Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, plastů, nápojových kartonů, a vyšší u skla, kovů.

Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vytríděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 10,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni.

Tab. č. 133b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Jablunkov	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	22 711	9,74	17,44
Plast	(150102, 200139)		9,39	10,01
Sklo	(150107, 200102)		16,66	10,16
Nápojové kartony	(150105)		0,20	0,16
Kovy	(200140, 150104)		22,85	39,78

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tabulce 133b je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vytríděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vytríděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší.

Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší.

Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, plastů, nápojových kartonů, a vyšší u skla, kovů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na dobré úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. č. 133c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Moravskoslezský kraj	18,29	10,47	10,25	0,15	36,57	75,73
(0 až 500 obyv. včetně)	4,81	12,59	13,30	0,12	4,47	35,29
(501 až 1000 obyv. včetně)	5,96	12,77	13,99	0,17	8,06	40,96
(1001 až 4000 obyv. včetně)	8,20	12,26	13,36	0,20	10,76	44,78
(4001 až 10000 obyv. včetně)	14,34	10,99	11,46	0,19	43,31	80,29
(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,75	8,98	8,05	0,28	93,28	132,33
(20001 až 50000 obyv. včetně)	22,67	9,81	9,54	0,21	52,52	94,75
(50001 až 100000 obyv. včetně)	18,93	7,06	8,23	0,12	38,68	73,03
(100001 a více obyvatel)	26,93	11,88	8,96	0,06	38,64	86,47
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Moravskoslezském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vyřídí občané v obcích od 10001 do 20000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídají v ORP žádné obce ani město. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 201 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Sběrná síť je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji vyšší, přičemž hustota sběrné sítě v Moravskoslezském kraji je 211 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo.

V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji (např. ORP Frýdlant nad Ostravicí) vykazuje ORP Jablunkov nižší hustotu sběrné sítě, ale při porovnání s ORP Kravaře vykazuje ORP Jablunkov vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je průměrná.

Převažujícím druhem separovaného odpadu v ORP Jablunkov je sklo. Za roky 2008 - 2012 bylo vytríděno 1 731,77 t skla. Každá obec na území SO ORP Jablunkov má na svém území umístěné nádoby na sběr separovaného odpadu. Produkce papíru, skla, plastů a nápojových kartonů se zvyšuje. Jsou zde zaznamenány výkyvy v roce 2010 a 2011, které tento trend ještě více posilují. Tyto výkyvy nemají zjevné vysvětlení.

Na území SO ORP Jablunkov 8 obcí třídí elektroodpady a textil formou sběrných nádob. Dané obce mají na frekventovaných místech (Obecní úřad, sportovní areály, obchody) nádoby na sběr těchto odpadů.

Dále v obcích Mosty u Jablunkova a Jablunkov funguje sběr bioodpadů (formou kompostérů a bioodpadových nádob na vytyčených místech), který se v posledních letech na území SO ORP Jablunkov rozvíjí a v nejbližší době se mezi tyto dvě obce zařadí i další, kterým se tento sběr uskuteční díky dotacím. V 1 obci byl zaveden systém třídění nápojových kartonů.

Tab. 134. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	3,17	92,54	109,48	100,94	124,25
170201	Dřevo	1,15	4,36	0,09	0,00	22,25
200201	Biologicky rozložitelný odpad	13,05	2,22	1,32	2,82	3,59
200125	Jedlý olej a tuk	0,00	0,00	0,00	0,00	1,53
200110	Oděvy	0,66	0,42	0,07	0,20	0,83

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tabulka č. 134 byla sestavena na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území SO ORP Jablunkov.

Největší podíl na produkci BRO má skupina odpadů [190805] Kaly z čištění komunálních odpadních vod. V roce 2008 produkce tohoto odpadu činila 3,17 t a v roce 2012 činila 124,25 t. Vidíme zde obrovský nárůst (4000 %) produkce a to v pouhých 5-ti letech.

Na území ORP Jablunkov se v posledních letech začaly budovat kanalizace a čističky odpadních vod. Několik obcí má již svou kanalizační síť téměř hotovou, naopak u některých obcí se výstavba kanalizace nerealizuje a to kvůli vysokým nákladům na výstavbu způsobené rozptýlenou zástavbou. Druhý největší podíl na produkci BRO má skupina odpadů [170201] Dřevo.

V roce 2008 produkce tohoto odpadu činila 1,15 t a v roce 2012 činila 22,25 t. Na území SO ORP Jablunkov funguje 8 dřevařských pil mj. v Návsi (FEP, a.s., DREMOK, s.r.o.), Dolní Lomné (Transignum BM, s.r.o.) a v obci Bocanovice (Pila Kawulok). Výkyv v roce 2012 nemá žádné relevantní vysvětlení, které by tento obrovský nárůst v produkci dřeva vysvětlil.

Produkce biologicky rozložitelného odpadu v roce 2008 činila 13,05 t. Od roku 2009, kdy produkce BRO činila 2,22 t, se produkce nepatrně zvýšila, a to na 3,59 t v roce 2012. V posledních letech se na území ORP Jablunkov rozšiřuje třídění BRO, a to v podobě kompostéru. Toto třídění funguje např. v obci Mosty u Jablunkova. K této obci se postupně připojují další obce, které si už požádaly o dotaci.

Produkce odpadu jedlého oleje a tuku v letech 2008-2011 byla 0 t. V roce 2012 poprvé narostla produkce, a to na 1,53 t. Tento jev nemá žádné vysvětlení, které by vysvětlilo náhlý nárůst produkce jedlého oleje a tuku v roce 2012.

Produkce odpadu oděvů v roce 2008 činila 0,66 t a v roce 2012 činila 0,83 t. Vidíme zde malý nárůst v produkci. Na území funguje několik podniků, které se zabývají šitím a výrobou oděvů. V 8 obcích na území SO ORP Jablunkov je zaveden sběr textilu formou komunitních nádob na frekventovaných místech, o které se starají svozové firmy působící v dané obci.

Tab. 135. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP Jablunkov za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	10 744,13	10 244,73	10 574,35	4 521,00	4 766,34
z toho celková produkce BRKO	4 349,62	4 011,78	4 364,72	4 320,29	4 478,30

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

V tabulce č. 135 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v této tabulce č. 91 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. č. 135a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Jablunkov	22 711	3 979,21	175,21	3,19	0,14
Moravskoslezský kraj	1 226 602	365 500,49	297,98	35 449,53	28,90

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tabulce 135a je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 88,6 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 11,4 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukované obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 112,94 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 19,39 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden v městě Jablunkov a obcích Mosty u Jablunkova, nově v obci Hrádek a Návší.

Produkce BRO v roce 2009 klesla o 5 % oproti předcházejícímu roku. V letech 2011 a 2012 došlo k výraznému poklesu celkové produkce BRO, a to o 6 053,35 tun, přičemž 95 % z toho množství je BRKO. V roce 2012 podíl BRKO na BRO činí 94 %.

Měrná produkce BRO se za poslední roky snižuje a to díky komunitnímu kompostování a přímo u samotných občanů formou domácího kompostování. Touto cestou bude předcházeno vstupu veškerého biologicky rozložitelného materiálu rostlinného původu z jednotlivých domácností, soukromé zeleně a obecní zeleně do SKO. Měrná produkce BRKO, má tendenci kolísat.

Nakládání s odpady v území (2008 – 2012)

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP.

Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Největší a zároveň jediné využití odpadů v území ORP Jablunkov je materiálové. V roce 2008 činilo 11 577,25 t a v roce 2012 činilo 68 448,55 t. Průměrné materiálové využití za roky 2008-2012 činí 27 880,71 t. Materiálové využití má tendenci zvyšovat se. Na území SO ORP Jablunkov se materiálově využívá pouze plastový odpad.

Na území ORP Jablunkov je 1 třídící linka EUROPLAST DG Trading s.r.o, která se zabývá sběrem a následnou recyklací plastů. Blíže je tato firma popsána v pod tabulkou č. 93.2.

Na konci roku 2013 byla dokončena dostavba spalovny na dřevní hmotu v obci Návsí, která má předpokládanou roční spotřebu paliva cca 23 000 t. V budoucnosti můžeme tedy očekávat, nárůst odstranění dřevní hmoty v podobě spalování.

Tab. 136. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	18 918,10	11 577,25	12 394,10	44 129,58	2 854,08	68 448,55
	Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓						
		15,75	23,10	6,61	33,47	4,83	167,86
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	18 726,83	11 577,25	12 394,10	44 129,58	2 854,08	68 448,55
Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓							
		15,59	23,10	6,61	33,47	4,83	167,86
Celková produkce odpadů		120 148,34	50 111,92	187 556,46	131 844,30	59 111,67	40 778,11
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Spalování		0,60	0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění		0,60	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Cílem POH je snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010. Na území SO ORP Jablunkov nejsou skládky odpadů a v budoucnu se žádná výstavba skládky neplánuje, tudíž tento cíl není vypovídající pro řešené území.

Tab. 137. Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s odpady [t]								
KO	Využití	Materiálové využití	212,14	331,20	578,21	793,40	1 440,53	1 406,60
		Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			4,65	5,53	10,23	10,92	19,19	20,86
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
KO	Využití	Celkem vybrané způsoby využití	212,14	331,20	578,21	793,40	1 440,53	1 406,60
		Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			4,27	5,53	10,23	10,92	19,19	20,86
	Celková produkce KO [t]		4 562,75	5985,65	5649,82	7262,42	7505,81	6743,14
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Celkem vybrané způsoby odstranění			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Hlavním materiálovým využitím plastu v letech 2008 – 2012 byla recyklace. Firma EUROPLAST DG Trading s.r.o., sídlem v Jablunkově, se zabývá komplexním nakládáním s plastovými odpady – recyklací plastů. Firma získává plastový odpad od společností provádějících tříděný sběr, obchodů a zařízení generujících odpad v rámci výrobního procesu a dalších. Výsledným produktem jsou např. plasty typu ABS, ABS-PC, HDPE, LDPE, PVC.

Cílem POH je zvýšit materiálové využití o 50 % ve srovnání s rokem 2000. Z pohledu k cíli POH se tento trend, jeví jako pozitivní a trendem je další navyšování materiálového využití.

Odstranění KO na území SO ORP Jablunkov neprobíhá v žádné formě. Svozové společnosti působící na území SO ORP Jablunkov odvázejí odpad do svých areálů, které se nachází v jiných ORP.

Na území SO ORP Jablunkov je pouze překládací stanice firmy Nehlsen, s.r.o. v Jablunkově, která je plně využívána.

Využití a odstranění SKO na území SO ORP Jablunkov neprobíhá v žádné formě.

Tab. 138. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	1,17	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	9,34	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	331,20	578,21	513,48	918,46	851,16
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Tab. 139. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012
Nakládání s BRO a BRKO [t]								
BRO	Využití	Materiálové využití		6 000,00	6 000,00	6 000,00	1,17	0,00
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
BR-KO	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
			Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	148,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓						
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Počet obyvatel v území ORP				22 502	22 505	22 512	22 649	22 634

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Materiálové využití BRO v roce 2008 činilo 6 000 t, ale v roce 2012 již nebylo zaznamenáno. Jedná se zde o odpad [02 01] *Odpady ze zemědělství, zahradnictví, lesnictví, myslivosti, rybářství*. Většina vedlejší zemědělské produkce nachází své uplatnění přímo v zemědělství. Je tedy využíván ke hnojení zemědělských pozemků. Materiálové využití BRO na území SO ORP Jablunkov od roku 2012 již neprobíhá. Další využití a odstranění BRO na území SO ORP Jablunkov neprobíhá. Využití a odstranění BRKO se na území SO ORP Jablunkov neprovádí.

Na území se nevyskytují skládky odpadů a ani v budoucnu se neplánuje jejich výstavba. Na území SO ORP Jablunkov se nevyskytuje skládka BRO a ani není v plánu výstavba jakékoli skládky. Tento odpad je proto skládkován mimo území SO ORP Jablunkov.

Vzhledem ke změně legislativy **Vyhláška 321/2014 Sb. ze dne 16. prosince 2014 o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů § 2 Biologicky rozložitelné komunální odpady**, je obec povinna zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu, a to minimálně v období od 1. dubna do 31. října kalendářního roku.

Výdaje v odpadovém hospodářství (2010 – 2012)

Tab. 140. Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010–2012 v území SO ORP Jablunkov

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	276 840,00 Kč	303 590,00 Kč	167 930,00 Kč
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	12 671 910,00 Kč	13 327 770,00 Kč	13 944 200,00 Kč
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	634 190,00 Kč	654 320,00 Kč	726 700,00 Kč
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	838 420,00 Kč	542 580,00 Kč	712 680,00 Kč
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
3727	Prevence vzniku odpadů	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
3728	Monitoring nakládání s odpady	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
3729	Ostatní nakládání s odpady	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Celkové náklady		14 421 360,00 Kč	14 828 260,00 Kč	15 551 510,00 Kč

Zdroj: Ministerstvo financí

Celkové náklady obcí za sběr, svoz a využívání a zneškodňování odpadů ve sledovaných letech stouply. Největší výdaje má SO ORP Jablunkov na sběr a svoz komunálního odpadu.

Tyto výdaje tvořily ve sledovaných letech téměř 90 % všech výdajů na odpadové hospodářství. Náklady na sběr a svoz nebezpečných odpadů oproti roku 2011 výrazně klesly, a to o 55 %.

Ve sledovaném období došlo k nárůstu celkových výdajů na odpadové hospodářství na obyvatele (tj. celkový počet obyvatel na území) za rok z 639 Kč v roce 2010 na částku 685 Kč v roce 2012.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 141.1 Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Občané	Vzdálenost kontejnerů od domu Výše poplatků (co nejméně) Čistota u kontejneru Čisté parky	Nedodržují zákon Protestní akce proti budování nových zařízení	Leták "Jak třídit" Informace ve zpravodaji Informace na webových stránkách obce	Kontrolovat čistotu kontejnerů Analyzovat umístění kontejnerů na odpad Osvěta
Chataři	Čisté lesy Výše poplatků (co nejméně) Dostupnost kontejnerů	Nedodržují zákon, Znečišťují prostředí, Znečišťují prostory u kontejnerů	Leták "Jak třídit" Informace ve zpravodaji Informace na webových stránkách obce	Kontrolovat čistotu kontejnerů Analyzovat umístění kontejnerů na odpad Osvěta
Turisté	Dostupnost odpadkových košů Čisté lesy Kontejnery na odpad umístěny tak, aby nebyly v kontrastu s atraktivními místy	Znečišťují prostředí	Informační tabule	Umístit odpadkové koše na stezkách Kontrolovat a zajistit čistotu prostředí Vybudovat informační tabule na stezkách

Tab. 141.2 Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obcí SO ORP	Optimalizovat výdaje Uspokojit potřeby občanů Zvýšit poplatek za svoz odpadů Vyřešit problém černých skládek - monitorovací zařízení	Nedostatečné zdroje financování Pokuty za nedodržování zákona Nejde vyhovět každému občanu - v zvlášť	Jednání mezi obcemi Jednání s občany obce	Meziobecní spolupráce Veřejné schůzky s občany Komunikační síť
Státní instituce ekologického rázu	Čistá příroda Minimalizace černých skládek	Protestní akce proti budování nových zařízení	Běžné kanály komunikace (www, TV, články v novinách)	
Školy	Kvalitní výchova v oblasti ekologie Motivace ve třídění odpadů Podpora sběru vybraných komodit	Nedodržují zákon, Neochota spolupracovat	Běžné kanály komunikace (www, zpravodaj) Pravidelné jednání s řediteli škol	Připravit školy na soutěže v recyklaci odpadů Pomoc se zavedením ekologické osvěty
Majitelé spaloven či jiných zařízení pro nakládání s odpady	Získání zakázky Naplnit kapacitu zařízení Maximalizovat zisk	Nedodržují zákon Znečišťují prostředí	Jednání s představiteli obcí SO ORP	Investice do nových zařízení Nový návrh smlouvy
Podnikatelský sektor	Četnost svozu Výše poplatků (co nejméně)	Nedodržují zákon Znečišťují prostředí Tvoří černé skládky Znečišťují prostory u kontejneru	Jednání s představiteli obcí SO ORP Běžné kanály komunikace (www, TV, články ve zpravodaji)	Kontrolovat čistotu u popelnic Provádět kontroly nebo ji požadovat po ORP či ČIŽP

Tab. 141.3 Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Svozové společnosti	Maximalizace zisku Získání zakázky Rozšíření svozu do okolních obcí Naplnit kapacitu zařízení	Neplní smlouvu Neadekvátní přístup zaměstnanců Nedodržují zákon	Běžné kanály komunikace	Změna svozové firmy Meziobecní spolupráce
Média	Náměty pro čtenáře	Otázka objektivity Medializace nepřesných informací	Partnerství s médii	Pravidelná komunikace

Zdroje: Vlastní šetření v ORP

Analýza cílových skupin je navržena, mezi jinými, na základě výsledků dvou dotazníků, které vyplnili představitelé obcí v území. Dalším zdrojem byly informace z rozhovorů s představiteli obcí na dané téma a internetové zdroje o daném území. Mezi nejčastěji uváděné očekávání obcí patří čistá příroda a minimalizace černých skládek. Rizika dotčených skupin jsou zde velmi spjatá s neinformovaností a nedodržováním zákona o nakládání s odpadem. Komunikace s těmito skupinami je velmi důležitým faktorem a možností jak toho dosáhnout jsou informační letáky (článek ve zpravodaji obce), webové stránky obcí aj.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Hodnocení významnosti rizik (hrozeb) je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) se hodnotí na škále 1 až 5: hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se pohybuje mezi hodnotou 1 a 25. Vlastníci jednotlivých rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika (průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikace reálného výskytu dané rizikové události).

Tab. 142. Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
		P	D	V = P.D		
Finanční riziko	Nedostatek financí na zajištění provozu odpadového hospodářství	2	5	10	Optimalizace systému svozu Změna svozové firmy Meziobecní spolupráce	Obec
	Výdaje na mimořádné odstraňování černých skládek	2	3	6	Vzdělávání v oblasti odpadů Sankce	Obec
	Navýšení ceny za svoz odpadů	1	4	4	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
	Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	Využití fondů z EU, kraje či jiných dotačních programů Meziobecní spolupráce	Obec
Organizační riziko	Nezájem či neochota obcí spolupracovat	3	2	6	Meziobecní spolupráce	Obce daného území
Právní riziko	Změna legislativy	4	3	12	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
	Zvýšení finančních nákladů zpřísněním právních limitů	3	3	9	Upozornění na dopady změn legislativy	Obce daného území
Technické riziko	Špatný technický stav zařízení a vybavení svozových firem	3	2	6	Využití fondů z EU, kraje či jiných dotačních programů	Obec - vlastník
Věcné riziko	Občané a původci odpadů porušují zákon > vytvářejí černé skládky	4	2	8	Monitorovací zařízení (foto pasti, kamerový systém)	Obec
	Špatné řízení svozové firmy nebo porušování smlouvy a rizika spojená se zaměstnanci firmy	3	3	9	Dodržování smluvních podmínek	Obec

Zdroje: Vlastní šetření v ORP

Analýza rizik je rozdělena do 5 skupin, které vyplývají jak z výsledků dvou dotazníkových šetření, které se v rámci projektu uskutečnily, tak z dostupných průzkumů a šetření v území SO ORP Jablunkov. Ke každé rizikové skupině bylo uvedeno několik hrozeb, které mohou způsobit narušení důvěry a spolupráce mezi dvěma či více subjekty. Hodnocení rizik je založeno na rozhovorech s představiteli obcí, a také dostupných průzkumech v oblasti odpadového hospodářství.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek daného území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území ORP.

Tab. 143. SWOT analýza odpadového hospodářství v území SO ORP Jablunkov

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dobré rozmístění zařízení na sběr odpadů (kontejnery, nádoby na tříděný odpad)	1. Občané, podnikatelé a chataři tvoří černé skládky
2. Fungující týmy na úklid veřejných prostranství či zeleně ve prospěch obcí	2. Většině obyvatel v mikroregionu chybí zařízení na separovaný sběr BRKO (kompostéry)
3. Dobrý stav zařízení a techniky hlavní svozové firmy	3. Slabá osvěta občanů
4. Občané platí poplatky	4. Nedostatečný systém odvodu a čištění odpadních vod
5. Ve většině území SO ORP Jablunkov funguje 1 svozová firma velmi dobře, s ohledem na kvalitu poskytovaných služeb	5. Neplacený odvoz a ukládání odpadu chataři a některými podnikatelskými subjekty do sběrných zařízení
Příležitosti	Hrozby
1. Meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství - snížení nákladů, likvidace černých skládek	1. Zpřísnění legislativy v oblasti odpadového hospodářství
2. Jedna svozová firma na území SO ORP Jablunkov	2. Monopolní svozová firma na území SO ORP Jablunkov
3. Využití fondů z EU, kraje či jiných dotačních programů	3. Zakládání černých skládek a náročnost zavedení monitoringu
4. Možnosti získání dalších zakázek v případě zlepšení služeb místní svozové firmy	4. Neochota do budoucna spolupracovat, přizpůsobit se společnému zájmu
5. Využití zkušeností z jiných měst či zemí	5. Finanční prostředky na likvidaci černých skládek

Zdroje: Vlastní šetření v ORP

Upřesnění vybraných bodů SWOT analýzy:

Slabé stránky:

2. *Většinu obyvatel v mikroregionu chybí zařízení na separovaný sběr BRKO (kompostéry atd.):* 2 obce z 12 mají zavedený sběr BRKO. Další čekají na schválení dotace na již zmíněné kompostéry. Tento projekt je mezi občany velmi vstřícně přivítán.

3. *Slabá osvěta občanů:* z dotazníkového šetření, které proběhlo v rámci projektu, byl vyhodnocen jako jeden z největších problémů na území právě problém slabé osvěty občanů v oblasti odpadového hospodářství. Tento problém se dále odráží na špatné třídění odpadů, nedostatečnou ekologickou výchovu a opakované zakládání černých skládek.

5. *Neplacený odvoz a ukládání odpadu chataři a některými podnikatelskými subjekty do sběrných zařízení:* chataři a podnikatelské subjekty netřídí a zakládají černé skládky. Často se stává, že platí za 1 popelnici, ale přistaví jich například 3 a svozová firma je následně všechny odveze.

Příležitosti:

2. *Jedna svozová firma na území SO ORP Jablunkov:* Je zde několik návrhů od některých představitelů obcí, kteří by uvítali pouze 1 svozovou firmu na území SO ORP Jablunkov. Vidí zde možnost nižší ceny, ale také je možnost i opačné situace, a to zvýšení ceny **viz. Hrozby 2. Monopolní svozová firma na území S ORP Jablunkov.**

Hrozby:

2. *Monopolní svozová firma na území SO ORP Jablunkov:* Jsou zde obavy při případné variantě 1 svozové firmy, aby nedošlo k navýšení cen za poskytované služby.

3. *Zakládání černých skládek a náročnost zavedení monitoringu:* Finanční, materiální a organizační náročnost zajištění systému monitoringu černých skládek.

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Na území SO ORP Jablunkov působí 3 svozové firmy. Jedna z nich je místní, a to TS-Jablunkov, a.s. Jsou zde možnosti k rozšíření činnosti této svozové firmy i v dalších obcích v SO ORP Jablunkov, ale nejdříve musí firma přesvědčit případné zájemce o tom, že právě firma TS-Jablunkov je schopná bezproblémově zajistit svoz odpadů v dalších obcích v území. Působí zde také svozové firmy .A.S.A., spol. s.r.o. a Nehlsen Třinec, s.r.o. Právě firma Nehlsen, na území SO ORP Jablunkov, působí ve většině obcí, tj. v 9 obcích. Služby této společnosti si představitelé daných obcí chválí a celkově jsou spokojeni s kvalitou provedené práce.

Na území SO ORP Jablunkov působí 1 sběrný dvůr a 2 sběrná místa, které využívají svoji roční kapacitu v průměru z 85 %. Většina těchto sběrů je proto kapacitně nevyužitá.

Produkce stavebního odpadu je v letech 2008-2011 nadměrná, a to z důvodu výstavby hlavní silnice I/11 a železničního tunelu na trati Úsek 11 St. hr. SR – Mosty u Jablunkova, které vedou přes SO ORP Jablunkov a v daných letech byla realizována jejich výstavba.

Ve většině obcí mají kontejnery na sběr tříděného odpadu, ale v každé z nich je největším problémem chybějící osvěta občanů. I díky této neinformovanosti se na území vyskytují černé skládky a s jejich likvidací mají obce problém.

Dále se zde rozrůstá třídění biologicky rozložitelného odpadu. 4 obce čerpaly finance z dotačního programu na tzv. kompostéry a štěpkovače a další obce se k tomuto způsobu separace přiklánějí.

Z rozhovorů s představiteli obcí, kteří již tato zařízení vlastní, vyplynulo, že tuto možnost občané vstřícně přivítali a většina obyvatel daných obcí tyto kompostéry vlastní.

Obec s rozšířenou působností Jablunkov přizpůsobuje plánování v oblasti odpadového hospodářství prioritám Plánu odpadového hospodářství Moravskoslezského kraje 2004 (aktualizace 2012).

Město Jablunkov, jakožto správní obvod území, platný plán odpadového hospodářství nemá (vypršel v roce 2013 a jeho vypracování je závislé na tvorbě Plánu odpadového hospodářství ČR 2014 – 2024, které se v současnosti dopracovává). Další obce tento plán nevytvářejí a oblast odpadů řeší samostatně. Příkladem dobré spolupráce v dané oblasti je žádost čtyř obcí v území o dotaci na kompostéry do domácností. Do budoucna existují příležitosti pro zlepšení kvalitního systému podpory ochrany životního prostředí a ekonomické i sociální soudržnosti v území. Jde o možnosti meziobecní spolupráce v realizaci projektů z Operačního programu Životní prostředí 2014-2020 (dále jen OP ŽP), který je zaměřen především na zvýšení podílu materiálového a energetického využití odpadů, snížení emisí z lokálního vytápění domácností, zlepšení kvality prostředí v sídlech aj. Investiční strategie OP ŽP 2014-2020 přispívá k řešení prioritních cílů Plánu odpadového hospodářství ČR, do kterých mj. patří efektivní využívání zdrojů, snižování tlaku a rizik pro lidské zdraví, vytváření nových pracovních míst, a také podpora inovací.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců (starosta obce Hrádek, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství Města Jablunkov, školnice ZŠ a MŠ Písek, ředitel Charity Jablunkov, předsedkyně výboru pro kulturu a památky Moravskoslezského kraje a zástupce vedoucí odboru školství a kultury, ekonom – Jablunkov. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení.

Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnížší úrovně.

Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území:

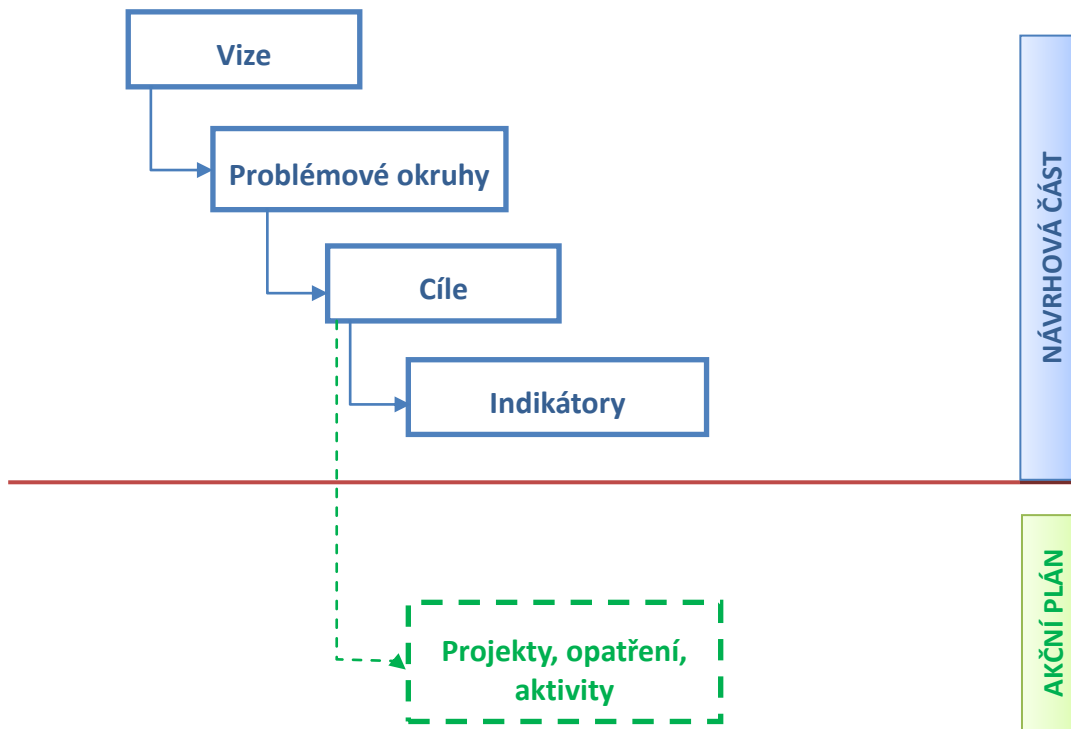
*Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. **Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady.** Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.*

Vize je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy):

Srdce Beskyd ... Jablunkovsko

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Odpadové hospodářství“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Tab. 144. Vize meziobecní spolupráce

Vize meziobecní spolupráce						
<p><i>Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.</i></p>						
Odpadové hospodářství	Problémová oblast 1: Nedostatečná separace bioodpadů		Problémová oblast 2: Slabá osvěta a nedostatečná motivace občanů v oblasti třídění odpadů		Problémová oblast 3: Nedostatečná spolupráce obcí	
	cíl 1.1: Zavést a podpořit systém domácího kompostování	cíl 1.2: Navrhnout, vyhodnotit a zavést možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady	cíl 2.1: Podporovat ekologické vzdělávání občanů	cíl 2.2: Motivovat občany k třídění	cíl 3.1: Spolupracovat při likvidaci černých skládek	cíl 3.2: Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize území v oblasti odpadového hospodářství

*Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. **Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady.** Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.*

Problémové oblasti

Problémová oblast 1: Nedostatečná separace bioodpadu

a) Věcné argumenty

Zavedení separace bioodpadu v obcích SO ORP Jablunkov přispěje k naplňování cílů plánu odpadového hospodářství ČR a to hned v několika bodech. Nejdůležitějším je snížení podílu biologicky rozložitelných odpadů uložených na skládky. Do roku 2025 se předpokládá s novým zákonem o ukládání odpadu na skládky, který razantně omezuje množství odpadů ukládaných na skládku. Dalším bodem je předcházení vzniku černých skládek na území SO ORP Jablunkov. Často se setkáváme s černými skládkami, které jsou tvořené z větší části biologicky rozložitelným odpadem. Domácí kompostování může výrazně omezit tuto nezákonnou činnost. Dle vyhlášky č. 321/2014 Sb. ze dne 16. prosince 2014 o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů, jsou obce povinné zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu, a to minimálně v období od 1. dubna do 31. října kalendářního roku. Tato změna vchází v platnost od 1. ledna 2015.

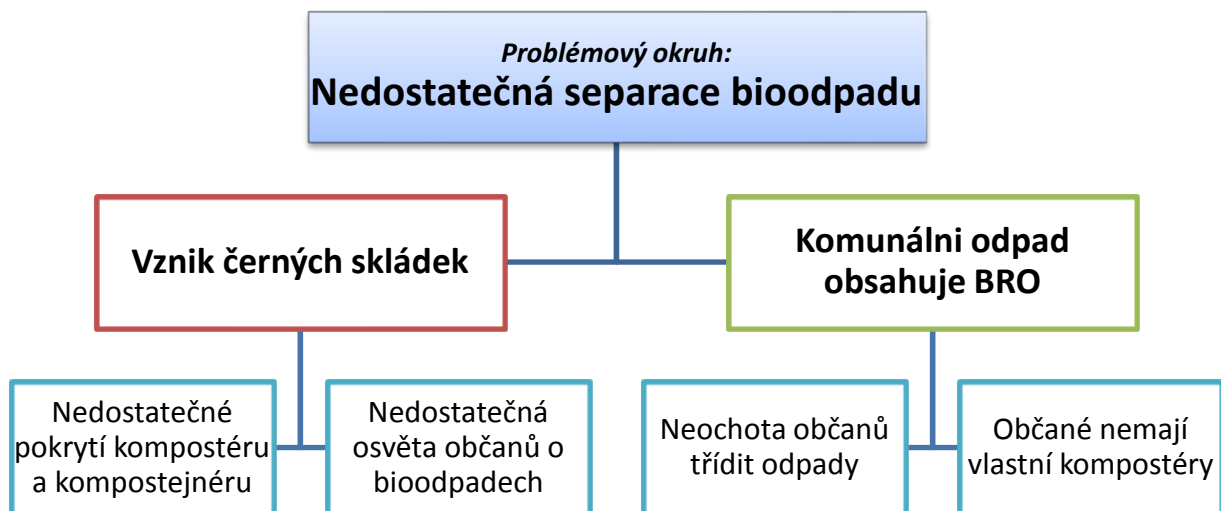
b) Příčiny

Bioodpady jsou významnou součástí odpadů vznikajících v komunální sféře. Kvůli svým vlastnostem způsobují komplikace při skládkování. Při separovaném sběru je však bioodpad surovinou, kterou je možno přeměnit na užitečný materiál (kompost) využitelný v široké škále lidské činnosti. Příčiny vzniku bioodpadu jsou jednoduché. Bioodpad je tvořen biologicky rozložitelnou hmotou, která vzniká např. údržbou veřejné zeleně, sekáním trávy, sběrem listů a spadaného ovoce, čištěním odpadních vod a také ze zbytku jídel, ovoce a zeleniny. Většina obyvatel má svojí zahrádku, o kterou se starají. Málo který domek vlastní svůj kompostér a proto vyhazují již zmíněný bioodpad do strání, lesů a blízko potoku a řek.

c) Důsledky neřešení problému

Pokud se i nadále nebude plošně řešit na území SO ORP Jablunkov problém s bioodpady budou nadále vznikat černé skládky, v komunálním odpadu bude stále bioodpad, který tam nemá co dělat a ceny za svoz takto svezeneho odpadu budou vyšší a vyšší. Mnoho lidí stále nepovažuje bioodpad za odpad a tak tvoří černé skládky. V tomto pohledu chybí environmentální osvěta občanů, která by pomohla s předcházením vzniku černých skládek. Nedodržení vyhlášky č. 321/2014 ze dne 16. prosince 2014 o rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů, se obec vystavuje riziku finančních sankcí.

Strom problémů

Problémová oblast 2: Slabá osvěta a nedostatečná motivace občanů v oblasti třídění odpadů

1. Věcné argumenty

Potřebnost Environmentální výchovy vyplývá z reality současného světa, s nímž jsme denně konfrontováni. Lidská činnost přispěla ke vzniku řady globálních problémů, kterými je nutné se v zájmu udržitelného rozvoje zabývat a jejichž řešení již nelze dlouhodobě odkládat. Environmentální výchova vybavuje občany k odpovědnému environmentálnímu chování, tj. takovému chování, kdy lidé berou při svém rozhodování v potaz dopady možných řešení na životní prostředí a zapojují se do aktivit určených ke zvýšení kvality životního prostředí a kvality vlastního života. Z provedeného dotazníkového šetření vyplývá, že starostové obcí vidí jako jeden z největších problémů právě slabou ekologickou výchovu občanů.

2. Příčiny problému

Část obyvatel na území je nedostatečně „ekologicky vzděláno“. Svědčí o tom fakt, že si často neuvědomují, co způsobují svým neadekvátním chováním. Osvěta v oblasti odpadového hospodářství může pomoci hned v několika bodech. Jedním z nich je naučit občany správně třídit odpad.

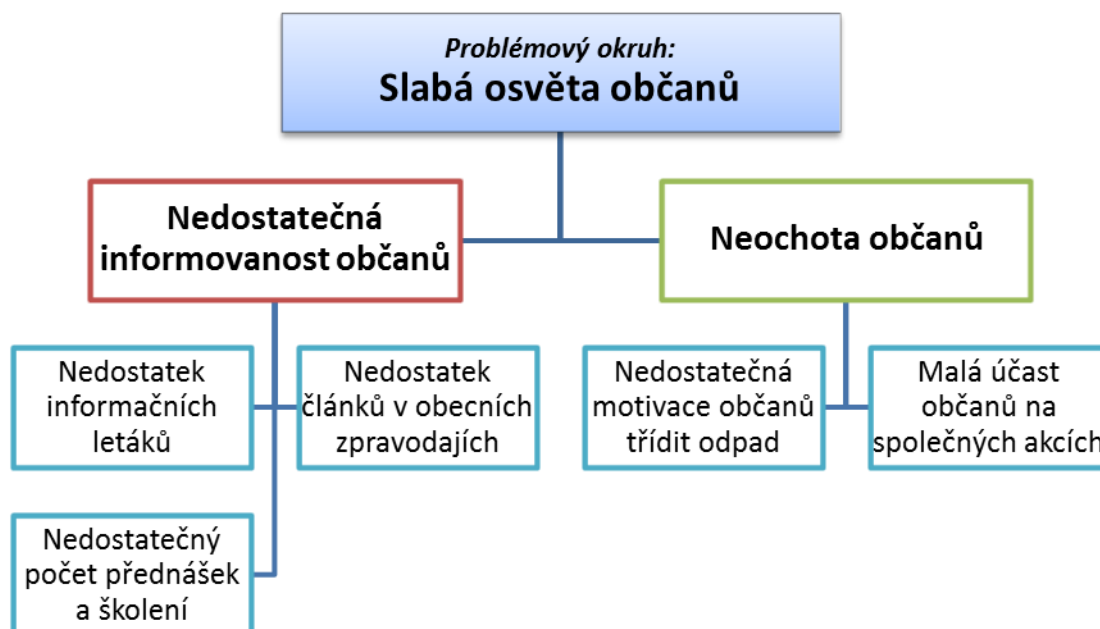
Občanům chybí motivace, která by je motivovala správně třídit. Dalším problémem slabé osvěty občanů je vytváření černých skládek. Občané si neuvědomují dopady této činnosti. Jedná se zde jak o stavební odpad, tak i biologicky rozložitelný odpad. V některých případech se potýkáme i s nebezpečným odpadem, který je umístěn u potoků a řek.

3. Důsledky neřešení problému

Tato část je velmi spojená s problémem výskytu černých skládek a neschopnosti obyvatel správně třídit odpad. Problém černých skládek, který trápí polovinu obcí, se může rozvinout do takové podoby, že některé černé skládky mohou kontaminovat půdu či vodu. Pokud se na tento problém nezaměříme, může dojít ještě k dalším problémům spojeným se slabou ekologickou výchovou.

Účastníci fokusní skupiny se shodli, že osvěta v oblasti odpadového hospodářství je velmi důležitá jak v mateřské a základní škole, tak i pro dospělé osoby. Na některých školách již probíhají současně v třídění odpadů, které učí děti jak správně třídit. Pokud se začne učit děti už v útlém věku je zde reálná možnost, že děti svoje zkušenosti přenesou na své rodiče a ti v zájmu svých povinností začnou třídit společně s nimi, aby jim byli vzorem.

Strom problému

Problémová oblast 3: Nedostatečná spolupráce obcí

a) Věcné argumenty

Na území SO ORP Jablunkov působí 3 svozové firmy, z toho 1 je místní. Svoz odpadů není proto řešen komplexně a tyto svozové firmy si navzájem konkurují. V rámci jednání fokusní skupiny byla podpořena myšlenka spolupráce v rámci Sdružení obcí Jablunkovska, která by pomohla v získávání projektů pro větší počet obcí. Takto domluvené obce mají větší šanci na získání dotace. Dobrým příkladem je pořízení kompostéru a štěpkovačů pro 5 obcí, které v rámci Sdružení obcí Jablunkovska požádaly o dotaci. Pokud by měly tyto obce o dotaci žádat samostatně, získání dotace by bylo těžší, mnohdy i nereálné.

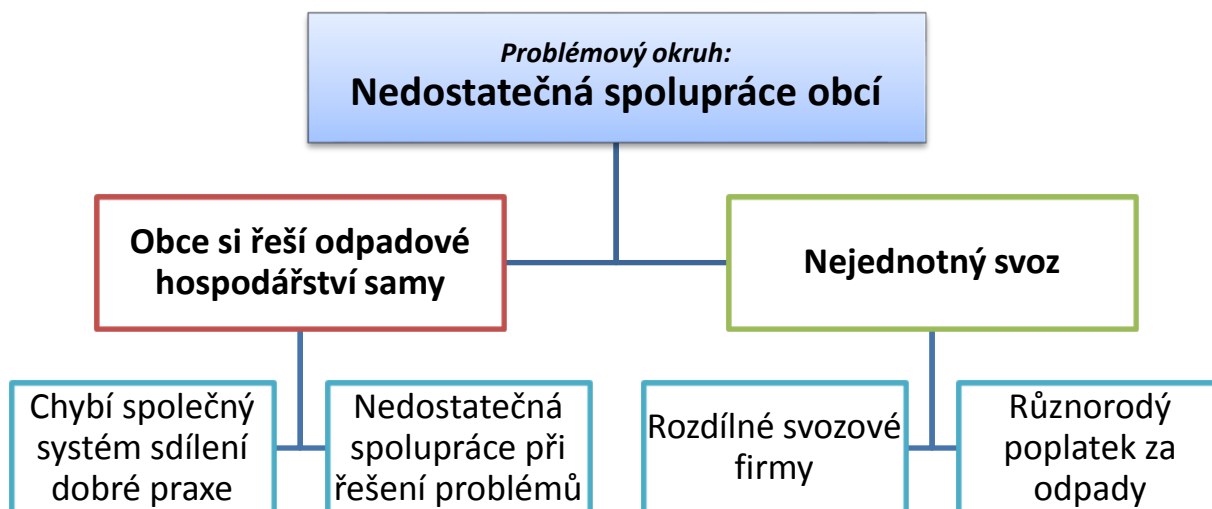
b) Příčiny

Každá obec si více méně řeší své odpadové hospodářství samostatně. V rámci fokusní skupiny proběhla diskuze o možnosti levnějších služeb svozových firem. Dohodnout se se svozovými firmami o množstevních slevách může být na úkor následné provedené služby. Jsou zde obavy, že když se bude platit o několik korun méně, může nastat problém v kvalitě provedené služby svozové firmy.

c) Důsledky neřešení problému

Do budoucna lze očekávat zpřísnění legislativy, což povede k větším finančním a kapacitním nárokům obcí při plnění zákonných požadavků. Pokud budou obce spolupracovat jak v třídění odpadů, tak v plošném získávání dotací pro území SO ORP Jablunkov, mohou se již s předstihem připravit na požadavky EU, které se vztahují mj. na třídění biologického rozložitelného komunálního odpadu či zákon o skládkování, který má vyjít v platnost, do roku 2025. Jestli nebudou obce společně spolupracovat v získávání dotací, je velmi malá šance, že si menší obce budou schopné tyto finanční prostředky např. na vybudování kanalizace či čističky odpadních vod získat samy.

Strom problémů

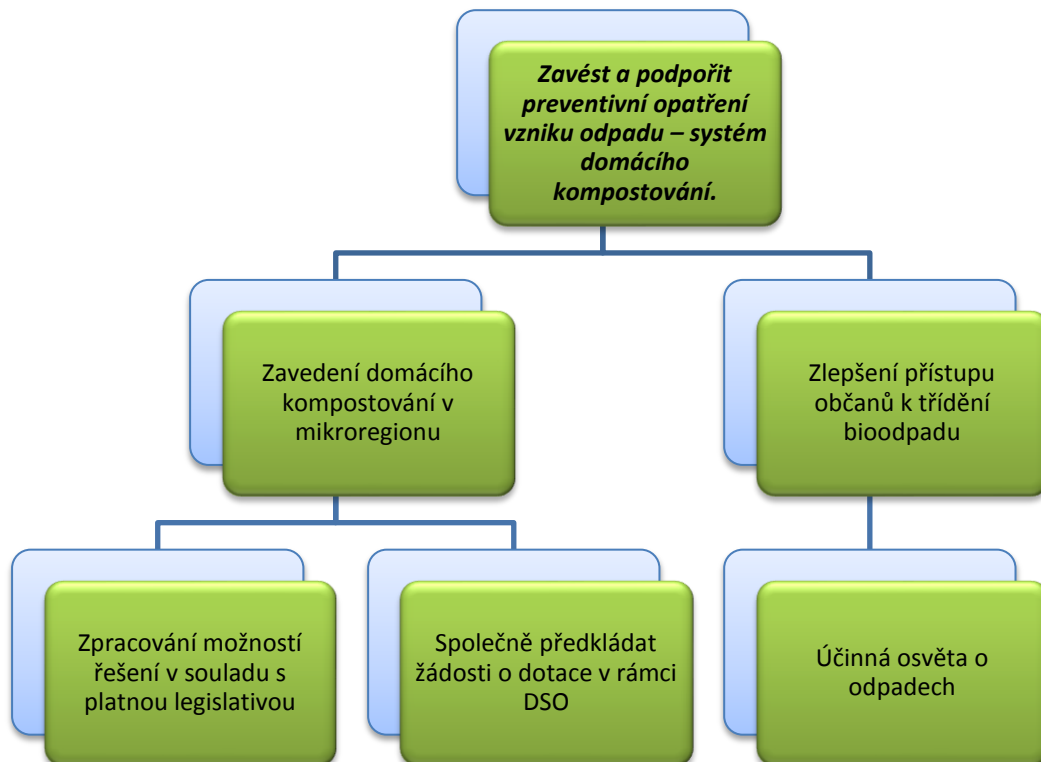

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 145. Problémový okruh 1 – Cíl 1.1

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečná separace bioodpadu</i>
Cíl 1.1	<i>Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování.</i>
Popis cíle	Na území SO ORP Jablunkov působí 3 svozové společnosti. Pouze 1 obec má zajištěný svoz bioodpadu na svém katastrálním území. Další obce jdou spíše směrem předcházení tvoření bioodpadu formou domácího kompostování a pořízení mobilního štěpkovače. Příkladem fungování tohoto systému je obec Mosty u Jablunkova, která jako první v území obdržela dotaci na kompostéry a štěpkovač pro své občany. Dalších 5 obcí si již v tomto roce požádalo, v rámci Sdružení obcí Jablunkovska, o dotaci. Spolupráce obcí výrazně pomohla při získávání této dotace. Kompostéry výrazně sníží bioodpad, který je jinak součástí komunálního odpadu a funguje i jako prevence vzniku černých skládek. V dalším dotačním období by bylo vhodné zapojit i zbývající obce a tím pokrýt celé území SO ORP Jablunkov. Dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, je obec od 1 ledna 2015 povinná zajistit místa pro oddělené soustředování kovů a biologicky rozložitelných odpadů.
Hlavní opatření	<p><i>Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) zpracování možností řešení v souladu s platnou legislativou</i> <i>b) zpracování žádosti o dotace</i> <i>c) zpracování návrhu společné smlouvy</i> <p><i>Ekonomická opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) analýza poptávky po zavedení domácích kompostérů</i> <i>b) zpracování variant řešení pro snížení množství odpadu</i> <p><i>Finanční opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) vyčíslení nákladů na nákup kompostérů a štěpkovačů</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - počet obcí, které mají zavedený systém domácího kompostování - počet nově pořízených domácích kompostérů
Správce cíle	<i>starosta obce Mosty u Jablunkova</i>

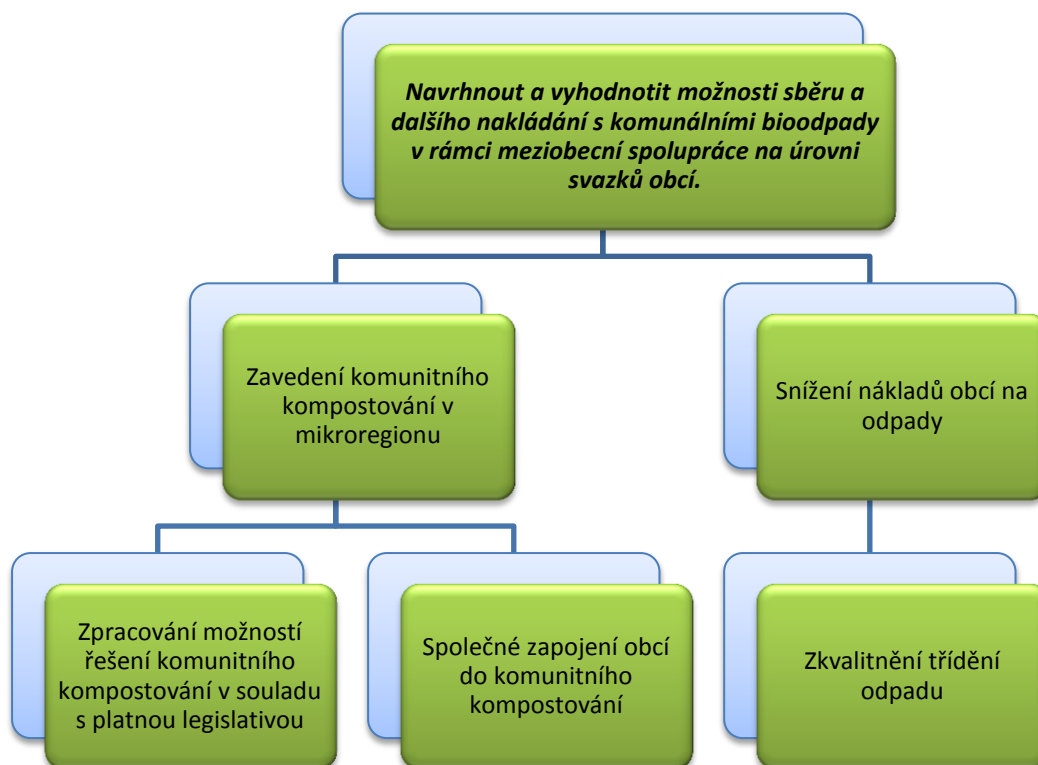
Strom cíle

Tab. 146. Problémový okruh 1 – Cíl 1.2

Problémový okruh 1	<i>Nedostatečná separace bioodpadu</i>
Cíl 1.2	<i>Navrhnout, vyhodnotit a zavést možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)</i>
Popis cíle	<p>Je zde více možností jak nakládat s bioodpadem v mikroregionu. Jedním z nich je navrhnout vytvoření komunitní kompostárny, která by byla určena pro sběr bioodpadu rostlinného původu z domácností, které nevlastní kompostéry, z veřejné zeleně a z černých skládek, které jsou tvořeny bioodpadem.</p> <p>Vždy je nutno zvážit provozní náklady, zvolit pro obce ORP vhodný model (sběr na sběrných dvorech v kombinaci s domácím kompostováním, sběrný dvůr v kombinaci se sběrem bioodpadu rostlinného původu ze zástaveb rodinných domů. Pro celé fungování systému je potřeba provázat sběr bioodpadu s koncovým zařízením pro nakládání s ním a zajistit odbyt vyrobeného kompostu). Dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, je obec od 1 ledna 2015 povinná zajistit místa pro oddělené soustřeďování kovů a biologicky rozložitelných odpadů.</p>
Hlavní opatření	<p><i>Organizační opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) sjednocení dostatečného počtu obcí – obyvatel</i> <i>b) zajištění odběratele vyrobeného kompostu</i> <p><i>Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) zpracování možností řešení v souladu s platnou legislativou</i> <i>b) zpracování návrhu společné smlouvy</i> <p><i>Ekonomická opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) rozbor ekonomické výhodnosti provozu kompostárny, společného sběrného dvoru a svozu bioodpadu v sběrných nádobách, kontejnerech a popelnicích</i> <p><i>Finanční opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) vyčíslení provozních nákladů daných variant</i> <i>b) spolufinancování nákladů na výstavbu a provoz z dotačních prostředků EU</i> <p><i>společné financování provozních nákladů v prvních letech</i></p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - provedená analýza možností sběru a nakládání s komunálními bioodpady včetně jeho financování - počet obcí, které mají zavedený systém sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady
Správce cíle	<i>starosta obce Bocanovice</i>

Strom cíle

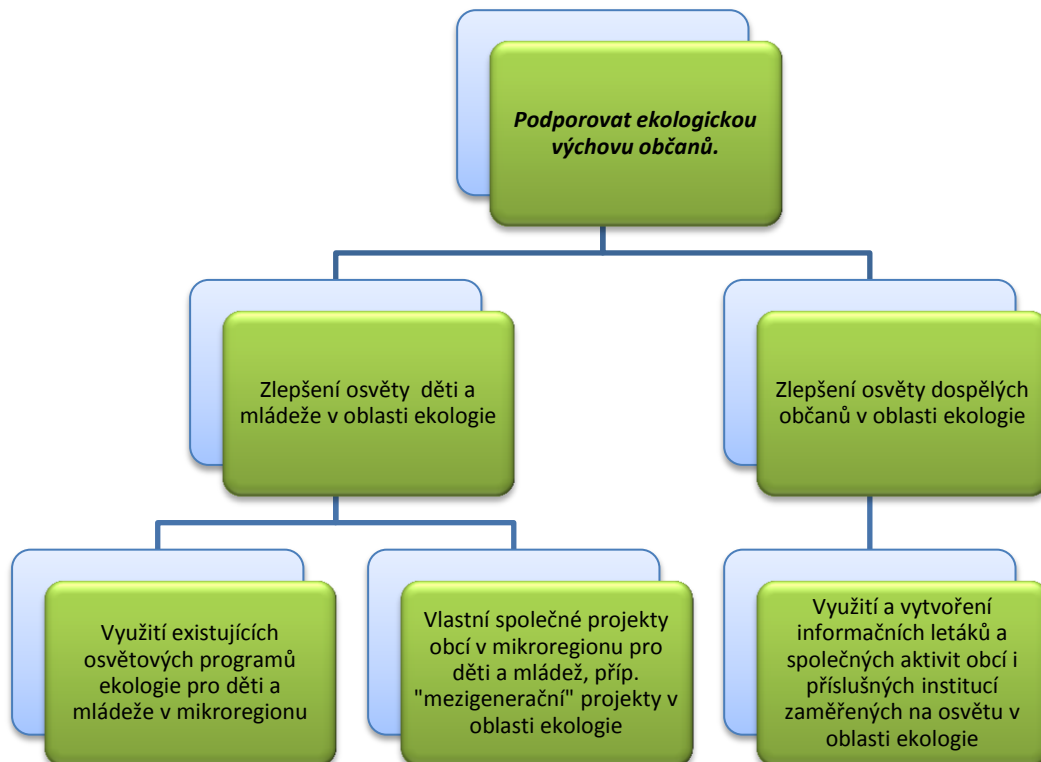

Tab. 147. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1

Problémový okruh 2	<i>Slabá osvěta a nedostatečná motivace občanů v oblasti třídění odpadů</i>
Cíl 2.1	<i>Podporovat ekologické vzdělávání občanů</i>
Popis cíle	Cílem je zvýšit povědomí občanů mikroregionu o ekologii, odpadovém hospodářství a ochraně životního prostředí. Osvěta by se měla zaměřovat jak na základní školy tak i mládež a dospělé osoby. Realizaci vzdělávacích aktivit bude docíleno ekologické osvěty občanů, vzrůstu úrovně vzdělanosti veřejnosti v oblastech odpovědného spotřebitelského chování a odpovědného přístupu k životnímu prostředí. V oblasti předškolního a základního vzdělání je vhodné dělat soutěže „o nejlepšího třídiče“, přednášky zábavnou a interaktivní formou a výukové programy. Lze využít stávajících výukových, výchovných a osvětových programů, kterých existuje celá řada. Mezi ně patří, např. Globe, Recyklohraní, Tonda Obal, programy krajských ekologických center apod.
Hlavní opatření	<p><i>Ekonomická opatření</i></p> <p><i>a) analýza cílových skupin pro osvětu</i></p> <p><i>Finanční opatření</i></p> <p><i>a) vyčíslení nákladů na vzdělávací materiály</i></p> <p><i>b) vyčíslení nákladů na financování soutěží (ceny)</i></p> <p><i>c) vyčíslení nákladu na financování výukových programů</i></p> <p><i>Výběr správných výukových programů</i></p> <p><i>a) porovnávání podmínek výukových programů</i></p> <p><i>b) příprava a realizace výběrového řízení</i></p> <p><i>c) výběr výukových programů dle charakteru cílových skupin</i></p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - měrná produkce separovaného odpadu - počet škol zapojených do ekologické výchovy nebo využívajících celostátních osvětových programů - počet společných akcí zaměřených na osvětu v oblasti odpadového hospodářství
Správce cíle	<i>starosta obce Horní Lomná</i>

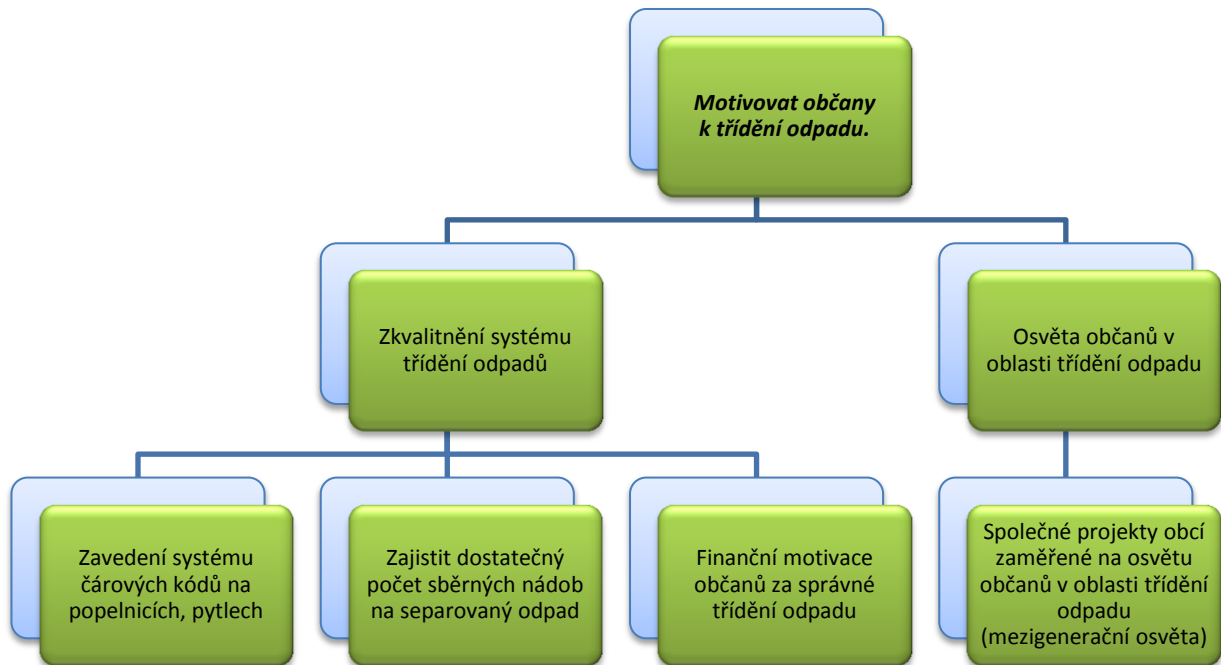
Strom cíle

Tab. 148. Problémový okruh 2 – Cíl 2.2

Problémový okruh 2	<i>Slabá osvěta a nedostatečná motivace občanů v oblasti třídění odpadů</i>
Cíl 2.2	<i>Motivovat občany k třídění odpadu</i>
Popis cíle	Možnou formou motivace může být snížení poplatku za odpady pro ty, kteří třídí odpad. Jako dobrý příklad praxe je zavedení systému čárových kódů. Každý občan dostane čárové kódy, které si přilepí na pytle s odpadem. Čárové kódy umožňují sledovat kvalitu třídění jednotlivých domácností a upozornit na případné problémy. Jejich hlavním přínosem je však bodový systém, který vyčíslí každé domácnosti, která vytřídila odpad, výši slevy na ročním poplatku za zpracování odpadu. Tím vznikl motivační systém. Čím více vytřídí, tím méně zaplatí. Správně roztríděný komunální odpad lze posléze opětovně recyklovat a znovu začlenit do výroby. Dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, je obec od 1 ledna 2015 povinná zajistit místa pro oddělené soustředování kovů a biologicky rozložitelných odpadů.
Hlavní opatření	<p><i>Právní opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) zpracování možností řešení finanční motivace v souladu s platnou legislativou</i> <i>b) zpracování návrhu společné smlouvy</i> <p><i>Finanční opatření</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) vyčíslení finančních nákladů na pořízení čárových kódů (pokud tento bod nehradí svozová společnost)</i> <i>b) analýza výše poskytnuté slevy za vytříděný odpad</i> <p><i>Výběr ekonomicky efektivní svozové firmy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) projednání možnosti finanční motivace se svozovou firmou</i> <i>b) předběžně zajištění (formou dotazníku) počtu potenciálně zapojených osob</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet obcí s vytvořeným a zavedeným motivačním systémem třídění separovaného odpadu
Správce cíle	<i>starosta obce Horní Lomná</i>

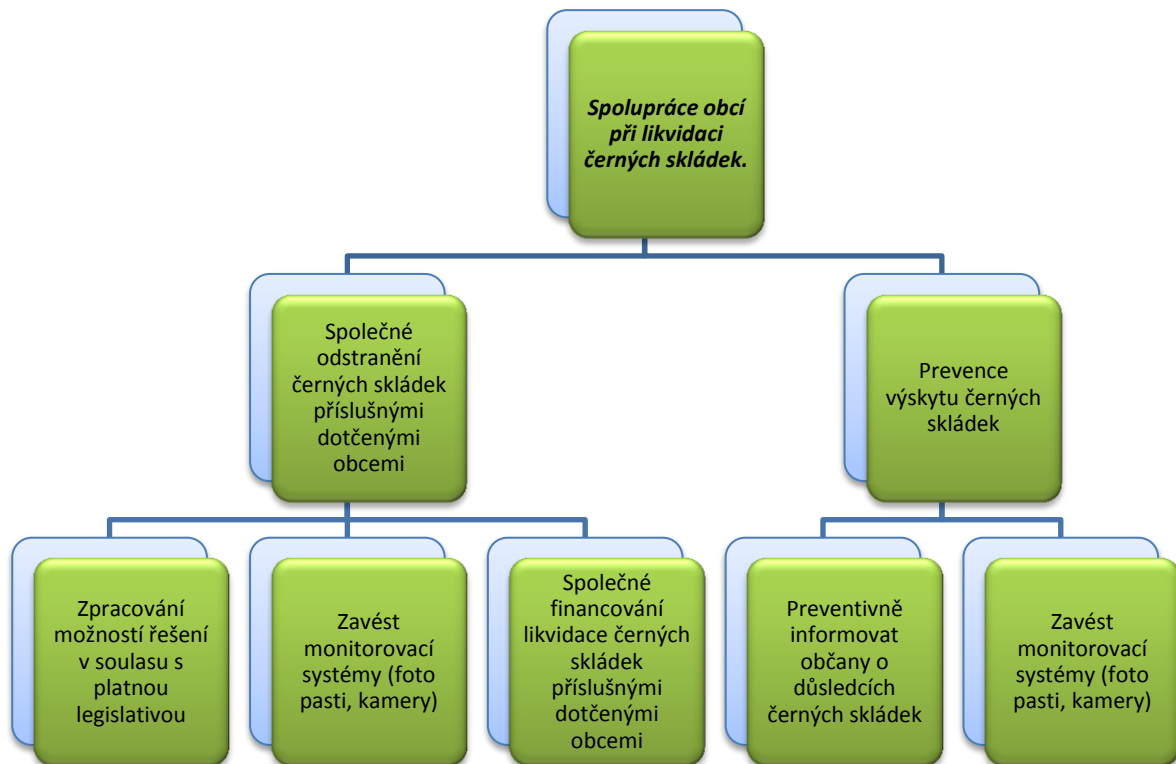
Strom cíle

Tab. 149. Problémový okruh 3 – Cíl 3.1

Problémový okruh 3	<i>Nedostatečná spolupráce obcí</i>
Cíl 3.1	<i>Spolupracovat při likvidaci černých skládek</i>
Popis cíle	Několik obcí na území SO ORP Jablunkov se potýká s problémem černých skládek. Společně požádat v rámci Sdružení obce Jablunkovska o dotace na likvidaci a rekultivaci černých skládek, které se vyskytují v obcích. Společně zavést monitorovací systém (foto pasti, kamerový systém) na místa, které jsou nejvíce a nejčastěji zaplavována odpadem. Lze tak vyhledat osobu, která tuto skládku tvoří a následně lze těmto osobám ukládat sankce. Vhodné by bylo zavést pracovníka, který by zmapoval výskyt černých skládek a zjistil tvůrce skládky a dále tyto záležitosti předal úřadům obce.
Hlavní opatření	<p><i>Právní opatření</i></p> <p><i>a) zpracování možností řešení likvidace černých skládek v rámci legislativy</i></p> <p><i>Ekonomické opatření</i></p> <p><i>a) zpracování variant řešení odstraňování černých skládek</i></p> <p><i>b) zpracování variant řešení monitoringu černých skládek</i></p> <p><i>Finanční opatření</i></p> <p><i>c) vyčíslení nákladů na likvidaci černých skládek</i></p> <p><i>d) vyčíslení finančních nákladů na pořízení monitorovacích zařízení</i></p> <p><i>e) spolufinancování nákladů na likvidaci černých skládek z dotačních prostředků</i></p> <p><i>Organizační</i></p> <p><i>a) zajištění osoby, která bude tuto oblast monitorovat, zpravovat</i></p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	- počet společně odstraněných černých skládek
Správce cíle	<i>starosta obce Hrádek</i>

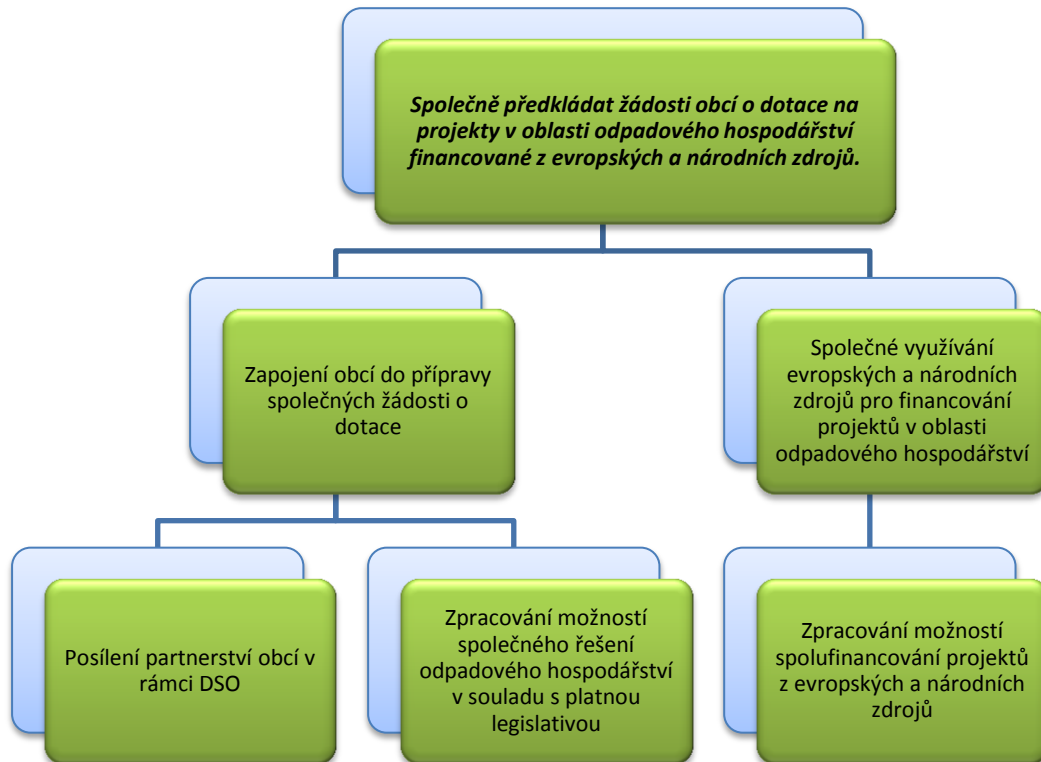
Strom cíle

Tab. 150. Problémový okruh 3 – Cíl 3.2

Problémový okruh 3	<i>Nedostatečná spolupráce obcí</i>
Cíl 3.2	<i>Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů, vždy se znalostí budoucích provozních nákladů, vytíženosti pořízených investic a s ohledem na povinnost 5 leté udržitelnosti</i>
Popis cíle	Na území SO ORP Jablunkov funguje dobrovolný svazek obcí Sdružení obcí Jablunkovska, který se skládá z 10 obcí ORP Jablunkov a 4 obcí sousedního ORP Třinec. Spolupráce v rámci tohoto svazku je funkční. Jako příklad spolupráce v oblasti odpadového hospodářství je společná žádost na kompostéry pro 5 obcí SoJ. Pokud by se nadále rozvíjela spolupráce obcí v oblasti odpadového hospodářství, bylo by v budoucnu mnohem snazší získávat dotace a tím zlepšovat životní prostředí mikroregionu, které by následně přilákalo větší počet turistů a tím i větší zaměstnanost v mikroregionu. Při dimenzování zařízení k nakládání s odpady je potřeba zvážit a analyzovat, pro jakou spádovou oblast a počet obyvatel je potřeba zařízení dimenzovat. Je potřeba kvalitně zhodnotit a připravit prognózu produkce druhů odpadů, které budou zpracovávány v zařízení (tedy nepředimenzovat kapacitu zařízení). Dále je potřeba brát v úvahu provozní náklady na zařízení tak, aby byl projekt udržitelný po dobu minimálně 5 let. V neposlední řadě je potřeba si předem stanovit podmínky pro meziobecní spolupráci, spolufinancování realizace projektu a provozních nákladů na zařízení a zajistit si partnery pro meziobecní spolupráci a odběratele a dodavatele odpadu.
Hlavní opatření	<p>Organizační opatření</p> <p>a) v rámci Sdružení obcí Jablunkovska najít společný názor na zlepšení životního prostředí v mikroregionu</p> <p>b) společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů</p> <p>Právní opatření</p> <p>a) zpracování možností společného řešení odpadového hospodářství v souladu s platnou legislativou</p> <p>Finančních opatření</p> <p>a) možnost spolufinancování nákladů na revitalizaci, výstavbu či provoz z evropských a národních zdrojů</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> - počet zapojených obcí do spolupráce na území SO ORP Jablunkov - společně podané žádosti o dotace - množství finančních prostředků získaných v rámci společně podaných žádostí o dotace
Správce cíle	<i>starosta obce Mosty u Jablunkova</i>

Strom cíle

5.2.4. Indikátory

Karty indikátorů

Tab. 151. Indikátor problémového okruhu 1.

Problémový okruh	- Nedostatečná separace bioodpadu		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu		
Měrná jednotka	kg/obyvatele		
Správce měřítka	starosta obce Mosty u Jablunkova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		150,00	125,00
Skutečnost	175,21		
Popis měřítka:	Zavedení separace bioodpadu např. formou domácího kompostování, výrazně sníží produkci biologicky rozložitelného odpadu (BRO). Indikátor měrné produkce BRO umožňuje sledovat, o kolik se produkce snížila nebo zvýšila. Pro úspěšnost indikátoru je důležité snížení produkce, které lze dosáhnout již zmíněným domácím kompostování, které funguje jako prevence vzniku odpadu.		
Metodika a výpočet:	Součet produkce biologicky rozložitelného odpadu na obyvatele (200201)		
Zdroj čerpání dat:	evidence obcí		

Tab. 152. Indikátor k cíli 1.1

Cíl	- Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí, které mají zavedený systém domácího kompostování		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Mosty u Jablunkova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	12
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro zajištění prevence vzniku bioodpadu je potřeba zavést systém domácího kompostování. Pokud by tento systém nebyl zaveden, bude se i nadále v komunálním odpadu vyskytovat bioodpad a můžou se tvořit černé skládky. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí, které se již zapojily do systému domácího kompostování.		
Metodika a výpočet:	Souhrn všech obcí, které mají zavedený systém domácího kompostování		
Zdroj čerpání dat:	stránky obcí, vyhlášky obcí		

Tab. 153. Indikátor k cíli 1.1

Cíl	- Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systémem domácího kompostování		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet nově pořízených domácích kompostérů		
Měrná jednotka	ks		
Správce měřítka	starosta obce Mosty u Jablunkova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5000	8000
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění prevence vzniku bioodpadu je potřeba zavést systém domácího kompostování. Pokud bude tento systém zaveden v každé domácnosti, výrazně tím přispěje ke snížení obsahu bioodpadu v komunálním odpadu. Indikátor umožňuje sledovat počet domácností, které vlastní domácí kompostér.		
Metodika a výpočet:	Souhrn všech nově pořízených domácích kompostérů získaných z dotací		
Zdroj čerpání dat:	stránky obcí, veřejné zakázky, smlouvy		

Tab. 154. Indikátor k cíli 1.2

Cíl	- Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Provedená analýza možností sběru a nakládání s komunálními bioodpady včetně jeho financování		
Měrná jednotka	Ano/Ne		
Správce měřítka	starosta obce Bocanovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro zajištění nakládání s komunálními bioodpady je nutné provést analýzy v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazku Sdružení obcí Jablunkovska. Provedená analýza může výrazně snížit náklady obcí na komunální bioodpady a tím i splnit legislativní změny, které jsou připravovány pro následující roky. Indikátor umožňuje sledovat, zda byla provedena analýza možností sběru a nakládání s komunálními bioodpady včetně jeho financování.		
Metodika a výpočet:	Byla provedena analýza/nebyla provedena analýza		
Zdroj čerpání dat:	stránky obcí		

Tab. 155. Indikátor k cíli 1.2

Cíl	- Navrhnout a vyhodnotit možnosti sběru a dalšího nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	Počet obcí, které mají zavedený systém sběru a dalšího nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Bocanovice		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	12
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro zajištění nakládání s komunálními bioodpady v rámci Sdružení obcí Jablunkovska je nutné zapojení spolupráce co nejvíce obcí. Zavedení systému sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady pomůže ke snížení nákladů obcí a může výrazně snížit vznik černých skládek v mikroregionu. Indikátor umožňuje sledovat počet obcí, které jsou zapojené v tomto systému. Počet obcí by měl narůstat.		
Metodika a výpočet:	Souhrn všech obcí, které mají zavedený systém sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady		
Zdroj čerpání dat:	stránky obcí, vyhlášky obcí		

Tab. 156. Indikátor problémového okruhu 2.

Problémový okruh	- Slabá osvěta a nedostatečná motivace občanů v oblasti třídění odpadů		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Měrná produkce separovaného odpadu		
Měrná jednotka	kg/obyvatele		
Správce měřítka	starosta obce Horní Lomná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		155,00	170,00
Skutečnost	142,74		
Popis měřítka:	Měrná produkce separovaného odpadu prokáže, zda osvěta občanů společně s motivačním systémem třídění odpadu zvýší produkci separovaného odpadu či naopak. Díky správné separaci odpadu lze snížit náklady obcí na svoz odpadů a to díky vyšším finančním příspěvkům od firmy EKO-KOM. Úspěšnost indikátoru je v nárůstu měrné produkce separovaného odpadu.		
Metodika a výpočet:	Součet separovaného odpadu (papír, plast, sklo, nápojové kartony) přepočten na obyvatele		
Zdroj čerpání dat:	evidence obcí		

Tab. 157. Indikátor k cíli 2.1

Cíl	- Podporovat ekologické vzdělávání občanů		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	Počet nově zapojených škol do ekologického vzdělávání nebo využívajících celostátních osvětových programů		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Horní Lomná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Pro zajištění kvalitní osvěty občanů je nutné zavedení osvětových programů v mateřských a základních školách v mikroregionu. Zavedení osvěty v oblasti ekologie u dětí a mládeže je první krok, který může v budoucnu přinést čistotu mikroregionu. Pokud se nezavedou kvalitní osvětové programy do škol, nemůžeme očekávat ekologické chování od této generace. Indikátor umožňuje sledovat počet škol, které se zapojily do ekologické výchovy.</p>		
Metodika a výpočet:	Souhrn všech škol, které využívají osvětové programy		
Zdroj čerpání dat:	výroční zprávy škol		

Tab. 158. Indikátor k cíli 2.1

Cíl	- Podporovat ekologické vzdělávání občanů		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	Počet společných akcí zaměřených na osvětu v oblasti odpadového hospodářství		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Horní Lomná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	<p>Cílem je zvýšení podvědomí občanů mikroregionu o ekologii a odpadovém hospodářství. Realizaci společných akcí bude docíleno ekologické osvěty, vzrůstu úrovně vzdělanosti veřejnosti v oblastech odpadového hospodářství a životního prostředí. Tyto aktivity mohou pomoci ke zvýšení separace bioodpadu a ke snížení vzniku černých skládek v mikroregionu. Indikátor umožňuje sledování počtu společných akcí zaměřených na osvětu v mikroregionu.</p>		
Metodika a výpočet:	Souhrn všech společných akcí podporujících osvětu v oblasti odpadového hospodářství v území		
Zdroj čerpání dat:	stránky obce/zpravodaje		

Tab. 159. Indikátor k cíli 2.2

Cíl	- Motivovat občany k třídění odpadu		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	Počet obcí s vytvořeným a zavedeným motivačním systémem třídění separovaného odpadu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Horní Lomná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	<p>Pro zajištění kvalitního separování odpadu je zapotřebí motivovat občany třídít. Jedná se o motivační systém, který je sledován díky čárovým kódům na popelnicích (ISNO). Přínosem pro občany, pokud třídí odpad, je snížení poplatku za odpady. Přínosem pro obce jsou větší finanční prostředky od EKO-KOMu a nižší náklady na svoz odpadů. Správně roztríděný separovaný odpad lze posléze opětovně recyklovat a znovu začlenit do výroby. Indikátor umožňuje sledovat, kolik obcí zavedlo motivační systém třídění separovaného odpadu.</p>		
Metodika a výpočet:	Souhrn všech obcí, které mají zavedený systém třídění separovaného odpadu		
Zdroj čerpání dat:	stránky obcí, vyhlášky obcí		

Tab. 160. Indikátor problémového okruhu 3.

Problémový okruh	- Nedostatečná spolupráce obcí		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Počet zapojených obcí do spolupráce na území SO ORP Jablunkov		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Mosty u Jablunkova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		12	12
Skutečnost	10		
Popis měřítka:	<p>Pro celkové pokrytí území SO ORP Jablunkov je důležité, aby všechny obce byly zapojeny do dobrovolného svazku obcí Sdružení obcí Jablunkovska. V rámci tohoto svazku je mnohem snazší získávání dotací na zkvalitnění životního prostředí a odpadového hospodářství. Indikátor se zaměřuje na to, aby byly všechny obce SO ORP Jablunkov zapojeny do Sdružení obcí Jablunkovska, a tím by bylo pokryto celé území. Hodnota indikátoru by měla narůst a to o 2 obce, které nejsou členy svazku.</p>		
Metodika a výpočet:	Součet všech obcí na území SO ORP Jablunkov, které jsou aktivními členy Sdružení obce Jablunkovska a podílejí se na rozvoji životního prostředí v mikroregionu.		
Zdroj čerpání dat:	Sdružení obcí Jablunkovska, stanovy		

Tab. 161. Indikátor k cíli 3.1

Cíl	- Spolupracovat při likvidaci černých skládek		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	Počet společně odstraněných černých skládek		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Hrádek		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Pro odstranění černých skládek je nutné zapojení všech obcí, které jsou tímto problémem poškozeny jak na vzhledu obce tak i znečištěním životního prostředí. Pokud bude spolupráce obcí na dobré úrovni, očekáváme v příštích letech nárůst v počtu odstraněných černých skládek v mikroregionu. Indikátor jasně ukazuje, zda se podařilo spolupracovat v této oblasti či nikoliv.		
Metodika a výpočet:	Součet všech odstraněných černých skládek na území		
Zdroj čerpání dat:	stránky Sdružení obcí Jablunkovska		

Tab. 162. Indikátor k cíli 3.2

Cíl	- Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů, vždy se znalostí budoucích provozních nákladů, vytíženosti pořízených investic a s ohledem na povinnost 5 leté udržitelnosti		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	Společně podané žádosti o dotace		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	starosta obce Mosty u Jablunkova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		4	7
Skutečnost	1		
Popis měřítka:	Pro zajištění získání dotací pro obce v mikroregionu je nutná spolupráce obcí a to na úrovni dobrovolného svazku obcí Sdružení obcí Jablunkovska, do které patří 10 obcí SO ORP Jablunkov. Indikátor umožňuje sledovat počet úspěšných společně podaných žádostí o dotace, které přispějí ke zkvalitnění životního prostředí v mikroregionu.		
Metodika a výpočet:	Součet všech podaných žádostí o dotace v rámci Sdružení obcí Jablunkovska		
Zdroj čerpání dat:	smlouvy, stránky Sdružení obcí Jablunkovska		

Tab. 163. Indikátor k cíli 3.2

Cíl	- Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů, vždy se znalostí budoucích provozních nákladů, vytíženosti pořízených investic a s ohledem na povinnost 5 leté udržitelnosti		
Číslo indikátoru	13		
Název indikátoru	<i>Množství finančních prostředků získaných v rámci společně podaných žádostí o dotace</i>		
Měrná jednotka	Kč		
Správce měřítka	starosta obce Mosty u Jablunkova		
Roky	2013	2017	2020
Plán		2 000 000,-	4 000 000,-
Skutečnost	0,-		
Popis měřítka:	Pro rozvoj odpadového hospodářství a zlepšení kvality životního prostředí je důležitá spolupráce obcí na úrovni dobrovolného svazku obcí, a to Sdružení obcí Jablunkovska. Indikátor umožňuje sledovat výši získaných finančních prostředků, které jsou směřovány na zkvalitnění odpadového hospodářství a životního prostředí v mikroregionu. Hodnota indikátoru by měla v příštích letech narůstat.		
Metodika a výpočet:	Součet všech společně podaných žádostí o dotace v rámci Sdružení obcí Jablunkovska		
Zdroj čerpání dat:	smlouvy, stránky Sdružení obcí Jablunkovska, www.risy.cz		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 164. Složení řídicí skupiny

Složení řídicí skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 165. Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování.	Starosta obce Mosty u Jablunkova
1.2	Navrhnout, vyhodnotit a zavést možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci me-ziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)	Starosta obce Bocanovice
2.1	Podporovat ekologické vzdělávání občanů	Starosta obce Horní Lomná
2.2	Motivovat občany k třídění odpadu	Starosta obce Horní Lomná
3.1	Spolupracovat při likvidaci černých skládek	Starosta obce Hrádek
3.2	Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů, vždy se znalostí budoucích provozních nákladů, vytíženosti pořízených investic a s ohledem na povinnost 5 leté udržitelnosti	Starosta obce Mosty u Jablunkova

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 166. Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu	Starosta obce Mosty u Jablunkova
2	Počet obcí, které mají zavedený systém domácího kompostování	Starosta obce Mosty u Jablunkova
3	Počet nově pořízených domácích kompostérů	Starosta obce Mosty u Jablunkova
4	Provedená analýza možností sběru a nakládání s komunálními bioodpady včetně jeho financování	Starosta obce Bocanovice
5	Počet obcí, které mají zavedený systém sběru a dalšího nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady	Starosta obce Bocanovice
6	Měrná produkce separovaného odpadu	Starosta obce Horní Lomná
7	Počet nově zapojených škol do ekologického vzdělávání nebo využívajících celostátních osvětových programů	Starosta obce Horní Lomná
8	Počet společných akcí zaměřených na osvětu v oblasti odpadového hospodářství	Starosta obce Horní Lomná
9	Počet obcí s vytvořeným a zavedeným motivačním systémem třídění separovaného odpadu	Starosta obce Horní Lomná
10	Počet zapojených obcí do spolupráce na území SO ORP Jablunkov	Starosta obce Mosty u Jablunkova
11	Počet společně odstraněných černých skládek	Starosta obce Hrádek
12	Společně podané žádosti o dotace	starosta obce Mosty u Jablunkova
13	Množství finančních prostředků získaných v rámci společně podaných žádostí o dotace	Starosta obce Mosty u Jablunkova

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 167. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje.

Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

5.4. Závěr a postup zpracování

5.4.1. Shrnutí

Návrhová část odpadového hospodářství byla vypracována na základě výsledků analytické části, zejména SWOT analýzy a rozhovorů s motivujícími starosty. Zaměřili jsme se na prevenci vzniku odpadu, třídění odpadu a na osvětu obyvatel v ORP Jablunkov. Pro řešení těchto problémů jsme zvolili 3 problémové oblasti, ke kterým byly nastaveny cíle.

1) **Nedostatečná separace bioodpadu**

- a. Zavést a podpořit preventivní opatření vzniku odpadu – systém domácího kompostování.
- b. *Navrhnout, vyhodnotit a zavést možnosti sběru a dalšího nakládání s komunálními bioodpady v rámci meziobecní spolupráce na úrovni svazků obcí (sběrné dvory, komunitní kompostování, ostatní způsoby sběru)*

2) **Slabá osvěta a nedostatečná motivace občanů v oblasti třídění odpadů**

- a. *Podporovat ekologické vzdělávání občanů*
- b. *Motivovat občany k třídění odpadu*

3) **Nedostatečná spolupráce obcí**

- a. *Spolupracovat při likvidaci černých skládek*
- b. *Společně předkládat žádosti o dotace na projekty financované z evropských či národních zdrojů, vždy se znalostí budoucích provozních nákladů, vytíženosti po-řízených investic a s ohledem na povinnost 5 leté udržitelnosti*

Každý z výše uvedených cílů má svého gestora, který bude iniciovat kroky směřující k plnění cíle. Naplňování cílů bude sledováno prostřednictvím sady indikátorů (někdy označované jako ukazatele nebo měřítka), jímž se měří úspěšnost nastavené strategie (tj. úroveň dosahování stanovených cílů).

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Dnem 1.8.2014 byla započata tvorba návrhové části dokumentu, které byla rozdělena na 5 fází. Během první fáze „Struktura návrhové části a Vize“, bylo zapotřebí vytvořit vizi a slogan pro území SO ORP Jablunkov. Vizi a slogan jsme vytvořili společně se starosty SO ORP Jablunkov na setkání v rámci DSO „Sdružení obcí Jablunkovska“ a tímto je i zapojili do dalšího průběhu návrhové části.

V druhé fázi, která začínala 1.9.2014, jsme společně s motivujícími starosty zpracovali problémové okruhy ke každé oblasti (školství, sociální služby, odpadové hospodářství, zaměstnanost a podpora podnikání). Během těchto dvou měsíců jsme průběžně zapracovávali připomínky od externích oponentů, které se vztahovaly na již vypracovanou analytickou část dokumentu.

Po zpracování problémových okruhů bylo nutné definovat cíle, které povedou k řešení problémových okruhů. Cíle byly prodiskutovány v rámci „Fokusní skupiny“, které se účastnilo 5 místních odborníků.

Následně byly prodiskutovány ještě s odborníkem na odpadové hospodářství ze sousedního ORP Třinec. Začali jsme také uvažovat o případných gestorech cílů, ale z důvodu komunálních voleb, se volba gestora odložila na listopad/prosinec.

V listopadu jsme společně s motivujícími starosty diskutovali o možných indikátorech, kterými se měří úspěšnost a úroveň dosahování stanovených cílů. Pro každý problémový okruh jsme zvolili jeden indikátor výsledku a pro každý cíl jeden až dva adekvátní indikátory výstupu, které budou schopny dostatečně jasně sledovat, zda dosahujeme stanoveného cíle. Z řad starostů byli určeni předběžní gestoři cílů a indikátorů.

V poslední fázi, která končí 20.12.2014, jsme doladřovali celý dokument, doplňovali indikátory o další poznatky, které jsme načerpali s rozhovory se starosty. Pracovník pro analýzy a strategie tyto informace shromažďoval a následně upravoval celý dokument do finální podoby.

5.5. Přílohy k tématu 3.: odpadové hospodářství

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
ČR	Česká republika
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
KO	komunální odpad
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
ORP	obec s rozšířenou působností
POH	Plán odpadového hospodářství
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkcí odpadů v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základny a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě.

Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

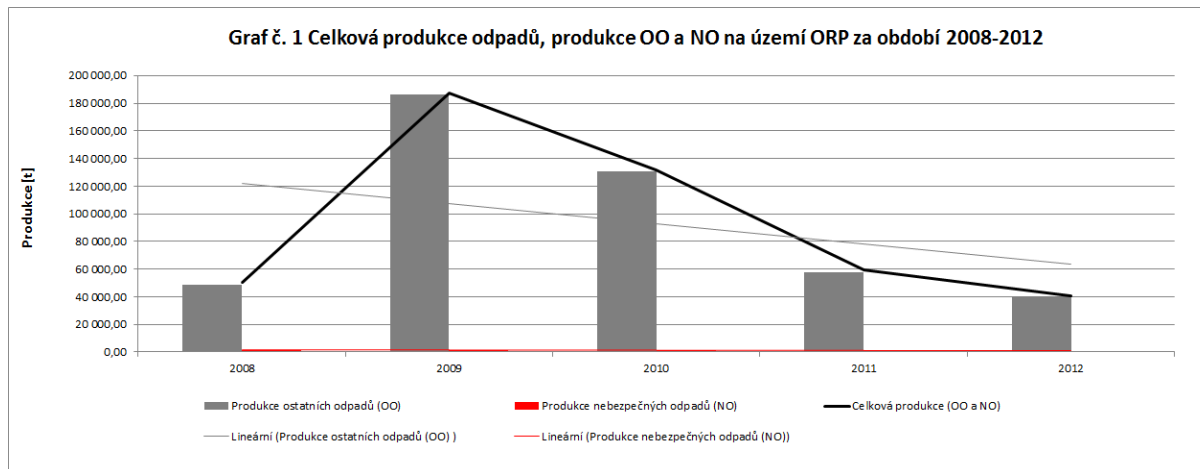
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓				
							2008	2009	2010	2011	
Produkce odpadů [t]											
Produkce ostatních odpadů (OO)	115 300,00	47 961,20	185 468,44	129 761,92	56 322,78	38 629,17	41,60	159,40	111,81	49,59	
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	2 356,18	1 776,48	1 982,85	1 778,00	1 388,96	367,93	75,40	84,52	74,35	66,64	
		Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →									
Celková produkce (OO a NO)	119 133,53	49 737,68	187 451,29	131 539,92	57 711,74	38 997,10	41,75	156,10	109,73	49,20	
		Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →									
Podílové ukazatele [%]			2008					2009			
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů			96,43					98,94			
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci odpadů			3,57					1,06			
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]			2008					2009			
Počet obyvatel v území ORP			22 502					22 505			
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)			2 210,37					8 329,32			
Měrná produkce OO			2 131,42					8 241,21			
Měrná produkce NO	300,20	78,95				88,11				78,98	
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →			26,30					29,35			
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →			-73,70					-70,65			

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 1. Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	206,04	175,27	270,66	337,16	200,18
200102	Sklo	O	348,58	361,85	437,08	354,29	376,82
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	4,25	0,00	0,00	0,00	0,00
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,66	0,42	0,07	0,20	0,83
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200113*	Rozpouštědla	N	0,13	0,01	0,06	0,08	0,37
200114*	Kyseliny	N	0,03	0,04	0,04	0,06	0,08
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,03	0,01	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,04	0,03	0,15	0,18	0,16
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,16	0,02	0,00	0,05	0,06

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodíky	N	20,33	6,19	5,84	4,09	5,07
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,53
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	4,76	4,62	2,91	2,33	2,94
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	8,86	11,82	11,28	10,50	7,91
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,16	0,30	0,17	0,45	0,49
200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	11,11	9,74	8,40	9,81	11,10
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	12,33	2,04	3,13	1,52	3,10
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	3,01	4,09	1,29	0,51	0,59
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200139	Plasty	O	163,54	182,65	316,46	362,35	207,30
200140	Kovy	O	724,64	828,46	1 899,37	2 169,94	1 384,80
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	2,45	23,29	24,41
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	13,05	2,22	1,32	2,82	3,59
200202	Zemina a kameny	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	0,45	29,31	34,31	6,36	0,00
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	3 438,27	3 467,00	3 719,80	3 464,51	3 676,88
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	0,00	0,00	1,33	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	319,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Katalogové číslo	Název druhu odpadu	Kategorie	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				

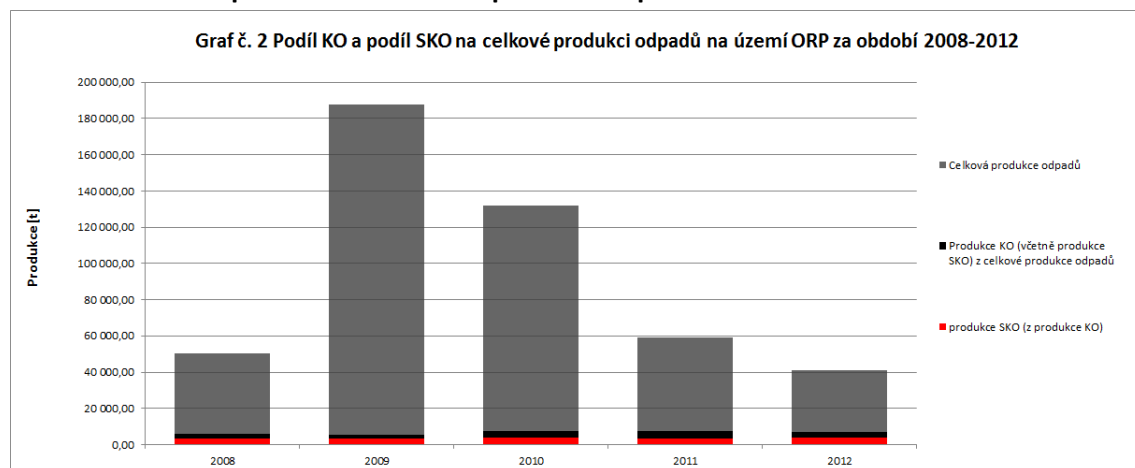
odpadu		odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	687,34	366,88	372,88	515,60	595,29
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	28,92	25,29	24,61	31,21	25,10
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	69,35	112,54	78,65	88,74	141,55
150102	Plastové obaly	O	21,82	16,48	22,66	57,78	35,66
150103	Dřevěné obaly	O	0,00	6,56	0,00	0,00	0,00
150104	Kovové obaly	O	5,54	1,39	0,33	1,69	0,94
150105	Kompozitní obaly	O	0,17	0,46	1,29	2,11	7,81
150106	Směsné obaly	O	37,70	27,68	41,89	28,42	25,42
150107	Skleněné obaly	O	1,20	0,00	0,02	0,02	0,29
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	2,59	6,48	3,98	29,75	2,89
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celková produkce KO			6 134,05	5 649,82	7 262,42	7 505,81	6 743,14
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			4 349,62	4 011,78	4 364,72	4 320,29	4 478,30
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			2 080,41	1 952,03	2 169,40	2 157,77	2 149,41

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	49 737,68	187 451,29	131 539,92	57 711,74	38 997,10	276,88	-29,83	-56,13	-32,43
Celková produkce KO	6 134,05	5 649,82	7 262,42	7 505,81	6 743,14	-7,89	28,54	3,35	-10,16
Celková produkce SKO	3 438,27	3 467,00	3 719,80	3 464,51	3 676,88	0,84	7,29	-6,86	6,13
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	12,33		3,01		5,52		13,01		17,29
Podíl SKO na produkci KO	56,05		61,36		51,22		46,16		54,53
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	22 502		22 505		22 512		22 649		22 634
Měrná produkce KO	272,60		251,05		322,60		331,40		297,92
Měrná produkce SKO	152,80		154,05		165,24		152,97		162,45

Graf 2. Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

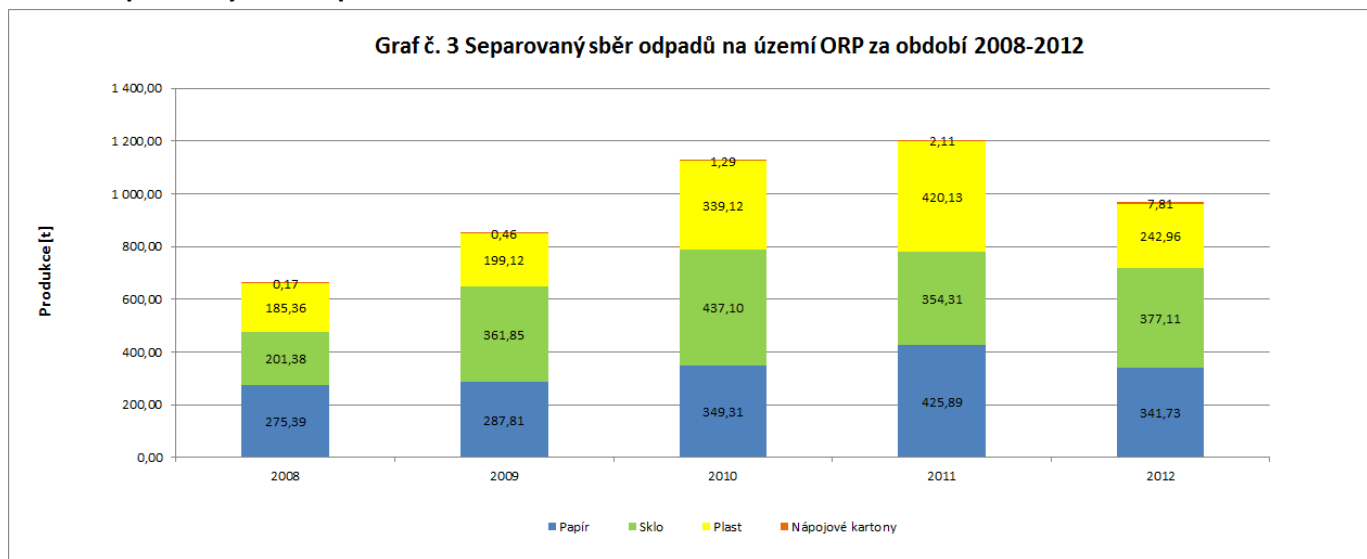

Příloha č. 4 - Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	275,39	287,81	349,31	425,89	341,73	4,51	21,37	21,92	-19,76
Sklo	150107, 200102	349,78	361,85	437,10	354,31	377,11	3,45	20,80	-18,94	6,43
Plast	150102, 200139	185,36	199,12	339,12	420,13	242,96	7,42	70,31	23,89	-42,17
Nápojové kartony	150105	0,17	0,46	1,29	2,11	7,81	175,76	183,52	63,57	270,14
Celkem separovaný sběr		810,70	849,24	1 126,82	1 202,44	969,61	4,75	32,69	6,71	-19,36
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]		2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP		22 502		22 505		22 512		22 649		22 634
Měrná produkce tříděného papíru		12,24		12,79		15,52		18,80		15,10
Měrná produkce tříděného skla		15,54		16,08		19,42		15,64		16,66
Měrná produkce tříděného plastu		8,24		8,85		15,06		18,55		10,73
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů		0,01		0,02		0,06		0,09		0,35
Měrná produkce tříděného odpadu		29,43		37,74		50,05		53,09		42,84

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 3. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracovávané mimo místo vzniku	O	6 000,00	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,92	9,97	10,14	5,23	0,00
020399	Odpady jinak blíže neurčené	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,69	5,58	9,02	4,65	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	0	0,23	1,40	2,25	1,16	0,00
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

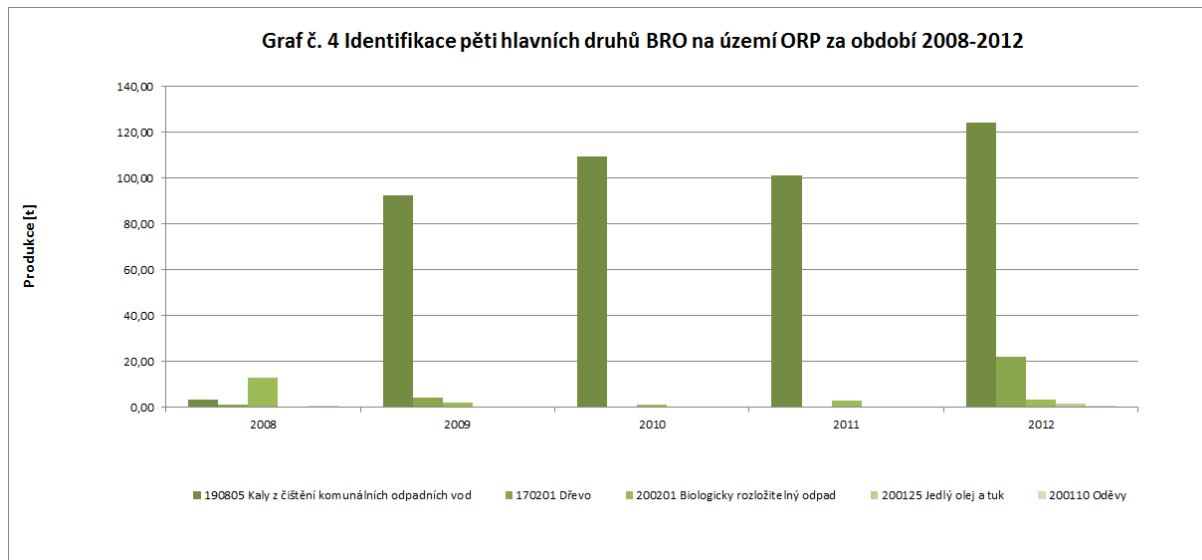

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	69,35	112,54	78,65	88,74	141,55
150103	Dřevěné obaly	O	0,00	6,56	0,00	0,00	0,00
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	1,15	4,36	0,09	0,00	22,25
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	3,17	92,54	109,48	100,94	124,25
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	206,04	175,27	270,66	337,16	200,18
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	4,25	0,00	0,00	0,00	0,00
200110	Oděvy	O	0,66	0,42	0,07	0,20	0,83
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,53
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	13,05	2,22	1,32	2,82	3,59
200301	Směsný komunální odpad	O	3 438,27	3 467,00	3 719,80	3 464,51	3 676,88
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	319,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	687,34	366,88	372,88	515,60	595,29
Celková produkce BRO			10 744,13	10 244,73	10 574,35	4 521,00	4 766,34

Graf 4. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

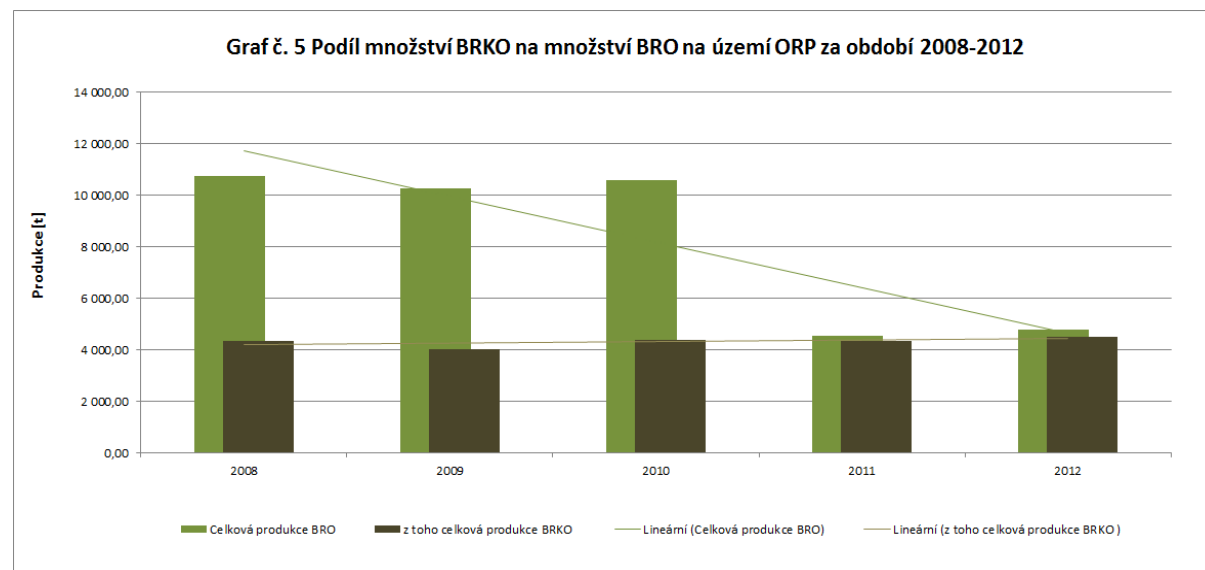
Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	10 744,13	10 244,73	10 574,35	4 521,00	4 766,34	-4,65	3,22	-57,25	5,43
z toho celková produkce BRKO	4 349,62	4 011,78	4 364,72	4 320,29	4 478,30	-7,77	8,80	-1,02	3,66
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	40,48		39,16		41,28		95,56		93,96
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	22 502		22 505		22 512		22 649		22 634
Měrná produkce BRO	477,47		455,22		469,72		199,61		210,58
Měrná produkce BRKO	193,30		178,26		193,88		190,75		197,86

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 5. Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

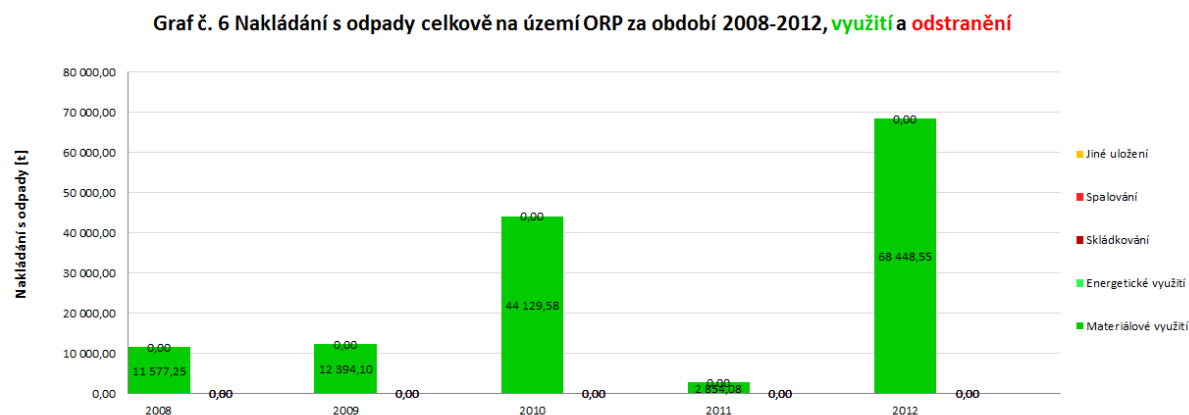

Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓				
								2008	2009	2010	2011	
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]												
Využití	Materiálové využití	18 918,10	11 577,25	12 394,10	44 129,58	2 854,08	68 448,55	61,20	65,51	233,27	15,09	
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
		15,75	23,10	6,61	33,47	4,83	167,86					
	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Celkem vybrané způsoby využití	18 726,83	11 577,25	12 394,10	44 129,58	2 854,08	68 448,55	61,82	66,18	235,65	15,24	
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓										
	15,59	23,10	6,61	33,47	4,83	167,86						
Celková produkce odpadů		120 148,34	50 111,92	187 556,46	131 844,30	59 111,67	40 778,11					
Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-	-	-	-	
	Spalování							Meziroční změna [%] ↓				
			0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	
								-100,00	-	-	-	
Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
Celkem vybrané způsoby odstranění	0,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-100,00	-	-	-		

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 6. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
									2008	2009	2010	2011
Nakládání s odpady [t]									156,12	272,55	373,99	679,03
KO	Využití	Materiálové využití	212,14	331,20	578,21	793,40	1 440,53	1 406,60	Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓			
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							56,12	172,55	273,99
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby využití	194,98	331,20	578,21	793,40	1 440,53	1 406,60	169,87	296,55	406,92	738,82
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Meziroční změna [%] ↓		
	Celková produkce KO [t]			4 562,75	5985,65	5649,82	7262,42	7505,81	6743,14	2008/2009	2009/2010	2010/2011

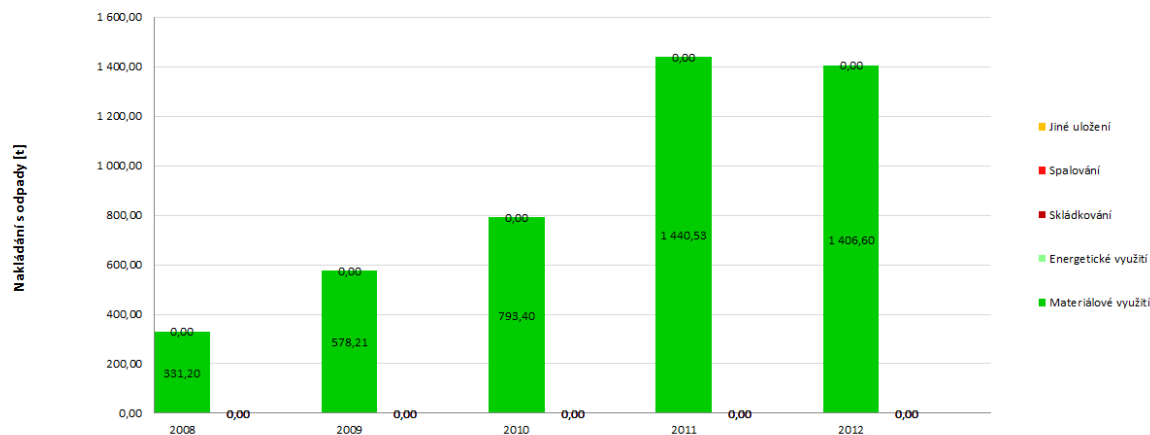
Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
								2008	2009	2010	2011
Nakládání s odpady [t]											
KO	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
SK O	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Skládkování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 7. Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

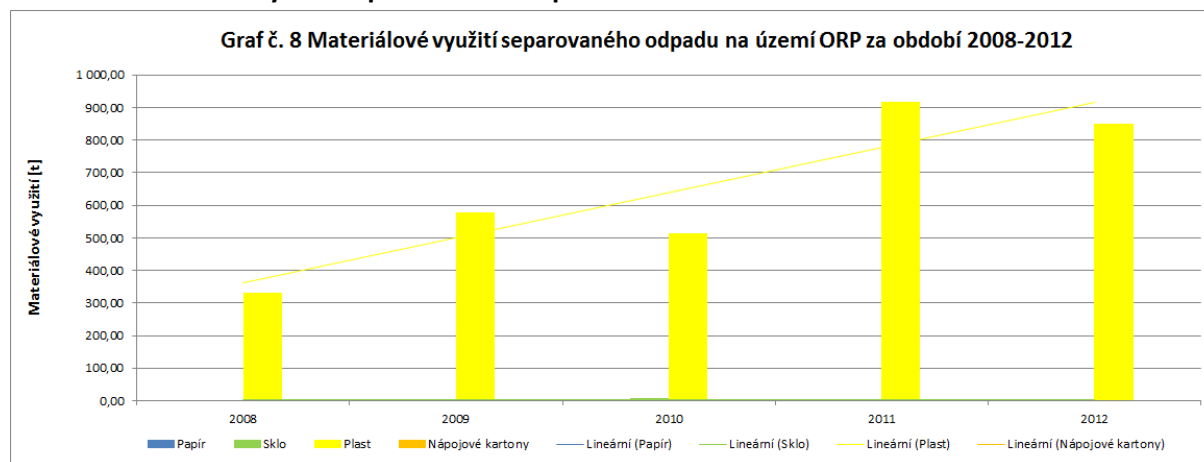
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	1,17	0,00	-	-	-	-100,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	9,34	0,00	0,00	-	-	-100,00	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Plast	150102, 200139	Materiálové využití	331,20	578,21	513,48	918,46	851,16	74,58	-11,19	78,87	-7,33
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 8. Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

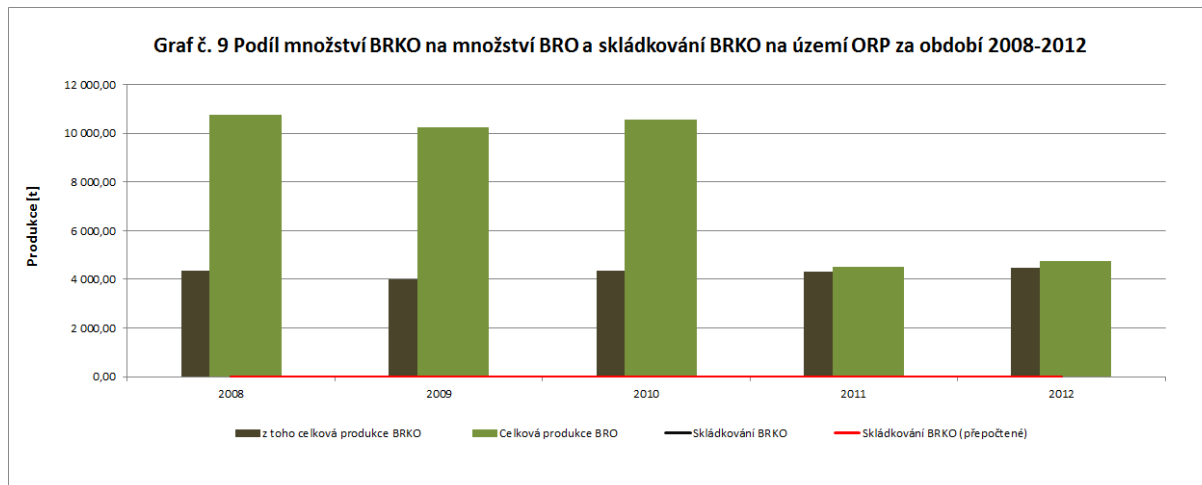
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓					
									2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
Nakládání s BRO a BRKO [t]														
BRO	Využití	Materiálové využití		6 000,00	6 000,00	6 000,00	1,17	0,00	0,00	0,00	-99,98	-100,00		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
BRKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2009	2010	2011	2012		
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
			Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓											

Nakládání s BRO a BRKO [t]		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓				
BRO	Odstranění	Měrné skládkování - pro porovnání s cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓					2009	2010	2011	2012		
			148,00				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →					-100,00	-100,00	-100,00	-100,00		
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓					
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012		
						-	-	-	-				

Zdroj: <http://isoh.cenia.cz/groupisoh/>

Graf 9. podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012

6. Téma 4.: Zaměstnanost a podpora podnikání

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

1. Základní informace o velikosti a skladbě ORP

Území ORP Jablunkov je nejvýchodnějším správním obvodem Moravskoslezského kraje, a také celé České republiky. Na severu sousedí s územím ORP Třinec, na západě s územím ORP Frýdek-Místek. Na východě a jihu je SO ORP Jablunkov ohraničen státní hranicí se Slovenskem a Polskem. Mikroregion je typický především tzv. Beskydskou roztroušenou výstavbou, která je charakteristická pro podhorské a horské oblasti. Velká část území je zalesněná (59%). SO ORP Jablunkov se skládá z 12 obcí. Pověřeným úřadem je město Jablunkov. Celková rozloha území je 176,15 km², celkový počet obyvatel ke dni 31. 12. 2012 je 22 711. Podíl na celkové rozloze Moravskoslezského kraje je 3,2 %, podíl počtu obyvatel v rámci Moravskoslezského kraje je 1,8 %. Oblast typická svým členitým reliéfem a roztroušenou zástavbou má omezené možnosti pro výstavbu a budování nových průmyslových zón. Z toho důvodu se podpora podnikání a zaměstnanosti bude týkat zejména podpory tvorby nových pracovních míst, podpory začínajících podnikatelů a živnostníků. Podstatná část území je vymezena jako Chráněná krajinná oblast a jako NATURA 2000, což předurčuje toto území k rekreaci a rozvoji cestovního ruchu. Tyto priority jsou dány ve strategických dokumentech kraje i mikroregionu.

V rámci projektu meziobecní spolupráce bylo zvoleno volitelné téma „Zaměstnanost a podpora podnikání“. V předběžném monitorovacím dotazníkovém šetření ohledně dosavadního stavu meziobecní spolupráce v území ORP Jablunkov se na otázku předběžného výběru volitelného tématu vyjádřily všechny obce. Nejčastějším návrhem volitelného tématu pro řešení v rámci projektu meziobecní spolupráce byl: cestovní ruch (29 % návrhů), zaměstnanost (21 % návrhů), servis samosprávám v území (17 % návrhů) a dopravní obslužnost (13 %). Oficiální závazná volba 4. tématu projektu proběhla dne 5. 2. v rámci setkání Sdružení obcí Jablunkovska. Hlasování se účastnilo 10 ze 12 představitelů obcí, devět z přítomných hlasovalo pro téma „Zaměstnanost“, což je nadpoloviční většina obcí s počtem obyvatel více než 75 % z území ORP. V rámci projektu meziobecní spolupráce bude téma řešeno dle metodiky „Zaměstnanost a podpora podnikání“.

Celé SO ORP by mělo usilovat o meziobecní spolupráci nejen na neformální úrovni, ale také na úrovni formální. Na území SO ORP působí již od roku 1995 Sdružení obcí Jablunkovska, které se snaží o spolupráci mezi jednotlivými obcemi. Jejich strategie je v první řadě zaměřená na rozvoj infrastruktury, ekologické stability, obyvatelnosti a podporu drobného podnikání a cestovního ruchu.

1.1 Stručná informace o městech a obcích správního obvodu z pohledu zaměstnanosti a podnikatelských příležitostí v MOS

Po Sametové revoluci v roce 1989 došlo v celé České republice k velmi výrazným změnám v ekonomické i polické struktuře. Přejít od centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku tržní měl velký vliv na zaměstnanost, a také zásadní vliv na odvětvovou strukturu v průmyslu. Do roku 1989 bylo zaměření regionu orientováno výhradně na průmysl.

Stejně jako dnes, i v době komunismu byly stěžejním zaměstnavatelem Třinecké železářny, které v době před rokem 1989 zaměstnávaly až 17 000 osob. Velkými zaměstnavateli v obvodu byla také jednotná zemědělská družstva, která však po politickém převratu ztratila svůj význam. Téměř každá obec měla JZD, a ačkoliv jsou zdejší podmínky nepříznivé pro zemědělství, v té době velmi dobře prosperovala. Po převratu však JZD začala zanikat. V současnosti je zde několik soukromých firem, které se zabývají stájovým chovem, nebo ekozemědělstvím. Vliv na zaměstnanost měla také privatizace a vstup zahraničních investorů na český trh. Noví majitelé podniků se snažili především o efektivitu práce s menším počtem zaměstnanců.

Po transformaci ekonomiky v 90. letech se v rámci celé republiky měnila struktura zaměstnanosti, velký počet zaměstnaných v průmyslu našel později uplatnění ve službách.

V roce 2008 přišla do České republiky ekonomická krize. Situace v SO ORP Jablunkov však v porovnání s ostatními SO ORP Moravskoslezského kraje nebyla zdaleka tak špatná. Velmi rozumná politika Třineckých železáren, které v době krize nepropouštěly ve větším množství, měla za následek relativně dobrou situaci na trhu práce v území ORP Jablunkov.

Situace v současné době je obdobná jako v letech předešlých. Stěžejním zaměstnavatelem jsou stále Třinecké železářny a jejich dceřiné společnosti, které se od Třineckých železáren po roce 1989 oddělily, zůstaly však významnými zaměstnavateli v regionu.

Charakteristika obcí v území ORP Jablunkov z pohledu zaměstnanosti a struktury podniků

Správní oblast obce s rozšířenou působností Jablunkov je typická především tím, že jednotlivé obce, i když se může zdát, že si jsou velmi podobné, mají různé funkce. Jádrem oblasti, co se týká služeb a zaměstnanosti, je pochopitelně sídlo s nejvyšším počtem obyvatel, a také jediné město. Zde se soustřeďuje velký podíl podnikatelů a je zde také pestřejší nabídka volných pracovních míst. Jednou z dalších obcí, která je převážně průmyslová, je Návší. Tato obec je v těsné blízkosti města Jablunkova a sídlí zde jedni z největších zaměstnavatelů. Obce, které těží z výhodné polohy a krásné přírody, jsou typické především podnikatelskými činnostmi spojenými s cestovním ruchem a kulturou. Jsou zde zejména hotely, rekreační zařízení, restaurace a wellness centra, která nemalým dílem přispívají k zaměstnanosti v tomto regionu. K takovýmto obcím lze zařadit ty, které leží v oblasti Chráněné krajinné oblasti Beskydy (patří k nim obce Dolní Lomná, Horní Lomná, Hřava, Písek a Bukovec).

Město Jablunkov je největším sídlem správní oblasti. Město bylo založeno v 15. století a prošlo si dramatickým historickým vývojem. V dnešní době je toto město kulturním centrem oblasti, neplní však dostatečně roli leadera v rámci správní oblasti a spolupráce mezi obcemi. Město je střediskem podnikatelských činností oblasti, je zde velký počet malých podnikatelů a živnostníků. V minulosti zde dokonce měla výrobu firma ETA, která však po Sametové revoluci opustila tento region. V objektu bývalé ETY jsou dnes jiní drobní podnikatelé především z oblasti prodeje. Velmi významnou roli v rámci zaměstnanosti má průmyslová zóna v Žihle. Zde sídlí firma Bradop (výroba nábytku), firma OLZA, spol. s r.o. (lisování, dělení, povrchových úprav, bodového svařování, broušení a vrtání kovů) a neposlední řadě také firma Lexona, s.r.o., která má 52 zaměstnanců a zabývá se obráběním kovů. Důležitou firmou v regionu je také stavební firma Renopol. Jablunkov jako takový má také potenciál cestovního ruchu. Mezi nejatraktivnější patří areál „Ameryka“, kde je venkovní bazén a hotel.

V centru města se nachází hotel Bulawa, velmi atraktivní je také penzion na Bělé, který kromě ubytování nabízí také saunu a wellnes. Mezi klíčové zaměstnavatele v Jablunkově patří také plicní sanatorium. Zde jsou zaměstnání zejména odborníci z oblasti zdravotní péče, ústav má 179 zaměstnanců.

Obec Bukovec je obcí s nejuvýchodnějším bodem České republiky. Jako i v ostatních obcích SO ORP Jablunkov, setkáme se zde s velkým podílem osob pracujících v průmyslu. Velká část ekonomicky aktivních z této obce dojíždí do blízkého Třince za prací v Třineckých železárnách. V obci je také množství malých živnostníků, kteří nabízejí služby pro občany. V rámci dalších vývojových trendů by se obec ráda soustředila na rozvoj cestovního ruchu. Velkým potenciálem jsou zde ekofarmy a s nimi spojená agroturistika, neboť ráz krajiny, přírodní podmínky a čistota zdejšího prostředí by do obce přilákala nemalé množství turistů jak z České republiky, tak i ze sousedních států Polska a Slovenska. K dalším velkým zaměstnavatelům v obci se řadí Obecní úřad Bukovec a obchod s potravinami Hruška. Tato obec je velmi úzce navázaná na cestovní ruch. Ten zde nabízí zejména vyžití v oblasti zimních sportů, ale je zde také vybudována in-line stezka pro bruslaře a trasy pro nordic walking, které vedou obcí a pokračují také do polské části Beskyd. Mezi hlavní zaměstnavatele v obci patří Hotel Kempa, který se nachází v těsné blízkosti lyžařského areálu Kempa. Tento hotel, společně se sjezdovkou a službami, které jsou zde pro turisty poskytovány, zaměstnává okolo 30 osob, navíc také nabízí různé brigády v sezoně pro studenty a matky na mateřských dovolených. Velkou šancí pro tuto obec, jak ještě více přispět k zaměstnanosti, je především zkvalitnění již nabízených služeb. V rámci analýzy, která na tomto území proběhla, je zde především možnost zvětšit konkurenceschopnost lyžařského areálu výstavbou sedačkové lanovky a dalších atrakcí v areálu lyžařského centra.

Obec Návsi leží v těsné návaznosti na město Jablunkov, od kterého se odpojila až v roce 1994. Obec je významná z hlediska zaměstnanosti v tomto regionu, jelikož jako jedna z mála má určitý podíl výrobních podniků. Největším zaměstnavatelem je bezpochyby firma Netis, a.s. Předmětem podnikání této společnosti je zemědělská výroba a obchodní činnost. Netis, a.s. se od svého vzniku soustřeďuje na produkci mléka a dodává tuto surovinu do mlékárny Kunín. Tato společnost zaměstnává v současné době asi okolo 120 zaměstnanců. Velmi významným zaměstnavatelem je také firma FEP. FEP, a.s. byla založena v roce 2002 na základech staré pily. Společnost se zabývá zpracováním dřeva. Ročně zpracuje cca 60 000 m³ kulatiny těžené v oblastech České republiky a zaměstnává 58 osob. Mezi další podniky, které mají vliv na trh práce v této obci, patří bezpochyby Autoservis a Autosalon Czudek, v jehož areálu je také čerpací stanice, stanice technické kontroly a měření emisí. Tento subjekt zaměstnává 49 osob.

Obec Hrádek byla původně také součástí Jablunkova. V roce 1990 se oddělila a v dnešní době působí jako dynamicky se rozvíjející obec. V rámci meziobecní spolupráce se právě Obecní úřad Hrádek zaslouhuje o velmi dobrou spolupráci a komunikaci mezi ostatními obcemi. Obec přispívá k aktivnímu životu obyvatel a snaží se respektovat názory občanů. Z hlediska zaměstnanosti se zde také výrazně projevuje fenomén celého správního obvodu, a to velká část ekonomicky aktivních dojíždějících do zaměstnání do Třineckých železáren v sousedním ORP. K důležitým zaměstnavatelům v obci Hrádek patří W&J STAV s.r.o., což je stavební firma, která zaměstnává zejména na sezonní práci.

Mosty u Jablunkova jsou obec, která opět těží z výhodné polohy v rámci Beskyd. Největším zaměstnavatelem je firma ACF-Cz, spol. s.r.o., která vyrábí LDPE folie a zaměstnává 91 zaměstnanců. Velký počet občanů v této obci pracuje v cestovním ruchu (ubytovací kapacity a restaurace). Jedním z hlavních důvodů atraktivity této obce je zejména velmi dobrá dopravní dostupnost. Je zde vlakové nádraží, a to velmi blízko lyžařského areálu a hotelu Grůň, který je jedním z největších zaměstnavatelů v obci. V rámci lyžařského areálu je také velmi pestrá nabídka sezonních atrakcí, které vytvářejí sezonní pracovní místa pro studenty.

Obec Písek je charakteristická dřevozpracujícím průmyslem a rozvinutým cestovním ruchem. V obci působí 3 dřevozpracující pily, které mají velmi dobrou polohu vzhledem k rozmístění lesního porostu. V rámci cestovního ruchu jsou zde možnosti letního i zimního vyžití. Nejvýznamnější centrum turismu je bezpochyby středisko Bahenec, které nabízí restauraci, bazén, tenisové kurty, minigolf a v zimě také upravovanou sjezdovku. K dalším významným centrům turistického ruchu a rekreace je Rekreační středisko Polanka, kde je opět možnost zimního i letního vyžití. Středisko má 3 sjezdovky, bazén a nabízí široké spektrum sportovního vyžití. Obec Písek má také velmi velký potenciál v lázeňství. Podle geologického výzkumu se zde nachází termální pramen jodobromové vody. Vybudování lázní by bezpochyby přispělo k lepší situaci na trhu práce nejen v obci Písek, ale také v celém regionu. Ve spojitosti s lázněmi, popřípadě termálním koupalištěm, by bylo nezbytné vybudovat ubytovací kapacity a zabezpečit služby odpovídající kvality pro návštěvníky lázní, což by také mělo velmi pozitivní vliv na situaci na trhu práce v oblasti.

Obec Milíkov je velmi vertikálně členitá, proto zde nejsou vhodné podmínky pro budování průmyslových zón. Ekonomicky aktivní obyvatelstvo ve velké míře dojíždí za prací do Třineckých železáren. Milíkov je svou polohou velmi atraktivní zejména pro ekologické zemědělství a agroturistiku. V obci již působí Ekofarma Milíkov a předpokládá se nárůst počtu ekofarem i s ubytovací kapacitou zejména pro již zmíněný agroturismus.

Obec Horní Lomná je podhorská obec s velmi velkou mírou nezaměstnanosti. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v obci patří především hotely a určité procento lidí zaměstnává také těžba dřeva, zejména na sezonní práce. Potenciál pro cestovní ruch je zde také velmi velký, ne však velmi dobře využíván. Podobně jako u jiných obcí v těsné blízkosti hor, i zde je velmi atraktivní prostředí. V zimě zde fungují lyžařské vleky a léto je velmi vhodné pro turistiku.

Dolní Lomná je obec, která velmi těží ze své vhodné polohy v rámci Chráněné krajinné oblasti Beskydy, která do ní z velké části zasahuje. Z toho se také odvíjí zaměření této obce především na kulturu a cestovní ruch. Obec je typická specifickou původní zástavbou, která je také velmi atraktivní pro turistický ruch. V obci se nachází národopisný areál, ve kterém se koná velké množství kulturních setkání a festivalů. V návaznosti na tyto skutečnosti je zde také široký výběr ubytovacích zařízení, v obci se nachází jeden autocamp a velké množství chatek, ať už soukromých, tak pro komerční využití. Cestovní ruch a služby s ním spojené jsou zde zcela převažujícím odvětvím, v rámci obce se však také setkáme s velkou dojížděnkou do Třineckých železáren v sousedním ORP.

Obec Hřčava má pouze 256 obyvatel a je nejmenší obcí ORP Jablunkova. Z hlediska zaměstnanosti a trhu práce je však jednou z nejproblémovějších oblastí, jelikož zde podíl nezaměstnaných osob přesahuje 14 %, což je po Horní Lomné druhý nejhorší výsledek. Působí zde pouze drobní živnostníci. Největším problémem, se kterým se občané v této obci potýkají, je velmi špatná mobilita. To má za následek nejen náročnou dostupnost do zaměstnání, ale také velký odliv mladých lidí do měst. Obec je velmi atraktivní z hlediska turistického ruchu, neboť zde leží bod styku hranic tří států. Hřčava má vlastní malý pivovar, který produkuje Hřčavský ležák.

Obec Písečná patří do obcí s počtem obyvatel menších než 1000 obyvatel, ale vykazuje demografický růst. Obec jako taková nemá možnost budovat průmyslové zóny, protože pro to nemá příhodné podmínky a pozemky jsou určeny zejména pro výstavbu rodinných domů. Písečná prosazuje především prorodinnou politiku a z toho důvodu je vhodná pro stěhování mladých rodin z nedalekého Třince a Jablunkova.

Obec Bocanovice je malá obec sousedící s Jablunkovem. Bocanovice mají průmyslovou zónu, v jejímž areálu se nachází pila Kawulok, zámečnické práce WYFRO a soukromý zemědělec Lach Miroslav - zřejmě největší chovatel ovcí v Beskydech. Má stádo o asi 500 kusech. Největším zaměstnavatelem jsou však také Třinecké železárny. Největším potenciálem obce jsou opět ekofarmy a agroturistika.

Tab. 168: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v jednotlivých obcích v SO ORP Jablunkov 2011

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity	Ekonomicky aktivní celkem	v tom:						Ekonomicky neaktivní celkem	z toho		Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou	
		zaměstnaní	z toho podle postavení v zaměstnání			ze zaměstnaných			nezaměstnaní	nepracující důchodci		žáci, studenti, učni
			zaměstnanci	zaměstnavatelé	pracující na vlastní účet	pracující důchodci	ženy na mateřské dovolené					
Bukovec	603	556	477	12	35	4	7	47	666	264	253	70
Písek	844	762	627	19	72	11	13	82	850	368	312	63
Písečná	420	383	317	14	28	4	9	37	455	172	170	24
Hrčava	112	93	72	4	11	0	1	19	120	62	36	18
Mosty u Jablunkova	1 788	1 663	1 408	65	125	21	25	125	1 911	948	602	131
Dolní Lomná	398	358	278	17	38	3	5	40	427	216	137	18
Horní Lomná	165	132	113	3	13	2	0	33	175	83	60	12
Bocanovice	191	174	137	8	20	5	5	17	220	95	82	15
Jablunkov	2 688	2 463	2 068	88	192	59	53	225	2 839	1 304	971	205
Návsí	1 795	1 662	1 420	53	121	38	39	133	1 829	835	584	119
Milíkov	580	531	469	9	32	3	12	49	652	304	217	43
Hrádek	837	782	670	30	54	14	14	55	888	396	308	43
Celkem za SO ORP	10421	9559	8056	322	741	164	183	862	11032	5047	3732	761

Zdroj: SLDB 2011

V tabulce 168 jsou uvedeny počty ekonomicky aktivních obyvatel za jednotlivé obce SO ORP Jablunkov. Největší počet ekonomicky aktivních obyvatel má město Jablunkov, což je logické z hlediska demografické situace v této správní oblasti. Velmi zajímavou veličinou je zde počet zaměstnavatelů, kde opět vede město Jablunkov, zde se ale také velmi dobře vede obci Mosty u Jablunkova a Návsí. Celková data z SO ORP Jablunkov ukazují, že počet ekonomicky aktivních obyvatel v celém území je 10 421, z toho je 9559 zaměstnaných a 862 osob nezaměstnaných.

Ekonomicky neaktivních je 10 032, zde můžeme zařadit důchodce, žáky, studenty a učně. Celkově působí v oblasti 322 zaměstnavatelů, jejich největší koncentrace je opět přirozeně ve městě Jablunkov. Zajímavou veličinou je také počet žen na mateřské dovolené, kterých bylo v roce 2011 okolo 180. V budoucnosti lze očekávat, že se toto číslo bude lehce zvyšovat.

1.2. Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v území ORP Jablunkov

SO ORP Jablunkov je charakteristické velkou dojížděnkou do zaměstnání, z toho vyplývá, že největší zaměstnavatelé obyvatel žijících na tomto území jsou za hranicemi SO ORP Jablunkov. Již několikrát bylo zmíněno, že hlavním zaměstnavatelem jsou Třinecké železárny a její dceřiné společnosti, které sídlí v SO ORP Třinec. Mezi hlavní zaměstnavatele působící na území SO ORP Jablunkov se řadí firmy, které zaměstnávají do 200 zaměstnanců. Na území působí personálně pracovní agentury, které zprostředkovávají práci zdejších lidí v ostatních částech republiky, především na stavbě. Další velmi významnou skupinou zaměstnavatelů jsou obecní úřady a městský úřad v Jablunkově. Obecní úřady, kromě stálých zaměstnanců, zaměstnávají také osoby dlouhodobě nezaměstnané z Úřadu práce. Důležitými zaměstnavateli jsou základní školy v jednotlivých obcích (jak už s českým vyučovacím jazykem nebo polským) a střední škola v Jablunkově. Značnou část obyvatel zaměstnávají služby, zejména maloobchod a rekreační zařízení pro turisty.

Tab. 169. Největší zaměstnavatelé v SO ORP Jablunkov (2013)

Obchodní jméno	Sídlo	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
JOMA-G CZ, s.r.o.	Jablunkov	Činnosti agentur zprostředkujících práci na přechodnou dobu	100 - 199
Město Jablunkov	Jablunkov	Všeobecné činnosti veřejné správy	100 - 199
NETIS, a.s.	Návsí	Chov mléčného skotu	100 - 199
OLZA, spol. s r.o.	Jablunkov	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.	100 - 199
Sanatorium Jablunkov, a.s.	Jablunkov	Ústavní zdravotní péče	100 - 199
SGM Route, a.s.	Jablunkov	Silniční nákladní doprava	100 - 199
ACF-Cz, spol. s r.o.	Mosty u Jablunkova	Výroba plastových obalů	50 - 99

FEP,a.s.	Návsí	Výroba pilařská a impregnace dřeva	50 - 99
Jozef Garaj - JOMA	Jablunkov	Činnosti související se zaměstnáním	50 - 99
Konvent sester alžbětinek v Jablunkově	Jablunkov	Činnosti náboženských organizací	50 - 99
SIMABELLE s.r.o.	Písečná	Ostatní maloobchod s potravinami ve specializovaných prodejnách	50 - 99
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště podnikání a služeb, Jablunkov, Školní 416, příspěvková organizace	Jablunkov	Střední odborné vzdělávání na středních odborných školách	50 - 99
Základní škola a mateřská škola Písek, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace	Písek	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	50 - 99
Základní škola Jablunkov, Lesní 190, příspěvková organizace	Jablunkov	Základní vzdělávání na druhém stupni základních škol	50 - 99
Autoservis Czudek s.r.o.	Hrádek	Opravy a údržba motorových vozidel, kromě motocyklů	25 - 49

Zdroj: Registr ekonomických subjektů

V tabulce 169 jsou zaznamenány největší podniky na území správního obvodu Jablunkov. Prvním velkým zaměstnavatelem je firma JOMA-G CZ, s.r.o., která se zabývá činností personální agentury a zprostředkovává práci nezaměstnaným občanům. Velmi důležitým zaměstnavatelem ve správní oblasti je také město Jablunkov a celkově celá veřejná správa v jednotlivých obcích, zdravotnictví a školství. Zejména školství zaměstnává relativně velké množství osob a to zejména protože většina obcí má nejen školu s českým jazykem vyučovacím, ale také základní a mateřské školy s polským jazykem vyučovacím.

Největším výrobním podnikem v oblasti je firma NETIS a.s., která produkuje zemědělské produkty a zaměstnává více než 100 zaměstnanců. Tato firma se v letech 2008-2011 potýkala s ekonomickou krizí, zaměstnance však v této době výrazně nepropouštěla. Následuje firma OLZA, která se specializuje na výrobu kovodělných výrobků. Tento podnik v současné době zaměstnává 135 zaměstnanců, což ho řadí také k nejdůležitějším zaměstnavatelům v oblasti. Firma se také potýkala s ekonomickou krizí, v roce 2009 zredukovala počet zaměstnanců o více než jednu třetinu, v příštím roce však počet zaměstnanců navýšila na 135 a tento stav si drží do současnosti. Velmi důležitou je také firma na výrobu plastových obalů (ACF-Cz, spol. s r.o.), která zaměstnává v dnešní době okolo 100 zaměstnanců. Z dostupných informací je však známo, že ještě v roce 2008 zaměstnávala 195 zaměstnanců a patřila tak mezi největší zaměstnavatele v Jablunkovském regionu.

Poté co se firmě v roce 2008 snížil zisk vlivem ekonomické krize, propustila během následujících dvou let téměř 100 zaměstnanců a tento stav zaměstnanců si firma ponechala až do současnosti. Důležitým zaměstnavatelem je také firma FEP a.s. a zabývá se zpracováním dřeva. V současnosti zaměstnává 58 osob.

Z tabulky lze dále vyčíst, že velkým zaměstnavatelem je také plicní Sanatorium Jablunkov. Zaměstnává zejména specialisty z oblasti zdravotní péče a momentálně má 172 zaměstnanců. V oblasti sociálních služeb je pak významný také Konvent sester alžbětinek v Jablunkově, který podle dostupných informací zaměstnává 50-99 osob. V oblasti silniční dopravy je na Jablunkovsku také významná firma (SGM Route, a.s.). Zabývá se výhradně silniční dopravou a v současnosti zaměstnává 156 osob. Počet zaměstnanců má již od roku 2007 neustálou stoupající tendenci a firma se tedy dobře rozvíjí.

Tab. 170: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců za rok 2013

	SO ORP Jablunkov
Ekonomické subjekty celkem	3 640
v tom:	
neuvedeno	2 059
bez zaměstnanců	1 088
1–5 zaměstnanců	366
6–9 zaměstnanců	39
10–19 zaměstnanců	46
20–24 zaměstnanců	13
25–49 zaměstnanců	15
50–99 zaměstnanců	8
100–199 zaměstnanců	6

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ - Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců

Ekonomické subjekty v SO ORP Jablunkov mají největší zastoupení v kategorii bez zaměstnanců. Jedná se zejména o osoby samostatně výdělečně činné. Další kategorie ekonomických subjektů je od 1 do 5 zaměstnanců, na území SO ORP Jablunkov je jich 366. Naopak velkých subjektů, které mají nad 100 zaměstnanců je v SO ORP Jablunkov pouze 6 (JOMA-G, s.r.o., Městský úřad v Jablunkově, Sanatorium Jablunkov a firmy NETIS, a.s., OLZA, spol. s r.o. a SGM Route, a.s.).

Tab. 171.1: Počet ekonomických subjektů dle právní formy (2010 – 2013)

Ekonomické subjekty podle právní formy za ORP Jablunkov		Registrované subjekty				z toho subjekty se zjištěnou aktivitou			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem		3 395	3 550	3 640	3 770	1 879	1 982	2 080	2 019
vybrané agregace právních forem	Fyzické osoby	2 817	2 952	3 017	3 123	1 513	1 597	1 663	1 590
	Právníkové osoby	578	598	623	647	366	385	417	429
	fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	2 651	2 782	2 833	2 758	1 372	1 454	1 512	1 349
	samostatně hospodařící rolníci	58	64	68	73	54	59	61	62
	fyzické osoby podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství	108	106	116	292	87	84	90	179
	obchodní společnosti	240	252	268	283	206	226	242	258
	družstva	1	2	2	2	-	1	-	-
právní formy	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona nezapsaná v obchodním rejstříku	2 636	2 766	2 819	2 758	1 363	1 442	1 505	1 349
	Fyzická osoba podnikající dle živnostenského zákona zapsaná v obchodním rejstříku	15	16	14	-	9	12	7	-
	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství nezapsaná v obchodním rejstříku	108	106	116	292	87	84	90	179
	Zemědělský podnikatel - fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku	58	64	68	73	54	59	61	62
	Veřejná obchodní společnost	5	4	4	4	-	-	-	-
	Společnost s ručením omezeným	225	238	253	267	196	216	231	246
	Společnost komanditní	1	1	1	1	1	1	1	1
	Nadace	-	-	-	1	-	-	-	-
	Nadační fond	3	3	3	2	1	1	1	1
	Akciová společnost	9	9	10	11	9	9	10	11
	Společenství vlastníků jednotek	31	38	41	42	-	-	6	5
	Družstvo	1	2	2	2	-	1	-	-
	Příspěvková organizace	27	27	27	27	27	27	27	27
	Zahraniční osoba	115	107	110	110	52	54	58	55
	Sdružení (svaz, spolek, společnost, klub aj.)	72	81	83	91	28	28	31	27
	Politická strana, politické hnutí	1	1	1	1	-	-	-	-
	Církevní organizace	14	14	14	13	12	9	12	12

Tab. 171.2: Počet ekonomických subjektů dle právní formy (2010 – 2013)

právní formy	Ekonomické subjekty podle právní formy za ORP Jablunkov	Registrované subjekty				z toho subjekty se zjištěnou aktivitou			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
	Organizační jednotka sdružení	52	51	52	53	25	23	25	29
	Honební společenstvo	9	9	9	9	2	3	2	2
	Svazek obcí	1	1	1	1	1	1	1	1
	Obec nebo městská část hlavního města Prahy	12	12	12	12	12	12	12	12

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ - Počet ekonomických subjektů dle právní formy

Z tabulky 171 lze vyčíst údaje o počtu ekonomických subjektů dle právní formy. V tomto případě převažují fyzické osoby/ fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona nezapsané v obchodním rejstříku. Dále je zde také poměrně vysoký počet právnických osob. Opět se zde setkáme s negativním trendem velkého počtu registrovaných, ale neaktivních subjektů.

Charakteristika největšího zaměstnavatele - Třinecké železářny

Třinecké železářny, i když neleží ve správním obvodu ORP Jablunkov, jsou největším zaměstnavatelem občanů žijících na tomto území. Z tohoto důvodu se bude analýza věnovat podrobněji i problematice dojížděky do zaměstnání právě do tohoto podniku, který sídlí v sousedním ORP Třinci. Třinecké železářny zaměstnávají 2028 osob ze SO ORP Jablunkov. Situace na trhu práce v území ORP Jablunkov, která je ve srovnání s jinými ORP relativně příznivá, vděčí právě velkému počtu pracujících v Třineckých železárnách nebo v jednotlivých dceřiných společnostech. Jednotlivé tabulky, které byly poskytnuty Třineckými železárnami, ukazují především velmi velkou převahu zaměstnaných mužů. Je to zapříčiněno zejména potřebou tohoto podniku zaměstnávat ve většině případů technicky zaměřené a fyzicky zdatné osoby. Ženy jsou v rámci Třineckých železáren zaměstnávány především v dceřiných společnostech (např. Třinecké Gastroslužby). Velmi zajímavá je také otázka vzdělání zaměstnaných osob v Třineckých železárnách. Většinou se jedná o osoby s výučním listem. Je zde návaznost na střední školu, která je spravovaná právě Třineckými železárnami. Situaci názorně popisují následující tři tabulky, které byly získány ve spolupráci s personálním oddělením Třineckých železáren.

Tab. 172: Věková struktura zaměstnanců Třineckých železáren dojíždějících z SO ORP Jablunkov (za rok 2013)

Věková skupina	muži	ženy	celkem
18 až 25 let	212	5	217
25 až 30 let	159	11	170
30 až 35 let	161	10	171
35 až 40 let	235	20	255
40 až 45 let	260	48	308
45 až 50 let	239	42	281
50 až 55 let	242	31	273
55 až 60 let	239	32	271
nad 60 let	82	0	82
Celkem	1829	199	2028

Zdroj: Interní data Třineckých železáren

Tab. 173: Pracovní činnosti zaměstnanců Třineckých železáren dojíždějících z SO ORP Jablunkov (za rok 2013)

Pracovní činnosti	muži	ženy	celkem
Hutní výroba	494	19	513
Strojírenská výroba	239	18	257
Energetika	63	1	64
Doprava	162	29	191
Opravy a údržba	451	6	457
Řídící činnosti	104	1	105
Správní činnosti	118	45	163
Techn., vývoj. a projekční činnosti	107	10	117
Služby a ostatní činnosti	91	70	161
Celkem	1829	199	2028

Zdroj: Interní data Třineckých železáren

Tab. 174: Struktura zaměstnanců Třineckých železáren dojíždějících z SO ORP Jablunkov (za rok 2013)

Dojíždějící dle vzdělání	Muži	Ženy	Celkem
Základní (C)	72	24	96
Nižší střední odborné (J+E)	17	6	23
Vyučen (H)	1062	87	1149
Středoškolské vzdělání (ÚSO,ÚSV,Vyuč.s mat., Vyšší odb.vzd.)	534	66	600
Vysokoškolské vzdělání (R+T+V)	144	16	160
Celkem	1829	199	2028

Zdroj: Interní data Třineckých železáren

1.2.1 Ekonomická situace území a trhu práce

Situace v posledních letech na území SO ORP Jablunkov byla relativně příznivá. Ačkoliv se celá republika potýkala s problémy spojenými s ekonomickou krizí, Jablunkovsko si udrželo více méně stejnou pozici. Dokonce i v odvětví jako je stavebnictví, byla v této oblasti poměrně dobrá situace a po skončení krize počet subjektů zájímající se tímto odvětvím ještě narostl. V průběhu let 2009 - 2011 také narostl počet registrovaných ekonomických subjektů o 375 subjektů, což je velmi pozitivní výsledek, neboť Jablunkovsko se nepyšní velkou podnikatelskou aktivitou a v porovnání se zbytkem kraje lze říci, že je Jablunkovsko jednou z nejméně aktivních oblastí, co se týče podnikatelské aktivity.

V průběhu tří let po ekonomické krizi se také snížila míra nezaměstnanosti, v některých obcích až o 4 procentní body. Celkově celé území SO ORP Jablunkov také postupně snižovalo míru nezaměstnanosti mezi lety 2009 až 2011 z 10,29 % na 8,85 %. Průměrná míra nezaměstnanosti za celé SO ORP Jablunkov však značně navyšuje vysoká nezaměstnanost v obci Horní Lomná, Hřčava a Písečná, kde se míra nezaměstnaností pohybuje nad 10 %. V ostatních případech mají obce většinou okolo 6 až 7 procentní míru nezaměstnanosti. Z následujících tabulek také vyplývá velmi nízký počet pracovních míst, který v průběhu let 2009 až 2011 klesá. Volná pracovní místa nabízí v roce 2009 město Jablunkov, obec Návší, ve větší míře potom obec Mosty u Jablunkova. Poté se však situace ustálí a volná pracovní místa jsou k nalezení ve větším míře pouze ve městě Jablunkov.

Tato skutečnost pouze potvrzuje, že je velmi těžké v tomto regionu najít práci odpovídajícímu vzdělání, kvalifikaci a příznivým platovým podmínkám.

Tab. 175: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov za rok 2009

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	míra nezaměstnanosti	počet volných pracovních míst
Bukovec	60	592	10,10%	0
Dolní Lomná	43	388	11,10%	0
Horní Lomná	33	169	19,50%	0
Hrádek	57	841	6,80%	0
Hrčava	17	119	14,30%	0
Jablunkov	226	2 758	8,20%	12
Milíkov	52	619	8,40%	0
Mosty u Jablunkova	140	1 798	7,80%	20
Návsí	154	1 721	8,90%	3
Písečná	33	350	9,40%	0
Písek	75	860	8,70%	1
Celkem za SO ORP Jablunkov	890	10215	10,29%	36

Zdroj: Portál MPSV - <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz>

Tab. 176: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov za rok 2010

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	míra nezaměstnanosti	počet volných pracovních míst
Bocanovice	15	190	7,90%	0
Bukovec	48	592	8,10%	0
Dolní Lomná	41	388	10,60%	2
Horní Lomná	32	169	18,90%	0
Hrádek	72	841	8,60%	0
Hrčava	21	119	17,60%	0
Jablunkov	220	2 758	8,00%	17
Milíkov	39	619	6,30%	0
Mosty u Jablunkova	120	1 798	6,70%	2
Návsí	106	1 721	6,20%	0
Písečná	21	350	6,00%	1
Písek	79	860	9,20%	3
Celkem za SO ORP Jablunkov	814	10405	9,51%	25

Zdroj: Portál MPSV - <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz>

Tab. 177: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov za rok 2011

Obec	Dosažitelní uchazeči celkem	EAO	míra nezaměstnanosti	počet volných pracovních míst
Bocanovice	12	190	6,30%	0
Bukovec	45	592	7,60%	0
Dolní Lomná	34	388	8,80%	2
Horní Lomná	30	169	17,80%	0
Hrčava	17	119	14,30%	1
Hrádek	63	841	7,50%	0
Jablunkov	178	2 758	6,50%	10
Milíkov	36	619	5,80%	0
Mosty u Jablunkova	115	1 798	6,40%	1
Návsí	118	1 721	6,90%	1
Písečná	38	350	10,90%	0
Písek	64	860	7,40%	0
Celkem za SO ORP Jablunkov	750	10405	8,85%	15

Zdroj: Portál MPSV - <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz>

Nezaměstnanost v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov se pochopitelně liší. Je zde velké množství proměnných, které formují stav nezaměstnanosti v jednotlivých obcích. Největší míru nezaměstnanosti vykazuje dlouhodobě obec Horní Lomná a Hrčava. Tyto dvě obce leží na periferii správní oblasti, možnosti uplatnění nezaměstnaných, ale také absolventů v rámci obce, je velmi malá. Tyto obce, ačkoliv mají velmi velké možnosti v oblasti cestovního ruchu, vykazují velkou míru nezaměstnanosti, a to z důvodu nevyužitého potenciálu. Naopak nejmenší míra nezaměstnanosti ve sledovaných letech byla zaznamenána v obcích Hrádek, Návsí a Mosty u Jablunkova. Negativní trend byl zaznamenán zejména v obci Písečná, kde se během jednoho roku zvedla míra nezaměstnanosti o více než 4 procentní body.

Tab. 178: Uchazeči o zaměstnání podle věkových skupin za SO ORP Jablunkov

		2009	2010	2011
uchazečů podle věku	Mladiství	12	0	0
	do 19 let	54	47	39
	20 - 24 let	108	92	86
	25 - 29 let	100	85	67
	30 - 34 let	111	114	78
	35 - 39 let	99	89	77
	40 - 44 let	105	101	81
	45 - 49 let	116	90	78
	50 - 54 let	133	121	85
	55 - 59 let	133	115	110
	60 a více let	30	17	21

Zdroj: Portál MPSV - <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz>

Tabulka 178 ukazuje věkové složení uchazečů o zaměstnání v SO ORP Jablunkov. Nejlepší výsledky vykazuje věková skupina 35 – 39 let. Naopak nejhorší jsou především v kategorii 50 – 54 a 55 – 59 let. Zde je velkým problémem především uplatnitelnost osob, které již nemají zájem o rekvalifikaci a zavádění inovací do pracovního procesu. Velkým problémem v oblasti je také poměrně vysoký počet nezaměstnaných absolventů. S tím souvisí také negativní odliv mladých obyvatel do jiných měst s vidinou perspektivnějšího a lépe placeného místa. V průběhu sledovaného období si nejvíce polepšila kategorie 25 - 29 let, avšak i u jiných kategorií byl zaznamenán pokles nezaměstnanosti.

Tab. 179: Struktura uchazečů podle vzdělání v SO ORP Jablunkov (2009 – 2011)

	Dosažené vzdělání	2009	2010	2011
Struktura uchazečů podle vzdělání	Bez vzdělání	0	0	0
	Neúplné základní vzdělání	27	28	28
	Základní vzdělání	370	325	276
	Nižší střední vzdělání	0	2	1
	Nižší střední odborné vzdělání	30	29	27
	Střední odborné vzdělání s výučním listem	403	342	250
	Střední nebo střední odborné vzdělání bez maturity i výučního listu	3	1	0
	Úplné střední všeobecné vzdělání	13	19	17
	Úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou	19	20	14
	Úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez vyučení)	113	92	96
	Vyšší odborné vzdělání	2	0	2
	Bakalářské vzdělání	1	2	4
	Vysokoškolské vzdělání	8	11	7
	Doktorské vzdělání	0	0	0
	Absolventi škol	27	28	21

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ – Dosažené vzdělání uchazečů o zaměstnání

Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání v SO ORP Jablunkov má dvě rizikové kategorie. První z nich jsou uchazeči se základním vzděláním, kteří jsou typickou problémovou skupinou z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce. Další skupinou jsou osoby se středním odborným vzděláním s výučním listem. Je to způsobeno zejména tím, že tato skupina je v SO ORP Jablunkov nejpočetnější. V relativně dobré situaci jsou vysokoškolsky vzdělání, ať už s vyšším odborným vzděláním, bakalářským nebo úplným vysokoškolským vzděláním. Osob, které se ucházejí o zaměstnání s tímto vzděláním je pouze 10 – 15 v jednotlivých letech. Podle informací z Úřadu práce v Jablunkově jsou nejvíce žádané obory číšník, kuchař a podobně. Naopak v SO ORP Jablunkov není velký zájem o ekonomy a humanitní obory.

Tab. 180: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (srovnání se sousedními ORP a krajem)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Moravskoslezský kraj	10,8	6,2	6,5	29,2	25,9	18,0
Frýdek-Místek	9,7	5,3	4,4	14,1	22,3	15,5
Jablunkov	54,8	18,5	16,3	25,9	35,6	55,9
Třinec	16,3	6,2	5,9	16,9	30,8	32,7

Zdroj: Portál MPSV

Tabulka 180 poukazuje na vývoj počtu uchazečů na jedno volné pracovní místo. Pokud tyto údaje srovnáme se sousedními správními obvody ORP Jablunkov, vidíme, že počet volných pracovních míst v oblasti je velmi malý. Situace se během ekonomické krize ještě zhoršila, neboť během dvou let se počet uchazečů na jedno pracovní místo více než dvakrát zvětšil.

Tab. 181: Počet uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti v roce 2011

	Počet uchazečů o zaměstnání	z toho podle délky nezaměstnanosti					Počet uchazečů o zaměstnání - dosažitelní	Míra nezaměstnanosti (%)
		do 3 měsíců	více než 3 měsíce až 6 měsíců	více než 6 měsíců až 9 měsíců	více než 9 měsíců až 12 měsíců	více než 12 měsíců		
SO ORP - Jablunkov	839	291	203	91	48	206	750	7,2
obec								
Bocanovice	12	8	1	0	2	1	12	6,3
Bukovec	51	20	12	3	5	11	45	7,6
Dolní Lomná	37	14	6	3	1	13	34	8,8
Horní Lomná	32	12	5	1	2	12	30	17,8
Hrádek	73	26	17	6	5	19	63	7,5
Hrčava	20	8	4	2	2	4	17	14,3
Jablunkov	206	67	53	21	8	57	178	6,5
Milíkov	40	14	11	6	4	5	36	5,8
Mosty u Jablunkova	124	44	29	14	5	32	115	6,4
Návsí	133	45	37	18	3	30	118	6,9
Písečná	38	14	7	6	5	6	38	10,9
Písek	73	19	21	11	6	16	64	7,4

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Z tabulky 181 je patrné, kolik nezaměstnaných v rámci SO ORP Jablunkov má problém se uplatnit na trhu práce. Dlouhodobá nezaměstnanost je druh nezaměstnanosti, která ve většině případů postihuje specifický typ lidí, kteří jsou znevýhodnění na trhu práce. Jsou to zejména starší osoby, osoby zdravotně postižené a osoby s nízkou kvalifikací. Tento typ nezaměstnaností je nebezpečný zejména z toho důvodu, že lidé, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní, mají velký problém se zařazením do pracovního procesu a postupem času jsou téměř nezaměstnatelní, neboť ztrácejí kvalifikaci.

Na trhu práce lze kromě dlouhodobě nezaměstnaných vyčlenit několik problémových skupin. Tito jednotlivci mají rozdílné schopnosti v možnosti a schopnosti reagovat na změny, které s sebou trh práce přináší (Kuchař, 2008). Mezi nejproblémovější skupiny v ORP Jablunkov patří zejména ženy po mateřské dovolené, nezaměstnané osoby starší 50 let a absolventi.

V rámci začlenění do pracovního procesu rizikových skupin na území SO ORP Jablunkov, působí personálně kvalifikační agentura KAPA, které se velmi účinně daří realizovat projekty na začlenění právě znevýhodněných uchazečů o zaměstnání, ať už se jedná o rekvalifikační kurzy pro ženy po mateřské dovolené, ale také pro osoby zdravotně postižené.

Na základě údajů z Českého statistického úřadu bylo zjištěno, že rozdíl mezi registrovanými subjekty a subjekty se zjištěnou aktivitou je velmi velký. Zatímco v roce 2013 bylo registrovaných subjektů 3770, aktivita byla zjištěna pouze u 2019 subjektů. Rozdíl mezi těmito dvěma údaji je velký a vypovídá o velké míře neaktivních registrovaných subjektech na území správní oblasti ORP Jablunkov. V rámci činnosti podnikatelů je velmi výrazná aktivita především v maloobchodě a velkoobchodě, ve výrobě rostlinných výrobků. Významnou činností je také stavebnictví.

Celkově lze však říci že má SO ORP Jablunkov velmi nízkou ekonomickou aktivitu, v porovnání s Moravskoslezským krajem, což souvisí také s nízkou kupní silou zdejších obyvatel. Je velmi těžké prosadit na tomto území například regionální produkt. Takovéto produkty jsou velmi kvalitní, ale také o něco víc finančně náročnější a tudíž pro obyvatelstvo s nízkou kupní silou většinou nedostupné.

1.2.2 Struktura současné ekonomiky území a trhu práce

V současné době je situace v SO ORP Jablunkov z hlediska ekonomiky a trhu práce poměrně dobrá. Problémy s nezaměstnaností mají zejména podhorské obce (Horní Lomná, Hřčava), v ostatních obcích je situace v porovnání s okresem Frýdek – Místek ve většině případů lepší nebo v krajním případě stejná. V podnikatelské sféře je situace stejná jako v posledních letech. Konkurenceschopnost je nízká, hraje zde zejména roli konkurence ze zahraničí. V současné době je problémem zaměstnávání Poláků za výhodnější mzdy (výhodnější pro podnikatele) na úkor zaměstnávání českých občanů. Podnikatelé se zde, stejně jako v minulých letech, potýkají s nedostatkem prostoru pro budování větších průmyslových center. Menším a začínajícím podnikatelům stále chybí zázemí pro nastartování podnikání s lepšími podmínkami a z toho vyplývá nižší pravděpodobnost úspěchu v podnikání.

Nejlepší zázemí pro podnikání v současné době, je bezpochyby ve městě Jablunkov a v obci Návší, které již disponují prostory pro podnikatelskou činnost. Naopak jsou zde obce, ve kterých se ani nepředpokládá výrazná podnikatelská činnost, z důvodu, že zastávají prorodinnou politiku (Písečná). Velkým potenciálem v současné době jsou zejména ekofarmy a agroturistika. Velmi příznivé podmínky pro tento druh podnikání by již v blízké době měly nastartovat rozvoj takovýchto farem v obcích jako Milíkov, Bocanovice, Bukovec a Písek.

V současné době oblast nemá k dispozici vhodný brownfield k nabídce pro podnikatele, či investory. Jednou z mála využitelných budov je budova bývalé firmy RESA – rekonstrukce a sanace spol. s r.o., která je v této době na prodej. Podle posledních dostupných statistik je třeba podotknout, že počet registrovaných ekonomických subjektů rok od roku narůstá, jejich aktivita však klesá.

Tab. 182: Míra nezaměstnanosti a počet volných míst za SO ORP Jablunkov (květen 2014)

Obec	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměstnaných osob v %
Bocanovice	-	1,9
Bukovec	45	4,6
Dolní Lomná	14	7,1
Horní Lomná	6	10,6
Hrádek	30	4,7
Hrčava	18	8,5
Jablunkov	11	6,2
Milíkov	-	4,2
Mosty u Jablunkova	166	6
Návsí	26	5,5
Písečná	34	5,2
Písek	20	6,3
Orp Jablunkov	37	5,9
Okres celkem	14	7,1

Zdroj: interní zdroje Úřadu práce

Podíl nezaměstnaných osob nelze srovnávat s mírou nezaměstnanosti, z toho důvodu není na místě tyto údaje srovnávat s předešlými lety. Lze však srovnávat s vyššími administrativními jednotkami. Za celé SO ORP Jablunkov je podíl nezaměstnaných osob, v porovnání s okresem, nižší o 1,2 procentní body. Celkově tento podíl výrazně zvyšuje obec Horní Lomná, která má z hlediska nezaměstnanosti nejhorší výsledky. Nejnižší podíl nezaměstnaných osob vykazuje obec Bocanovice, kde podíl nezaměstnaných je pouze 1,9 %.

Počet uchazečů na jedno pracovní místo je různý v jednotlivých obcích. Nejhorší situace byla v květnu roku 2014 v obci Mosty u Jablunkova, kde bylo na jedno pracovní místo 166 uchazečů. V tomto případě je tedy jasné, že v této obci se nová místa vytvářejí velmi málo a velmi těžce. Ačkoliv má Horní Lomná vysokou nezaměstnanost, počet uchazečů na jedno pracovní místo není tak vysoký. V oblasti je poměrně dost pracovních míst v hotelech a rekreačních zařízeních.

Přehled volných pracovních míst, který byl získán z Úřadu práce v Jablunkově a je uveden v příloze, velmi názorně popisuje strukturu volných pracovních míst na Jablunkovsku. Mezi nejžádanější profese na tomto území patří číšníci a servírky, truhláři, osoby obsluhující specifické stroje. Naopak, podle Úřadu práce, je velký problém se zaměstnáváním vysokoškolských absolventů z ekonomických a humanistických oborů, neboť zde pro takto kvalifikované osoby není prakticky téměř žádné volné pracovní místo. Takovéto osoby buď dojíždějí za prací do jiného ORP, nebo se z regionu stěhují do větších měst za vidinou lepší mzdy a lepší kvality života. Velmi dobře situaci vyjádřily do zaměstnání znázorňující následující tabulky.

Z dalších dostupných dat, které k analýze rovněž poskytl Úřad práce v Jablunkově, je patrné, že problém s uplatněním na trhu práce mají také osoby s maturitou po studiu na gymnáziu, popřípadě lyceu.

Tyto osoby, ačkoliv mají maturitu, jsou pro trh práce prakticky nepoužitelné. Všeobecnost gymnázií a nulová praxe se tedy musí napravit rekvalifikačními kurzy. Dalším problémovým oborem, z hlediska uplatnitelnosti na trhu práce v SO ORP Jablunkov, jsou obory Ekonomika a podnikání, popřípadě Podnikání v oborech a Provoz, organizace a ekonomika dopravy. Tento obor je velmi atraktivní, avšak možnost uplatnění na trhu práce v SO ORP Jablunkov je velmi nízká. Je to způsobeno nedostatkem odpovídajících pracovních míst.

Tab. 183: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v SO ORP Jablunkov za rok 2011

Vyjíždějící do zaměstnání a škol		Bukovec	Písek	Písečná	Hrčava	Mosty u Jablunkova	Dolní Lomná	Horní Lomná	Bocanovice	Jablunkov	Návsí	Milíkov	Hrádek	Celkem za ORP
Vyjíždějící celkem		378	550	321	49	1250	294	144	149	1890	1320	453	627	7 425
v tomto m	vyjíždějící do zaměstnání	251	390	206	36	918	203	94	96	1315	965	317	447	5 238
	v rámci obce	8	31	7	4	121	20	20	3	372	73	13	17	689
	do jiné obce okresu	218	320	180	21	643	151	66	84	780	740	273	352	3 828
	do jiného okresu kraje	16	26	17	3	95	24	5	7	104	105	23	52	477
	do jiného kraje	4	10	2	4	35	4	3	2	41	21	6	15	147
	do zahraničí	5	3	0	4	24	4	0	0	18	26	2	11	97
	vyjíždějící do škol	127	160	115	13	332	91	50	53	575	355	136	180	2 187
	v rámci obce	16	41	9	0	70	21	0	0	213	81	8	24	483
	mimo obec	111	119	106	13	262	70	50	53	362	274	128	156	1 704

Zdroj: SLDB 2011

Jak již bylo zmíněno u předešlé tabulky, SO ORP Jablunkov se vyznačuje velmi výraznou vyjížděnkou do zaměstnání do sousedního SO ORP Třinec, způsobenou velkou potřebou lidského kapitálu ze strany Třineckých železáren a jejích dceřiných společností. Vyjížděka v SO ORP Jablunkov je opět podmíněna demografickou situací v jednotlivých obcích a je tedy logické, že největší počet pracujících vyjíždí z větších sídel správního obvodu. Je velmi důležité si proto všimnout zejména číselných údajů v tabulce, v kolonce „do jiné obce okresu“, kde jasně vidíme poměrně vysoké hodnoty.

Tab. 184: Největší toky osob v rámci vyjížd'ky do zaměstnání

Pořadí	Obec vyjížd'ky	počet vyjíždějících osob	Obec dojížd'ky
1.	Jablunkov	766	Třinec
2.	Návsí	602	Třinec
3.	Mosty u Jablunkova	580	Třinec
4.	Hrádek	393	Třinec
5.	Milíkov	314	Třinec
6.	Návsí	227	Jablunkov
7.	Písek	224	Třinec
8.	Mosty u Jablunkova	221	Jablunkov
9.	Bukovec	204	Třinec
10.	Písek	162	Jablunkov
11.	Písečná	114	Třinec
12.	Jablunkov	114	Návsí
13.	Dolní Lomná	105	Třinec
14.	Bukovec	92	Jablunkov
15.	Písečná	88	Jablunkov
16.	Bocanovice	66	Třinec
17.	Hrádek	58	Jablunkov
18.	Návsí	58	Český Těšín
19.	Dolní Lomná	53	Jablunkov
20.	Mosty u Jablunkova	52	Návsí
21.	Jablunkov	45	Mosty u Jablunkova
22.	Jablunkov	43	Český Těšín
23.	Milíkov	41	Jablunkov
24.	Mosty u Jablunkova	39	Český Těšín
25.	Horní Lomná	38	Třinec
26.	Jablunkov	34	Karviná
27.	Jablunkov	34	Stonava
28.	Hrádek	28	Bystřice
29.	Milíkov	27	Bystřice
30.	Bocanovice	27	Jablunkov

Zdroj: (terénní šetření)

Z výsledku šetření, ve kterém jsme se zabývali toky osob na Jablunkovsku, vyplývá, že největším tokem je směr Jablunkov – Třinec. Je to spojeno zejména s Třineckými železárnami, ale také s ostatními pracovními pozicemi, které v Třinci jsou. Třinec, jako mnohem větší město s rozvinutějšími službami, zaměstnává osoby nejen v průmyslu, ale také v bankovním sektoru, maloobchodu a také ve firmě Walmart, která produkuje zdravotnický materiál a doplňky stravy. Dalšími významnými toky jsou pohyby lidí z jednotlivých obcí do již zmíněného Třince, za stejných podmínek, jako je tomu i v případě města Jablunkova.

1.2.3 Struktura ekonomiky území, těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Nerostné suroviny

Podle územně analytických podkladů ORP Jablunkov, se ve správním území nachází ložiska nerostných surovin. Jedním z nejvýznamnějších je ložisko zemního plynu v Dolní lomné, které však dosud těženo nebylo a má status chráněného ložiskového území. V Dolní i Horní Lomné se nachází ložiska štěrkopísku v řečišti řeky Lomná. Pro ekonomické využití jsou však nevhodné vzhledem k malé vydatnosti a také z důvodu, že se nacházejí v ochranném pásmu vodního zdroje. V minulosti se v Lomné také těžila lékařská ropa, v dnešní době se však již pracuje na zrušení vrtu a ukončení těžby, a to především z ekologických důvodů, neboť obec Lomná je velmi významnou oblastí cestovního ruchu a leží v CHKO Beskydy.

Zemědělství

Správní území obce s rozšířenou působností Jablunkov není typickou zemědělskou oblastí. Podhorská půda a svažité terén neumožňují, ve větší míře, pěstování obilnin ani jiných zemědělských plodin. Již od pradávna se zde tedy sází především na pastevectví a stájový chov. Nově zde také v průběhu posledních let vznikaly ekofarmy pro podporu zdejší produkce. Nejvýznamnějším subjektem v rámci zemědělství je bezpochyby firma NETIS a.s., se sídlem v Návsí. Tato firma vznikla v roce 1999, zabývá se produkcí mléka, v menší míře pěstováním zemědělských plodin, živočišnou výrobou a maloobchodem, s důrazem na udržitelný rozvoj životního prostředí. Firma Netis v současné době obhospodařuje 2000 ha a jejími hlavními odběrateli jsou Kunín a Ekomilk. V návaznosti na krásnou přírodu a čisté prostředí, je zde velký potenciál k zakládání a provozování ekofarem a s tím také spojené provazování agroturistických aktivit. Zemědělství ve správní oblasti zaměstnává okolo 250 osob, což představuje 3 % z celkově ekonomicky aktivních obyvatel. Aktivní jsou v této oblasti také včelaři, kteří nejenže produkují velmi kvalitní med, ale také vyrábějí velmi kvalitní výrobky z medu a vosku. Po srovnání SO ORP Jablunkov a Moravskoslezského kraje indexem specializace je zajímavé, že tato oblast se, na rozdíl od zbytku kraje, více specializuje na zemědělství a těžbu dřeva.

Tab. 185: Seznam ekofarem na území SO ORP Jablunkov

Seznam ekofarem v ORP Jablunkov	Činnost	Sídlo
Ekofarma Alžbětinky	masný skot, ovce, kozy, čínské kachny, slepice, krůty, včely a koně	Návsí
Ekofarma Kurajka	Chov skotu a koní	Návsí
Ekofarma Rucký Jablunkov	Zástavový skot, jehňata, drůbež, vejce	Jablunkov
Ekofarma Milíkov	Chov skotu	Milíkov

Zdroj: vlastní výpočty

Průmyslová výroba

V SO ORP Jablunkov bylo v roce 2012 registrováno 3640 ekonomických subjektů, z toho 13 % podniků uvádí jako svoji činnost průmyslovou výrobu. Tyto podniky patří mezi největší zaměstnavatele ve správním obvodu. Firmy, které působí v těchto odvětvích, se orientují na potravinářský průmysl (Vitalzel, NETIS, a.s.), dále také na výrobu kovodělných výrobků (OLZA, Lexona s.r.o.), výrobu plastových folií (ACF-CZ). Důležitým zaměstnavatelem v průmyslové výrobě je také FEP, který svou činnost orientuje na pilařskou výrobu a impregnaci dřeva.

Podle Územně analytických podkladů jsou v některých obcích areály lehkého průmyslu. Největší z nich jsou v Jablunkově a v Návsí. V Jablunkově najdeme průmyslové zóny ve městské části Žihla a Bělá, v Návsí je to především areál pily firmy FEP. Další větší zónou lehkého průmyslu je areál firmy ACF-CZ v Mostech u Jablunkova. V ostatních obcích jsou možnosti pro vybudování areálů lehkého průmyslu velmi omezené. Je to podmíněno velmi členitým reliéfem, ochranou přírody nebo např. v Horní Lomné, faktem, že je zde plán na vybudování přehradní nádrže. Jeden z nadějných projektů pro vytvoření průmyslové zóny, byl v části Městská lomná, kde byla možnost získání finanční podpory pro realizaci tohoto projektu. Problém však nastal při plánování, kdy se zjistilo, že pozemkem prochází evropsky významný biokoridor pro migraci velkých šelem do Polska nebo Slovenska.

Ačkoliv je oblast poměrně málo podnikatelsky aktivní, statistiky dokazují, že velké množství osob pracuje v průmyslu. Z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel pracuje v tomto odvětví 3 343 zaměstnanců (36 %), z toho přibližně 2 000 v již několikrát zmiňovaných Třineckých železárnách. Samostatný správní obvod nemá dost velký potenciál na výstavbu nebo realizaci většího projektu, který by dal možnost vytvoření průmyslové zóny. Brání tomu jak přírodní reliéf, tak také biokoridory, které oblastí procházejí. Jablunkovský průsmyk je velmi významným místem migrace velkých šelem, navíc do oblasti zasahují CHKO Beskydy a jiné významné maloplošné chráněné rezervace.

Tab. 186: Areály lehkého průmyslu

Obec	Celková plocha v ha
Jablunkov	16,853
Dolní Lomná	1,985
Horní Lomná	0,605
Hrádek	1,46
Milíkov u Jablunkova	0,922
Mosty u Jablunkova	3,02
Návsí	4,381
Celkem	29,226

Zdroj: ÚAP Jablunkov

Areály lehkého průmyslu, ve správním obvodu ORP Jablunkov, jsou ve větším množství zastoupeny pouze ve městě Jablunkov a v obcích Návsí a Mosty u Jablunkova. Ostatní obce disponují také malými plochami areálů lehkého průmyslu, avšak jejich rozšiřování je nevhodné vzhledem k fyzickogeografickým podmínkám a přítomnosti biokoridorů, které brání vytvoření průmyslových zón (např. nerealizovaný projekt průmyslová zóna Městská Lomná).

Brownfieldy

Podle národní databáze brownfieldů se na území SO ORP Jablunkov oficiálně žádné nevyskytují. V mikroregionu je však několik průmyslových zón se starými ekologickými zátěžemi, které by mohly být lokalizovány a prozkoumány z hlediska možného zavedení do databáze brownfieldů (např. ve spolupráci s agenturou Czechinvest). Vhodná regenerace brownfieldů by mohla nabídnout nové příležitosti pro podnikatelské subjekty a tím zvýšit počet pracovních míst a zlepšit životní prostředí na území.

Drobná řemesla

Drobná řemesla na tomto území navazují většinou na tradice, které se k tomuto území vztahují. Velmi dobrým příkladem je značka regionálních produktů „Górolsko Swoboda“, která sjednocuje drobné řemeslníky, kteří se zabývají tradičními řemesly, jako je řezbářství, košíkářství, pečení perníků a zpracování medu. Górolsko Swoboda působí nejen na území České republiky, ale sjednocuje také řemeslníky ze Slovenska a Polska. Jejich regionálním koordinátorem je Místní skupina Polského kulturně-osvětového svazu v ČR.

Drobná řemesla jsou v obcích dostatečně zastoupena, v SO ORP jsou dostupná téměř všechna potřebná řemesla jako je tesař, truhlář, instalatér, opravář, švadlena apod. Zajímavý projekt, v rámci kterého jsou podpořena především drobná řemesla, je projekt „Ženy podnikajte!“, který realizuje agentura Kapa. Podporuje výhradně ženy k tomu, aby podnikaly, zejména v drobných řemeslech, jako je kadeřnictví, kosmetika, švadlena, pekařství.

Stavebnictví

Stavebnictví je v SO ORP taky dostatečně zastoupeno. V rámci SO ORP Jablunkov zaměstnává okolo 7 % ekonomicky aktivních obyvatel. Jsou zde zastoupeny větší stavební firmy, jako je například firma sídlící v Jablunkově, Renopol, která provádí stavební a zemní práce. K drobným podnikatelům, kteří také provozují stavební činnost, patří dále například firma W&J STAV, s.r.o., která provádí montáž lešení, kromě toho provozuje stavebniny v Hrádku. Obchod se stavebninami se také nachází v Návsi a v Jablunkově.

Maloobchodní síť a služby

Maloobchodní síť je v rámci správního obvodu velmi dobře rozvinutá. V každé obci je k dispozici obchod s potravinami. Maloobchod je v oblasti také jedním z odvětví, které zaměstnává poměrně velký počet osob. Na území působí množství maloobchodních řetězců. Tyto maloobchodní řetězce přispívají k udržení stávajícího stavu maloobchodů na tomto území, avšak působí také jako konkurence pro firmy, které do řetězce nespádají. V rámci prodejen s potravinami zde působí řetězce jako Hruška (Hrádek, Návší, Jablunkov), řetězec Tesco (Jablunkov), Albert (Jablunkov), Penny market (Jablunkov), Jednota (Návší) a Enapo (Návší). Hlavním problémem pro podnikatele v rámci tohoto odvětví je, jak už bylo naznačeno, velká konkurence ze strany řetězců. Z toho důvodu se také v posledních letech snižuje počet „malých večerek“.

Služby pro obyvatelstvo jsou ve správní oblasti víceméně dostačující. V 9 obcích je pobočka České pošty, 3 obce pobočku České pošty nemají (Bocanovice, Písečná a Horní Lomná).

Drogerie a lékárny mají také své řetězce a zde je rovněž patrné, že na jedné straně přispívají k lepším a dostupnějším službám pro obyvatelstvo, na druhé straně však vytváří mnohem větší konkurenci pro subjekty, které v řetězci nejsou. Lékárny jsou ve městě Jablunkov, kde najdeme 3, dále pak v obci Návší, kde je pouze jedna.

Centrum komerčních služeb v SO ORP Jablunkov je přirozeně ve městě Jablunkov. Zde se nachází pobočka České spořitelny a Komerční banky. Dále je zde pestrá nabídka bankomatů (GE Money Bank, ČSOB, Komerční banka, Česká spořitelna). Bankomat je také v obci Návší (Česká spořitelna).

Pokud tyto služby obyvatelům nestačí, mají možnost využít služeb, které jsou v nedalekém centru sousedního SO ORP Třinec. Zde je také větší možnost nákupu oděvů, obuvi a sportovních potřeb, které v Jablunkově jsou, ale ne v takovém množství a jejich cena je na místní poměry vysoká.

Cestovní ruch

Cestovní ruch patří mezi největší a nejdynamičtější se rozvíjející ekonomická odvětví. Ve světě je považován za odvětví budoucnosti, i v České republice se jeho pozice jako faktoru regionálního rozvoje, zaměstnanosti i celé ekonomiky stále posiluje. Obecně však lze říci, že se Česká republika stále potýká s nedostatečnou organizací a řízením cestovního ruchu.

Moravskoslezský kraj, jehož součástí je řešené území ORP Jablunkov, v současné době hledá optimální způsob pojetí řízení a marketingu cestovního ruchu. Hlavním aktérem v dané oblasti je Odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu Moravskoslezského kraje, Agentura pro regionální rozvoj, a. s., Klacr, o. s. – Klastř cestovního ruchu, který vznikl jako kooperace ARR a Beskydy – Valašsko, racr., sdružující 24 členů. Významným aktérem je i Úřad Regionální rady RS Moravskoslezsko, který měl hlavní slovo ve věci přerozdělování financí z Regionálního operačního programu pro Moravskoslezsko v období 2007 – 2013, a také Klub českých turistů – oblast Moravskoslezská. Dopad na cestovní ruch na Jablunkovsku měly mj. prioritní osy Rozvoj měst a Rozvoj venkova. V dílčích turistických oblastech a mikroregionech působí dále celá řada subjektů na místní úrovni.

Oblast Jablunkovska spadá pod destinační management Severní Morava a Slezsko a následně pod euroregion Těšínské Slezsko, jež se rozprostírá na území České i Polské republiky. Krajina je na východě poměrně hornatá, tvoří ji Moravskoslezské Beskydy a Slezské Beskydy. Údolní část území se svažuje od východu k severozápadu ve směru toku řeky Olše do nížinné Ostravské pánve.

Díky své geografické poloze patří mikroregion ORP Jablunkov mezi evropská tranzitní území přes Jablunkovský průsmyk v jeho východní části. Národnostní složení obyvatelstva je specifické a reflektuje příhraniční polohu území a jeho historický vývoj. Menší typicky venkovské obce Jablunkovska nabízejí návštěvníkům především venkovsky zaměřena muzea, řadu kapliček, či dřevěný kostelík, historické centrum města, roubené chalupy, přírodní amfiteátry, zbytky staveb obranných sídel, památníky, sochy a řadu přírodních památek jako prales Mionší, horské rašelinné louky a mokřady, či skalní útvary. Rozvoj cestovního ruchu významně ovlivňují akce organizované v rámci kulturního a společenského života regionu – kulturní mezinárodní festivaly a slavnosti, mládežnické akce, poutě a sportovní soutěže. Jablunkovsko je specifické folklórem, který se promítá do různých oblastí života. Plusem je přítomnost mezinárodního silničního tahu na Slovensko, dobré spojení do Polska a dobrá dopravní dostupnost v rámci mikroregionu, díky nedávno zmodernizované železnici a také relativně dobrá hustota intenzity autobusové dopravy (mimo periferní oblasti). Dobrá dopravní dostupnost je předpokladem pro rozvoj nejen přeshraniční, ale i meziregionální spolupráce na úrovni ČR.

Cestovní ruch je jedním z nejdůležitějších odvětví v SO ORP Jablunkov.

Ačkoliv zaměstnává pouze okolo 3% ekonomicky aktivních, lze očekávat, že zejména v budoucnu bude toto procento narůstat. Obce se snaží o zkvalitnění a rozšíření nabídky nabízených služeb a lze tedy předpokládat pozvolný nárůst turistů. Z toho důvodu je zde také velká příležitost pro podnikatele, kteří by v rámci cestovního ruchu a příbuzných oborů mohli podnikat. Zejména v případě, že by zde v budoucnu bylo vybudováno termální koupaliště. Z hlediska podnikání v tomto odvětví se nabízí zejména pohostinství, wellness procedury, doprovodné služby (masáže, manikúry, kosmetické salony apod.) a atrakce pro turisty.

Z dostupných dat vyplynulo, jak již bylo zmíněno, že v odvětví „Ubytování stravování a pohostinství“ pracuje 3% (328 osob) z celkového počtu zaměstnaných v SO ORP Jablunkov. Rozvojem cestovního ruchu lze dosáhnout lepší situace na trhu práce, zejména pokud by provozovatelé hotelů byli ochotni zaměstnávat také více kvalifikovaných osob zájímající se marketingem, reklamou, propagací a tvorbou balíčků služeb pro turisty. Z výzkumu dále vyplynulo, že v hotelech v SO ORP Jablunkov pracuje přibližně 80 lidí na trvalý pracovní poměr a 150 na dohodu o provedení práce. Je tedy zřejmé, že skoro 2/3 osob v hotelnictví pracuje na dohodu o provedení práce. Situace je velmi složitá zejména v případě sezonních prací. Tento trend se nedá ve velké míře ovlivnit, je zapříčiněn především potřebami jednotlivých hotelů a ubytovacích zařízení. Velkou výhodou v tomto oboru je zejména možnost zaměstnání typu „multiskilling“ (zvládnutí více dovedností, schopnost provádět různé činnosti). Tento pojem je používán pro takovou praxi, kdy se rozšiřuje okruh pracovních úkolů zaměstnanců. Znamená to, že hotelová recepční se také učí, jak uklízet pokoje, a číšník se učí pomáhat v kuchyni. Multiskilling vyžaduje více úsilí i zdrojů pro interní odbornou přípravu. Jeho účelem je reagovat na rostoucí potřebu flexibility, kterou si vynucuje výrazně sezónní povaha odvětví. (Oblast podpory podnikání a zaměstnanosti v cestovním ruchu je podrobněji popsána v příloze).

1.2.4 Specifické problémy ORP v oblasti podnikání a na trhu práce v území ORP a rozbor jejich příčin

Největším problémem v rámci podnikání, se kterým se na území SO ORP Jablunkov podnikatelé setkávají, je vysoká konkurence a malý prostor pro vytváření větších podnikatelských záměrů. Průmyslové zóny, které by přilákaly nové podnikatele, jsou v území nerespektované obyvatelstvem, ale také ochranáři přírody. Pro malé začínající podnikatele v SO ORP Jablunkov chybí zejména určitá forma pomoci pro začátek (startovací kancelář). Velké specifikum pro tuto oblast je také nízká konkurenceschopnost. Ať už se jedná o firmy, které sídlí v SO ORP Jablunkov, nebo firmy, které regionu konkurují z jiných oblastí, fakt je ten, že většina zdejších firem na větší konkurenci neumí reagovat. Takovéto problémy se pochopitelně netýkají pouze výrobních podniků, ale také podnikatelů ve službách. Velmi názorná je situace v maloobchodní sféře, kde zanikají malé obchody s potravinami a smíšeným zbožím. Příčinou je příchod zahraničních maloobchodních supermarketů, které zákazníkům nabízejí příznivější ceny.

Problémy, se kterými se potýkají podnikatelé, také přechází na zaměstnance. Z vlastních výzkumů je zřejmé, že podnikatelé se snaží držet mzdy zaměstnanců co nejnižší a v případě, že zaměstnanec není spokojen, zaměstnavatel ho může lehce nahradit někým jiným, neboť zájem o pracovní místa je velký. Jedná se zejména o administrativní pracovníky apod. Velkým problémem jsou také nekvalifikovaní lidé, kteří se snaží o uplatnění na trhu práce. V tomto případě velmi účinně pomáhá agentura KaPA, která se snaží o rekvalifikaci osob z problémových skupin na trhu práce.

Dalším zásadním problémem je uplatnění osob s vysokou kvalifikací. Ať už se jedná o osoby s praxí, nebo čerstvé absolventy, trendem je, že tyto osoby region opouštějí ze dvou hlavních důvodů. Prvním z nich je pochopitelně nedostatek pracovních míst pro určitou kvalifikaci, a druhým problémem je, že pokud si člověk určité kvalifikace práci v oboru najde, jeho finanční ohodnocení je ve většině případů, při srovnání s velkým městem, velmi nízké. Z toho důvodu je velmi těžké v SO ORP Jablunkov udržet kvalifikované osoby.

Velkým problémem v rámci zaměstnanosti jsou také zaměstnanci zaměstnaní pouze na dohodu o provedení práce. Z takovéto dohody nevyplývá povinnost zaměstnavatele platit sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a situace těchto osob jsou většinou velmi složité. Souvisí to především s množstvím prací sezonního charakteru (hotely, rekreační střediska, lyžařské areály). S dohodou o provedení práce tedy souvisí nejistota pro zaměstnance, který může být na základě dohody o provedení práce snadno vyhozen ze zaměstnání.

1.3 Vybrané příklady indikátorů v rámci správního obvodu zaměřené na zaměstnanost v rámci MOS

Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

Za ekonomicky aktivní obyvatelstvo se považují osoby zaměstnané, ale také osoby nezaměstnané, které práci aktivně hledají a jsou připraveny k nástupu do práce.

Data k tomuto indikátoru lze nalézt zejména na stránkách Českého statistického úřadu (www.czso.cz), popřípadě na portálu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.portal.mpsv.cz).

Počet ekonomických subjektů dle právní formy

Jako zdroj pro tento indikátor lze uvést zejména Registr ekonomických subjektů (RES), který přebírá informace z Českého statistického úřadu (www.czso.cz), na kterém lze najít počty ekonomických subjektů, jejich aktivitu a odvětví, ve kterém podnikají.

Míra nezaměstnanosti

Míra nezaměstnanosti je podíl nezaměstnaných ke všem osobám schopných pracovat (zaměstnaným i nezaměstnaným). Tento indikátor se používal do roku 2012 a je dostupný na stránkách Českého statistického úřadu, podrobněji také na portálu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.portal.mpsv.cz).

Podíl nezaměstnaných

Podíl nezaměstnaných vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje míru registrované nezaměstnanosti, která poměří všechny dosažitelné uchazeče o zaměstnání, pouze k ekonomicky aktivním osobám. Tento ukazatel lze nalézt opět na portálu Ministerstva práce a sociálních věcí (www.portal.mpsv.cz), popřípadě lze informace čerpat z jednotlivých Úřadů práce.

Počet volných pracovních míst a počet uchazečů na jedno volné pracovní místo

Počet volných pracovních míst udává všechna pracovní místa evidovaná Úřadem práce. Počet uchazečů o zaměstnání na 1 pracovní místo vyjadřuje počet uchazečů o zaměstnání, vydělený počtem volných pracovních míst, evidovaných na Úřadech práce. Tento ukazatel lze najít opět na portálu Ministerstva práce a sociálních věcí.

Uchazeči o zaměstnání podle věkových skupin a vzdělání

Tyto dva indikátory znázorňují strukturu uchazečů o zaměstnání z hlediska věku a vzdělanostní struktury.

Dostupné jsou zejména ze Sčítání lidu domů a bytů, jehož data jsou zveřejněná na stránkách Českého statistického úřadu.

Vyjíždějící do zaměstnání a škol

Osoby vyjíždějící do zaměstnání a škol jsou osoby, které ve sčítání uvedly, že místo jejich pracoviště nebo školy je v jiné obci nebo státě, než ve kterém mají trvalý pobyt. Tento ukazatel je také dostupný na stránkách Českého statistického úřadu.

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj Komentář k bodu:

2. Popis situace a vývojových tendencí v ekonomice a na trhu práce v ORP

Trendy, kterými se SO ORP Jablunkov jako celek momentálně ubírá, úzce souvisí se situací, která v této oblasti v současné době převládá. Klíčová bude v blízké budoucnosti především správně navázaná spolupráce obcí mezi sebou, ale také spolupráce obcí a ekonomických subjektů. Velmi velkou roli by mohla v budoucnu sehrát Místní akční skupina, která sdružuje, kromě všech obcí Jablunkovska, také 4 obce ze sousedního SO ORP Třinec (Vendryně, Bystřice, Nýdek a Košařiska). Celkově je území SO ORP Jablunkov a těchto 4 obcí velmi homogenní, ať už z hlediska národnostní struktury, tak také z hlediska kultury a folkloru. Je tedy na místě, aby byla podpořena také spolupráce s těmito obcemi. Hlavním směrem, kterým se Jablunkovsko chce v rámci zaměstnanosti a podnikání ubírat, je bezpochyby vytváření nových pracovních míst a zamezení odsunu mladých obyvatel do větších měst. Některé podhorské obce se již potýkají se stárnutím obyvatelstva a odlivem mladé pracovní síly do větších měst, či do zahraničí. V dnešní době otevřených hranic je velkým lákadlem, pro mladé lidi do 30 let, jet pracovat do zahraničí s vidinou lepšího zisku, vyššího životního standardu, a na území SO ORP Jablunkov se už nevrací.

Trendy v podnikání na území SO ORP Jablunkov jsou především, snaha o inovaci a modernizaci jednotlivých výroben. Tomu také odpovídají realizované projekty na území SO ORP Jablunkov, financované z operačního programu Podnikání a inovace a operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Zdejší zaměstnavatelé se snaží, skrze finanční pomoc z Evropské unie, zabezpečit moderní výroby, jejichž zaměstnanci jsou školeni k větší adaptibilitě a konkurenceschopnosti. V budoucím programovém období se opět očekává velký zájem o dotace na podobné projekty.

2.1 Podpora zaměstnanosti a podnikání

Podpora při rekvalifikaci

Podpora při rekvalifikaci je dávka poskytovaná nezaměstnaným uchazečům o zaměstnání, kteří se zúčastní rekvalifikace zabezpečované Úřadem práce. Je určena uchazečům o zaměstnání v evidenci Úřadu práce, kteří se zúčastní rekvalifikace a zároveň, kteří nepobírají starobní důchod.

Rekvalifikace může být často jediným východiskem pro lidi, kteří nemohou najít uplatnění ve svém oboru. Nabídka rekvalifikačních kurzů je přitom velmi pestrá – od administrativní práce s počítačem, přes účetnictví, automechanika či maséra. Rekvalifikační kurz lze dnes najít téměř na jakoukoliv profesi. Cena kurzu se nejčastěji pohybuje od 5.000,- Kč až do 30.000,- Kč.

Podpora zaměstnanosti mladých lidí

Dnešní pozice mladých lidí na pracovním trhu je poměrně složitá, mají minimální pracovní zkušenosti a jejich nezaměstnanost trvale roste. Novou možností je zvýhodnění firem, které umožňují mladým lidem propojit teoretické znalosti s praktickými dovednostmi formou stáží a praxí, nebo je přímo zaměstnávají. Projekty, které podporují tuto formu, jsou „Odborné praxe pro mladé do 30 let“, „Dovednosti a pracovní místa – investice pro mladé lidi“, „Program záruk pro mladé lidi“ a další. Jedná se zejména o dotaci pro zaměstnavatele formou proplácení měsíčního platu, včetně zdravotního a sociálního pojištění zaměstnance, kterého přijme z pracovního úřad, po dobu maximálně 12 měsíců.

Program záruk pro mladé lidi má zajistit, aby všichni lidé mladší 25 let během 4 měsíců od chvíle, kdy ukončili formální vzdělání nebo přišli o práci, získali konkrétní nabídku pracovního místa, odborné praxe nebo stáže, nebo možnost dalšího vzdělání. Tento systém záruk pro mladé lidi by měl být financován prostřednictvím strukturálních fondů EU, zejména Iniciativy na podporu zaměstnanosti mladých lidí.

Podpora malých a středních podniků

Podpora malých a středních podniků v České republice je obsažena především v dokumentu „Konceptce podpory malých a středních podnikatelů na období let 2014 – 2020. Klíčová je podpora jejich konkurenceschopnosti, založené na kultivaci podnikatelského prostředí, rozvoji inovací a podnikatelské infrastruktury, rozvoji jejich internacionalizace a udržitelném hospodaření s energií. Podpory a dotace pro podnikatele jsou financovány z evropských fondů, státního rozpočtu ČR a podpory poskytnuté kraji či jinými subjekty. Přehledná databáze těchto zdrojů je uvedena na portále „Business.Info.cz“. Podporou podnikání má v gesci především Ministerstvo průmyslu a obchodu, a také agentura Czechinvest, Czechtrade, a také regionální rozvojové agentury, Českomoravská záruční a rozvojová banka i ČSOB. Co se týče Evropských fondů, pro rok 2014 je již schválen program COSME, který je také zaměřen na konkurenceschopnost podniků. Program je určen zejména pro malé a střední podniky za účelem zvýšení jejich konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v členských státech Unie. Jedná se o přímého nástupce programu Konkurenceschopnost a inovace (CIP 2007 – 2013) bez jeho části podporující inovační podnikání. Programová podpora výzkumu a technologického rozvoje, resp. vše týkající se podpory MSP v oblasti výzkumu a inovací, bude od roku 2014 zahrnuto do Rámcového programu pro výzkum a inovace 2014 – 2010 (HORIZON 2020).

2.2 Identifikace klíčových aktérů na trhu práce a jejich role v MOS

Mezi klíčové aktéry v rámci trhu práce patří především personální agentura KaPA. Tato organizace zabezpečuje rekvalifikační kurzy, pomáhá nezaměstnaným zvětšit uplatnitelnost na trhu práce a začlenit se do pracovního procesu v rámci firem. Kapa je agenturou, která aktivně čerpá finanční dotace z fondů Evropské unie. Projekty jsou zaměřené na rizikové skupiny nezaměstnaných (ženy po mateřské dovolené, osoby starší 50 let a dlouhodobě nezaměstnané). K nejzajímavějším projektům, které tato agentura realizovala v rámci pobočky v Jablunkově je například projekt „Ženy podnikajte!“ , který je zaměřený na ženy vracující se po rodičovské dovolené na trh práce, ženy v předdůchodovém věku nebo na ženy se základním vzděláním, popřípadě nízkou úrovní kvalifikace a v neposlední řadě také na dlouhodobě nezaměstnané ženy. Cílem projektu je podpora podnikání a pracovního života. Nabízí komplexní poradenské, informační a vzdělávací služby, zajištění rekvalifikací, pomoc při zpracování podnikatelského záměru a odbornou asistenci při přípravě podnikání.

Projekt je financovaný částečně z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. V Jablunkově sídlí také kontaktní pracoviště Úřadu práce, který velmi úzce spolupracuje s agenturou KaPA. Jejich spolupráce je především v propojení akcí, které agentura realizuje a informovanosti nezaměstnaných osob registrovaných na Úřadu práce. Agentura KaPA zde nabízí rekvalifikační kurzy, školení a prezentace pro nezaměstnané. Úřad práce v Jablunkově, kromě zprostředkování zaměstnání, mimo jiné také poskytuje služby státní sociální podpory, hmotné nouze, sociální služby a příspěvky na péči, popřípadě dávky pro zdravotně postižené osoby. Klíčovými aktéry jsou vedle agentury KaPA a Úřadu práce v Jablunkově také jednotliví zaměstnavatelé, kteří mají alespoň 1-5 zaměstnanců a více (identifikovaní v kapitole 1.2. Identifikace velkých podniků a hlavních zaměstnavatelů v území ORP Jablunkov). Tyto podniky jsou zodpovědné prakticky za veškerou nabídku volných pracovních míst v SO ORP Jablunkov a na jejich hospodaření a politice závisí budoucnost podnikání a zaměstnanosti v budoucích letech.

V rámci klíčových aktérů je třeba zmínit také jednotlivé obecní úřady SO ORP Jablunkov, které zaměstnávají osoby z Úřadu práce, na veřejně prospěšné práce.

2.3 Čerpání finančních prostředků z fondů EU zaměřených na podporu podnikání a zaměstnanosti

Finanční prostředky čerpané z EU zaměřených na podporu podnikání jsou čerpány zejména na podporu inovací v jednotlivých podnicích a na podporu v oblasti lidských zdrojů. V níže uvedených tabulkách nalezneme přehled projektů realizovaných na území SO ORP Jablunkov ze dvou operačních programů. První z nich je Operační program podnikání a inovace. Finance z tohoto operačního programu přispěly zejména na vybavení jednotlivých firem, které si o tuto dotaci požádaly. Jedná se například o dotace na automatizace procesů, modernizace a pořízení nových strojů do firem. Druhým operačním programem je Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. Zde byly podpořeny projekty k integraci osob sociálně vyloučených na trhu práce nebo například zvýšení adaptability a konkurenceschopnosti zaměstnanců. V rámci operačního programu Podnikání a inovace bylo podpořeno 12 žádostí o dotaci, v operačním programu Lidské zdroje a zaměstnanost bylo podpořeno 5 žádostí o dotaci.

Tab. 187.1: Přehled projektů financovaných z OP Podnikání a inovace

Firma	Název projektu
<i>OLZA, spol. s r.o.</i>	Automatizace procesů ve vazbě na podnikový IS
<i>LEXONA s.r.o.</i>	Automatizace technologie ohýbání ve firmě LEXONA s.r.o.
<i>Magdalena Dworoková</i>	NIKE - marketing Výstavy a Propagace
<i>OLZA, spol. s r.o.</i>	Pořízení CNC obráběcího zařízení a vybavení
<i>Lešek Branc</i>	Pořízení CNC stroje - Lešek Branc
<i>OLZA, spol. s r.o.</i>	Postupová lisovací linka
<i>Jan Walica</i>	Rekonstrukce výrobních a skladových prostor firmy Jan Walica

Tab. 187.2: Přehled projektů financovaných z OP Podnikání a inovace

Firma	Název projektu
<i>LEXONA s.r.o.</i>	Rozšíření a modernizace strojního vybavení firmy LEXONA s.r.o.
<i>SALU Systems, s.r.o.</i>	SALU Systems, s.r.o. - Rozvoj výroby 2014
<i>OLZA, spol. s r.o.</i>	System pro pokročilé plánování a vyhodnocování výrobních zakázek
<i>Lešek Branc</i>	Zvýšení konkurenceschopnosti na světovém nábytkářském trhu
<i>SALU Systems, s.r.o.</i>	Zvýšení konkurenceschopnosti SALU Systems, s.r.o. na slovenském trhu nábytkových komponentů

Zdroj: risy.cz

Tab. 188: Přehled projektů financovaných z OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Firma	Název projektu
Kvalifikační a personální agentura, o. p. s.	Cílem je zaměstnání
Město Jablunkov	Procesní optimalizace MěÚ Jablunkov
Asociace regionálních značek, o.s.	Sdílení zkušeností a vytvoření mezinárodní platformy v oblasti podpory regionálních produktů
Kvalifikační a personální agentura, o. p. s.	Trychtýř - komplexní systém nástrojů vedoucích k integraci osob sociálně vyloučených na trh práce
Lešek Branc	Zvýšení adaptability a konkurenceschopnosti zaměstnanců společnosti Bradop

Zdroj: risy.cz

2.4 Popis podnikatelských činností obce jako součást hospodaření municipalit

Jednotlivé obce SO ORP Jablunkov mají své vlastnické podíly v právnických subjektech. Jedná se zejména o mateřské a základní školy a jiné příspěvkové organizace, jako jsou školní jídelny, knihovny apod. Jediným podnikatelským záměrem ze strany obce/města jsou Technické služby Jablunkov. Město Jablunkov má 100 % podíl v technických službách, které na jejich území svázejí obchod. Akciová společnost TS-technické služby, a.s. byla založena usnesením zastupitelstva Města Jablunkova v prosinci 1996. Společnost měla sídlo na ul. Bukovecké čp. 609. V r. 2000 byla přestěhována na ul. Bukoveckou, do objektu kotelny Mlýnská. Podnikání společnosti je zaměřeno především na oblast služeb. Hlavní předmět podnikání je výroba a rozvod tepla a teplé užitkové vody, správa bytového fondu ve vlastnictví Města Jablunkova, údržba veřejného osvětlení a drobná stavební činnost. Od roku 2008 společnost provozuje komplexní služby v odpadovém hospodářství. Základní kapitál společnosti činí 1 000 000,-- Kč a je rozdělen na 10 ks akcií na jméno Město Jablunkov o jmenovité hodnotě 100 000,-- každá.

V minulosti zde byla ještě jedna podnikatelská aktivita ze strany obce Bukovec. V tomto případě se také jednalo o technické služby, ty však v nedávné době v plné míře odkoupila firma Laderix a.s., která také provozuje lyžařské středisko Kempalund v Bukovci.

Tab. 189: Přehled rozpočtů obcí v % za rok 2012

obec	výdaje	příjmy
Bocanovice	35,8 % průmysl; 30,5 % veřejná sféra; 12,8 % vzdělání; 6,2 kultura, církve a sdělovací prostředky; 5 % ochrana životního prostředí; 9,7 % ostatní	81,2 % daňové; 14,2 % nedaňové; 4,6% dotace
Bukovec	30,8 % veřejná správa; 23,1% vzdělání; 17,2 % průmysl; 8,8 % ochrana životního prostředí; 7,5 tělovýchova a zájmová činnost; 12,5 % ostatní	84 % daňové, 9% dotace, 7% nedaňové
Dolní Lomná	41,4 % průmysl; 21,7 % veřejná správa; 12,7 % vzdělání; 8,4 % ochrana životního prostředí; 6,5 % kultura, církve a sdělovací prostředky; 9,3 % ostatní	60 % daňové; 25% dotace; 14,3% nedaňové
Horní Lomná	39,5 % průmysl; 25,9 % veřejná sféra; 17,9 bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 14,7 ochrana životního prostředí; 1,6% ostatní	49,7 % daňové; 39,9 % dotace; 10,5% nedaňové
Hrádek	35,7 % vzdělání; 18,4 % veřejná správa; 14,5 % bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 12,5 % ochrana životního prostředí; 8,5 % průmysl; 5,8% bezpečnost; 4,4% ostatní	79,5% daňové; 11,7% nedaňové; 8,6 dotace; 0,2% kapitálové
Hřava	39,7 % průmysl; 31,6 % veřejná sféra; 14,2 vzdělání; 5% ochrana životního prostředí; 3,7% bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 5,9 % ostatní	66,4% daňové; 24,4 % dotace; 9,2% nedaňové
Jablunkov	50,4 % veřejná sféra; 12,8 % vzdělání; 9,1 bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 7,7% průmysl; 6,5% bezpečnost; 4,7 % ochrana životního prostředí; 7,2 ostatní	51,9% daňové, 27,3% dotace, 12,4 nedaňové, 8,4 % kapitálové
Milíkov	44,3% průmysl; 22,4% veřejná sféra; 11,3 % vzdělání; 10,1% kultura, církve a sdělovací prostředky; 4,6 ochrana životního prostředí; 4,2% bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 3,9 % ostatní	63,6 % daňové, 29,9 % dotace, 6,4% nedaňové; 0,1 % kapitálové
Mosty u Jablunkova	29,2 % průmysl; 25,2% veřejná správa; 13,9 % vzdělání; 10,4 % ochrana životního prostředí; 10,2 % bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 11,1% ostatní	64,5 % daňové; 19,1 % nedaňové, 14,1% dotace, 2,3 % kapitálové
Návsí	30,7 % průmysl; 26,1% veřejná správa; 15% vzdělání; 9,5 ochrana životního prostředí; 8,7% bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 4,5% sociální věci	73,7 % daňové; 14 % nedaňové; 12,2 % dotace; 0,2 % kapitálové
Písečná	45,6 % kultura, církve a sdělovací prostředky; 18,7 % veřejná sféra; 13,6 % vzdělání; 9,7 % průmysl; 7,4 % ochrana životního prostředí; 4,9 % ostatní	77,2 % daňové, 19,8 % dotace, 3% nedaňové
Písek	27 % průmysl; 26,2 % vzdělávání; 14,7 veřejná sféra; 9,6 % bydlení, komunální služby a územní rozvoj; 5,2 % tělovýchova a zájmová činnost; 8,2 % ostatní	62,6 % daňové; 28,5 % dotace; 9% nedaňové

Zdroj: rozpocetobce.cz

Rozpočty jednotlivých obcí se liší. Některé obce ve velké míře podporují vzdělání (například obec Hrádek), jiné zase z rozpočtu ve větší míře financují opravu silnic a infrastrukturu (Bocanovice, Dolní Lomná). Obec Písečná je specifická tím, že skoro 46% rozpočtu využívá na kulturu, církve a sdělovací prostředky, s tím nepochybně také souvisí prorodinná politika této obce. Město Jablunkov, jakožto obec s rozšířenou působností a přirozeně větším městským úřadem, využívá 50,4 % rozpočtu pro správný chod veřejné správy. Ve většině obcí však převažuje nejvíce investic do průmyslu (pitná voda, údržba silnic a komunikací a odvádění a čištění odpadních vod). Devět obcí SO ORP Jablunkov v roce 2012 hospodařilo s přebytkem. Obce Hrádek, Písečná a Hřava měly rozpočtový schodek. To však neznamená, že by obce špatně hospodařily, avšak to, že obce více, či méně investovaly.

Mezi největší investice, které momentálně v obcích probíhají, můžeme zařadit například realizace stavby víceúčelové sportovní haly v Návsi, popřípadě zakoupení budovy bývalého motorestu v Hrádku, pro účely výstavby tělocvičny pro základní školy (českou i polskou) nebo budování cyklostezky v obci Dolní Lomná.

Tab. 190: Finanční analýza dle vybraných paragrafů

obec	Podpora podnikání			Podpora zaměstnanosti			Cestovní ruch		
	paragraf 2123 (Podpora rozvoje průmyslových zón) a 251 (Podpora podnikání)			paragraf 4222 (Veřejně prospěšné práce)			paragraf 2143 (Cestovní ruch)		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Bocanovice	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	68 000,00 Kč	31 031,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	26 902,00 Kč
Bukovec	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	377 733,00 Kč	258 913,00 Kč	767 750,00 Kč	866 185,00 Kč	392 921,00 Kč	2 296 748,00 Kč
Dolní Lomná	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	55 488,00 Kč	10 720,00 Kč	448 730,00 Kč	317 767,00 Kč	768 501,00 Kč	3 025 855,00 Kč
Horní Lomná	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Hrádek	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	69 999,00 Kč
Hrčava	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	109 265,00 Kč	69 150,00 Kč	217 459,00 Kč	110 165,00 Kč	154 200,00 Kč	308 585,00 Kč
Jablunkov	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	4 988,00 Kč	5 991,00 Kč	5 926,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Milíkov	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	142 948,00 Kč	12 452,00 Kč	359 353,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Mosty u Jablunkova	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	1 503 035,00 Kč	1 504 074,00 Kč	1 495 635,00 Kč
Návsí	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	228 470,00 Kč	229 269,00 Kč	665 085,00 Kč	1 500,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Písečná	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	93 917,00 Kč	40 132,00 Kč	102 772,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč
Písek	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	571 350,00 Kč	571 350,00 Kč	1 285 489,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč	0,00 Kč

Zdroj: <http://monitor.statnipokladna.cz/>

Finanční analýza rozpočtů obcí byla provedena ve třech oblastech. Jako první z nich byla zvolena "Podpora podnikání" podle doporučení metodiky. Zde se však ukázalo, že jednotlivé paragrafy nejsou v rozpočtech obcí, a to ani jiné, podobné paragrafy, které by přímo podporovaly podnikání. Bylo zjištěno, že obce podporují podnikatele zejména formou jinou, než finanční, a to například poskytnutím prostor k podnikání za zvýhodněné ceny apod. Dalším paragrafem je paragraf 4222, což jsou veřejně prospěšné práce. Zde se ukázalo, že většina obcí investuje do rozvoje veřejně prospěšných prací, nejvíce obec Písek, která v posledním roce investovala více než 1 milion do této oblasti. Poslední paragraf k analýze byl zvolen cestovní ruch (2143), který je úzce provázán se zdejší podnikatelskou činností a také se zaměstnaností. Do tohoto odvětví investují zejména obce, které mají turistický potenciál (Bukovec, Dolní Lomná, Hrčava a Mosty u Jablunkova). Jedná se například o výstavbu nové infrastruktury pro turisty (in-line stezka v Bukovci), údržbu stávající infrastruktury a budování nových atrakcí. Celkově se dá říci, že jednotlivé obce investují zejména do oblasti služeb pro obyvatelstvo a školství. Některé obce mají školy s českým vyučovacím jazykem, ale také s polským vyučovacím jazykem, a v tomto případě jsou náklady na údržbu budov vyšší, než v obcích s jednou školou. Obce také investují do bydlení, komunálních a sociálních služeb, a jelikož je oblast SO ORP Jablunkov, v rámci České republiky, jednou z oblastí s vyšší mírou religiozity, obce také přispívají na chod zdejších církví.

2.5 Rozvoj sociálních podniků v území ORP

Z dostupných zdrojů vyplývá, že na území SO ORP Jablunkov se nenachází žádný sociální podnik. Na území funguje jedna chráněná dílna Manlomka, s.r.o. Z výzkumu také vyplynulo, že by zde sociální podnik neměl příliš velký smysl.

2.6 Realizované projekty v rámci MOS

Projektů v rámci meziobecní spolupráce na území SO ORP Jablunkov nebylo realizováno mnoho, neboť spolupráce mezi obcemi nebyla na vysoké úrovni. Projekty, které byly realizované v rámci Sdružení obcí Jablunkovska, byly realizovány, ve většině případů, na rozvoj infrastruktury a cestovního ruchu. Celkově lze říci, že spolupráce mezi obcemi, v dnešní době, je spíše na neformální úrovni. Jako jeden z příkladů spolupráce lze uvést činnost Kvalifikační a personální agentury, která se snaží oslovovat nejen podnikatele, ale také obce. Ve většině případů se však nejedná o spolupráci mezi obcemi, ale spíše o spolupráci agentury a několika obcí najednou. V rámci projektů, které jsou uskutečňovány na území SO ORP Jablunkov, je třeba také zmínit, projekt „Vzdělání venkova“, realizovaný firmou SPENADO Consulting s.r.o. a financovaný ze strukturálních fondů a státního rozpočtu. Tento projekt má působnost v obcích SO ORP Jablunkov, které nemají více než 2000 obyvatel. Účelem vzdělávacích aktivit není pouze vzdělávání, prevence, záměrem je také poskytnout podporu občanům, kteří již jsou zasaženi problémy např. ve finanční oblasti. Rozšířením kompetencí těchto obyvatel se zvýší jejich konkurenceschopnost a také bude naplněn jeden z nezbytných předpokladů pro udržení se na trhu práce.

2.7 Projekty plánované v rámci meziobecní spolupráce

V rámci meziobecní spolupráce je plánováno několik projektů. Jedním z nich je projekt „Šance pro Jablunkovsko“, který je plánován na období 2014 – 2015. Cílem projektu bude komplexní práce s cílovou skupinou osob, které jsou sociálně vyloučené nebo vyloučením ohrožené. Projekt je nastaven tak, aby byla posílena pracovní, sociální a společná integrace účastníků. Cílem projektu je podpora a rozvoj osobnostních, kvalifikačních a pracovních předpokladů jednotlivce, vedoucí k jeho aktivizaci a zároveň posílení vlastní motivace, k efektivnímu řešení obtížné životní situace. V rámci spolupráce mezi obcemi na území SO ORP Jablunkov by také v budoucí době mohla přispět Místní akční Skupina Jablunkovsko, která zde působí od roku 2012 a v novém programovém období se předpokládá, že skrze tento spolek bude možné financovat velké množství projektů, na kterých se budou podílet obce společně. Místní akční skupina má vlastní strategii, jak čerpat peníze z fondů Evropské unie a plánované projekty budou mít tedy finanční zázemí. O tyto finanční prostředky si na základě jednotlivých výzev MAS Jablunkovsko mohou zažádat obce jednotlivě, nebo po domluvě s ostatními obcemi. Konkrétní projekty však doposud nejsou známy.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a. Analýza cílových (dotčených) skupin

Analýza slouží k definování jednotlivých cílových skupin (dotčených či zainteresovaných), zjištění jejich předpokládaných očekávání a k definování rizik spojených s těmito skupinami a s jejich očekáváním. Dále pak slouží k nalezení vhodného způsobu komunikace a nalezení případných opatření k minimalizaci rizik při zapojení těchto cílových skupin.

Tab. 191.1: Analýza dotčených skupin

Dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Zaměstnanec	komplexní péče ze strany zaměstnavatele, stabilní prostředí, pracovní smlouva výhodná pro obě strany, sociální jistoty, benefity	neloajalita zaměstnance, špatná pracovní morálka, negativní jevy - alkoholismus, drogy	teambuilding, brainstorming, osobní rozhovor	školení pro zaměstnance, opatření proti negativnímu chování na pracovišti
Podnikatel	kvalitní zaměstnanec, co nejnižší možné náklady, pracovitost, odpovídající kvalifikace	příliš nízké mzdy pro zaměstnance, ve snaze ušetřit náklady, nenabídnutí trvalého pracovního poměru svým zaměstnancům, riziko krachu firmy	komunikace s Úřadem práce, komunikace se zaměstnanci	školení pro podnikatele v oblasti management lidských zdrojů a finanční gramotnosti

Tab. 191.2: Analýza dotčených skupin

Dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Úřad práce	zájem ze strany uchazečů o zaměstnání, aktivní přístup uchazečů	nedostatečné množství nabídky volných pracovních míst, nedostatečná propagace	propagace volných míst, propagace rekvalifikačních kurzů, internetová komunikace	prezentace pro nezaměstnané, aktivní vyhledávání volných pracovních míst
Pracovní agentura	přítomnost kvalifikovaných osob s praxí, dobrá spolupráce s podnikateli, přehled o volných pracovních místech	nečestné jednání se zaměstnancem, příliš vysoké poplatky za zprostředkování zaměstnání	propagace na internetu, oslovení potenciálního zaměstnance e-mailem	ostrážitost zaměstnanců při vyhledávání zaměstnání přes pracovní agenturu
Uchazeč o zaměstnání	ucelená nabídka zaměstnání, pomoc při hledání zaměstnání, možnost rekvalifikace	ztráta kvalifikace v případě dlouhodobé nezaměstnanosti, ztráta zájmu o zaměstnání - závislost na sociálních dávkách, velké nároky na platové podmínky, práce "na černo"	komunikace skrze Úřad práce	samovzdělávání, účast na rekvalifikačních kurzech, zájem o moderní technologie
Nezisková organizace	dostatek finančních prostředků pro financování zaměstnanců	nedostatek možností čerpání financí z fondů Evropské unie, popřípadě státního rozpočtu	propagační materiály, prezentace, oslovení občanů v terénu	lepší dostupnost finančních prostředků, jednodušší administrativa při žádání o dotaci
Turista/návštěvník	kvalitní ubytovací kapacity a stravovací zařízení, možnost sportovního vyžití, relaxační procedury, příznivá cena, soukromí	nedostatek financí, krátká doba pobytu, nespokojenost se službami, neinformovanost,	propagační materiály, televize, internet	zlepšení služeb, větší propagace turistických cílů, vybudování lepší infrastruktury, pozitivní přístup místních obyvatel

V této analýze byly identifikovány jednotlivé dotčené skupiny. První dotčenou skupinou jsou zaměstnanci. Jejich očekávání jsou orientována zejména na oblast stability pracovního místa a výhod s ním spojené. Největším rizikem ze strany zaměstnance je neloajalita a špatná pracovní morálka. Komunikace s touto dotčenou skupinou je neefektivnější pomocí braintrormingu, teambuildingu a také pomocí osobního rozhovoru.

Další dotčenou skupinou jsou podnikatelé. Tato skupina očekává zejména kvalitní zaměstnance, nízké náklady, pracovitost a odpovídající kvalifikaci. K rizikům spojeným s touto skupinou patří příliš nízké mzdy pro zaměstnance a s tím spojené také problémy s prací na dohodu o provedení práce. U podnikatelského sektoru je také riziko krachu firmy. Způsobů jak s touto skupinou komunikovat je několik. Podnikatelé by měli komunikovat s Úřadem práce, ale také se svými zaměstnanci. Pro eliminaci rizik je vhodné školení pro podnikatele v oblasti managementu lidských zdrojů a finanční gramotnosti.

Třetí dotčenou skupinou je Úřad práce. Ten v první řadě očekává zájem o zaměstnání ze strany uchazečů a jejich aktivní přístup. Na druhou stranu je zde také riziko, že propagace ze strany Úřadu práce je nedostačující a nemotivující. S tím také souvisí způsoby komunikace. Je nutné propagovat volná pracovní místa, nabízené rekvalifikační kurzy a také je velmi důležitá komunikace prostřednictvím internetových stránek. Opatření pro zamezení rizik se týká zejména bližší komunikace s uchazeči o zaměstnání.

Další dotčenou skupinou jsou pracovní agentury. Ty působí na území SO ORP Jablunkov a vykazují velmi dobré výsledky jak už v oblasti zaměstnávání tak také v oblasti rekvalifikace. Očekávání této skupiny jsou spojená zejména s dobrou spoluprací s podnikateli a neziskovým sektorem. Rizikovým faktorem, který tuto dotčenou skupinu provází je zejména nečestné jednání se zaměstnancem a vysoké poplatky za zprostředkování zaměstnání.

K dotčeným skupinám byli zařazeni také uchazeči o zaměstnání. Tato skupina osob očekává zejména ucelenou nabídku zaměstnání, pomoc při hledání zaměstnání a v některých případech také možnost rekvalifikace. K rizikům spojených s touto skupinou lze zařadit ztrátu kvalifikace v případě dlouhodobé nezaměstnanosti, ztrátu zájmu o zaměstnání a také závislost na sociálních dávkách, velké nároky na platové podmínky a „práci na černo“. Nejlepším způsobem komunikace s touto skupinou je skrz Úřad práce. Opatření, která zamezují vzniku zmíněných rizik je samovzdělávání, účast na rekvalifikačních kurzech a zájem o moderní technologie.

Důležitou dotčenou skupinou jsou také neziskové organizace. Tato skupina očekává v první řadě dostatek finančních prostředků pro financování chodu organizace. Hlavním rizikem je pak nedostatek možností čerpání financí z fondů Evropské unie, popřípadě státního rozpočtu. Neziskové organizace většinou komunikují skrze propagační materiály a prezentace. Lze se také setkat s komunikací a oslovením lidí v terénu. Opatření, které by vedlo ke zlepšení situace v této dotčené skupině je lepší dostupnost finančních prostředků a jednodušší administrace při žádání o dotaci.

Poslední dotčenou skupinou jsou návštěvníci regionu. Tato dotčená skupina byla do analýzy zařazena z důvodu toho, že se celá analytická část zaměřuje okrajově také na rozvoj cestovního ruchu v SO ORP Jablunkov. Mezi očekávání této skupiny patří kvalitní ubytovací kapacity a stravovací zařízení, možnost sportovního vyžití, relaxační procedury, příznivá cena a soukromí. S tím také souvisí rizika této skupiny, ke kterým patří nedostatek financí, krátká doba pobytu, nespokojenost se službami a neinformovanost. Komunikace s touto skupinou je poměrně jednoduchá. Lze použít propagační materiály, televize, internet a spoustu dalších způsobů. Opatření pro zamezení rizik je několik. Patří k nim zejména zlepšení služeb, větší propagace turistických cílů, vybudování lepší infrastruktury a pozitivní přístup místních obyvatel.

b. Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Analýza rizik pro téma Podnikání a zaměstnanost je rozdělena do 4 hlavních skupin (finanční riziko, organizační riziko, věcné riziko a technické riziko). Ke každé skupině v rámci této analýzy jsou uvedena jednotlivá rizika a následně opatření ke snížení tohoto rizika.

Tab. 192.1: Analýza rizik

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení rizika	Nositel rizika
		Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko	Nedostatek dotačních programů na podporu nezaměstnaných	2	4	8	Lobbing za větší podporu podnikání a nezaměstnanosti v operačních programech	stát
	Nedostatek financí pro umístění nového zaměstnance do firmy	4	5	20	Využití dotačních programů nebo programů Úřadu práce	zaměstnavatel
	Finanční náročnost při rekvalifikaci zaměstnance	4	5	20	Podpořit rekvalifikační projekty z evropské unie	zaměstnavatel, ÚP
	Krátkodobost projektů na podporu zaměstnání a podnikání	3	4	12	Zvýšit udržitelnost projektů na podporu zaměstnanosti	stát
Organizační riziko	Neochota nezaměstnaných zapojit se do trhu práce	3	4	12	Zlepšit informovanost nezaměstnaných o možnostech zaměstnání	zaměstnavatel
	Nedostatečná komunikace uchazečů o zaměstnání s Úřadem práce	3	3	9	Realizace seminářů, prezentací pro podporu komunikace	úřad práce, nezaměstnaný
	Špatná informovanost občanů o volných pracovních místech	3	3	9	Informační systém dostupný pro občany	obec, úřad práce
	Nesouhlas občanů s budováním nových objektů pro podnikání	4	4	16	Seznámit občany s výhodami podnikání v regionu	obec, podnikatel

Tab. 192.2: Analýza rizik

Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení rizika	Nositel rizika
		Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Věcné riziko	Změna politiky zaměstnanosti hlavních zaměstnavatelů				Jednání obcí s velkými zaměstnavateli	zaměstnavatel
	Pracovní smlouvy na dohodu o provedení práce	4	4	16	Apelovat na větší zaměstnanost na trvalý pracovní poměr	zaměstnavatel
	„Práce na černo“	4	3	12	Větší kontrola zaměřená na tuto problematiku	zaměstnavatel
	Nedostatek pracovních míst pro kvalifikované nezaměstnané	4	4	16	Vytvoření nových pracovních míst za pomoci dotací z EU	zaměstnanec
Technické riziko	Práce ve špatných podmínkách	2	4	8	Kontroly pracovního prostředí, bezpečnosti na pracovišti	zaměstnavatel
	Neodpovídající technický stav strojů a zařízení v zaměstnání	2	5	10	Finanční podpora na vybavení pracoviště	zaměstnavatel
	Nedostatek volných budov pro podnikání	4	3	12	Využití dosud nevyužívaných prostor	obec, podnikatel
	Nedostatek prostoru pro vytváření průmyslových zón	5	4	20	Hledání jiných alternativ pro možnosti podnikání	obec, podnikatel

Finanční rizika se týkají zejména nedostatku dotací, nedostatku financí a také finanční náročnosti jednotlivých projektů. Jak tyto rizika snížit řeší opatření ke snížení rizika. V případě finančních rizik lze hovořit zejména o lobbingu na podporu podnikání a zaměstnanosti v operačních programech, lepší využití dotačních programů a celkově lepší využití dotací z Evropské unie.

Organizační rizika jsou spojena zejména se špatnou komunikací, informovaností a problémem nesouhlasu občanů s budováním nových objektů v jednotlivých obcích. Jedním z velkých rizik je také neochota nezaměstnaných občanů se zapojit do trhu práce. Opatření v této skupině rizik se týkají zejména zlepšení informovanosti, realizace seminářů pro podporu zaměstnanosti a komplexního informačního systému.

Věcná rizika přibližují situaci především v oblasti pracovních smluv a „práce na černo“. Ta je v SO ORP Jablunkov velkým problémem. Opatření ke snížení těchto rizik jsou víceméně komunikačního charakteru. Komunikace by se měla více rozvinout nejen mezi obcemi, ale také s krajem, vládou atd.

Technická rizika ukazují v první řadě rizika z oblasti vybavení, volných prostor pro podnikání, popřípadě pro vytvoření nových průmyslových zón. Nejlepším opatřením k těmto rizikům je hlavně hledání nových alternativ v oblasti prostor pro podnikání, využití nevyužitých prostor, kontroly na pracovištích a v neposlední řadě také finanční podpora.

Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu (materiálního i nemateriálního) na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (v tabulce sloupec „P“) i dopad (v tabulce sloupec „D“) – hodnotí se na škále 1 až 5:

- hodnota 1 představuje velmi malý dopad (resp. velmi malou pravděpodobnost) a
- hodnota 5 velmi velký dopad (resp. velmi vysokou pravděpodobnost).

Významnost rizika pak je součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníky jednotlivých rizik jsou instituce odpovědné za řízení a monitorování daného rizika – tj. průběžné přehodnocování významnosti rizik a identifikaci reálného výskytu dané rizikové události; jde o instituci, na kterou dopadne řešení problémů v případě naplnění rizika.

c. Další potřebné analýzy

6.1.4. SWOT analýza oblasti

SWOT analýza slouží k analyzování silných a slabých stránek daného území, příležitostí a rizik. Existují dva možné přístupy pro zpracování SWOT analýzy – přístup dle území (vnitřní a vnější faktory) a přístup dle problému (faktory týkající se dané problematiky v současnosti a v budoucnosti). V tomto dokumentu byl v oblasti podpory podnikání a zaměstnanosti zvolen přístup dle problému, kdy silné a slabé stránky - jsou faktory týkající daného problému v současnosti, příležitosti a rizika - jsou faktory, které se týkají daného problému v budoucnosti (tedy mohou a nemusí nastat).

Tab. 193.1: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<i>Aktivní účast Třineckých železáren v oblasti zaměstnanosti</i>	<i>Závislost z hlediska zaměstnanosti na Třineckých železárnách</i>
<i>Existující strategie Sdružení obcí Jablunkovska, která podporuje podnikatelskou činnost a cestovní ruch v regionu.</i>	<i>Nedostatek prostoru pro stavbu průmyslových zón z důvodu nevhodného terénu a ochrany přírody</i>
<i>Působící agentury pro zaměstnanost s pozitivními výsledky</i>	<i>Vysoká konkurence mezi jednotlivými podniky, ale také mezi jednotlivými uchazeči o zaměstnání</i>

Tab. 193.2: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<i>Dobrá dopravní infrastruktura</i>	<i>Chybějící zázemí pro začínající podnikatele</i>
<i>Kvalifikovaný lidský kapitál</i>	<i>Slabá komunikace mezi obcemi a jednotlivými zaměstnavateli</i>
<i>Aktivní činnost Úřadu práce při řešení nezaměstnanosti (spolupráce se zdejšími aktéry na trhu práce a agenturami)</i>	<i>Nedostatek pracovních míst pro občany s vysokou kvalifikační úrovní, související s nízkými mzdami a sezonností práce</i>
Příležitosti	Hrozby
<i>Jablunkovsko má velký potenciál zaměstnanosti v cestovním ruchu. Je zde množství hotelů a rekreačních zařízení</i>	<i>Pokles zaměstnanosti v závislosti na hospodaření Tříneckých železáren</i>
<i>Příznivé podmínky pro ekozemědělství a agroturismus</i>	<i>Krach hotelů, jako zaměstnavatelů, v závislosti na nedostatku turistů</i>
<i>Spolupráce Zemědělské střední školy s podniky v SO ORP Jablunkov pro lepší uvedení absolventů do praxe</i>	<i>Odliv mladých kvalifikovaných lidí do větších měst</i>
<i>Možnost výstavby termálního koupaliště</i>	<i>Stárnutí obyvatelstva</i>
<i>Spolupráce s příhraničními oblastmi Polska a Slovenska z hlediska zaměstnanosti a cestovního ruchu</i>	<i>Vzrůstající konkurence ze strany zahraničních firem</i>
<i>Udržení absolventů vysokých škol a kvalifikované pracovní síly, rozšířením nabídky odpovídajících pracovních míst</i>	<i>Narůstající rivalita mezi jednotlivými turistickými oblastmi</i>

Z výše uvedené analýzy vyplynuly hlavní silné a slabé stránky SO ORP Jablunkov. K Silným stránkám patří zejména aktivní účast Tříneckých železáren v oblasti zaměstnanosti. Jedná se zejména o zapojení se do projektů na podporu zaměstnanosti. V budoucnu se také budou snažit o užší spolupráci se zdejšími základními školami. Rádi by přivedli do škol rozšířenou nabídku pracovních činností s cílem motivovat žáky k práci v dílně již od útlého věku.

Další silnou stránkou je bezesporu také již existující strategie rozvoje Sdružení obcí Jablunkovska. Tento dobrovolný svazek obcí se snaží, podle své strategie, nalákat nové investory a developery na území SO ORP Jablunkov.

Velmi velkým plusem v této oblasti jsou také velmi efektivně fungující pracovní-personální agentury. Těmto agenturám se úspěšně daří zaměstnávat uchazeče o zaměstnání.

Velmi velkou výhodou zejména pro podnikatele je dobrá dopravní dostupnost. Je zde komunikace mezinárodní důležitosti E75.

Správní oblast je také charakteristická velmi dobrým kvalifikovaným lidským kapitálem. Problémem však je, že velké množství kvalifikovaných lidí nenajde v této oblasti žádné uplatnění a z toho důvodu také odcházejí do větších měst, za vidinou lepšího zaměstnání.

K posledním důležitým silným stránkám patří spolupráce zdejšího kontaktního místa Úřadu práce a ostatních aktérů na trhu práce. Velmi efektivní se jeví zejména spolupráce Úřadu práce v Jablunkově a personálně pracovní agentury KaPA.

Ke slabým stránkám oblasti patří v první řadě poměrně velká závislost na Třineckých železárnách. V případě, že by Třinecké železárny změnilы svou politiku zaměstnanosti a začaly by propouštět, pro SO ORP Jablunkov by to byl velký problém, neboť volná pracovní místa v tomto regionu nejsou.

Velmi slabou stránkou regionu jsou také nedostatečné prostory pro budování nových průmyslových zón. S tím jsou také spojené problémy s negativním přístupem obyvatel k budování jakýchkoliv podnikatelských záměrů, což velmi brzdí rozvoj podnikání a cestovního ruchu v této oblasti.

Chybějící zázemí pro začínající podnikatele je velkou brzdou rozvoje zdejšího podnikání. V budoucnu je třeba najít prostory a prostředky pro pomoc začínajícím podnikatelům a usnadnit tak jejich start v konkurenčním prostředí.

Ke slabým stránkám také patří komunikace, která je v této oblasti na velmi nízké úrovni. Ačkoliv se v některých obcích snaží komunikaci mezi veřejným sektorem a podnikateli udržovat, stále to není na úrovni, která by vedla ku prospěchu obou stran.

Jednou ze zásadních slabých stránek na území SO ORP Jablunkov je také nedostatek pracovních míst pro občany s vysokou kvalifikační úrovní související s nízkými mzdami a sezonností práce. Kvalifikovaní občané proto tento region opouštějí a stěhují se do větších měst s vidinou lepšího zaměstnání, s lepšími platovými podmínkami.

Další části SWOT analýzy jsou hrozby. Jednou ze zásadních hrozeb v tomto regionu je pokles zaměstnanosti v závislosti na hospodaření Třineckých železáren. V případě, že by nastala tato situace, počet nezaměstnaných by v SO ORP Jablunkov velmi rychle narostl, a vzhledem k tomu, že v oblasti není dostatek volných pracovních míst, zůstal by velký počet osob bez zaměstnání.

Jednou z velkých hrozeb, která je v současné době aktuální, je také pokles počtu turistů. Velké množství osob pracuje v oboru hotelnictví. Špatná finanční situace hotelů nebo v nejhorším případě jejich krach by měl velmi špatný vliv na situaci na trhu práce v tomto regionu.

Jak již bylo zmíněno ve slabých stránkách, je zde malý počet volných pracovních míst pro kvalifikované osoby, další velkou hrozbou je logicky odliv mladých kvalifikovaných lidí do větších měst a s tím související stárnutí místního obyvatelstva.

Hrozba, se kterou se v budoucnu budou ještě ve větší míře, než doposud podnikatelé potýkat, je vzrůstající konkurence ze strany zahraničních firem. Příhraniční poloha SO ORP Jablunkov má bezpochyby své výhody, avšak v rámci konkurence je spíše tento fakt vnímán jako hrozba.

Se stejným problémem se také setkáváme v oblasti cestovního ruchu. Vzhledem k jeho rozvoji nejen na české straně, ale také na polské a slovenské, bude v budoucnu velmi těžké konkurovat v tomto odvětví. Je nutné zkvalitnit infrastrukturu a přilákat co největší množství turistů zejména do tohoto regionu.

K největším příležitostem v tomto regionu je velký potenciál zaměstnanosti v cestovním ruchu. Je zde množství hotelů a rekreačních zařízení, které, pokud zvýší kvalitu nabízených služeb, budou atraktivní nejen pro tuzemské turisty, ale také pro ty zahraniční.

Velkou příležitostí pro tento region jsou také příznivé podmínky pro ekozemědělství a agroturismus. V současné době tento druh zemědělství a turismu není v oblasti téměř rozvinut a vzhledem k přírodním podmínkám je velmi vhodné poukázat na potenciál rozvoje v této oblasti. Jednou z možností by bylo navázání užší spolupráce zemědělské střední školy s podniky v SO ORP Jablunkov pro lepší uvedení absolventů do praxe a tím přispět k rozvoji farem a ekofarem.

Specifikem tohoto území jsou také termální prameny v obci Písek. Zde se nabízí možnost výstavby termálního koupaliště, které by přispělo nejen k větší zaměstnanosti v regionu, ale také by pozvedlo konkurenceschopnost v oblasti cestovního ruchu.

Další možností z hlediska cestovního ruchu je také spolupráce s příhraničními oblastmi Polska a Slovenska z hlediska zaměstnanosti a cestovního ruchu. V současné době si tyto oblasti spíše konkurují, jejich spolupráce by vedla ku prospěchu všech zúčastněných stran.

Z hlediska zaměstnanosti je největší příležitostí udržení absolventů vysokých škol a kvalifikované pracovní síly rozšířením nabídky odpovídajících pracovních míst. S nedostatkem pracovních míst se v tomto regionu setkáváme ve většině obcí, a pokud by se podařilo tento trend změnit, situace na trhu práce by se podstatně zlepšila.

6.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Území SO ORP Jablunkov zahrnuje 11 obcí a jedno město Jablunkov. Každá z těchto obcí má z hlediska zaměstnanosti a podnikání specifické problémy. Většina obcí se nepotýká s vysokou nezaměstnaností, větším problémem je však nízká podnikatelská aktivita a nízká kupní síla obyvatel. Nejvyšší míru nezaměstnanosti vykazují v průběhu sledovaných let obce Horní Lomná a Hřčava. Je to způsobeno zejména špatnou dopravní dostupností a odlehlostí od centra ORP. Možnosti podnikání v těchto obcích jsou velmi malé, neboť se jedná o malé obce s malým počtem obyvatel a výstavba výrobních hal a větších budov pro podnikání je také zkomplikována terénem. Navíc obec Horní Lomná je omezena také potenciálním využitím pro výstavbu vodní nádrže. Potenciál pro podnikání v ostatních obcích je lepší. Specifikem je však obec Písečná, která na svém území neuvažuje o žádné podnikatelské zóně, neboť se považuje za čistě rezidentní příměstskou obec.

Identifikace největších podniků a zaměstnavatelů v SO ORP Jablunkov ukázala, že okolo 2000 osob vyjíždí za prací do Třineckých železáren, což odpovídá zhruba 20 procentům z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel. Mezi další významné zaměstnavatele patří i firmy sídlící v SO ORP Jablunkov. Zde můžeme zařadit například firmy NETIS a.s., OLZA, spol. s r.o., ACF-Cz, spol. s r.o. a FEP,a.s., které mají každá okolo 100 – 200 zaměstnanců.

Po analýze jednotlivých sektorů (primér, sekundér, terciér) vyplynulo, že v rámci území SO ORP Jablunkov se netěží žádné nerostné suroviny.

V minulosti se zde těžila velmi kvalitní lékařská ropa v Dolní Lomné, v současnosti je však tento vrt uzavřen z důvodu malé vydatnosti a také z ekologických důvodů. Situace v oblasti zemědělství je také specifická pro tento region. Celé Jablunkovsko je charakteristické členitým terénem a ne příliš kvalitní zemědělskou půdou. Velmi tradiční je proto v této oblasti pastevectví a stájový chov. Z hlediska drobných řemesel je tato oblast relativně bohatá. Tradice a folklor tohoto regionu se promítají do místní řemeslné tvorby jako je řezbářství, košíkářství, keramika, paličkování apod. Mezi drobná řemesla řadíme také instalatéry, kadeřnice, truhláře, zedníky apod.

Tato řemesla jsou v SO ORP zastoupena také v dostačujícím množství. V oblasti maloobchodu se ve zdejší oblasti potýkají především malí podnikatelé, jsou utlačováni konkurencí větších maloobchodních sítí, jako je Tesco, Penny Market a Albert. Pro tyto podnikatele je velmi složité udržet cenu výrobků stejnou, nebo alespoň podobnou, jako jsou ceny výrobků v jednotlivých řetězcích. V některých případech i tyto maloobchody přecházejí pod obchodní síť (ENAPO).

Nezaměstnanost je v SO ORP Jablunkov poměrně nízká, v porovnání se sousedními SO ORP. Za celé SO ORP Jablunkov je podíl nezaměstnaných osob, v porovnání s okresem, nižší o 1,2 procentní body. Celkově tento podíl výrazně zvyšuje obec Horní Lomná, která má z hlediska nezaměstnanosti nejhorší výsledky. Nejnižší podíl nezaměstnaných osob vykazuje obec Bocanovice, kde podíl nezaměstnaných je pouze 1,9 %. SO ORP Jablunkov se vyznačuje velmi výraznou vyjížděkou do zaměstnání, do sousedního SO ORP Třinec, způsobenou velkou potřebou lidského kapitálu ze strany Třineckých železáren a jejich dceřiných společností.

Projektů v rámci meziobecní spolupráce na území SO ORP Jablunkov nebylo realizováno mnoho, neboť spolupráce mezi obcemi nebyla na vysoké úrovni. Projekty, které byly realizované v rámci Sdružení obcí Jablunkovska, byly realizovány, ve většině případů, na rozvoj infrastruktury a cestovního ruchu. Celkově lze říci, že spolupráce mezi obcemi je v dnešní době spíše na neformální úrovni.

Finanční analýza jednotlivých obcí ukázala, že obce finančně nepodporují podnikání ani průmyslové zóny v oblasti, zapojují se však do aktivní politiky zaměstnanosti a zaměstnávají osoby z Úřadu práce, na veřejně prospěšné práce.

Analýza je také z části zaměřená na cestovní ruch. Ten je zde považován za jeden z nástrojů, jak zvýšit zaměstnanost a podnikatelskou aktivitu v regionu. Díky své geografické poloze patří mikroregion ORP Jablunkov mezi evropská tranzitní území, přes Jablunkovský průsmyk, v jeho východní části. Rozvoj cestovního ruchu významně ovlivňují akce organizované v rámci kulturního a společenského života regionu – kulturní mezinárodní festivaly a slavnosti, mládežnické akce, poutě a sportovní soutěže. Jablunkovsko je specifické folklórem, který se promítá do různých oblastí života.

Na závěr je nutné podotknout, že oblast SO ORP Jablunkov je svou mírou nezaměstnanosti v poměrně dobré situaci. Podnikatelská aktivita v oblasti je však velmi nízká a je tedy velmi důležité podporovat podnikatele, jejich záměry a pomáhat jim s rozvojem zdejšího regionu.

Variantní řešení:

Podnikání a zaměstnanost je velmi důležitým tématem z hlediska rozvoje regionu. Území SO ORP Jablunkov je typické zejména svou nízkou podnikatelskou aktivitou a atraktivitou z hlediska cestovního ruchu. Proto jsou v rámci variant řešení navrženy tři varianty, které řeší zejména podporu nových podniků, nových pracovních míst a v neposlední řadě velmi důležitou komunikaci mezi jednotlivými subjekty.

I. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Prohlubování meziobecní spolupráce

I.1 Popis stávající situace a návrh řešení

Dobrovolný svazek obcí Sdružení obcí Jablunkovska (SOJ) bude nadále a ve větší míře podporovat zdejší podnikatele a prosazovat jejich zájmy, vyhledávat potenciální investory a developery a spolupracovat s místními i národními agenturami pro vyhledávání nových ploch a brownfieldů. V rámci tohoto variantního řešení je také nutné prosazovat větší spolupráci s místními organizacemi, spolky a jednotlivými podnikateli. Žádoucí je také větší propagace regionu jako celku a profesionalizace Sdružení obcí Jablunkovska.

I.2 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Již existující spolupráce	Nesnadná komunikace mezi obcemi
Strategie SOJ zahrnuje podporu podnikání a cestovního ruchu	Chybějící profesionální tým

I.3 Finanční dopady

Finanční dopady jsou v tomto případě zejména na mzdy profesionálního týmu, který povede území k rozvoji a prosperitě.

I.4 Příklady dobré praxe

Příklady dobré praxe lze nalézt na území celé České republiky, kde dobrovolné svazky obcí fungují s profesionálním týmem a starají se o chod svazku a o rozvoj regionu ve všech oblastech, ke kterým patří i podnikání a zaměstnanost.

<http://dso.broumovsko.cz/>

<http://www.rymarovsko.cz/>

II. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Vytváření a podpora nových pracovních míst

Z analýzy vyplývá, že Jablunkovsko je v současnosti charakteristické velmi malým počtem volných pracovních míst. Je to zapříčiněno také velmi malým zájmem ze strany malých podnikatelů, zaměstnávat kvalifikované lidi. Z toho důvodu by bylo velmi žádoucí zavést systém zaměstnávání nezaměstnaných osob, který by byl financován z fondů Evropské unie a operačních programů Podnikání a inovace a Lidské zdroje a zaměstnanost. Dalším problémem jsou také rizikové skupiny na trhu práce, které mají rovněž problém se na trhu práce uplatnit. V tomto případě je také nutná pomoc, zejména poradenství, motivace a rekvalifikace a následné umístění do pracovního procesu, ať už na nově vytvořená pracovní místa, nebo již delší dobu fungující.

II.1 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Menší závislost na Třineckých železárnách	Finanční a organizační náročnost
Využití možností, které nabízí ÚP	Nesnadná spolupráce se zaměstnavateli

II.2 Finanční dopady

V tomto případě budou finanční dopady vyšší. Pokud se jedná o platy pracovníků na nově vytvořených pozicích, je třeba analyzovat především dotační programy na podporu zaměstnanosti.

II.3 Příklady dobré praxe

1. <http://www.dobrapraxe.cz/cz/tema/podnikatele/vel-mezirici-centrum-zamestnanosti-mikroregionu-velkomezirisko-bitessko>
2. <http://www.socialni-zaclenovani.cz/moravsky-beroun-38-nove-vyvorenych-mist-pro-dlouhodobenezamestnane>
3. <http://www.profesnikvalifikace.cz/soucasne-projekty-detail/spolu-to-zvladnem-uspesny-trojuhelnik-k-podpore-zamestnanosti/5/>

III. VARIANTA MEZIOBECNÍ SPOLUPRÁCE: Podpora začínajících i stávajících podnikatelů

Velmi stěžejním tématem v SO ORP Jablunkov je také podpora začínajících podnikatelů. Momentálně zde neprobíhá téměř žádná podpora ze strany obcí. Podpora začínajících podnikatelů je viditelná pouze ze strany neziskové organizace KaPA. Z toho důvodu by bylo vhodné zpracovat strategii, jak pomoci začínajícím podnikatelům, ať už v oblasti technického vybavení (startovací kanceláře v nevyužitých prostorách), popřípadě formou školení o finanční gramotnosti, marketingu a tvorbě podnikatelského záměru. Je také velmi důležité poukázat na vhodnou změnu legislativy, která by umožnila zjednodušení podmínek pro podnikání, omezení administrativních bariér, minimalizaci problémů, které obcím způsobují povinnosti spojené s realizací výběrových řízení. Velmi dobrý vliv by měla například možnost obcí zadávat zakázky místním podnikatelům.

III.1 Plusy a mínusy dané varianty

PLUSY	MÍNUSY
Zvýšení konkurenceschopnosti	Finanční náročnost
Snížení počtu krachujících podnikatelů	Organizační náročnost
Pomoc začínajícím podnikatelům	Problém s motivací potenciálních podnikatelů

III.2 Finanční dopady

V tomto případě jsou finanční dopady poměrně náročné. Bude třeba financovat kurzy pro začínající podnikatele v oblasti marketingu a financí. Dále také startovací kancelář bude finančně náročná.

III.3 Příklady dobré praxe

1. <http://www.mesto-kunovice.cz/a/podnikatelsk%C3%BD-inkub%C3%A1tor>
2. <http://pi.vsp.cz/sluzby/poradenstvi-pro-podnikatele>
3. Projekt „Ženy podnikajte“ - <http://kapa-ops.cz/?p=1244>

6.2. Návrhová část pro oblast volitelného tématu

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Podnikání a zaměstnanost“, na jejímž základě byly připraveny Nástinu opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti podnikání a zaměstnanosti.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma podnikání a zaměstnanost.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupiny byly složeny ze zástupců: starosta obce Hrádek, starosta obce Hřčava a zároveň jednatel společnosti AGRO Hřčava, s.r.o., vedoucí odboru vnitra a živnostenského úřadu v Jablunkově. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma podpory podnikání a zaměstnanosti.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma podnikání a zaměstnanost.

Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území:

*Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. **Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.***

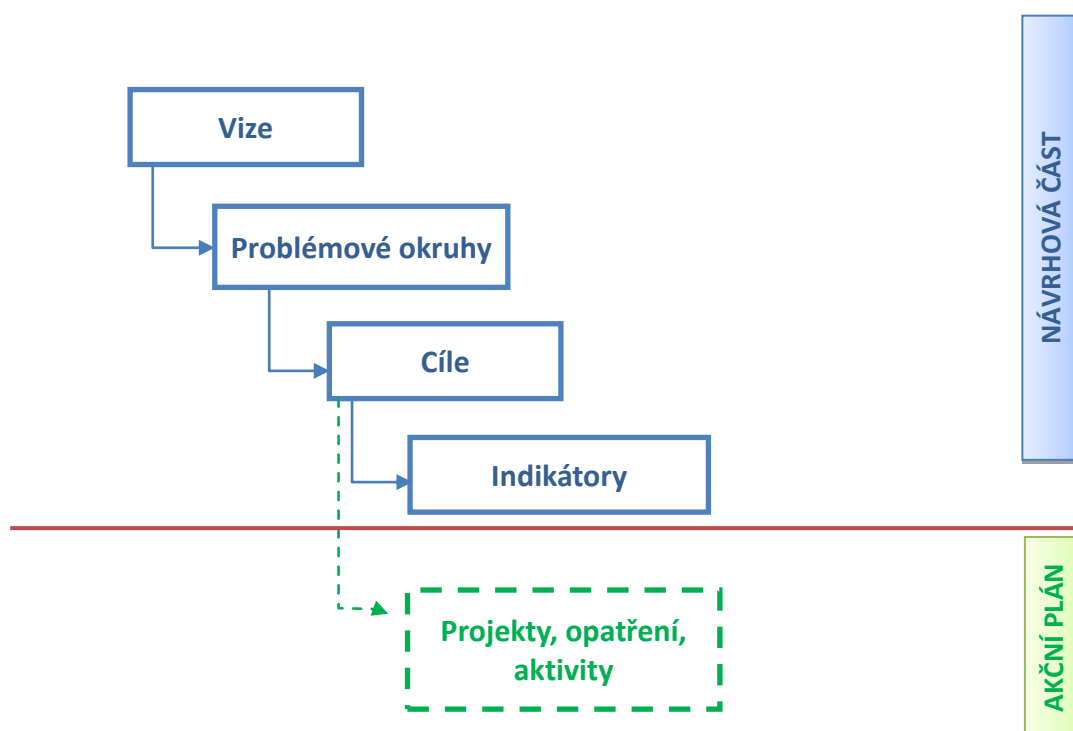
Vize je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy):

Srdce Beskyd ... Jablunkovsko

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti.

Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu „Podpora podnikání a zaměstnanost“ je uvedena v níže uvedeném schématu.

Tab. 194. Vize meziobecní spolupráce

Vize meziobecní spolupráce					
<p><i>Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.</i></p>					
Podpora podnikání a zaměstnanost	Problémová oblast 1: Nezaměstnanost a odliv kvalifikované pracovní síly		Problémová oblast 2: Nevyužitý potenciál v podnikání i pracovních místech v oblasti cestovního ruchu		Problémová oblast 3: Nedostatek prostoru pro podnikání
	cíl 1.1: Vytváření pracovních míst	cíl 1.2: Využití národních a evropských dotačních programů na podporu pracovních míst	cíl 2.1: Zvýšení podnikatelské aktivity a počtu malých a středních podniků	cíl 2.2: Rozvoj služeb v cestovním ruchu s cílem zvýšit zaměstnanost	cíl 3.1: Nalezení nových alternativ umístění podniků v SO ORP Jablunkov

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

Vize území v oblasti podpory podnikání a zaměstnanosti

Obce ve správním území ORP Jablunkov spolupracují ku prospěchu celku, zdárně překonávají vnitřní administrativní hranice, vzájemně uznávají svou jedinečnost. Podporují kvalitní vzdělání dětí a volnočasové aktivity pro mládež a rodiny s dětmi. Komunitní plánování sociálních a souvisejících služeb zohledňuje potřeby všech občanů v území. Obce spolupracují na účinném sběru, třídění i nakládání s odpady. **Společný rozvoj podnikatelských aktivit a pracovních míst spojením tradice a moderních trendů vede k celkové spokojenosti a úspěchu společnosti v mikroregionu.**

Problémové okruhy:

Jednotlivé problémy v SO ORP Jablunkov:

1. Velké množství pracovních smluv na dohodu
2. Odchod kvalifikované pracovní síly
3. Nedostatek volných pracovních míst
4. Problémové skupiny na trhu práce
5. Velká závislost z hlediska zaměstnanosti na Třineckých železárnách
6. Nízká podnikatelská aktivita
7. Nízká konkurenceschopnost podniků
8. Nevyužitý potenciál v cestovním ruchu
9. Roztroušená zástavba beskydského typu
10. Chráněná krajinná oblast, ochrana přírody – znevýhodnění z hlediska podnikání
11. Negativní postoj obyvatel k výstavbě objektů pro podnikání
12. Nekvalitní zemědělská půda

Problémové okruhy:

1. Nezaměstnanost a odliv kvalifikované pracovní síly
2. Nevyužitý potenciál v podnikání i pracovních místech v oblasti cestovního ruchu
3. Nedostatek prostoru pro podnikání

Problémové okruhy:

1. Nezaměstnanost a odliv kvalifikované pracovní síly

a) Velké množství pracovních smluv na dohodu

Jablunkovsko je z hlediska zaměstnanosti typické velkým množstvím pracovních smluv uzavíraných na dohodu o provedení práce. Jedná se zejména o sezonní práce na stavbách, ale hlavně v cestovním ruchu. Sezonně zaměstnávají hotely, které nejvíce prosperují zejména v létě a v zimě, dále také lyžařské areály, které prosperují zejména v zimních měsících a poté také stavební společnosti, které zaměstnávají zejména v teplejších měsících vhodných pro stavbu.

Problémem je, že lidé zaměstnaní tímto způsobem nemají prakticky žádnou jistotu stálého zaměstnání a proto je časté, že po skončení sezóny se ocitnou opět na Úřadu práce. Řešení tohoto problému je velmi citlivé téma, neboť je těžké najít kompromis, který by byl pro obě strany (pro zaměstnavatele, ale i pro zaměstnance) výhodný.

b) Odchod kvalifikované pracovní síly

Důvodem proč odchází kvalifikovaná pracovní síla do jiných částí republiky, je zejména neuplatnitelnost na zdejším trhu práce a poměrně nízké platové ohodnocení.

Z toho důvodu je pro velkou část kvalifikované pracovní síly lepší volbou větší město, které nabízí lepší pracovní nabídky, lepší služby a vyšší plat.

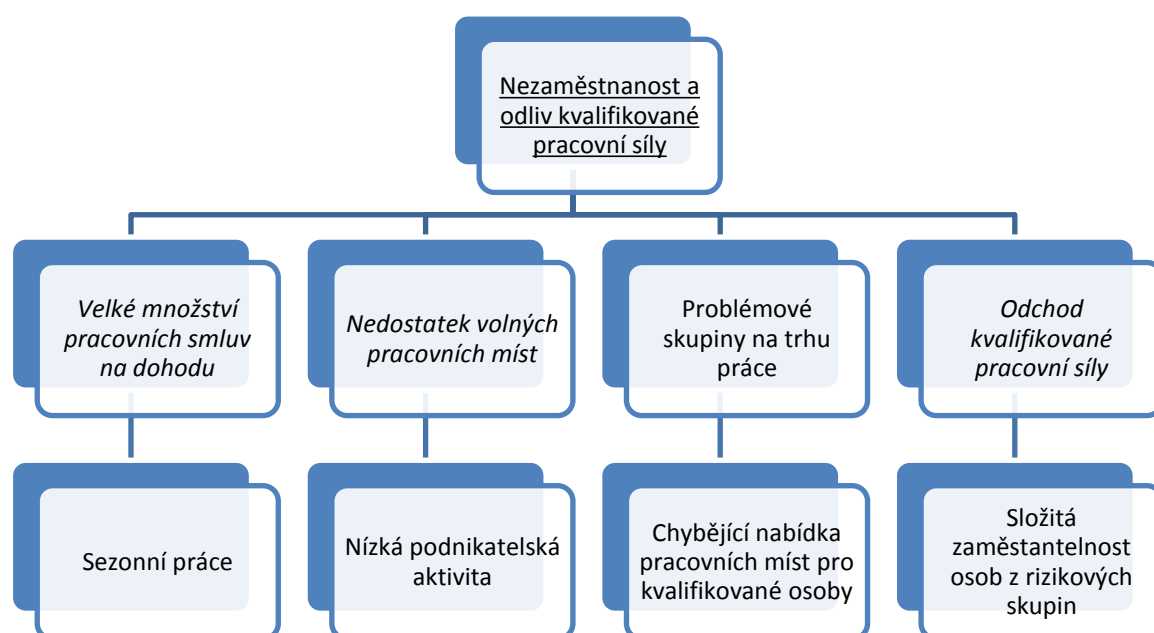
c) Nedostatek volných pracovních míst

Statistika dokazuje, že počet volných pracovních míst v této oblasti je velmi nízký. Z dat z Úřadu práce vyplývá, že nejžádanější jsou profese kuchaři a číšníci. O tyto profese zde však mezi nezaměstnanými není příliš velký zájem. Je třeba tedy vytvořit širší nabídku volných pracovních míst a to s ohledem na problémové skupiny na trhu práce, kvalifikaci zdejších obyvatel a potřeby středních i malých podnikatelů.

d) Problémové skupiny na trhu práce

V rámci tohoto problému je velmi důležité řešit také zaměstnanost problémových skupin, jako jsou například osoby starší 50 let, absolventi a dlouhodobě nezaměstnaní. Je třeba podnikat preventivní opatření k zamezení zvyšování počtu osob zařazených do těchto rizikových skupin a nabízet rekvalifikaci a poradenství nejen těmto skupinám, ale také tomuto problému předcházet a věnovat pozornost také o potenciálně ohrožené jedince, které by se v těchto skupinách mohli v průběhu let objevit.

Strom problému

2. Nevyužitý potenciál v podnikání i pracovních místech v oblasti cestovního ruchu

a) **Velká závislost z hlediska zaměstnanosti na Třineckých železárnách**

Závislost zdejšího trhu práce na prosperitě Třineckých železáren je velmi patrný. Z celého SO ORP Jablunkov vyjíždí za prací do tohoto podniku více než 2000 osob. V případě, že by se podnik dostal do problémů a začal by propouštět, situace na Jablunkovsku by se z hlediska trhu práce velmi rychle zhoršila.

b) **Nízká podnikatelská aktivita**

Poměrně zásadním problémem v této oblasti, ale také vysvětlením proč je zde tak nízká podnikatelská aktivita, je fakt, že lidé jsou zvyklí na to „být zaměstnancem“. Příčinu lze hledat v nedalekých Třineckých železárnách, které nabízejí zázemí velké úspěšné firmy, benefity apod. Mnoho obyvatel tedy ani neví jak bezpečně podnikat a spíše vyhledávají práci zaměstnance ve firmě.

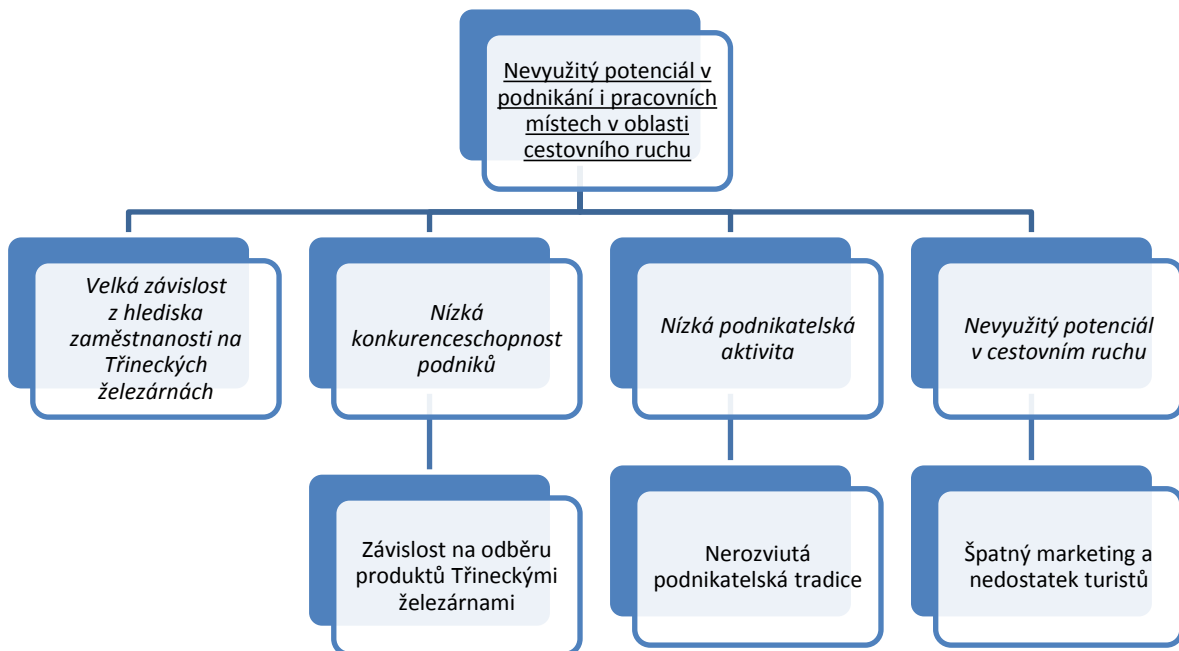
c) **Nízká konkurenceschopnost podniků**

Nízká konkurence podniků v této oblasti vychází zejména z polohy vzhledem k hranicím se Slovenskem a Polskem. V SO ORP Jablunkov působí polské a slovenské firmy, které jsou konkurencí pro zdejší podnikatele. Konkuruje však také firmy ze sousedních SO ORP.

d) **Nevyužitý potenciál v cestovním ruchu**

Jedním ze stěžejních témat, které se v rámci podnikání v této oblasti řeší, je cestovní ruch. Jeho rozvojem by se dalo dosáhnout velmi pozitivních výsledků z hlediska zaměstnanosti. Vhodné by proto bylo rozšířit turistickou infrastrukturu, zatraktivnit oblast pro turisty z celé republiky a posílit tak zdejší ekonomickou aktivitu a zaměstnanost.

Strom problému

3. Nedostatek prostoru pro podnikání a přístup obyvatel

a) **Roztroušená zástavba beskydského typu**

Roztroušená zástavba beskydského typu je zásadní překážkou při budování nových míst pro podnikání. Chybějí zde volné plochy pro nové objekty a možností jsou tedy pouze již vytvořené průmyslové zóny nebo nevyužité objekty.

b) **Chráněná krajinná oblast, ochrana přírody – znevýhodnění z hlediska podnikání**

Do území SO ORP Jablunkov zasahuje CHKO Beskydy, která je z hlediska návštěvnosti regionu velmi důležitá. Tento fakt však také omezuje stavbu průmyslových zón. V rámci SO ORP Jablunkov najdeme kromě CHKO Beskydy, maloplošná chráněná území, a velmi důležité biokoridory pro velké šelmy. Nepřepokládá se, že by se tato situace v budoucnu nějak změnila, proto je nutné najít jiný způsob jak najít prostor pro zdejší podnikatele.

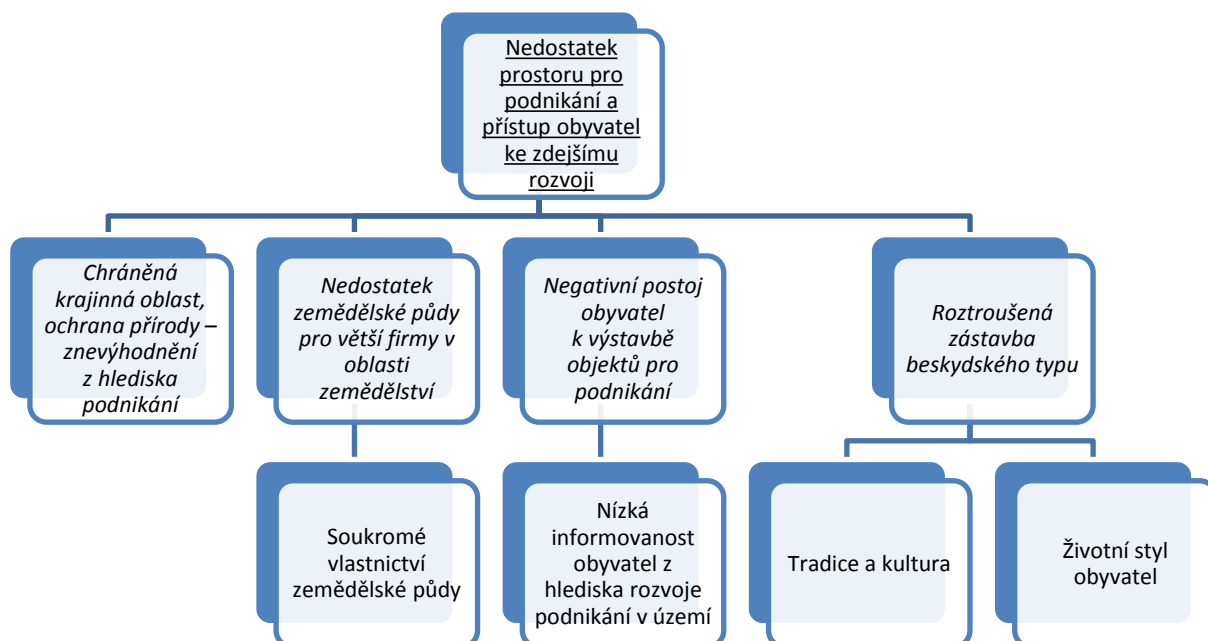
c) **Negativní postoj obyvatel k výstavbě objektů pro podnikání**

V rámci SO ORP Jablunkov se setkáme s poměrně negativním postojem obyvatel k budování průmyslových nebo zón pro podnikatele. Většina obyvatel zde razí přesvědčení „NIMBY“, což doslovně znamená „ne na mém dvorku“. Tento trend se zde nepojí pouze s budováním průmyslových zón, ale v některých obcích také s budováním atrakcí pro turisty apod.

d) **Nedostatek zemědělské půdy pro větší firmy v oblasti zemědělství**

Z hlediska podnikání zemědělců jsou v této oblasti ne příliš příznivé podmínky. Zdejší půdní fond není vhodný pro pěstování náročnějších zemědělských plodin. Z toho důvodu je nutné hledat jiné využití zdejší zemědělské půdy. Tradici v tomto regionu má zejména pastevectví. V budoucnu by bylo vhodné ještě více poukázat na využitelnost zdejších přírodních podmínek k vybudování ekofaremu a také poukázat na výhodnost pěstování specifických netradičních plodin pro zvýšení finančního výnosu ze zemědělské půdy. Jedním z klíčových problémů je však také velké množství zemědělské půdy v soukromém vlastnictví, bez zájmu podílet se na zemědělské činnosti.

Strom problému

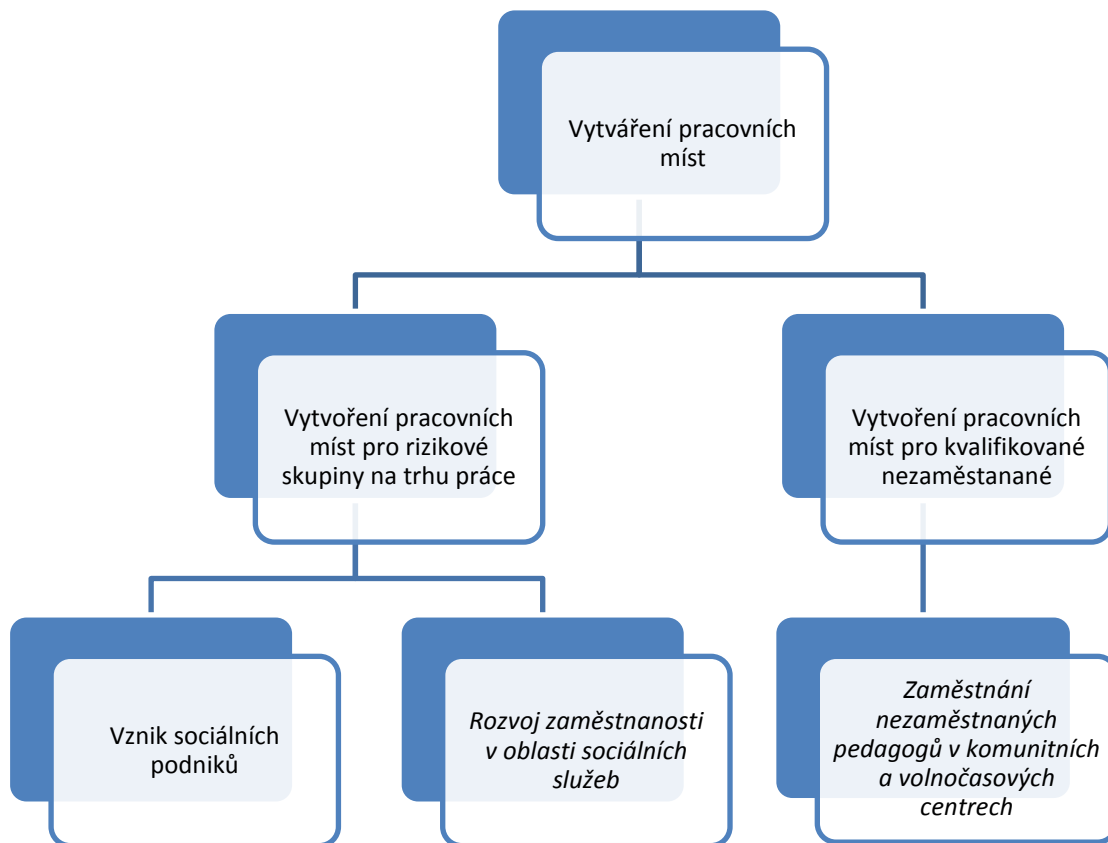

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Tab. 195. Problémový okruh 1 – Cíl 1.1

Problémový okruh 1	Nezaměstnanost a odliv kvalifikované pracovní síly
Cíl 1.1	Vytváření pracovních míst
Popis cíle	Na území SO ORP Jablunkov není příliš velká míra nezaměstnanosti. Velký problém je však malý počet pracovních míst. Podle výsledků analýzy jsou nabízena zejména pracovní místa v restauračních zařízeních. Je zde však velký problém zaměstnat například absolventy ekonomických fakult, učitele a jiné odborné profese, proto se bude v rámci tohoto cíle usilovat o rozšíření nabídky volných pracovních míst o tyto obory. Dále je také velmi důležité vytváření pracovních míst pro rizikové skupiny na trhu práce.
Hlavní opatření	B. 1 Výběr ekonomicky efektivního řešení <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vznik sociálních podniků pro podporu nových pracovních míst</i> 2. <i>Rozvoj zaměstnanosti v oblasti sociálních služeb</i> 3. <i>Zaměstnání nezaměstnaných pedagogů v komunitních centrech</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet uchazečů na 1 pracovní místo Počet volných pracovních míst
Správce cíle	starosta obce Jablunkov

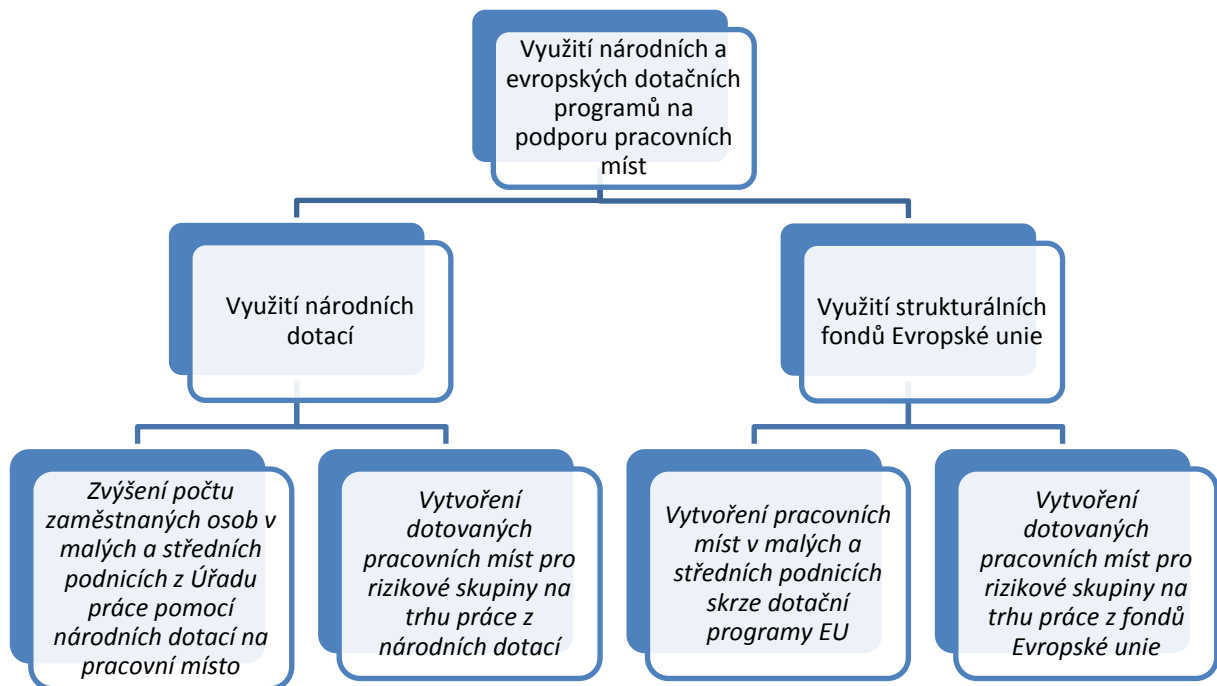
Strom cíle

Tab. 196. Problémový okruh 1 – Cíl 1.2

Problémový okruh 1	Nezaměstnanost a odliv kvalifikované pracovní síly
Cíl 1.2	Využití národních a evropských dotačních programů na podporu pracovních míst
Popis cíle	Zásadním cílem v rámci SO ORP je také zvýšit počet zaměstnaných pomocí dotačních titulů jak už z národních dotací, tak také z dotací z Evropské unie. Je velmi důležité, aby firmy a podnikatelé měly přehled o tom, jakým způsobem o dotace žádat a jaké mohou mít přínosy pro podnik nové zaměstnanci. Z budoucích operačních programů, zejména pak z Operačního programu zaměstnanost bude možné čerpat finance, které napomohou tomuto regionu.
Hlavní opatření	<p>C. 1 Organizační opatření</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Zvýšení počtu zaměstnaných osob v malých a středních podnicích z Úřadu práce pomocí národních dotací na pracovní místo</i> 2. <i>Vytvoření pracovních míst v malých a středních podnicích skrze dotační programy EU</i> 3. <i>Vytvoření dotovaných pracovních míst pro rizikové skupiny na trhu práce</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet zpracovaných projektů na podporu zaměstnanosti
Správce cíle	starosta obce Bukovec

Strom cíle

Tab. 197. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1

Problémový okruh 2	Nevyužitý potenciál v podnikání i pracovních místech, zejména v oblasti cestovního ruchu
Cíl 2.1	<i>Zvýšení podnikatelské aktivity a počtu malých a středních podniků</i>
Popis cíle	Velkou příležitostí pro zdejší podnikatele, ať už začínajících nebo již zkušenějších, je vybudování co-workingového centra, popřípadě podnikatelského inkubátoru, který by zjednodušil situaci při hledání prostor pro podnikání a byl také ekonomicky výhodným řešením. Další možností jak zvýšit podnikatelskou aktivitu v regionu je založení sociálních podniků. Tyto podniky by zvýšily nejen podnikatelskou aktivitu, ale také zaměstnanost rizikových skupin na trhu práce.
Hlavní opatření	<p>B. 1 Organizační opatření</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Spolupráce firem s veřejným sektorem</i> 2. <i>Cílená a efektivní propagace podniků v SO ORP Jablunkov</i> <p>1. <i>Zkvalitnění infrastruktury pro podnikání</i></p> <p>C. 1 Výběr ekonomicky efektivního řešení</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vznik sociálních podniků</i> 2. <i>Vznik Co-workingového centra/podnikatelského inkubátoru</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet sociálních podniků
Správce cíle	<i>starostka obce Dolní Lomná</i>

Strom cíle

Tab. 198. Problémový okruh 2 – Cíl 2.2

Problémový okruh 2	Nevyužitý potenciál v podnikání i pracovních místech, zejména v oblasti cestovního ruchu
Cíl 2.2	<i>Rozvoj služeb v cestovním ruchu s cílem zvýšit zaměstnanost</i>
Popis cíle	V zájmu celého regionu je odvětví cestovního podporovat a vést k rozvoji, který povede ku prospěchu celé území SO ORP Jablunkov. Hlavním cílem není výstavba nových objektů, hotelů a rekreačních zařízení ale zejména zkvalitnit nabízené služby, zpropagovat zdejší specifika a umožnit tak rozvoj podnikání v cestovním ruchu. Tím také zvýšit počet volných pracovních míst také pro ekonomy, specialisty na marketing a propagaci.
Hlavní opatření	<p>B. 1 Organizační opatření</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Umístění kvalifikovaných nezaměstnaných do odvětví cestovního ruchu</i> 2. <i>Cílený a promyšlený marketing služeb</i> 3. <i>Zaměstnávání rizikových skupin</i> 4. <i>Prezentace Jablunkovska jako celku</i> <p>D. 1 Věcné opatření</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Rozvoj tradičních regionálních produktů a služeb</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet návštěvníků v ubytovacích kapacitách v SO ORP Jablunkov
Správce cíle	<i>starostka obce Dolní Lomná</i>

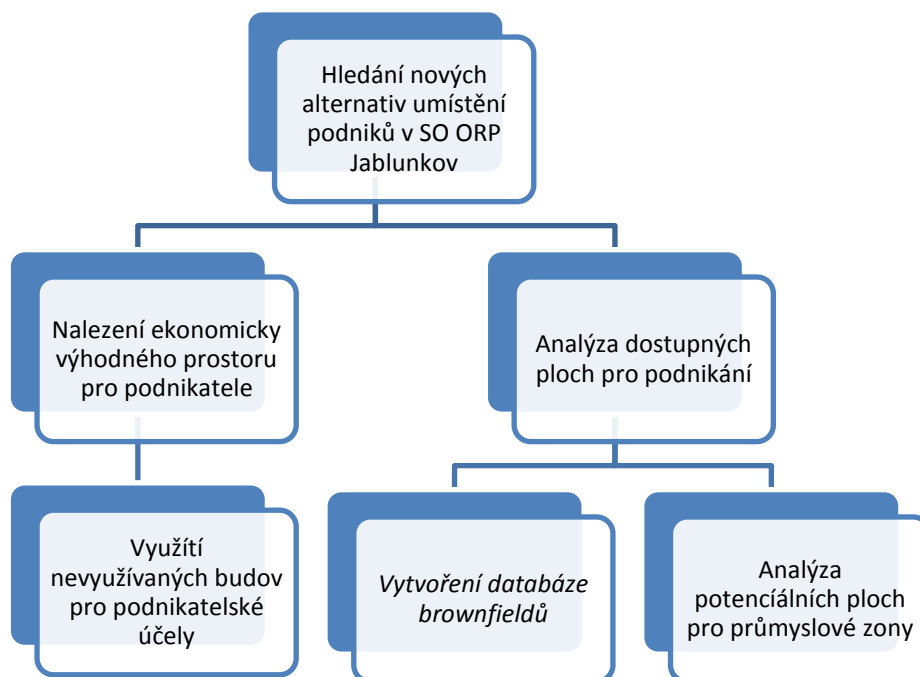
Strom cíle

Tab. 198. Problémový okruh 3 – Cíl 3.1

Problémový okruh 3	Nedostatek prostoru pro podnikání a negativní přístup obyvatel
Cíl 3.1	Hledání nových alternativ umístění podniků v SO ORP Jablunkov
Popis cíle	Na území SO ORP Jablunkov je relativně velký problém s volnými plochami pro podnikání. Z toho důvodu je nutné hledat nové alternativy pro případné investory nejen v rámci greenfieldů, ale zejména v oblasti brownfieldů. Kromě nových ploch pro budování podnikatelských aktivit je také velmi důležité hledat nevyužité prostory v budovách, které nejsou plně využity. V tomto případě se jedná zejména o hledání kanceláří, dílen apod.
Hlavní opatření	<p>A. 1 Organizační opatření</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Vytvoření databáze brownfieldů</i> 2. <i>Analýza potenciálních ploch pro průmyslové zóny</i> <p>A. 2 Výběr ekonomicky efektivního řešení</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Nalezení vhodného ekonomicky výhodného prostoru pro podnikatele</i> 2. <i>Využití nevyužívaných budov pro podnikatelské účely</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Databáze brownfieldů- ANO/NE Počet nových průmyslových ploch – ANO/NE
Správce cíle	starosta obce Hřava

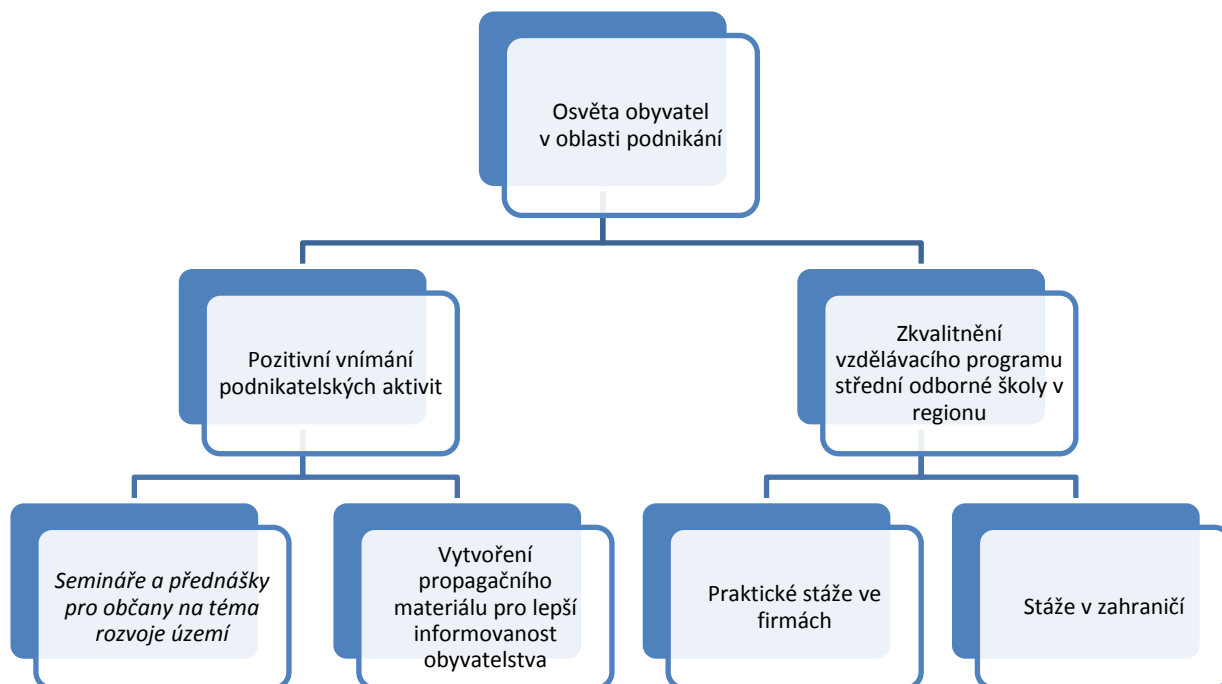
Strom cíle

Tab. 199. Problémový okruh 3 – Cíl 3.2

Problémový okruh 3	Nedostatek prostoru pro podnikání a negativní přístup obyvatel
Cíl 3.2	Osvěta obyvatel v oblasti podnikání
Popis cíle	Problémem, se kterými se zdejší podnikatelé také potýkají, je negativní postoj obyvatel z hlediska budování nových podnikatelských záměrů. Podle dostupných informací je problém zejména v oblasti cestovního ruchu a výstavbě nových průmyslových zón. Zdejší obyvatelé jsou velmi citliví na toto téma, ačkoliv by si měli alespoň z části uvědomit, že budováním nových prostor, pro nové podnikatelské aktivity jsou přínosem pro celý region a zvyšují tak konkurenceschopnost regionu.
Hlavní opatření	A. 1 Organizační opatření <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Zkvalitnění vzdělávacího programu střední odborné školy v regionu</i> 2. <i>Vytvoření propagačního materiálu pro lepší informovanost obyvatelstva</i> 3. <i>Semináře a přednášky pro občany na téma rozvoje území</i>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvoření propagačního materiálu pro obyvatele – ANO/NE Realizace seminářů a přednášek - ANO/NE
Správce cíle	starosta obce Hřčava

Strom cíle

6.2.4. Indikátory

Karty indikátorů

Tab. 200. Indikátor problémového okruhu 1.

Problémový okruh	Nezaměstnanost a odliv kvalifikované pracovní síly		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH		
Měrná jednotka	Procento		
Správce měřítka	starosta Města Jablunkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		pod 5 %	pod 5 %
Skutečnost	5,9 %		
Popis měřítka:	Podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Je žádoucí, aby podíl nezaměstnaných nestoupal a udržoval se okolo 5 – 6 procent.		
Metodika a výpočet:	Data jsou sbírána a zveřejňována úřadem práce a ministerstvem práce a sociálních věcí.		
Zdroj čerpání dat:	portál MPSV (http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz)		

Tab. 201. Indikátor k cíli 1.1

Cíl	Vytváření pracovních míst		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	POČET VOLNÝCH PRACOVNÍCH MÍST		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta Města Jablunkov		
Roky	2014	2017	2020
Plán		60	70
Skutečnost	52		
Popis měřítka:	Počet volných pracovních míst udává všechna pracovní místa evidovaná Úřadem práce. Je to významný indikátor při zkoumání, zda jsou v SO ORP Jablunkov vytvořena nová pracovní místa a zda je jich dostatek pro uspokojení nezaměstnaných obyvatel v regionu.		
Metodika a výpočet:	Data jsou sbírána a zveřejňována úřadem práce a ministerstvem práce a sociálních věcí.		
Zdroj čerpání dat:	Úřad práce a portál MPSV		

Tab. 202. Indikátor k cíli 1.1

Cíl	Vytváření pracovních míst		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	POČET UCHAZEČŮ NA 1 PRACOVNÍ MÍSTO		
Měrná jednotka	Počet uchazečů na 1 pracovní místo		
Správce měřítka	starosta Města Jablunkov		
Roky	2013	2017	2020
Plán		17	15
Skutečnost	20		
Popis měřítka:	Měřítka názorně ukazuje, v jakém poměru je počet uchazečů na pracovní místo a je tedy velmi vhodné zejména k porovnání údajů mezi jednotlivými lety. Snížení hodnoty tohoto indikátoru v dalších letech bude indikovat větší množství pracovních míst v oblasti.		
Metodika a výpočet:	Tento indikátor lze vypočítat, pokud je znám počet volných pracovních míst a počet registrovaných uchazečů. Tyto dva ukazatele jsou volně přístupné na stránkách MPSV.		
Zdroj čerpání dat:	portal.mpsv.cz		

Tab. 203. Indikátor k cíli 1.2

Cíl	Využití národních a evropských dotačních programů na podporu pracovních míst		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	POČET ZPRACOVANÝCH PROJEKTŮ NA PODPORU ZAMĚSTNANOSTI		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starostka obce Bukovec		
Roky	2013	2017	2020
Plán		6	9
Skutečnost	3		
Popis měřítka:	Počet projektů na podporu zaměstnanosti v regionu je třeba sledovat, aby bylo zřejmé, zda se v regionu čerpají dotace na podporu nezaměstnanosti nebo nikoliv. Dotace na podporu zaměstnanosti přivedou do regionu větší možnosti pro osoby nezaměstnané, zejména pak pro rizikové skupiny nezaměstnaných.		
Metodika a výpočet:	Tento údaj bude nutné dohledat z informačních serverů, jako je například Regionální informační servis.		
Zdroj čerpání dat:	Regionální informační servis		

Tab. 204. Indikátor problémového okruhu 2.

Problémový okruh	Nevyužitý potenciál v podnikání i pracovních místech, zejména v oblasti cestovního ruchu		
Číslo indikátoru	5		
Název indikátoru	MÍRA PODNIKATELKÉ AKTIVITY		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starostka obce Dolní Lomná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		170	175
Skutečnost	165		
Popis měřítka:	Toto měřítko sleduje podnikatelskou aktivitu v zájmovém území a je vhodné zejména při srovnávání dat s lety minulými nebo jako indikátor srovnatelný s ostatními SO ORP. Nárůst hodnoty tohoto indikátoru bude signalizovat větší podnikatelskou aktivitu v oblasti.		
Metodika a výpočet:	Celkový počet aktivních podnikatelských subjektů se sídlem v oblasti na 1000 obyvatel.		
Zdroj čerpání dat:	Český statistický úřad		

Tab. 205. Indikátor k cíli 2.1

Cíl	Zvýšení podnikatelské aktivity a počtu malých a středních podniků		
Číslo indikátoru	6		
Název indikátoru	Počet sociálních podniků		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starostka obce Dolní Lomná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento jednoduchý ukazatel indikuje, zda byl v oblasti založen sociální podnik nebo nikoliv. Vytvoření sociálních podniků je jedním z klíčových aktivit pro snížení nezaměstnanosti a zaměstnání osob z rizikových skupin. V budoucnu by tak měly vzniknout podniky, které budou nabízet nová pracovní místa, sociální jistotu a konkurenceschopnost.		
Metodika a výpočet:	Tento indikátor bude zkoumán pomocí webových stránek, na kterých jsou všechny podrobné informace.		
Zdroj čerpání dat:	Webové stránky Českého sociálního podnikání (http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/)		

Tab. 206. Indikátor k cíli 2.2

Cíl	Rozvoj služeb v cestovním ruchu s cílem zvýšit zaměstnanost		
Číslo indikátoru	7		
Název indikátoru	POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ V UBYTOVACÍCH KAPACITÁCH V SO ORP JABLUNKOV		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starostka obce Dolní Lomná		
Roky	2013	2017	2020
Plán		33 000	35 000
Skutečnost	32 458		
Popis měřítka:	Měřítka indikuje nárůst příjezdu turistů do oblasti. Nárůst počtu turistů v oblasti je zásadní zejména pro rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem. Počet návštěvníků v ubytovacích kapacitách je tedy velmi důležitým indikátorem a jeho měření ukáže, zda do oblasti proudí více turistů než v předchozích letech.		
Metodika a výpočet:	Sesbíraná data jsou dostupná na stránkách Českého statistického úřadu, výzkum je prováděn pomocí Čtvrtletního dotazníku o hostech v hromadných ubytovacích zařízeních.		
Zdroj čerpání dat:	Český statistický úřad		

Tab. 207. Indikátor problémového okruhu 3.

Problémový okruh	Nedostatek prostoru pro podnikání a negativní přístup obyvatel		
Číslo indikátoru	8		
Název indikátoru	POČET ZREVITALIZOVANÝCH BROWNFIELDŮ		
Měrná jednotka	Procento		
Správce měřítka	starosta obce Hřčava (předběžný návrh)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Indikátor „Počet zrevitalizovaných brownfieldů“ je úzce spojen s měřítkem, který sleduje tvorbu analýzy a následně tvorbu databáze brownfieldů v zájmové oblasti. V budoucnu, s ohledem na chystané operační programy, které budou podporovat mimo jiné také revitalizaci brownfieldů, je velmi důležité zajímat se o tuto problematiku a sledovat počet zrevitalizovaných objektů.		
Metodika a výpočet:	Terénní šetření a informace na Obecních úřadech. Sběr informací.		
Zdroj čerpání dat:	Obecní úřady, Sdružení obcí Jablunkovska		

Tab. 208. Indikátor k cíli 3.1

Cíl	Nalezení nových alternativ umístění podniků v SO ORP Jablunkov		
Číslo indikátoru	9		
Název indikátoru	VYTVOŘENÍ DATABÁZE BROWNFIELDŮ NA ÚZEMÍ SO ORP JABLUNKOV		
Měrná jednotka	Vytvoření ANO/NE		
Správce měřítka	starosta obce Hřčava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor sleduje, zda na území SO ORP Jablunkov vznikla analýza brownfieldů nebo nikoliv. Předpokládá se, že se o tuto databázi zasadí Sdružení obcí Jablunkovska a bude zveřejněna na internetu. Vytvoření databáze bude klíčové pro další rozvoj v oblasti hledání nových alternativ pro prostory pro podnikatele. Jelikož databáze zatím neexistuje, nejsou v oblasti ucelené informace o možnostech pro podnikatele.		
Metodika a výpočet:	Byla provedena analýza/ nebyla provedena analýza		
Zdroj čerpání dat:	Sdružení obcí Jablunkovska		

Tab. 209. Indikátor k cíli 3.1

Cíl	Nalezení nových alternativ umístění podniků v SO ORP Jablunkov		
Číslo indikátoru	10		
Název indikátoru	Počet průmyslových ploch		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta obce Hřčava		
Roky	2011	2017	2021
Plán		1	2
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Vytvoření nové průmyslové zóny je jedním z klíčových aktivit, která povede k rozvoji podnikání a zaměstnanosti ve zdejší oblasti. Je tedy důležité sledovat počet a stav průmyslových zón. Nepočítá se s markantním nárůstem průmyslových ploch vzhledem k reliéfu krajiny, avšak i malý nárůst přispěje k rozvoji regionu.		
Metodika a výpočet:	Výpočet bude proveden pomocí jednoduchého výzkumu v terénu.		
Zdroj čerpání dat:	Terénní šetření, Územně plánovací dokumentace		

Tab. 210. Indikátor k cíli 3.2

Cíl	Osvěta obyvatel v oblasti podnikání		
Číslo indikátoru	11		
Název indikátoru	Počet seminářů a přednášek pro obyvatele		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	starosta obce Hřčava		
Roky	2013	2017	2020
Plán		5	7
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Počet seminářů a přednášek pro osvětu obyvatelstva v oblasti podnikání. Semináře a přednášky pro obyvatele pozvednou jejich povědomí o podnikání a o rozvoji služeb v oblasti. Očekává se, že zrealizování těchto akcí přispěje k větší toleranci obyvatel vůči podnikatelským záměrům investorů.		
Metodika a výpočet:	Výpočet bude proveden pomocí jednoduchého výzkumu. Vzhledem k tomu, že jejich organizace bude náležet Sdružení obcí Jablunkovska, budou tyto informace dostupné na webových stránkách sdružení.		
Zdroj čerpání dat:	Výroční zpráva Sdružení obcí Jablunkovska		

Tab. 211. Indikátor k cíli 3.2

Cíl	Osvěta obyvatel v oblasti podnikání		
Číslo indikátoru	12		
Název indikátoru	Vytvoření propagačního materiálu pro obyvatele		
Měrná jednotka	Vytvoření ANO/NE		
Správce měřítka	starosta obce Hřčava (předběžný návrh)		
Roky	2013	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka:	Tento indikátor sleduje, zda byl vytvořen propagační materiál pro obyvatelstvo nebo nikoliv. Propagační materiál bude vytvořen na podporu informovanosti obyvatel v SO ORP Jablunkov a předpokládá se, že bude informovat obyvatele o zdejší produkci, o tom, jak pozitivně vnímat podnikatelské aktivity a také jako inspirace pro potenciální podnikatele.		
Metodika a výpočet:	Výpočet tohoto ukazatele bude formou výzkumu (sběr informací), zda byl propagační materiál vytvořen.		
Zdroj čerpání dat:	Sdružení obcí Jablunkovska		

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování, řízení rizik a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Tab. 212. Složení řídící skupiny

Složení řídící skupiny	

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Tab. 213. Správci cílů

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Vytváření pracovních míst	starosta obce Jablunkov
1.2	Využití národních a evropských dotačních programů na podporu pracovních míst	starosta obce Bukovec
2.1	Zvýšení podnikatelské aktivity a počtu malých a středních podniků	starostka obce Dolní Lomná
2.2.	Rozvoj služeb v cestovním ruchu s cílem zvýšit zaměstnanost	starostka obce Dolní Lomná

3.1	Hledání nových alternativ umístění podniků v SO ORP Jablunkov	starosta obce Hrčava
3.2	Osvěta obyvatel v oblasti podnikání	starosta obce Hrčava

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Tab. 214. Gestoři indikátorů

Gestoři indikátorů		
Číslo indikátoru	Název indikátoru	Gestor indikátoru
1	Podíl nezaměstnaných	starosta města Jablunkov
2	Počet volných pracovních míst	starosta města Jablunkov
3	Počet uchazečů na 1 pracovní místo	starosta města Jablunkov
4	Počet zpracovaných projektů	starosta obce Bukovec
5	Míra podnikatelské aktivity	starosta obce Dolní Lomná
6	Počet podnikatelských subjektů	starosta obce Dolní Lomná
7	Počet návštěvníků v ubytovacích kapacitách v SO ORP Jablunkov	starosta obce Dolní Lomná
8	Počet zrevitalizovaných brownfields	starosta obce Hrčava
9	Vytvoření databáze Brownfields na území SO ORP Jablunkov	starosta obce Hrčava
10	Počet nových průmyslových zón	starosta obce Hrčava
11	Počet seminářů a přednášek pro obyvatelstvo	starosta obce Hrčava
12	Vytvoření propagačního materiálu pro obyvatele	starosta obce Hrčava

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Tab. 215. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	každoročně v 1.-3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	každoročně v 1.-2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory.

Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

6.4. Závěr a postup zpracování

6.4.1. Shrnutí

Problémové oblasti, cíle a indikátory, které byly navrženy v návrhové části, vyplynuly z analytické části, ze setkání fokusní skupiny a z rozhovorů se starosty. V prvním kroku byly určeny problémové oblasti, které jsou v tomto tématu zaměřeny na nedostatek volných pracovních míst, nedostatek ploch pro podnikání a také negativní přístup obyvatel k podnikání v regionu. Cíle jsou tedy zaměřeny zejména na vytváření pracovních míst, na hledání nových ploch pro podnikání a na osvětu obyvatel v oblasti podnikání.

- 1) Nezaměstnanost a odliv kvalifikované pracovní síly
  - Vytváření pracovních míst
  - Využití národních a evropských dotačních programů na podporu pracovních míst
- 2) Nevyužitý potenciál v podnikání i pracovních místech, zejména v oblasti cestovního ruchu
  - Zvýšení podnikatelské aktivity a počtu malých a středních podniků
  - Rozvoj služeb v cestovním ruchu s cílem zvýšit zaměstnanost
- 3) Nedostatek prostoru pro podnikání a negativní přístup obyvatel
  - Hledání nových alternativ umístění podniků v SO ORP Jablunkov
  - Osvěta obyvatel v oblasti podnikání

K jednotlivým problémovým oblastem a cílům byly navrženy indikátory. Indikátory neboli měřítka, slouží k ověření, zda byly jednotlivé cíle splněny a v jaké míře je úspěšná celá návrhová část. Každý z těchto indikátorů má svého gestora, většinou z řad starostů tohoto ORP.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Práce na návrhové části k tomuto tématu započaly v srpnu. V prvním kroku byla vytvořena vize a poté také slogan pro území SO ORP Jablunkov. Tato část návrhové části byla vytvořena společně se starosty na setkání v rámci DSO „Sdružení obcí Jablunkovska“.

V druhém kroku, který započal na počátku září, byly na základě konzultací s motivujícími starosty identifikovány problémové okruhy ke každé části strategie (školství, sociální služby, odpadové hospodářství, zaměstnanost a podpora podnikání).

Po identifikaci problémových okruhů následovalo definování cílů, jejichž opatření povedou k řešení problémových okruhů. Při tvorbě cílů byli přizváni odborníci pro dané téma a byly vytvořeny fokusní skupiny, v rámci kterých byly cíle prodiskutovány a upraveny, podle připomínek starostů a odborníků. V tomto kroku se začalo také uvažovat nad potenciálními gestory k jednotlivým cílům.

V následujícím kroku byly hlouběji prodiskutovány indikátory, které měří úspěšnost strategie. Indikátory byly určeny pro jednotlivé cíle (indikátor výstupu) a také pro problémové okruhy (indikátory výsledků). Byli také předběžně určeni gestoři indikátorů.

Poslední fáze, která skončila 20.12 2014, byla vyhrazena na doladění celého dokumentu, doplnění indikátorů a jejich gestorů a také doplnění informací, které byly získány z terénu (rozhovory s odborníky a starosty). Úpravu celého dokumentu provedl pracovník pro analýzy a strategie.

6.5. Přílohy

Přílohy:

Tabulka: Přehled volných pracovních míst za první polovinu roku 2014

profese	zaměstavatel
Čišníci a servírky	Antonín Podešva, Penzión na Kamyncu
Čišníci a servírky	Hotel Kempa, ALBERTOVA stavební společnost s.r.o.
Čišníci a servírky	KVADRO, spol. s r.o., Wellness hotel "Pod Kyčmolem"
Čišníci a servírky	Restaurace Jasení, Karel Rucki
Dělníci v oblasti výstavby budov	Jaroslav Pospíšil - pracoviště Hrádek
Dopravní dispečeri	KP MATY SERVICE s.r.o. - pracoviště Písečná
Instalatéři ústředního topení	Vlastimil Sikora
Kuchaři (kromě šéfkuchařů)	Antonín Podešva, Penzión na Kamyncu
Kuchaři (kromě šéfkuchařů)	Hotel Stará Ameryka, Jablunkov, Institut EuroSchola, o.s.
Maséři	Hotel Kempa, ALBERTOVA stavební společnost s.r.o.
Mechanici a opraváři osobních automobilů	Miroslav Ciešlar - pracoviště Jablunkov
Obsluha ostatních kotlů a příbuzných zařízení	FEP Energo s.r.o.
Obsluha ostatních manipulačních zařízení	Ski areál Severka, AKVAHELP METAL spol. s r.o.
Obsluha pil a jiných zařízení na prvotní zpracování dřeva	FEP,a.s.
Obsluha pil a jiných zařízení na prvotní zpracování dřeva	Pila Joal, Jozef Štrba
Pekaři	Pekárna Sikora, Bronislav Sikora
Pomocníci v kuchyni	Antonín Podešva, Penzión na Kamyncu
Pracovníci ostrahy, strážní	ERZOTI s.r.o. - pracoviště Svrčinovec, SR
Pracovníci v zákaznických kontaktních centrech	BRADOP, Lešek Branc
Prodáváči v prodejnách, 5223, Střední odborné	Shopnavino.cz, s.r.o. - Grand Vinotéka
Provozní elektromechanici	FEP Energo s.r.o.
Řidiči nákladních automobilů, tahačů a speciálních vozidel	SGM Route, a.s.
Řidiči osobních a malých dodávkových automobilů	BRADOP, Lešek Branc
Seřizovači a obsluha dřevoobráběcích strojů	ARTEN BOHEMIA - pracoviště Milíkov, ARTEN
Skladníci, obsluha manipulačních vozíků	NEJVINO Morava, s.r.o., pracoviště Žihla
Svářeči	HORST HERMANN s.r.o.
Truhláři (kromě stavebních) a pracovníci v příbuzných oborech	Lešek Branc, firma BRADOP
Truhláři (kromě stavebních) a pracovníci v příbuzných oborech	KULISH RADOMÍR s.r.o.
Všeobecní administrativní pracovníci	Provozovna, Babynabytek s.r.o.

Zdroj: interní zdroje Úřadu Práce

Ekonomické subjekty podle odvětví NACE v SO ORP Jablunkov (2010 – 2013)

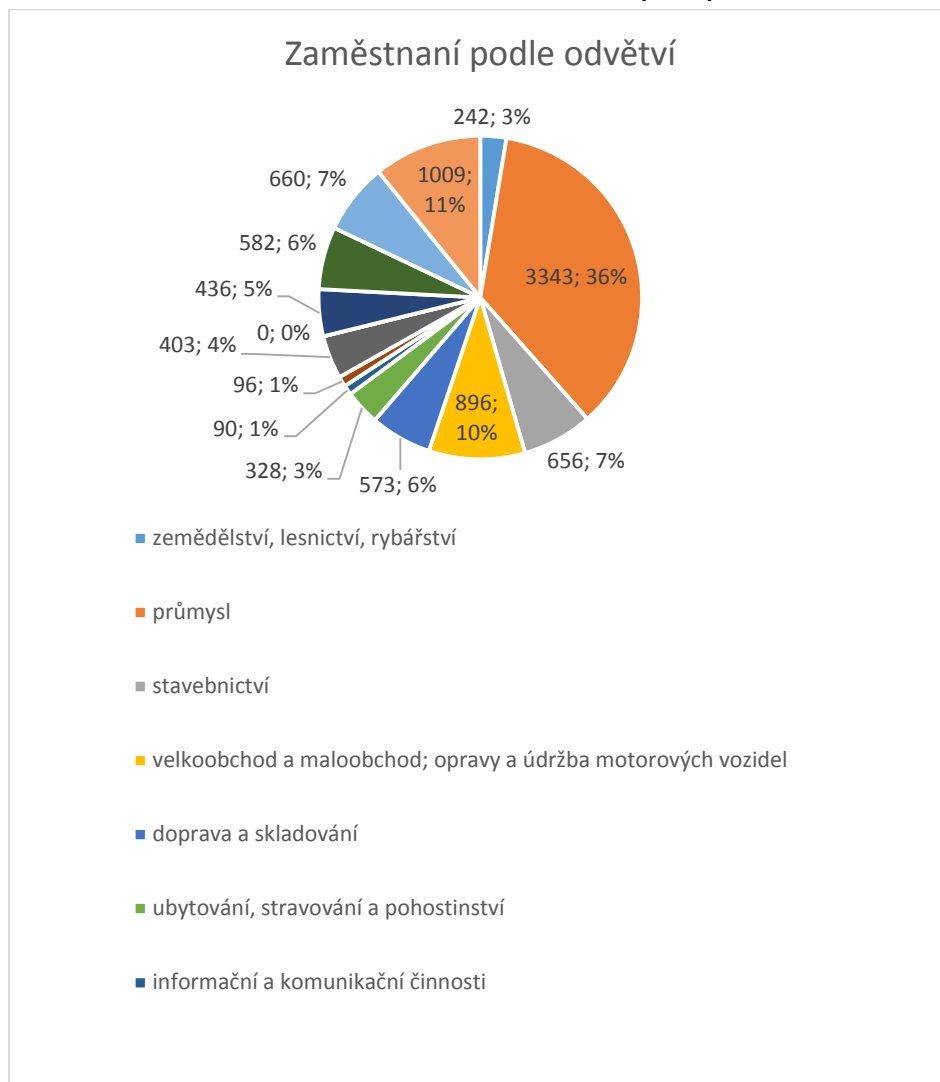
Ekonomické subjekty podle odvětví (NACE)	Registrované subjekty				Z toho subjekty se zjištěnou aktivitou			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Ekonomické subjekty celkem	3 39	3 55	3 64	3 77	1 87	1 98	2 08	2 01
Nezařazeno	5	0	0	0	9	2	0	9
Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti	79	92	112	129	35	41	49	48
	162	191	208	220	110	133	143	139

Lesnictví a těžba dřeva	46	40	39	37	19	16	16	16
Rybolov a akvakultura	2	3	3	3	1	2	2	2
Výroba potravinářských výrobků	23	27	28	30	13	16	17	18
Výroba nápojů	-	-	1	3	-	-	1	2
Výroba textilií	9	9	8	7	1	1	1	1
Výroba oděvů	23	26	26	33	14	15	17	21
Výroba usní a souvisejících výrobků	1	1	1	1	1	1	1	1
Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku	89	85	79	76	44	42	42	39
Tisk a rozmnožování nahaných nosičů	4	1	1	-	3	1	-	-
Výroba chemických látek a chemických přípravků	-	-	1	-	-	-	-	-
Výroba pryžových a plastových výrobků	4	4	5	5	3	3	4	4
Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků	9	12	14	13	3	7	8	10
Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárství	1	1	1	1	1	1	1	1
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení	138	151	151	152	84	97	97	86
Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení	1	1	2	2	1	1	2	2
Výroba elektrických zařízení	52	47	48	42	28	26	28	21
Výroba strojů a zařízení j. n.	2	1	2	2	2	1	1	1
Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů	-	-	1	1	-	-	1	1
Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení	2	2	2	2	-	-	-	-
Výroba nábytku	34	42	40	37	23	31	28	20
Ostatní zpracovatelský průmysl	8	14	14	15	6	11	10	11
Opravy a instalace strojů a zařízení	26	30	29	31	15	17	17	16
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	7	7	6	11	5	6	6	7
Shromažďování, úprava a rozvod vody	1	2	2	2	1	1	1	1
Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití	9	11	11	12	8	9	9	10
Výstavba budov	192	200	202	207	127	131	132	134
Inženýrské stavitelství	1	1	1	1	1	1	1	1
Specializované stavební činnosti	289	303	325	332	181	182	198	186
Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel	67	75	85	86	39	46	55	54
Velkoobchod, kromě motorových vozidel	328	345	354	365	161	161	167	150
Maloobchod, kromě motorových vozidel	544	518	462	428	217	205	188	161
Pozemní a potrubní doprava	73	75	71	70	55	57	57	55
Skladování a vedlejší činnosti v dopravě	13	15	18	16	4	6	9	7
Ubytování	44	44	43	44	26	28	27	28
Stravování a pohostinství	198	215	226	225	108	128	131	127
Vydavatelské činnosti	4	1	1	3	2	-	-	2

Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti	1	1	1	1	1	1	1	1
Telekomunikační činnosti	1	1	2	3	1	1	2	3
Činnosti v oblasti informačních technologií	30	31	27	23	23	24	20	17
Informační činnosti	9	9	11	10	3	3	6	6
Finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování	-	8	23	17	-	6	18	8
Ostatní finanční činnosti	31	29	31	154	23	19	18	76
Činnosti v oblasti nemovitostí	59	62	67	69	12	15	23	21
Právní a účetnické činnosti	83	83	87	82	57	57	61	60
Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení	44	36	32	23	32	20	20	14
Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy	33	33	36	41	22	23	22	25
Reklama a průzkum trhu	20	19	19	20	12	11	13	13
Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	89	112	133	118	41	59	71	59
Veterinární činnosti	8	7	8	8	6	6	6	4
Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu	8	10	15	16	5	7	12	13
Činnosti související se zaměstnáním	4	4	4	4	4	4	4	3
Činnosti cestovních agentur, kanceláří a jiné rezervační a související činnosti	6	7	8	8	2	3	4	4
Bezpečnostní a pátrací činnosti	3	2	2	3	2	2	2	3
Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny	7	8	7	7	2	2	2	3
Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání	-	4	7	7	-	2	5	3
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	25	26	26	26	16	16	17	18
Vzdělávání	65	68	69	71	48	50	46	48
Zdravotní péče	52	52	51	49	50	48	47	42
Ambulantní nebo terénní sociální služby	4	4	4	3	3	3	3	2
Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	-	-	-	3	-	-	-	2
Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení	2	2	2	2	2	2	2	2
Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří	2	3	3	3	2	3	3	3
Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	37	41	41	40	20	23	24	20
Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů	93	97	100	108	47	43	48	52
Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	25	28	29	31	10	12	15	14
Poskytování ostatních osobních služeb	169	171	172	176	91	93	98	97

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ - Ekonomické subjekty dle odvětví NACE

Graf 1. Zaměstnaní v SO ORP Jablunkov dle odvětví (2011)

Zdroj: www.czso.cz

Příloha Cestovní ruch

1. Cestovní ruch

Pozice trendů rozvoje cestovního ruchu je z národního pohledu České republiky zcela okrajová. Nabídka regionu nabízí především aktivity spojené s horami, o tento typ trávení volného času mají zájem především návštěvníci z Polska, a také domácí návštěvníci především z blízké ostravsko-karvinské aglomerace. V regionu je dostatečný počet podnikových rekreačních středisek a chat i chalup sloužících k individuální rekreaci. Problémem je tzv. krátkodobý cestovní ruch, kdy se návštěvník zdrží maximálně 3 dny. Návštěvníci jsou typičtí především zájmem o oblast aktivního cestovního ruchu, méně pak o oblast poznávací. Nejznámější rekreačně-turistické obce jsou v ORP Jablunkov především Mosty u Jablunkova, Horní a Dolní Lomná, Milíkov, Jablunkov, Písek, Bukovec a Hřčava.

Nabídka z pohledu cestovního ruchu se na řešeném území opírá především o přírodní a krajinné atraktivitu, přírodní rezervace a další chráněné přírodní úkazy, čisté ovzduší, domácí kulturu, hustou síť pěších a cykloturistických značených tras, možnosti sjezdového lyžování, podmínky pro běžkování, nabídku sportovních zařízení v obcích, dostatečné ubytovací kapacity a kulturní a společenský život se zaměřením na cestovní ruch. Na území Jablunkovska se nachází několik turistických cílů, jejichž význam překračuje hranice regionu. Tyto unikátní památky však v současné době nejsou většinou dostatečně upravovány, ani vhodně propagovány. Podpora rozvoje cestovního ruchu ze strany obcí je zřejmá i budováním infocenter a snahou o společnou propagaci území. Polovina obcí ORP Jablunkov vnímá cestovní ruch jako prioritní oblast rozvoje mikroregionu i zaměstnanosti. Zejména rozvoj cestovního ruchu je zde chápán jako velká šance pro vytváření nových pracovních míst.

1.1 Charakteristika cestovního ruchu

1.1.1 Přírodní atraktivitu (CHKO a objekty, naučné stezky)

Slezské Beskydy jsou součástí komplexu Západní Beskydy. Rozkládají se na pravém břehu řeky Olše, na hranici s Polskem sousedí s Moravskoslezskými Beskydy. Slezské Beskydy – Beskid Śląski, jsou na západě ohraničeny Jablunkovskou brázdou (údolí řeky Olše), na východě Živieckou kotlinou (řeka Sola v Polsku). Jejich část se nachází na území Polska. Charakteristická jsou hluboká údolí, strmé severní svahy, hřbety bez výrazných převýšení a oblé hřbety i vrcholy. Nejvyššími vrcholy Slezských Beskyd jsou: Skrzyczne (1257 m), Barania Góra (1220 m), oba vrcholy se nacházejí v polské části Slezských Beskyd. V české části je nejvyšším vrcholem Velká Čantoryje – 995 m. Jedním z nejvyšších vrcholů je rovněž Gírová (840 m), která leží na území katastru obce.

Limity chráněných oblastí jsou stanoveny v počtu ubytovacích kapacit, či v zákazu výstavby rodinných domků apod.

Přírodní zajímavosti

Územím protéká řeka Olše, v povodí Olše se nachází území, která jsou navržena k tzv. hájení. Na území se nachází přírodní rezervace a chráněná území, dominantou je prales Mionší v Dolní Lomné.

1.1.2 Podmínky pro turistiku

Region nabízí hustou síť značených turistických i cykloturistických tras. Na území ORP jsou velmi vhodné podmínky pro „venkovskou turistiku“ – agroturistiku, především v obcích Milíkov, Bukovec, Mosty u Jablunkova. Agroturistika navíc umožňuje rozvoj podnikání a vytváření pracovních míst na venkově a je to v mnohých případech vhodná příležitost pro uplatnění osob, které restrukturalizace připravila o původní pracovní místa. Atraktivní horské oblasti jednotlivých obcí se silnými lidovými tradicemi mají relativně dobrou dopravní infrastrukturu a jsou vhodné pro pěší turistiku, cykloturistiku, zimní sporty, incentivní turistiku, církevní turistiku a hipoturistiku, s možností celoročního využití a silnou letní sezónou. Dle průzkumu, prováděném v rámci Analýzy předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu v Bukovci, téměř polovina návštěvníků do regionu zavítá na jednodenní výlet (přičemž množství turistů plánujících jednodenní výlety klesá se vzdáleností, odkud přijeli). Pěší turistika, s preferencemi 72 %, je dle průzkumu nejlákanější aktivitou regionu, rovněž cykloturistika je zde velmi populární (27 %), a to silniční i turistická.

V destinaci Těšínské Beskydy existuje mnoho kilometrů cykloturistických tras. Cykloturistické trasy, resp. jejich úseky, jsou však velmi často výrazně odlišné, jak z hlediska fyzické, tak technické náročnosti.

Tab. 1: Seznam cyklotras v území SO ORP

Číslo	Název	Průběh cyklotrasy	Délka trasy (km)
56	Úsek Smilovice - Bukovec	Smilovice - Třinec - Milíkov - Bocanovice - Jablunkov - Bukovec - Hraniční přechod Bukovec - Jasnowice	31
A1	Krakov - Morava - Vídeň (Greenways)	Hraniční přechod Bukovec - Jasnowice - Bukovec - Písek - Jablunkov - Milíkov - Košařiska - Řeka - Smilovice - Komorní Lhotka - Restaurace u Kohutky	38,5
6080	Jablunkov - Pod Studeničným	Jablunkov - Pláňava - Pod Studeničným	11
6081	Bocanovice - Šance	Bocanovice - Městská Lomná - Pod Skálou - Šance	10
6082	Milíkov - Jablunkov - Městská Lomná	Milíkov - Slavíč - Horní Lomná - Dolní Lomná - Městská Lomná	24
6084	Skalka, okruh JZ od Mostů u Jablunkova	Pod Skálou - Chata Skalka - Pod Skálou	10,5
6085	Třinec, Horní Líštná - Milíkov	Třinec, horní Líštná - Vendryně - Bystřice - Milíkov	15,5
6086	Vendryně - Plaňava, chata Polanka	Vendryně - Písek - chata Polanka	36
6088		Křivá - Hrádek - Přírodní památka Filipka	8
6101	Horní Lomná, okruh	Hotel Doubrava - Hotel Salajka - Kyčmol - Hotel Salajka	11,5

Zdroj: moravskoslezky.kraj.cz

Územím procházejí i tzv. MTB trasy, což jsou trasy určené pro horská kola. Jsou vedeny v terénu, zpravidla mimo již značené turistické trasy Klubu českých turistů, mnohdy mají náročnější povrch, či větší převýšení.

Tab. 2: Seznam MTB tras v území

Název trasy	Celková délka	Celkové stoupání
Bahana	26,93 Km	962, 4 m
Bukovec – Bílý Kříž (2. etapa Beskydy MTB Trophy 2011)	87,24 Km	3 471,8 m
Gorolia MTB track	86,75 Km	3 182,9 m
Kolem Skalky	21,22 Km	792,6 m
Na Stožek	36,28 Km	1 475, 8 m
Na Gírovou	25,91 Km	891, 6 m

Nad údolím Lomné	34, 53 Km	1 365,4 m
Pod Sošovem	32,19 Km	1 388,3 m
UPHILL MTB BESKYDY Bystřice-Ostrý	9,81 Km	697,9 m

Zdroj: www.beskydy.cz

Na území je řada tematicky vedených cyklotras – trasy dřevěné architektury, “Jedeme kolem horských chat”, “Za den přes tři státy”, “K pramenům řeky Olza”, “Trasa pěkných vyhlídek”, či trasy se zvláštním značením: “Cyklistický okruh REGIOTOUR”, “Po stopách hutnictví”, „TROJMEZÍ Radegast cyklotras“, “GREENWAYS – Krakov – Morava – Vídeň”.

Zajímavým produktem pro cyklisty je klientská karta BIKELAND GOROLIA, která má za cíl usnadnit cyklistům orientaci ve službách zaměřených speciálně na „bikery“. Držitel karty je oprávněn čerpat zajímavé slevy v daných ubytovacích zařízeních, sportovních areálech, či informačních centrech. Destinační management turistické oblasti Těšínské Slezsko, pod který spadá území ORP Jablunkov, pro návštěvníky vytvořil kartu hosta Těšínské Slezsko Region Card. Karta umožňuje výhodnější čerpání služeb a zážitků cestovního ruchu. Slevy se pohybují od 20 % výše a jsou smluveny u více než padesáti partnerů z nejrůznějších oblastí vyžití a trávení volného času.

1.1.3 Ostatní atraktivity (rozhledny, rekreační oblasti, sportovní zařízení, aquaparky, zimní sporty)

V obcích Hrádek, Dolní Lomná, Hřava, Jablunkov, jsou k vidění muzejní sbírky přibližující život místních obyvatel v minulosti.

Pro sjezdové lyžování je k dispozici několik lyžařských středisek, či samostatných vleků. Nejvýznamnějšími středisky jsou Ski areál Mosty u Jablunkova (zde se nachází i ojedinělá atrakce vozíková horská dráha, bungee trampolíny, lezecké stěny, lanové centrum a dětský zábavní park s atrakcemi ze dřeva) Severka a Armáda v Dolní Lomné a Přelač v Horní Lomné, sjezdové tratě se nacházejí ještě v Hrádku, na Kozubové, Girové a u chat Bahenec a Polanka. Jsou zde vhodné podmínky pro běžecské lyžování (několik udržovaných běžecských tras o celkové délce přes 100 km). V Jablunkově se nachází sportovně zábavní areál „Amerika“, kde na jednom místě může turista využít služeb koupaliště, lanového centra nebo greengolfu. V ORP nalezneme i další atraktivity.

Šance jsou zbytky opevnění, jež byly vybudovány v 16. století jako součást hraničního opevnění Těšínské knížectví a sloužily k obraně proti nájezdům Tatarů a později Turků. V území se nachází řada roubených domů z 19. století, které jsou typické pro oblast Těšínska. Regionální muzeum Karola Piegzy uchovává řezby, obrazy, předměty denní potřeby, výšivky a části krojů, které dokumentují historii a život zdejších horalů. Římskokatolický kostel „Nanebevzetí Panny Marie“ si z velké části vystavěli samotní obyvatelé Bukovce. Lyžařský areál Bukovec je poměrně nově vybudován, poblíž je i parkoviště a možnost občerstvení.

1.2 Návštěvnost

Tab. 3: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie

Rok	Počet příjezdů hostů	z toho	Počet přenocování	z toho	Průměrný počet přenocování
		rezidenti		rezidenti	
2008	29 808	27 339	82 358	76 899	2,8
2009	28 080	26 742	80 944	77 952	2,9
2010	27 517	26 010	72 583	69 415	2,6
2011	25 598	24 119	63 438	60 007	2,7
2012	26 736	24 478	65 050	59 916	2,6

Zdroj: www.czsu.cz

Do ubytovacích zařízení na území SO ORP Jablunkov v roce 2012 přijelo 26 736 hostů, což bylo o 3 000 hostů méně než v roce 2008. Počet přenocování, který je pro ekonomiku ubytovacích zařízení významnější než počet příjezdů hostů, se snížil o 21 procent na 65 050 přenocování.

Domácích hostů v roce 2012 přenocovalo 59 916 a zahraničních hostů 5 134. Je to u zahraničních návštěvníků o 6 procent méně a u domácích dokonce o 22 procent méně než v roce 2008.

Na území SO ORP Jablunkov došlo k poklesu návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení díky krizi, která se promítla do cestovního ruchu. Průměrná doba přenocování se tak snížila z 2,8 na 2,6 noci. Problémem mnoha zařízení je jejich nevyužitá kapacita. V současné době na území ORP Jablunkov převládá tzv. jednodenní turistika – ráno přijedou, odpoledne odjedou. Ubytovací zařízení díky tomuto způsobu turistiky přicházejí o návštěvníky, kteří se nezajímají o nocleh. Tito turisté si často nosí s sebou stravu a tím pádem neutrácejí za stravu v hotelech, penzionech a chatách. Mezi turisty nejčastěji využívané aktivity na území patří pěší turistika, cykloturistika, horská cyklistika, zimní sporty (lyžování), letní sporty (koupání) dále poznávací turistika a společenský život a zábava.

1.3 Struktura

Tab. 4: Ubytovací kapacity

Rok	Hromadná ubytovací zařízení	Pokoje	Lůžka	Místa pro stany a karavany
2008	33	433	1 333	138
2009	29	390	1 202	125
2010	27	408	1 255	65
2011	32	429	1 305	125
2012	32	454	1 307	125

Zdroj: www.czsu.cz

Hromadná ubytovací zařízení jsou zařízení s minimálně pěti pokoji nebo deseti lůžky, která poskytují přechodné ubytování hostům za účelem např. dovolené, lázeňské péče, služební cesty, školení, kongresu, pobytu dětí v letních a zimních táborech. Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely, penziony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení.

Na území SO ORP Jablunkov v roce 2012 bylo 32 hromadných ubytovacích zařízení (HUZ), což bylo o 1 méně než v roce 2008. Vybudováno bylo několik hotelů a penzionů, ale ubyly 3 ostatní hromadná ubytovací zařízení. Nevyskytuje se zde žádný jedno, dvou a pěti hvězdičkový hotel, hotel garni a chatová osada. Mnohdy nedostatečná technická kvalita základních služeb cestovního ruchu (ubytování, gastronomie) odrazuje případné návštěvníky vrátit se zpět. Na území je ve většině případů příznačná sezónnost. Znamená to, že se podnik během roku dostává do období hlavní sezóny, mimosezóny a tzv. mezisezóny. Každé z těchto období s sebou přináší jinou potřebu množství pracovní síly. Vytíženost ubytovací kapacity je jednoznačně nejvyšší v letní sezóně. Zimní sezóna je zde zastoupena u hotelů, penzionů a chat, které jsou umístěny blízko lyžařských středisek. Nejvýznamnější střediska jsou v Jablunkově, Mostech u Jablunkova, Bukovci, Dolní Lomné a Horní Lomné. Hotel Grůň, který se nachází v Ski areálu Mosty u Jablunkova je zaměřen na celoroční volnočasové aktivity. V zimní sezóně jsou v provozu 3 upravované sjezdovky, umělé zasněžování, osvětlení pro noční lyžování atd. V letní sezóně je v areálu bobová dráha o délce 950 m, lanové centrum a mnoho dalších atrakcí pro rodinu s dětmi. Areál Ameryka, do kterého patří Hotel Stará Ameryka v Jablunkově, nabízí letní program v podobě koupaliště se skluzavkou a tobogánem, lanové centrum a v bezprostřední blízkosti se nachází bowlingové dráhy.

Tab. 5: Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie v území

Stav k 31.12.	Hromadná ubytovací zařízení celkem	v tom										
		Hotel *****	Hotel, motel, hotel ****	Hotel, motel, hotel ***	Hotel, motel, hotel **	Hotel, motel, hotel *	Hotel garni ****, ***, **, *	Penzion	Kemp	Chatová osada	Turistická ubytovna	Ostatní hromadná ubytovací zařízení jinde neuvedená
2008	33	-	-	3	1	-	-	8	2	1	6	12
2009	29	-	1	3	-	-	-	6	2	-	5	12
2010	27	-	1	4	-	-	-	7	1	-	4	10
2011	32	-	1	4	-	-	-	9	2	-	5	11
2012	32	-	2	4	-	-	-	10	2	-	5	9

Zdroj: ČSÚ

1.4 Marketing a management v CR na území ORP Jablunkov

Z hlediska terminologie cestovního ruchu a rajonizace v České republice, leží obce ORP Jablunkov v turistickém regionu Severní Morava a Slezsko, v turistické oblasti Těšínské Slezsko (resp. Beskydy a Valašsko) a je součástí turistické oblasti Těšínské Beskydy. Deset z dvanácti obcí ORP Jablunkov je členem mikroregionu Sdružení obcí Jablunkovska, které má zpracován strategický plán mikroregionu. Ve strategickém plánu Sdružení obcí Jablunkovska je řešena i oblast cestovního ruchu a spolupráce (infrastruktura cestovního ruchu, podnikání v cestovním ruchu, propagace regionu, organizace a řízení regionu, spolupráce v rámci a vně regionu, mezinárodní spolupráce). Významným aktérem je Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci, jež v rámci Koordinačního programu spolupůsobení v mikroregionu Těšínska, Třinecka a Jablunkovska, vytvořila program spolupůsobení v oblasti cestovního ruchu. Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska využívá příznivé polohy regionu u hranic s Polskem a zlepšuje tak, na základě vzájemné spolupráce, podmínky pro rozvoj cestovního ruchu.

Významnými aktéry cestovního ruchu na místní úrovni jsou také informační centra v obcích Jablunkov, Mosty u Jablunkova a Dolní Lomná. Infocentra plní roli propagátora území, poskytují informace o obci, regionu, o možnostech trávení volného času, doporučených trasách, kulturních a sportovních akcích a nabízejí možnost vytvoření drobných výrobků lidových řemesel a přiblížení se bohaté historii místních obyvatel.

Tab. 6: Infocentra na území ORP Jablunkov

Jablunkovské informační centrum	Dukelská 600, Jablunkov
Gorolské turistické informační centrum GO-TIC	Mosty u Jablunkova 381
Informační centrum v Dolní Lomné	Dolní Lomná 311

Zdroj: vlastní šetření

Schopnost turistických destinací, či míst, obstát v konkurenci na trhu cestovního ruchu, je z velké části ovlivněna způsobem řízení a organizace cestovního ruchu v konkrétním místě. Kvalita práce a význam managementu destinace je přitom podmíněn spoluprací mezi jednotlivými organizacemi a subjekty cestovního ruchu, které tvoří stranu nabídky jednotlivých služeb. Vedle komerčních subjektů, je jedním z cílů poskytovatelů služeb, vytvářet podmínky pro komplexní rozvoj cestovního ruchu v území a zajišťovat, či přispívat (finančně, personálně, organizačně, aj.) zejména ke zvýšení podnikatelské aktivity. Aktivity obou sektorů na poli cestovního ruchu by měly být provázány a lze tvrdit, že úspěch veřejných orgánů v oblasti cestovního ruchu a strategií podnikatelských subjektů je závislý na jejich vzájemné kooperaci. V oblasti řízení a organizace cestovního ruchu v turistické destinaci by proto měl být kladen velký důraz na veřejno-soukromé partnerství (public-private partnership). Institucionální prostředí a systém podpory a rozvoje spolupráce subjektů je závislý na jejich vzájemné kooperaci. V oblasti řízení a organizace cestovního ruchu v turistické destinaci by proto měl být kladen velký důraz na veřejno-soukromé partnerství.

Proto bude v rámci zpracování této části provedena mj. analýza vybraných subjektů, působících v cestovním ruchu, se zaměřením na management, zaměstnanost a potenciál vytváření pracovních míst, která by přispěla k rozvoji cestovního ruchu v území.

1.5 Infrastruktura

Infrastruktura v oblasti cestovního ruchu je v oblasti relativně rozvinutá. Je zde velmi dobrá dopravní dostupnost (železnice a mezinárodní silnice E75). Oblast je také charakteristická hustou sítí turistických stezek pro pěší, která plynule navazuje na turistické trasy v Polsku a na Slovensku a také hustou sítí cyklotras. Pro cyklisty je zde vytvořena klientská karta BIKELAND GORALIA, která bikerům usnadňuje orientaci ve službách a navíc také umožňuje využít slevy na jednotlivých partnerských místech. Dalším výrazným lákadlem pro turisty v této oblasti jsou běžkařské trasy, které jsou v běžkařské sezoně upravovány. V oblasti také najdeme lyžařská střediska, která jsou velmi velkým lákadlem pro turisty. Zde je však nutné podotknout, že jejich kvalita neodpovídá kvalitě služeb, které jsou nabízené v blízkých střediscích na Slovensku nebo v Polsku (Velká Rača, Wisla), kde jsou vedle velmi kvalitních lyžařských sjezdovek nabízeny také aktivity apres-ski. Takovéto aktivity právě na Jablunkovsku chybí a jejich rozvoj by velmi napomohl rozvoji cestovního ruchu v oblasti. K infrastruktuře také neodmyslitelně patří ubytovací a stravovací zařízení. Jejich počet je v této době dostačující, hlavní potenciál je však ve zvýšení kvality nabízených služeb. Služby nabízené jednotlivými provozovny jsou dostačující pro turisty na jednodenní až dvoudenní pobyt v území. Pro delší pobyty je však třeba nabídnout turistům mnohem větší pestrost služeb s odpovídající kvalitou. Území jako takové není velmi atraktivní pro turisty ze Západní Evropy (Dánsko, Německo, Nizozemí), kteří se svými vyššími příjmy považují Českou republiku jako levnou a z toho důvodu také nechávají v regionu mnohem více financí než turisti ze střední Evropy. Velkým potenciál je tedy vybudování takové infrastruktury, která by byla lákadlem nejen pro turisty z České republiky, Polska a Slovenska, ale také z ostatních evropských států.

1.6 Zkvalitnění podnikatelského prostředí v oblasti cestovního ruchu

Podnikatelské prostředí v oblasti cestovního ruchu je v SO ORP Jablunkov nestabilní a probíhá zde velký konkurenční boj. V posledních letech bylo v oblasti vybudováno několik nových hotelů, jejich prosperita je však příliš závislá na sezoně. Typickým pro oblast Beskyd je vysoký počet horských chat, ty také nabízejí možnosti ubytování a stravování a ve většině případech prosperují velmi dobře, neboť jsou umístěny na frekventovaných turistických trasách. K neznámějším patří například chata Skalka, chata Kamenitý, chata Kozubová, chata Gírová a Chata Studeničné. Jak už bylo zmíněno, v oblasti se příliš nejedná o rozšíření ubytovacích kapacit a stravovacích zařízení. Největším potenciálem je rozšíření nabízených služeb již existujícími podnikatelskými subjekty. Jediným odvětvím v rámci cestovního ruchu, kde se očekává nárůst, je agroturismus, který je v dnešní době velmi atraktivní, zejména pro turisty z velkých měst. Území SO ORP Jablunkov se pyšní velmi atraktivní přírodou a beskydskými pastvinami a potenciál je tedy velký, zejména v obcích Milíkov, Bocanovice, Písek a Bukovec. Za zmínku také stojí zkvalitnění zdejších lyžařských center, které mají problémy konkurovat lyžařským areálům v příhraničí. V tomto případě by ke zkvalitnění přispěla zejména investice do sedačkové lanovky, ať už v lyžařském areálu Kempa v Bukovci, nebo v areálu lyžařského střediska v Mostech u Jablunkova. Ve spojení s potenciálem termálního koupaliště by se tak Jablunkovsko stalo velmi atraktivním místem pro trávení zimní dovolené. Z přisunu turistů by pochopitelně těžili také menší podnikatelé a kombinace lyžařských středisek a termálního koupaliště by dalo za vznik další potřebné infrastruktury a také by umožnilo mnohem širší podnikání v oblasti cestovního ruchu, než doposud. Mnohem lépe by také prosperovaly služby z jiných oblastí (masáže, kadeřnictví, modelace nehtů, kosmetika apod.).

1.7 Charakteristika stávající meziobecní spolupráce v rámci cestovního ruchu

Stávající meziobecní spolupráce v cestovním ruchu vděčí především Sdružení obcí Jablunkovska, který má ve své strategii hlavně podporu informovanosti turistů, propojenost turistických cílů mezi jednotlivými obcemi, spolupráci jednotlivých podnikatelských subjektů a obcí. K nejzajímavějším cílům strategie můžeme zařadit zejména „Rekonstrukce stávající boční komunikace Jablunkov-Mosty u Jablunkova jako cyklistické stezky a inline stezky“. Dopravní (cyklo, inline) propojení areálu AMERYKA v Jablunkově a SKI areálu Mosty u Jablunkova.

7. Závěr, kontakty

Tvorbě strategického plánu předcházela od září do ledna 2013 tzv. přípravná fáze, v níž byly tvořeny metodické dokumenty, byl nastavován systém metodické podpory, připravovaly se smlouvy o spolupráci. Taktéž byl proveden nábor pracovníků vytvářejících analýzy. Samotný strategický dokument je složen z analytické a návrhové části. Analytická fáze, během níž realizační tým sbíral data z terénu a z dostupných zdrojů ke třem nosným tématům (školství, sociální služby a odpadové hospodářství), probíhala v intervalu únor - květen 2014. Během této doby byly navazovány kontakty s tzv. regionálními aktéry jednotlivých oblastí, probíhaly pravidelné diskuze se zaangażovanými z řad jednotlivých představitelů obcí, firem, škol a neziskových organizací. Analytickou fázi završilo I. oficiální setkání představitelů obcí, které se uskutečnilo 23. 5. 2014 na chatě v Hrádku. Setkání se zúčastnilo 8 z 12 představitelů obcí území ORP Jablunkov, čímž byla naplněna podmínka 30 % účasti. Hlavním cílem byla prezentace zjištěných faktických informací z daných oblastí a nabídnutí možnosti otevřené diskuze.

Postřehy a praktické informace získané díky faktům, ale i schůzkám "v terénu" a dotazníkovým šetřením, byly stěžejní pro formulaci návrhové části. Dotazníková šetření, vypracovaná odborným týmem, se zaměřovala nejen na témata školství, odpadového hospodářství a sociálních služeb, ale mapovala i zájem obcí o administrativní podporu v různých oblastech, či fungující stav svazků a sdružení v území. Velké díky patří všem 12 starostům jablunkovského mikroregionu, za ochotu a trpělivost při vyplňování dotazníků - všechny dotazníky vyplnilo 100 % představitelů obcí. Návrhová fáze probíhala v rozmezí června až září 2014. V červnu byla na třetinový úvazek přijata specialista na téma Zaměstnanost a podnikání. Toto téma bylo zvoleno většinou starostů jako tzv. volitelné téma. V rámci návrhové části byla stanovena vize a slogan území, které jsou všem tématům společná. Schválení a drobné úpravy sloganu a vize proběhly v rámci setkání Sdružení obcí Jablunkovska. Následně byly identifikovány problémové okruhy k jednotlivým řešeným oblastem. K jednotlivým problémovým okruhům byly stanoveny cíle a indikátory, díky kterým bude možno v příštích letech vyhodnocovat míru jejich plnění, respektive plnění jednotlivých cílů. Strategie byla vytvořena za účelem rozvíjení meziobecní spolupráce ve zmíněných oblastech.

Během celé realizace projektu pracoval realizační tým pod metodickým vedením odborného týmu, který tvořili specialisté na dané oblasti. Komunikaci v území velmi usnadňovala spolupráce s tzv. motivujícími starosty (starostové obcí Hrádek, Písečná a Dolní Lomná) a možnost spolupracovat v rámci místního sdružení SOJ - Sdružení obcí Jablunkovska. Motivující starostové se mimo jiné aktivně podíleli na propagaci Projektu a zapojení co největšího počtu zainteresovaných aktérů do tvorby strategie.

Kontakty na zpracovatele:

Koordinátor meziobecní spolupráce v území

Jana Kadlubcová

e-mail: koordinator@obechradek.cz

tel. +420 604 984 010

Pracovník pro tvorbu analýz a strategií

Tomasz Schneider

e-mail: analytik@obechradek.cz

tel. +420 602 857 392

Asistent

Martina Byrtusová

e-mail: asistent@obechradek.cz

tel. +420 605 051 867

Tematický expert pro volitelnou oblast

Hana Vallová

e-mail: specialista@obechradek.cz

tel. +420 724 411 753

8. Přílohy

Příloha č. 1. Technická infrastruktura na území SO ORP Jablunkov

ID jevu	Název jevu ÚAP	Popis	Vlastník TI
44A	zdroj přírodní pitné vody	vodní útvar povrchové nebo podzemní vody (studna, pramen, vrt, vodárenská nádrž, ...), kterou lze použít pro zásobování vodou	Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s. Město Jablunkov
67A	technologický objekt zásobování vodou včetně ochranného pásma	úpravy a čistírny vody, vodojemy, vodárenské nádrže, studny, šachty, čerpací stanice	Obec Bocanovice Obec Bukovec Obec Horní Lomná Obec Hřčava Město Jablunkov Obec Milíkov Obec Písek Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s.
68A	vodovodní síť včetně ochranného pásma	potrubí s objekty určené k dopravě vody (vodovod) propojující velký zdroj podzemní nebo povrchové vody (popř. několik vzájemně propojených zdrojů) s územím koncentrovaných odběrů, které představují sídelní aglomerace, popř. několik svazků obcí	Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s. Obec Bocanovice Obec Bukovec Obec Horní Lomná Obec Hřčava Obec Hrádek Město Jablunkov Obec Milíkov Obec Návsí Obec Písek Obec Písečná
69A	technologický objekt odvádění a čištění odpadních vod včetně ochranného pásma	zařízení kanalizační sítě (ČOV mechanická, ČOV mech.-biologická, ČOV mech.-biolog.-chem., přečerpávací stanice, ...)	Obec Horní Lomná Obec Písek Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s. Povodí Odry
70A	síť kanalizačních stok včetně ochranného pásma	potrubí sloužící k gravitačnímu odvádění splaškových a dešťových vod	Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s. Obec Horní Lomná Město Jablunkov Obec Písek
72A	elektrická stanice včetně ochranného pásma	elektrická stanice obsahující výkonové transformátory propojující dvě nebo více sítí o rozdílných napětích (ZVN/VVN, VVN/VN, VN/NN)	ČEZ ČEPS
73A	nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy včetně ochranného pásma	elektrické vedení, jehož vodiče jsou vedeny buď nad zemí (terénem) obvykle pomocí izolátorů a vhodných podpěr nebo el. vedení s izolovanými vodiči uložené přímo v zemi (ZVN, VVN, VN)	ČEZ ČEPS Obec Hrádek Obec Hřčava Město Jablunkov Obec Milíkov Obec Návsí Obec Písek Obec Písečná
74A	technologický objekt zásobování plynem včetně ochranného a bezpečnostního pásma	zařízení na plynovodním vedení (zásobník plynu, plynovej, regulační, předávací a kompresorové stanice, ...)	SMP Net, s.r.o.
75A	vedení plynovodu včetně ochranného a bezpečnostního pásma	plynovod zabezpečující přepravu plynu pod určitým tlakem (VVTL, VTL, STL, NTL)	SMP Net, s.r.o. SMPlyn Obec Bukovec Obec Hrádek Město Jablunkov Obec Návsí Obec Písek
79A	technologický objekt zásobování teplem, včetně ochranného pásma	zařízení teplovodní sítě (výrobní tepla, předávací stanice, výměňkové stanice a další)	Město Jablunkov
80A	teplovod včetně ochranného pásma	rozvodná síť pro dopravu tepelné energie (sekundární a primární teplovod)	Město Jablunkov
81A	elektronické komunikační zařízení, včetně ochranného pásma	zařízení na telekomunikační síti (ústředna, elektronické komunikační zařízení neveřejné komunikační sítě, radiová zařízení, např. vysílače)	Telefónica O2 Czech Republic, a.s. České Radiokomunikace, a.s. Vodafone Czech Republic, a.s. ČezNet
82A	komunikační vedení včetně ochranného pásma	rozvod komunikačních kabelů, komunikační vedení veřejné, komunikační sítě mezi elektronickým komunik. zařízením, veřejné komunik. sítě jako ústředna, komunik. vedení neveřejné, komunik. sítě mezi elektron. komunik. zařízením, neveřejné komunik. sítě, radiové směrové spoje	České dráhy, a.s., technická ústředna Českých drah ČezNet České Radiokomunikace, a.s. Telefónica O2 Czech Republic, a.s. T-Mobile Czech Republic

(Zde je uveden odkaz zpět na bod **G. Technická infrastruktura: Technická infrastruktura**)

Příloha č. 2. Míra podnikatelské aktivity v SO ORP Moravskoslezského kraje

SO ORP	Míra podnikatelské aktivity [%]		
	2005	2010	Změna 2005 - 2010
Bílovec	149,24	160,22	10,98
Bohumín	123,63	131,29	7,66
Bruntál	176,03	172,75	-3,28
Český Těšín	149,88	151,62	1,73
Frenštát pod Radhoštěm	161,48	167,73	6,25
Frýdek - Místek	160,13	165,12	4,99
Frýdlant nad Ostravicí	166,70	174,88	8,17
Havířov	138,31	141,79	3,48
Hlučín	149,49	162,19	12,70
Jablunkov	129,45	120,60	-8,85
Karviná	114,91	114,69	-0,22
Kopřivnice	149,52	155,94	6,42
Kravaře	150,24	169,02	18,77
Krnov	148,27	153,30	5,03
Nový Jičín	166,25	170,05	3,80
Odry	152,47	155,71	3,23
Opava	170,07	179,31	9,24
Orlová	111,78	119,31	7,53
Ostrava	167,28	164,31	-2,97
Rýmařov	161,39	166,39	4,99
Třinec	136,47	138,06	1,58
Vítkov	144,67	143,98	-0,69
Moravskoslezský kraj	153,07	155,91	2,84

Zdroj dat: ČSÚ, Registr ekonomických subjektů

Pozn.: míra podnikatelské aktivity = (počet fyzických osob) / pop * 1000. pop je počet obyvatel k 1. 1. daného roku

Příloha č. 3. 10 největších zaměstnavatelů v SO ORP Jablunkov

Obchodní jméno	Sídlo	Převažující činnost	Kategorie podle počtu zaměstnanců
ACF-Cz, spol. s r.o.	Mosty u Jablunkova	Výroba plastových desek, fólií, hadic, trubek a profilů	100 - 199
Město Jablunkov	Jablunkov	Všeobecné činnosti veřejné správy	100 - 199
NETIS, a.s.	Návsí	Chov mléčného skotu	100 - 199
OLZA, spol. s r.o.	Jablunkov	Výroba ostatních kovodělných výrobků j. n.	100 - 199
Sanatorium Jablunkov, a.s.	Jablunkov	Ústavní zdravotní péče	100 - 199
SGM Route, a.s.	Jablunkov	Silniční nákladní doprava	100 - 199
"JABLUNKOVSKÁ JATKA" spol. s r. o.	Jablunkov	Zpracování a konzervování masa, kromě drůbežního	50 - 99
Autoservis Czudek s.r.o.	Hrádek	Opravy a údržba motorových vozidel, kromě motocyklů	50 - 99
FEP,a.s.	Návsí	Výroba pilařská a impregnace dřeva	50 - 99
Jozef Garaj - JOMA	Jablunkov	Činnosti související se zaměstnáním	50 - 99

Zdroj dat: Ústav územního rozvoje dle ČSÚ, Registr ekonomických subjektů, údaje k datu 1. 1. 2011

Příloha č. 4. Seznam zdrojů k základní charakteristice (kapitolám 1.1 – 2.2)

Obec Bocanovice - <http://www.bocanovice.cz/>

Obec Bukovec - <http://www.bukovec.cz/>

Obec Dolní Lomná - <http://dolnilomna.eu/>

Obec Horní Lomná - <http://www.hornilomna.eu/>

Obec Hrádek - <http://www.obechradek.cz/>

Obec Hřčava - <http://www.obechrcava.cz/>

Obec Jablunkov - <http://www.jablunkov.cz/>

Obec Milíkov - <http://www.obecmilikov.cz/>

Obec Mosty u Jablunkova - <http://www.mostyujablunkova.cz/>

Obec Návsí - <http://www.navsi.cz/>

Obec Písečná - <http://www.obecpisečna.cz/>

Obec Písek - <http://www.obecpisek.cz/>

Český statistický úřad – <http://www.czso.cz>

Výkazy MŠMT

RISY.cz – <http://www.risy.cz>

Studie sídelní struktury Moravskoslezského kraje. 2011 - <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz>

Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností Jablunkov - http://www.jablunkov.cz/uap/uap_orp_jablunkov.htm

Návrh řešení socioekonomicky znevýhodněných oblastí Moravskoslezského kraje - https://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/rozvoj_kraje/znevychodnene_oblasti_analyticka.pdf

Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje - <https://www.ostrava.cz/cs/podnikatel-investor/ke-stazeni/development-newsletter/2012/rijen/c-documents-and-settings-novotnaan-plocha-oer34-dokumenty-newsletter-2012-aajen-kratka-socioekonomicka1-2-atlas-msk-socioekonomicka1-2-atlas-msk-2012.pdf>

Ředitelství silnic a dálnic ČR - <http://www.rsd.cz/>

Sociodemografická analýza Moravskoslezského kraje - http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/eu/sociodemograficka_analyza_msk.pdf

Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže na období 2007 – 2013. <http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/koncepce-statni-politiky-pro-oblast-deti-a-mladeze-na-obdobi>

Mapa území SO ORP Jablunkov

https://www.google.cz/search?q=MAPA+ORP+JABLUNKOV&source=Inms&tbm=isch&sa=X&ei=ga2N U uEHq X7AaypoHQAaw&ved=0CAcQ AUoAg&biw=1366&bih=629#facrc=&imgrc=jXci20rKBafhwM%253A%3BAMbWOhQOI9BUIM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.czso.cz%252Fxt%252Ffredakce.nsf%252Fi%252Fadministrativni_mapa_spravniho_obvodu_jablunkov_k_1_1_2005%252F%2524file%252F8110adm05.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.czso.cz%252Fxt%252Ffredakce.nsf%252Fi%252Fo_orp_jablunkov%3B3506%3B2481

Příloha č. 5. Seznam tabulek, grafů a mapových podkladů

8.1. Seznam tabulek

Tab. 1.1 Základní informace o strategii	6
Tab. 1.2 Základní informace o strategii	7
Tab. 2.1 Obce správního obvodu ORP Jablunkov dle abecedního pořadí.....	7
Tab. 2.2 Obce správního obvodu ORP Jablunkov dle abecedního pořadí.....	8
Tab. 3.1 Relevantní významné strategické dokumenty	10
Tab. 3.2 Relevantní významné strategické dokumenty	11
Tab. 4. Charakteristika území ORP	13
Tab. 5. Demografický vývoj obyvatel v území ORP	14
Tab. 6.1 Stručná charakteristika školství v území ORP	15
Tab. 6.2 Stručná charakteristika školství v území ORP.....	15
Tab. 7. Stručná charakteristika oblastí "kultura a sport" v území ORP	16
Tab. 8. Stručná charakteristika "zdravotnictví" veřejného i soukromého charakteru v území ORP	17
Tab. 9.1 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	18
Tab. 9.2 Ekonomická aktivita obyvatel území ORP	19
Tab. 10. Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	19
Tab. 11. Charakteristika domácností.....	20
Tab. 12. Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	20
Tab. 13.1 Charakteristika trhu práce v území ORP.....	21
Tab. 13.2 Charakteristika trhu práce v území ORP.....	22
Tab. 14. Územní a strategické plánování	27
Tab. 15.1 Popis klíčových aktérů	28
Tab. 15.2 Popis klíčových aktérů	29
Tab. 16.1 SWOT analýza	30
Tab. 17. Mezinárodní spolupráce škol v SO ORP Jablunkov.....	35
(v letech 2005/2006 - 2012/2013)	37
Tab. 19 Počty škol a školských zařízení v jednotlivých obcích ORP zřizovaných obcemi (2012/2013) .	38
Tab. 20 a. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013.....	40
Tab. 20 b. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2011/2012.....	40
Tab. 20 c. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2010/2011.....	41
Tab. 20 d. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2009/2010.....	41
Tab. 20 e. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2008/2009.....	42
Tab. 20 f. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2007/2008.....	42
Tab. 20 g. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2006/2007.....	43
Tab. 20 h. Pracovníci ve školách a školských zařízeních zřízených obcemi v území ORP Jablunkov ve školním roce 2005/2006.....	43

Tab. 21. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013	45
Tab. 22 a. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2010/2011 – 2012/2013.....	45
Tab. 22 b. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2008/2009 – 2009/2010.....	46
Tab. 22 c. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2006/2007 – 2007/2008	46
Tab. 22 d. Počet základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2005/2006	46
Tab. 23. Počet malotřídních základních škol v jednotlivých obcích správního obvodu ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013.....	47
Tab. 24. Počty tříd a žáků základních škol zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v území ORP Jablunkov.....	48
Tab. 25. Základní školy zřizované obcemi ve správním obvodu ORP Jablunkov.....	48
Tab. 26. Součásti základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov včetně odloučených pracovišť ve školním roce 2012/2013	49
Tab. 27. Údaje o pracovnících základních škol zřizovaných obcemi v SO ORP Jablunkov ve šk. roce 2012/2013	50
Tab. 28. Ostatní pedagogičtí pracovníci základních škol v území ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013	50
Tab. 29. Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v SO ORP Jablunkov.....	50
Tab. 30. Počet absolventů základních škol v SO ORP	52
Tab. 31. Průměrný počet žáků ve třídách základních škol dle zřizovatelů v obcích SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013.....	53
Tab. 32. Základní údaje o počtu dětí ZŠ ve správním obvodu (1. I 2. Stupeň ZŠ) v SO ORP Jablunkov.	54
Tab. 33. Popis základních škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013	54
Tab. 34. Očekávaný vývoj počtu žáků v SO ORP Jablunkov.....	58
Tab. 35 a. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2012/2013	59
Tab. 35 b. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2011/2012.....	59
Tab. 35 c. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2010/2011	59
Tab. 35 d. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2009/2010.....	59
Tab. 35 e. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2008/2009.....	60
Tab. 35 f. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2007/2008.....	60
Tab. 35 g. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2006/2007	60
Tab. 35 h. Celkový počet mateřských škol dle zřizovatele v SO ORP Jablunkov 2005/2006.....	60
Tab. 36. Mateřské školy zřizované obcí.....	61
Tab. 37. Počet přepočtených pedagogů v mateřských školách zřizovaných obcemi SO ORP Jablunkov	62
Tab. 38. Popis mateřských škol v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013.....	63
Tab. 39. Očekávaný vývoj počtu dětí v mateřských školách v ORP.....	64
Tab. 40. Školní družiny a školní kluby v SO ORP Jablunkov v letech 2005/2006 - 2012/2013	65
Tab. 41. Údaje o pedagogických pracovnících školních družin a školních klubů v SO ORP Jablunkov (2012/2013).....	67
Tab. 42. Počet základních uměleckých škol podle zřizovatelů dle obcí v SO ORP Jablunkov (2012/2013)	67
Tab. 43. Údaje o pedagogických pracovnících základních uměleckých škol v SO ORP Jablunkov v roce 2012/2013	68
Tab. 44. Přehled středisek volného času podle zřizovatele v SO ORP Jablunkov (2012/2013).....	69
Tab. 45. Střediska volného času zřizovaná obcemi v SO ORP Jablunkov (2012/2013)	69

Tab. 46. Údaje o pracovních středisek volného času v SO ORP Jablunkov	70
Tab. 47. Školní jídelny zřizované obcemi v SO ORP Jablunkov ve školním roce 2012/2013	71
Tab. 48. Údaje o pracovních ve školních jídelnách dle zřizovatelů v SO ORP Jablunkov (šk. rok 2012/2013)	71
Tab. 49. Celkové provozní výdaje ve správním obvodu na základní a mateřské školy a jiná zařízení zřizovaná obcemi v SO ORP Jablunkov	72
Tab. 50. Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízeným obcemi v SO ORP Jablunkov v Kč (v letech 2006 - 2013)	73
Tab. 51. Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v SO ORP Jablunkov....	73
Tab. 52. Financování z rozpočtového určení daní v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov v roce 2012/2013	74
Tab. 53. Nezbytné investiční potřeby obcí v SO ORP Jablunkov týkající se základních škol do roku 2023	75
Tab. 54. Analýza cílových (dotčených) skupin v předškolního a základního vzdělávání	76
Tab. 55. Analýza rizik v oblasti předškolního a základního vzdělávání SO ORP Jablunkov	81
Tab. 56. SWOT analýza území ORP Jablunkov v oblasti předškolního a základního vzdělávání.....	84
Tab. 57. Víze meziobecní spolupráce	90
Tab. 58. Problémový okruh 1 – Cíl 1.....	94
Tab. 59. Problémový okruh 1 – Cíl 1.2.....	95
Tab. 60. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1.....	96
Tab. 61. Problémový okruh 2 – Cíl 2.2.....	97
Tab. 62. Problémový okruh 3 – Cíl 3.....	99
Tab. 63. Problémový okruh 3 – Cíl 3.2.....	100
Tab. 64. Indikátor problémového okruhu 1	101
Tab. 65. Indikátor k cíli 1.1	101
Tab. 66. Indikátor k cíli 1.1	102
Tab. 67. Indikátor k cíli 1.2	102
Tab. 68. Indikátor k cíli 1.2	103
Tab. 69. Indikátor problémového okruhu 2.	103
Tab. 70. Indikátor k cíli 2.1	104
Tab. 71. Indikátor k cíli 2.1	104
Tab. 72. Indikátor k cíli 2.2	105
Tab. 73. Indikátor k cíli 2.2	105
Tab. 74. Indikátor problémového okruhu 3.	106
Tab. 75. Indikátor k cíli 3.1	106
Tab. 76. Indikátor k cíli 3.1	107
Tab. 77. Indikátor k cíli 3.2	107
Tab. 78. Složení řídicí skupiny.....	108
Tab. 79. Správci cílů	109
Tab. 80. Gestoři indikátorů.....	109
Tab. 81. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie	110
Tab. 82. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v ORP k 31. 12. 2013	118
Tab. 83. Formy a cílové skupiny sociálních služeb	121
Tab. 84. Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	124

Tab. 85. Názvy konkrétních zařízení sociálních služeb působící v ORP, se sídlem mimo území	124
Tab. 86. Počet jednotlivých typů sociálních služeb dle dat MPSV	125
Tab. 87. Počet jednotlivých typů sociálních služeb poskytujících služby pro obyvatele v území ORP	126
Tab. 88. Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	126
Tab. 89. Počet sociálních služeb dle zřizovatele – dle dat MPSV	127
Tab. 90. Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012	127
Tab. 91. Kapacita zařízení sociálních služeb	128
Tab. 92. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012	129
Tab. 93. Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012	130
Tab. 94 a. Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	131
Tab. 94 b. Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	131
Tab. 95. Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	132
Tab. 96. Analýza cílových skupin	134
Tab. 97. Analýza rizik	136
Tab. 98. WOT analýza	139
Tab. 99. Poskytovatelé sociálních služeb se sídlem na území ORP Jablunkov	141
Tab. 100. Poskytovatelé sociálních služeb působící v SO ORP (se sídlem mimo ORP Jablunkov).....	142
Tab. 101. Vize meziobecní spolupráce	150
Tab. 102. Problémový okruh 1 – Cíl 1.1.....	155
Tab. 103. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1.....	157
Tab. 104. Problémový okruh 3 – Cíl 3.1.....	158
Tab. 105. Indikátor problémového okruhu 1.	161
Tab. 106. Indikátor k cíli 1.1	162
Tab. 107. Indikátor problémového okruhu 2.	163
Tab. 108. Indikátor k cíli 2.1	163
Tab. 109. Indikátor k cíli 2.2	164
Tab. 110. Indikátor k cíli 2.3	164
Tab. 111. Indikátor problémového okruhu 3.	165
Tab. 112. Indikátor problémového okruhu 3.1	165
Tab. 113. Složení řídicí skupiny	166
Tab. 114. Správci cílů	166
Tab. 115. Gestoři indikátorů.....	167
Tab. 116. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie	167
Tab. 117. Sběrné dvory na území ORP Jablunkov, současný stav	179
Tab. 118. Sběrná místa na území ORP Jablunkov, současný stav.	180
Tab. 119. Výkupny odpadů na území ORP Jablunkov, současný stav.	180
Tab. 120. Třídící linky na území ORP Jablunkov, současný stav	181
Tab. 121. Třídící linky v blízkosti území ORP Jablunkov, současný stav	181
Tab. 122. Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi ORP Jablunkov), současný stav.....	182
Tab. 123. Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP Jablunkov, současný stav	183
Tab. 124. Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP Jablunkov, současný stav .	183

Tab. 125. Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP Jablunkov), současný stav.....	184
Tab. 126. Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP Jablunkov, současný stav	184
Tab. 127. Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP Jablunkov, současný stav.....	185
Tab. 128. Koncová zařízení (skládky a zařízení pro energetické využití odpadů řešeného území ORP Jablunkov), současný stav	185
Tab. 129. Další zařízení pro nakládání s odpady v území ORP Jablunkov a v blízkosti území ORP, současný stav.....	186
Tab. 130. Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012.....	188
Tab. č. 130a Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012	188
Tab. 131.1 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	190
Tab. 131.2 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	191
Tab. 131.3 Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	192
Tab. 132. Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	193
Tab. č. 132a Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	194
Tab. 133. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	195
Tab. č. 133a Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	195
Tab. č. 133b Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	196
Tab. č. 133c Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	197
Tab. 134. Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	198
Tab. 135. Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP Jablunkov za období 2008-2012.....	199
Tab. č. 135a Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	200
Tab. 136. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	201
Tab. 137. Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	202
Tab. 138. Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	203
Tab. 139. Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	204
Tab. 140. Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010–2012 v území SO ORP Jablunkov	205

Tab. 141.1 Analýza cílových (dotčených) skupin	206
Tab. 141.2 Analýza cílových (dotčených) skupin	207
Tab. 142. Analýza rizik (registr rizik v oblasti odpadového hospodářství)	209
Tab. 143. SWOT analýza odpadového hospodářství v území SO ORP Jablunkov	210
Tab. 144. Víze meziobecní spolupráce	216
Tab. 145. Problémový okruh 1 – Cíl 1.1.....	221
Tab. 146. Problémový okruh 1 – Cíl 1.2.....	223
Tab. 147. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1.....	225
Tab. 148. Problémový okruh 2 – Cíl 2.2.....	227
Tab. 149. Problémový okruh 3 – Cíl 3.1.....	229
Tab. 150. Problémový okruh 3 – Cíl 3.2.....	231
Tab. 151. Indikátor problémového okruhu 1.	233
Tab. 152. Indikátor k cíli 1.1	233
Tab. 153. Indikátor k cíli 1.1	234
Tab. 154. Indikátor k cíli 1.2	234
Tab. 155. Indikátor k cíli 1.2	235
Tab. 156. Indikátor problémového okruhu 2.	235
Tab. 157. Indikátor k cíli 2.1	236
Tab. 158. Indikátor k cíli 2.1	236
Tab. 159. Indikátor k cíli 2.2	237
Tab. 160. Indikátor problémového okruhu 3.	237
Tab. 161. Indikátor k cíli 3.1	238
Tab. 162. Indikátor k cíli 3.2	238
Tab. 163. Indikátor k cíli 3.2	239
Tab. 164. Složení řídicí skupiny	240
Tab. 165. Správci cílů.....	241
Tab. 166. Gestoři indikátorů.....	242
Tab. 167. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie	243
Příloha č. 1 - Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012	248
Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	249
Příloha č. 3 - Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	252
Příloha č. 5 - Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně	255
Příloha č. 6 - Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	261
Příloha č. 7 - Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012.....	262
Příloha č. 8 Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	263
Příloha č. 9 - Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	265
Příloha č. 10 - Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	267
Tab. 168: Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity v jednotlivých obcích v SO ORP Jablunkov 2011	274
Tab. 169. Největší zaměstnavatelé v SO ORP Jablunkov (2013)	275
Tab. 170: Ekonomické subjekty podle počtu zaměstnanců za rok 2013.....	277

Tab. 171.1: Počet ekonomických subjektů dle právní formy (2010 – 2013)	278
Tab. 171.2: Počet ekonomických subjektů dle právní formy (2010 – 2013)	279
Tab. 172: Věková struktura zaměstnanců Třineckých železáren dojíždějících z SO ORP Jablunkov (za rok 2013)	279
Tab. 173: Pracovní činnosti zaměstnanců Třineckých železáren dojíždějících z SO ORP Jablunkov (za rok 2013)	280
Tab. 174: Struktura zaměstnanců Třineckých železáren dojíždějících z SO ORP Jablunkov (za rok 2013)	280
Tab. 175: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov za rok 2009	281
Tab. 176: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov za rok 2010	281
Tab. 177: Nezaměstnanost v jednotlivých obcích SO ORP Jablunkov za rok 2011	282
Tab. 178: Uchazeči o zaměstnání podle věkových skupin za SO ORP Jablunkov	282
Tab. 179: Struktura uchazečů podle vzdělání v SO ORP Jablunkov (2009 – 2011)	283
Tab. 180: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (srovnání se sousedními ORP a krajem).....	283
Tab. 181: Počet uchazečů o zaměstnání podle délky nezaměstnanosti v roce 2011	284
Tab. 182: Míra nezaměstnanosti a počet volných míst za SO ORP Jablunkov (květen 2014).....	286
Tab. 183: Vyjíždějící do zaměstnání a škol v SO ORP Jablunkov za rok 2011.....	288
Tab. 184: Největší toky osob v rámci vyjížděky do zaměstnání	289
Tab. 185: Seznam ekofarem na území SO ORP Jablunkov	290
Tab. 186: Areály lehkého průmyslu.....	291
Tab. 187.1: Přehled projektů financovaných z OP Podnikání a inovace	298
Tab. 187.2: Přehled projektů financovaných z OP Podnikání a inovace	299
Tab. 188: Přehled projektů financovaných z OP Lidské zdroje a zaměstnanost	299
Tab. 189: Přehled rozpočtů obcí v % za rok 2012	300
Tab. 190: Finanční analýza dle vybraných paragrafů	302
Tab. 191.1: Analýza dotčených skupin	304
Tab. 191.2: Analýza dotčených skupin	305
Tab. 192.1: Analýza rizik.....	307
Tab. 192.2: Analýza rizik.....	308
Tab. 193.1: SWOT analýza	309
Tab. 193.2: SWOT analýza.....	310
Tab. 194. Víze meziobecní spolupráce	319
Tab. 195. Problémový okruh 1 – Cíl 1.1.....	324
Tab. 196. Problémový okruh 1 – Cíl 1.2.....	326
Tab. 197. Problémový okruh 2 – Cíl 2.1.....	328
Tab. 198. Problémový okruh 2 – Cíl 2.2.....	330
Tab. 198. Problémový okruh 3 – Cíl 3.1.....	332
Tab. 199. Problémový okruh 3 – Cíl 3.2.....	334
Tab. 200. Indikátor problémového okruhu 1.	336
Tab. 201. Indikátor k cíli 1.1	336
Tab. 202. Indikátor k cíli 1.1	337
Tab. 203. Indikátor k cíli 1.2	337
Tab. 204. Indikátor problémového okruhu 2.	338
Tab. 205. Indikátor k cíli 2.1	338
Tab. 206. Indikátor k cíli 2.2	339

Tab. 207. Indikátor problémového okruhu 3.	339
Tab. 208. Indikátor k cíli 3.1	340
Tab. 209. Indikátor k cíli 3.1	340
Tab. 210. Indikátor k cíli 3.2	341
Tab. 211. Indikátor k cíli 3.2	341
Tab. 212. Složení řídicí skupiny	342
Tab. 213. Správci cílů.....	342
Tab. 214. Gestoři indikátorů.....	343
Tab. 215. Hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie	344
Tabulka: Přehled volných pracovních míst za první polovinu roku 2014.....	347
Ekonomické subjekty podle odvětví NACE v SO ORP Jablunkov (2010 – 2013).....	347
Tab. 1: Seznam cyklotras v území SO ORP.....	352
Tab. 2: Seznam MTB tras v území.....	352
Tab. 3: Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení podle kategorie.....	354
Tab. 4: Ubytovací kapacity	354
Tab. 5: Hromadná ubytovací zařízení podle kategorie v území	356
Tab. 6: Infocentra na území ORP Jablunkov.....	357
Příloha č. 1. Technická infrastruktura na území SO ORP Jablunkov.....	362
Příloha č. 2. Míra podnikatelské aktivity v SO ORP Moravskoslezského kraje.....	363
Příloha č. 3. 10 největších zaměstnavatelů v SO ORP Jablunkov	363

8.2. Seznam grafů

Graf 1. Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	14
Graf 2. Využití půdy	24
Graf 3. Pracovníci v mateřských a základních školách ORP v letech 2005/2006 – 2012/2013	44
Graf 4. Počty dětí v mateřských školách SO ORP Jablunkov podle typu zřizovatele.....	61
Graf 5. Na jakou skupinu občanů se v současné době zaměřují aktivity dané obce.....	86
Graf 6. Vhodná témata pro meziobecní spolupráci v oblasti předškolního a základního vzdělání	86
Obr. 7. Největší problémy, které obce řeší v oblasti školství	87
Graf 8. Největší problémy, které řeší obce v oblasti sociálních služeb	143
Graf 9. Témata v sociální oblasti, kde by obce mohly najít společný zájem s jinou obcí a bylo by účelné spolupracovat.....	144
Graf 10. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP.....	171
Graf 11. Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP).....	171
Graf 12. Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP.....	171
Graf 13. Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP)	171
Graf 14. Podíl zařízení sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	172
Graf 15. Podíl sociálních služeb v ORP dle zřizovatele	172
Graf 16. Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP.....	173
Graf 17. Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením.....	173
Graf 18. Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012.....	173

Graf 19. Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP.....	174
Graf 20. Hodnocení obcí vybrané problematiky odpadového hospodářství	177
Graf 21. „Jaké problémy v obci řešíte?“	178
Graf 22. „V jaké oblasti považujete za účelné navázat meziobecní spolupráci?“	179
Graf 1. Celková produkce odpadů, produkce OO a NO na území ORP za období 2008-2012	249
Graf 2. Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012	253
Graf 3. Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012.....	255
Graf 5. Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012	261
Graf 6. Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	263
Graf 7. Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012	265
Graf 8. Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012	266
Graf 9. podíl množství BRKO na množství BRO a skládkování BRKO na území ORP za období 2008-2012.....	269
Graf 1. Zaměstnaní v SO ORP Jablunkov dle odvětví (2011)	350

8.3. Seznam mapových podkladů

Mapa č. 1. Administrativní členění správního obvodu.....	1
Mapa č. 2. Administrativní členění správního obvodu.....	12
Mapa č. 3. Mapa obcí, které mají územní plán (SO ORP Jablunkov).....	28
Mapa č. 4. Zařízení pro nakládání s odpady v území SO ORP Jablunkov, současný stav	187